

MINISTERSTVO
PĚDOHOSPODÁRSTVA
A ROZVOJA VIDIEKA
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

ZELENÁ SPRÁVA

O POĽNOHOSPODÁRSTVE
A POTRAVINÁRSTVE
V SLOVENSKEJ REPUBLIKE
ZA ROK

2024

ZELENÁ SPRÁVA 2024

Správu o poľnohospodárstve a potravinárstve
v Slovenskej republike za rok 2024 vypracovalo
Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR
- Sekcia stratégií, analýz a prierezových činností.

Správa o poľnohospodárstve a potravinárstve
v Slovenskej republike za rok 2024

Vydavateľ: Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR

Použitá fotografie: Shutterstock

Grafické spracovanie: BRISK PRINT s.r.o., Bratislava

Tlač: FORMÁT PLUS spol. s r.o., Bratislava

Náklad: 70 ks

2025

© Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR

Publikácia neprešla jazykovou korektúrou.

ISBN 978 – 80 – 89738 – 51-9

MINISTERSTVO
PÔDOHOSPODÁRSTVA
A ROZVOJA VIDIEKA
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

ZELENÁ SPRÁVA

O POĽNOHOSPODÁRSTVE
A POTRAVINÁRSTVE

V SLOVENSKEJ REPUBLIKE

ZA ROK **2024**

BRATISLAVA 2025

Vážení čitatelia, milí partneri slovenského poľnohospodárstva,

Zelená správa, ktorú držíte v rukách, patrí medzi jednu z najdlhšie kontinuálne vydávaných odborných správ v rámci verejného sektora na Slovensku. Rezort pôdohospodárstva a rozvoja vidieka ju pripravuje každoročne už od roku 1993 – tento rok teda ide o jej 33. vydanie.

Zelená správa za rok 2024 prináša komplexný pohľad na stav a vývoj poľnohospodárstva a potravinárstva v Slovenskej republike. V prehľadnej forme približuje ekonomickú výkonnosť sektora, jeho štrukturálne zmeny, investičnú aktivitu, vývoj cien, zamestnanosti, ako aj zahraničný obchod s agropotravinárskymi komoditami.

Rok 2024 bol rokom stabilizácie. Napriek mnohým výzvam – od klimatických rizík až po neistoty na európskom trhu – sa poľnohospodárstvu aj potravinárstvu podľa predbežných údajov podarilo dosiahnuť kladný hospodársky výsledok, a to 181 miliónov eur v poľnohospodárstve a 477 miliónov eur v potravinárstve. Podpory a dotácie v rekordnom objeme 1,34 miliardy eur významne prispeli k stabilizácii príjmov a k obnove dôvery producentov v budúcnosť sektora.

Pozitívne je aj to, že rastú investície a zamestnanosť, a že sektor si udržal schopnosť prispôbiť sa zmenám. Napriek pretrvávajúcej mzdovej disparite a negatívnej obchodnej bilancii je vidieť snahu o zvyšovanie efektivity, pridanej hodnoty a potravinovej sebestačnosti.

Poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka pre mňa osobne nie sú len súčasťou hospodárskej politiky – sú základom našej krajiny, našej kultúry a každodenného života. Sú obrazom práce ľudí, ktorí ju tvoria – farmárov, potravinárov, výskumníkov, spracovateľov aj spotrebiteľov, ktorí si vážia pôvod a kvalitu slovenských potravín.

Dovoľte mi preto poďakovať všetkým, ktorí prispievajú k tomu, aby slovenský agropotravinársky sektor rástol a rozvíjal sa – s rešpektom k pôde, k tradíciám aj k budúcnosti. Verím, že Zelená správa 2024 bude nielen zdrojom informácií, ale aj inšpiráciou pre spoločnú diskusiu o tom, ako ďalej posilniť sebestačnosť, konkurencieschopnosť a udržateľnosť slovenského poľnohospodárstva.

S úctou

Richard Takáč

minister pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR

OBSAH

1. POSTAVENIE POĽNOHOSPODÁRSTVA A POTRAVINÁRSTVA V HOSPODÁRSTVE SR	7
2. EKONOMICKÉ VÝSLEDKY	11
2.1. Výsledky odvetvia podľa ekonomického poľnohospodárskeho účtu	11
2.2. Výsledky hospodárenia v poľnohospodárskej prvovýrobe	12
2.2.1. Úvery	15
2.2.2. Dane	18
2.2.3. Poistenie	20
2.2.4. Výsledky hospodárenia poľnohospodárskych družstiev a obchodných spoločností	22
2.2.5. Výsledky hospodárenia samostatne hospodáriacich roľníkov	26
2.3. Výsledky hospodárenia v potravinárskom priemysle	29
3. VÝROBA A AGROPOTRAVINÁRSKY TRH	35
3.1. Hrubá poľnohospodárska produkcia	35
3.1.1. Rastlinná výroba	35
3.1.2. Živočíšna výroba	42
3.2. Cenový vývoj na poľnohospodárskom a potravinovom trhu	50
3.3. Výroba potravín	54
3.4. Spotreba potravín	57
3.5. Bezpečnosť a kvalita potravín	61
4. ZAHRANIČNÝ OBCHOD S POĽNOHOSPODÁRSKYMÍ A POTRAVINÁRSKYMÍ VÝROBKAMI	67
4.1. Agropotravinársky zahraničný obchod SR v roku 2024	67
4.2. Výrobová štruktúra zahraničného obchodu	68
4.3. Teritoriálna štruktúra zahraničného obchodu	69
5. VÝROBNÉ VSTUPY DO POĽNOHOSPODÁRSTVA A POTRAVINÁRSTVA	71
5.1. Vstupy do poľnohospodárstva	71
5.2. Investície do potravinárskeho priemyslu	81
6. ŠTRUKTURÁLNE ZMENY A VLASTNÍCKE VZŤAHY	85
6.1. Podnikateľská štruktúra	85
6.2. Štruktúra poľnohospodárskej pôdy a trh s pôdou	88
6.3. Usporiadúvanie pozemkového vlastníctva	91

6.4. Pracovné sily	92
6.5. Produkcia biomasy a obnoviteľných zdrojov energie	97
6.6. Ekologická poľnohospodárska výroba	98
7. VPLYV POĽNOHOSPODÁRSTVA NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE ..	105
7.1. Čerpanie prírodných zdrojov v poľnohospodárstve	105
7.2. Vplyv poľnohospodárstva na znečisťovanie ovzdušia a vôd	106
7.3. Finančné ukazovatele súvisiace s ochranou životného prostredia	110
8. VÝDAVKY NA POĽNOHOSPODÁRSTVO A ROZVOJ VIDIEKA ..	113
8.1. Organizácia trhu s agrárnymi komoditami vrátane sektorových intervencií SP SPP SR 2023-2027	113
8.2. Priame platby	115
8.3. Rozvoj vidieka PRV SR 2014-2022 a intervencie na rozvoj vidieka SP SPP SR 2023-2027	118
8.4. Operačný program Rybné hospodárstvo	122
8.5. Štátna pomoc a národné podpory	123
8.6. Celková podpora poľnohospodárstva a potravinárstva	126
9. VEDA, VÝSKUM, VZDELÁVANIE A PORADENSTVO V POĽNOHOSPODÁRSTVE A POTRAVINÁRSTVE	129
9.1. Veda a výskum	129
9.2. Vzdelávanie	131
9.3. Celoživotné vzdelávanie zabezpečené Inštitútom vzdelávania veterinárnych lekárov	137
10. ZOZNAM PRÁVNÝCH PREDPISOV	141
11. POĽNOHOSPODÁRSTVO A POTRAVINÁRSTVO KRAJÍN EURÓPSKEJ ÚNIE	145
12. ZÁVERY A ODPORÚČANIA	153
12.1. Závery	153
12.2. Odporúčania	155
13. ZOZNAM POUŽITÝCH SKRATIEK	159
14. PRÍLOHOVÉ TABUĽKY	165

1. POSTAVENIE POĽNOHOSPODÁRSTVA A POTRAVINÁRSTVA V HOSPODÁRSTVE SR

Vývoj hlavných ukazovateľov hospodárstva SR¹

Na Slovensku vzrástol v roku 2024 **hrubý domáci produkt** (HDP) o 2,1 % (v stálych cenách), podporil ho najmä domáci dopyt (domácnosti a verejný sektor). Spotreba domácností rástla vďaka nižšej **inflácii** (ktorá v priemere za rok 2024 dosiahla úroveň 2,8 %, pričom v roku 2023 až 10,5 %) a stabilnému trhu práce.

Počet pracujúcich v SR medziročne stúpol o takmer 11 tis. osôb (+0,4 %). Súčasne veľmi mierne stúpol počet osôb pracujúcich v zahraničí, za prácou do zahraničia v roku 2024 dochádzalo vyše 117 tis. osôb (+0,6 %). **Miera nezamestnanosti** v SR klesla na úroveň 5,3 %, čo je minimálna hodnota od roku 2021.

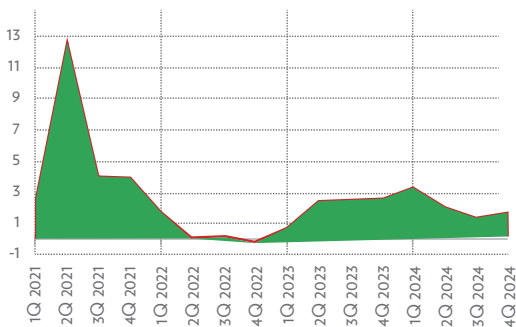
Priemerná nominálna mesačná mzda zamestnanca v hospodárstve SR za rok 2024 dosiahla 1 524 €, medziročne vzrástla teda o 94 € (+6,6 %). Tempo rastu miezd sa síce spomalilo, v roku 2023 sa mzdy zvýšili až o takmer 10 %, bolo však dostatočné na to, aby mzdy rástli aj reálne. Po dvoch rokoch prepadov mzdy dosiahli reálny rast (+3,7 %).

Investície sa prejavili miernym rastom **tvorby hrubého fixného kapitálu** o 1,8 %. Strata dynamiky investovania sa prejavila v druhom polroku 2024.

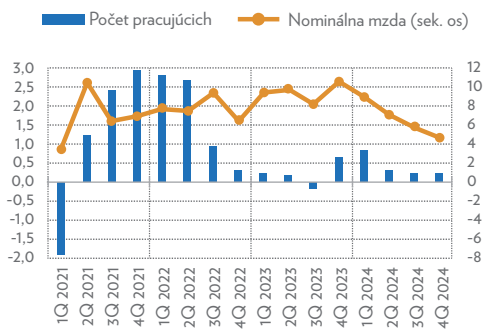
Pokles v súhrne za rok 2024 zaznamenala **hrubá produkcia** (-0,4 %) aj **medzispotreba** (-1,5 %). Naopak pridaná hodnota sa udržala celoročne v raste (+1,3 %). Rast **hrubej pridanej hodnoty** zaznamenali všetky skupiny odvetví (okrem stavebníctva). Najväčší vplyv na celkový výsledok mal priemysel (+0,5 %), ktorý je váhovo najvýznamnejším výrobným odvetvím s takmer štvrtinovým podielom.

Zahraničný obchod vykázal podľa predbežných údajov za rok 2024 kladné saldo, napriek oslabeniu v posledných dvoch štvrtrokoch. Objem celkového dovozu i vývozu tovaru za rok 2024 medziročne klesol, dovoz o 0,6 % (pričom dosiahol hodnotu 103,3 mld. €) a vývoz o 1,7 % (pričom dosiahol hodnotu 106,6 mld. €).

Graf 1 Vývoj HDP v stálych cenách* zmena v %

Graf 2 Vývoj počtu pracujúcich** a nom. mzdy zmena v %

Prameň: ŠÚ SR; Vypracoval: MPRV SR

Poznámky: Obe dva grafy zobrazujú % zmenu v porovnaní s rovnakým obdobím predchádzajúceho roka

* vývoj HDP v stálych cenách vypočítaných reťazízením objemov k referenčnému roku 2020

** podľa VZPS; nom. - nominálna

¹ Kapitola vypracovaná s využitím publikácie Štatistická správa o hospodárstve SR vo 4. štvrtroku 2024, ŠÚ SR

Tab. 1 Vývoj hlavných ukazovateľov hospodárstva SR

Ukazovateľ	2023	2024	rozdiel 2024-2023
HDP ¹ (bežné ceny) v mld. €	123,8	131,0	7,2
HDP ¹ (stále ceny) ² v mld. €	102,3	104,4	2,1
Tempo rastu HDP ¹ (bežné ceny) - medziročná zmena v %	12,5	5,8	
Tempo rastu HDP ¹ (stále ceny) ² - medziročná zmena v %	2,2	2,1	
Miera inflácie ³ v %	10,5	2,8	-7,7
Saldo zahraničného obchodu ⁴ v mld. €	4,5	3,3	-1,2
Počet pracujúcich podľa VZPS ⁵ - medziročná zmena v %	0,2	0,4	
Miera nezamestnanosti ⁶ podľa VZPS v %	5,8	5,3	-0,5
Zmena priem. mesačnej mzdy zamestnanca v hospodárstve (nominálna mzda) v %	9,7	6,6	
Zmena priem. mesačnej mzdy zamestnanca v hospodárstve (reálna mzda) v %	-0,7	3,7	
Bilancia bežného účtu k HDP ¹ v %	-1,7	-2,6	-0,9
Tvorba hrubého fixného kapitálu SR (bežné ceny) - medziročná zmena v %	13,4	2,0	
Tvorba hrubého fixného kapitálu SR (stále ceny) - medziročná zmena v %	4,0	1,8	

Prameň: ŠÚ SR - Štatistická správa o hospodárstve SR vo 4. štvrťroku 2024; DataCube / Makroekonomické štatistiky / Národné účty / Kľúčové ukazovatele / HDP - ročné údaje / Revidované a predbežné ročné údaje HDP; dáta sú v súlade s jarnou revíziou národných účtov 2025.

NBS - Ekonomický a menový vývoj (zima 2024, jar 2025) / Aktuálny vývoj makroekonomických ukazovateľov

Poznámky:

1) metodika ESA 2010, údaje od roku 2024 sú spresnenými štvrťročnými odhadmi, údaje za rok 2023 sú predbežné

2) v stálych cenách vypočítaných reťazením objemov k referenčnému roku 2020

3) počítaná zo spotrebiteľských cien, od roku 2005 s ročnou aktualizáciou váh

4) bežné ceny, hodnoty typu FOB (zahŕňa transakčnú hodnotu tovaru a hodnotu služieb (doprava a poistenie) spojených s dodaním tovaru na hranicu vyvážajúcej krajiny); bežné ceny, hodnoty typu FOB (hodnota zahŕňa transakčnú hodnotu tovaru a hodnotu služieb napr. doprava, poistenie, prekládka, skladovanie tovaru a pod. spojených s dodaním tovaru na hranicu vyvážajúcej krajiny); údaje za rok 2023 sú definitívne, za rok 2024 sú predbežné

5) pracujúci v zmysle novej metodiky VZPS (výberového zisťovania pracovných síl) platnej v EÚ od roku 2021 (IESS) sú všetky osoby vo veku od 15 do 89 rokov, ktoré v sledovanom (referenčnom) týždni vykonávajú aspoň 1 hodinu prácu za mzdu, plat, odmenu alebo pracovnú činnosť za účelom dosiahnutia zisku, vrátane osôb vykonávajúcich prácu na základe dohôd, sezónnych pracovníkov, osôb na materskej alebo rodičovskej dovolenke, osôb pracujúcich v zahraničí menej ako 1 rok, osôb dochádzajúcich za prácou do zahraničia; respondenti sú zahrnutí do odvetví podľa ekonomickej činnosti miestnej jednotky nie celého podniku

6) v percentách vyjadrený podiel počtu pracujúcich vo veku 20 - 64 rokov z celkového počtu obyvateľstva v rovnakom veku

7) zdrojom dát je NBS (uvedené vyššie)

Vypracoval: MPRV SR

Vývoj hlavných ukazovateľov pôdohospodárstva² a potravinárstva³

Z údajov ŠÚ SR vyplýva, že hodnoty podielov hrubej pridanej hodnoty ako aj hrubej produkcie a medzispotreby za **pôdohospodárstvo** v bežných cenách v roku 2024 v porovnaní s rokom 2023 mierne klesali, ale v stálych cenách rástli. Klesol aj podiel zamestnanosti, avšak podiel na priemernej mzde sa zvýšil. Najvyšší nárast bol zaznamenaný pri podiele pôdohospodárstva na tvorbe hrubého fixného kapitálu v stálych i bežných cenách.

² Zahŕňa pestovanie plodín, chov zvierat, poľovníctvo a služby s tým súvisiace; lesníctvo a ťažba dreva; rybolov a akvakultúra

³ Zahŕňa výrobu potravín, nápojov a tabakových výrobkov

Tab. 2 Podiel pôdohospodárstva a potravinárstva na vybraných ukazovateľoch hospodárstva SR

Ukazovateľ	2022	2023	2024*	rozdiel 2024-2023
Podiel pôdohospodárstva na:				
hrubej pridanej hodnote (b. c.)	2,16	2,33	2,24	-0,08
hrubej pridanej hodnote (s. c.)	1,61	1,98	1,99	0,01
hrubej produkcie (b. c.)	2,01	2,10	2,06	-0,04
medzispotrebe (b. c.)	1,92	1,95	1,93	-0,03
medzispotrebe (s. c.)	1,74	1,85	1,97	0,12
tvorbe hrubého fixného kapitálu (b. c.)**	4,05	3,18	3,26	0,08
tvorbe hrubého fixného kapitálu (s. c.)**	4,04	3,22	3,34	0,13
zamestnanosti	2,87	2,78	2,78	-0,01
priemernej mzde	77,38	77,97	78,08	0,11
Podiel výroby potravín, nápojov a tabakových výrobkov na:				
hrubej pridanej hodnote (b. c.)	1,38	1,43	-	-
hrubej pridanej hodnote (s. c.)	1,28	1,16	-	-
hrubej produkcie (b. c.)	2,17	2,32	-	-
medzispotrebe (b. c.)	2,64	2,92	-	-
medzispotrebe (s. c.)	2,57	2,88	-	-
tvorbe hrubého fixného kapitálu (b. c.)**	1,46	1,58	-	-
tvorbe hrubého fixného kapitálu (s. c.)**	1,45	1,55	-	-
zamestnanosti	1,99	2,04	-	-
priemernej mzde	82,21	82,71	81,64	-1,07
Podiel zahraničného agropotravinárskeho obchodu na:				
vývoze	4,76	4,74	4,82	0,08
dovoze	6,35	7,09	7,57	0,47

Prameň: ŠÚ SR - Podiely vypočítané z údajov zo ŠÚ SR: Štatistická správa o hospodárstve SR vo 4. štvrťroku 2024; a vyžiadané údaje zo ŠÚ SR; členenie podľa štatistickej klasifikácie SK NACE

Vysvetlivky:

*predbežné údaje za rok 2024;

** THFK údaje po revízii platné od 19.4.2024; predbežné údaje od roku 2022, rok 2024 zo štvrťročných predbežných podkladov;

*** údaje zo ŠÚ SR / Colná štatistika (jún 2025)

s. c. - stále ceny vypočítané reťazným spôsobom k referenčnému roku 2020; b. c. - bežné ceny

Vypracoval: MPRV SR

Za odvetvie **výroby potravín, nápojov a tabakových výrobkov SR** neboli za rok 2024 údaje k dispozícii. Jediný dostupný údaj o podiele odvetvia potravinárstva na priemernej mzde sa znížil.

Záporné saldo **zahraničného obchodu s poľnohospodársko-potravinárskymi výrobkami SR** za rok 2024 podľa predbežných údajov dosiahlo hodnotu - 2,68 mld. €, kým v predchádzajúcom roku to bolo - 2,23 mld. €. Saldo je výsledkom výrazného nárastu objemu celkového dovozu poľnohospodárskych a potravinárskych výrobkov, pričom objem vývozu sa zvýšil iba nepatrne.

Two-axis charts allow you to compare series of data that share x-axis values but have different values on their y-axis. Two-axis charts combine two different charts into one.

Common examples of two-axis charts compare rainfall and temperature, stock closing prices and volume change over time, revenue and year-over-year growth, and blood pressure and weight over time.

2-Axis Chart

2. EKONOMICKÉ VÝSLEDKY

2.1. Výsledky odvetvia podľa ekonomického poľnohospodárskeho účtu

Výsledky druhého odhadu ekonomického poľnohospodárskeho účtu (EPÚ) za rok 2024 naznačujú, že ekonomická výkonnosť odvetvia poľnohospodárstva meraná tvorbou a použitím dôchodku odvetvia v medziročnom porovnaní vzrástla. Podnikanie v poľnohospodárstve bolo ziskové.

Tab. 3 Vývoj tvorby a použitia dôchodku odvetvia poľnohospodárstva (v mil. €)

Ukazovateľ	Priemer 2019 – 2023	2023 def. údaje	2024 druhý odhad	Index	
				2024/2023	2024/Ø 2019-2023
HPP	2 342,44	2 655,5	2 475,9	93,24	105,70
Subvencie na produkty	22,9	24,2	39,7	163,84	172,91
PNK	162,1	172,0	183,9	106,93	113,46
NNVČ	147,7	145,4	153,5	105,56	103,96
VOS (-)	63,74	83,19	78,54	94,41	123,21
CPP	2 601,8	2 914,0	2 774,5	95,21	106,64
Medzispotreba	1 899,8	2 158,1	2 089,8	96,84	110,00
HPH	702,0	756,0	684,7	90,57	97,53
SFK	266,4	301,2	331,7	110,15	124,54
ČPH	435,7	454,8	353,0	77,61	81,02
Účet tvorby dôchodkov					
Odmeny zamestnancom	609,2	622,9	626,9	100,64	102,91
Ostatné dane z produkcie	53,9	57,7	59,2	102,64	109,88
Ostatné subvencie na produkciu	559,3	550,6	827,2	150,23	147,89
ČPP, resp. ČDSČ	331,9	324,8	494,0	152,09	148,84
Účet podnikateľského zisku					
Nájomné	91,1	98,9	99,4	100,46	109,17
Úroky	35,4	33,4	35,0	104,80	98,79
ČZP	205,5	192,5	359,7	186,83	175,04

Prameň : EPÚ SR 2019 – 2024

Význam skratiek: HPP – hrubá poľnohospodárska produkcia, PNK – práca na kontrakt, NNVČ – neoddeliteľné nepoľnohospodárske vedľajšie činnosti,

VOS – vnútroodvetvová spotreba, CPP – celková poľnohospodárska produkcia, HPH – hrubá pridaná hodnota, SFK – spotreba fixného kapitálu,

ČPH – čistá pridaná hodnota, ČPP (ČDSČ) – čistý prevádzkový prebytok (čistý dôchodok zo samostatnej činnosti), ČZP – čistý zisk z podnikania

Vypracoval: MPRV SR

Odhadovaná tvorba dôchodku odvetvia v roku 2024 bola ovplyvnená predovšetkým nasledovnými faktormi:

- **celková poľnohospodárska produkcia** v základných cenách **klesla** o 4,79 % v dôsledku poklesu hrubej poľnohospodárskej produkcie o 6,14%, pri náraste hodnoty práce na kontrakt o 6,93 %, náraste hodnoty nepoľnohospodárskych vedľajších činností o 5,56 % a pri poklese vnútroodvetvovej spotreby o 5,59 %,

- **pokles hrubej poľnohospodárskej produkcie** bol spôsobený nižšou hodnotou rastlinnej produkcie o 6,67 %, pri poklese živočíšnej produkcie o 5,28 %, na čom sa podieľal pokles vyprodukovaných množstiev o 7,69 % a nárast cien o 1,68 % pri súčasnom náraste sumy dotácií na produkty o 63,84 %,
- na nižšiu hodnotu rastlinnej produkcie mal vplyv predovšetkým kvantitatívny pokles produkcie o 11,34 % pri vzostupe cenovej hladiny o 5,27 %, zatiaľ čo živočíšna produkcia klesla v kvantitatívnom vyjadrení o 1,76 % pri súčasnom poklese cenovej hladiny o 3,58 %,
- odhadovaný pokles celkovej poľnohospodárskej produkcie spolu s nižšou dynamikou poklesu medzispotreby o 3,16 % vyústil do medziročného poklesu hrubej pridanej hodnoty o 9,43 %, pričom čistá pridaná hodnota vzrástla až o 22,39 % aj napriek vyššej spotrebe fixného kapitálu,
- celková suma **dotácií na produkty**¹ medziročne významne **vzrástla** na 39,7 mil. € v dôsledku nového uplatňovania viazaných podpôr, v rámci ostatných dotácií na produkciu v roku 2024 boli vyplatené priame platby za rok nároku 2024, ako aj majoritná časť platieb za rok nároku 2023, z dôvodu prelínania sa platieb v pôvodnej štruktúre s platbami v novej štruktúre Strategického plánu SPP SR na roky 2023 – 2027, čo predstavovalo posun oproti zvyčajnému stavu, kedy sa väčšina priamych platieb za určitý rok nároku vypláca do konca daného roka,
- napriek poklesu pridanej hodnoty bol vykázaný nárast hodnoty čistého prevádzkového prebytku ako významnej kategórie tvorby dôchodku o 52,09 %, nakoľko bol ovplyvnený predovšetkým mimoriadnym nárastom ostatných subvencií na produkciu, pri miernom náraste odmien zamestnancov a raste ostatných daní z produkcie, pričom zisk z podnikania bol ovplyvnený najmä týmito faktormi.

2.2. Výsledky hospodárenia v poľnohospodárskej prvovýrobe

Poľnohospodárstvo podľa predbežných údajov dosiahlo za rok 2024 **kladný výsledok hospodárenia pred zdanením**, t. j. zisk vo výške približne 181 mil. €. V porovnaní s predchádzajúcim rokom bol výsledok hospodárenia vyšší o 16 % a bol ovplyvnený najmä rekordným objemom podpôr vyplatených poľnohospodárskym subjektom.

Podpory a dotácie tvoria významnú časť výnosov poľnohospodárskych podnikov, bez nich by bola väčšina podnikov stratová. Celkový objem finančnej podpory slovenskému poľnohospodárstvu sa medziročne zvýšil o 66,4 % na hodnotu 1 344,5 mil. €. Podiel celkových podpôr na výnosoch v rámci poľnohospodárstva sa medziročne zvýšil na 31 %, z toho podiel priamych platieb tvoril 14 %.

Ekonomické výsledky poľnohospodárskych podnikov ovplyvnili viaceré výnosovo-nákladové a produkčné faktory a to:

- **tempo rastu výnosov prevýšilo rast nákladov poľnohospodárskych podnikov** s následným kladným hospodárskym výsledkom poľnohospodárskej prvovýroby,
- **pokles produkčnej výkonnosti odvetvia** súvisiaci s poklesom hrubej poľnohospodárskej produkcie v bežných cenách o 6,8 % v dôsledku poklesu hodnoty hrubej rastlinnej produkcie ako aj hrubej živočíšnej produkcie,
- **medziročný pokles cien obilnín (- 10,8 %)** a ich celkovej produkcie na úrovni prvovýrobcov, čo následne ovplyvnilo aj zníženie tržieb za rastlinnú výrobu; tržby za predaj živočíšnych výrobkov klesli vplyvom medziročne nižších cien komodít živočíšnej výroby (- 0,9 %), najmä cien konzumných slepačích vajec (- 9,9 %) a surového kravského mlieka (- 6,2 %); ceny jatočných zvierat zaznamenali mierny medziročný rast (hovädzí dobytok, ošípané, ovce, ryby) resp. stagnovali na úrovni predchádzajúceho roka (jatočná hydina),

¹ V rámci ESA (European System of Accounts) sú dotácie na produkty definované ako bežné transfery od vlády producentom, zvyčajne poskytované pravidelne, sú určené na ovplyvnenie úrovne produkcie, cien výstupov alebo odmeňovanie výrobných faktorov.

- **mierny pokles tržieb z predaja vlastných výrobkov** ako dôsledok poklesu tržieb za rastlinné a tiež živočíšne produkty,
- **zníženie dominantného podielu rastlinnej produkcie** (61 %) v štruktúre hrubej poľnohospodárskej produkcie (v bežných cenách) pri súčasnom raste podielu živočíšnej výroby (39 %),
- **pokles cien vstupov do poľnohospodárstva**; ceny dodávok výrobkov a služieb do poľnohospodárstva sa medziročne znížili v priemere o 6,7 %; signifikantne klesli ceny hnojív a zlepšovadiel pôdy (- 36,4 %), krmív pre zvieratá (- 20,6 %), insekticídov (- 16,4 %), fungicídov (- 12,5 %), mierne klesli ceny elektriny (- 6,3 %) a motorovej nafty (- 6,9 %). Naopak, zvýšili sa ceny za poskytované služby, skladovanie a uskladňovanie, rozmetanie hnojív letecky, stavebné kompletizačné práce a opravu a údržbu budov.
- **rekordný rast celkového objemu podpôr do poľnohospodárstva**, medziročne z hodnoty 807,84 mil. € na 1 344,5 mil. €, t. j. nárast o 66 %. Dominantná časť podpôr určených pre poľnohospodárstvo SR bola aj v roku 2024 poskytovaná zo zdrojov EÚ (69 %). Medziročne sa výrazne zvýšil aj objem podpôr vyplatených zo štátneho rozpočtu SR (+ 38 %),
- **pokles produkcie** väčšiny komodít rastlinnej výroby, najmä vplyvom zníženia hektárových úrod, výnimkou boli zemiaky, ovocie mierneho pásma a muštové hrozno,
- **rast produkcie živočíšnych výrobkov**, najmä jatočného HD, ošípaných a hydiny; mierny pokles bol zaznamenaný v produkcii slepačích vajec,
- **zvýšenie počtu pracujúcich v poľnohospodárstve** (+ 1 %), najmä pracujúcich v pestovaní plodín a chove zvierat, pozitívny trend sa prejavil v znížení priemerného veku pracujúcich v poľnohospodárstve (45,6 rokov),
- **mimoriadne vysoké teploty vzduchu a pôdy začiatkom roka** spôsobili veľmi skoré nástupy jarých fenologických fáz poľných plodín a ovocných stromov. Neskoré jaré mrazy spôsobili značné škody na ovocných stromoch, hlavne v západnej časti Slovenska. Priestorová hodnota úhrnu zrážok² v roku 2024 bola normálna, s menšími odchýlkami od dlhodobého priemeru. Absencia plošných zrážok spôsobila tri vlny sucha začínajúce v máji, auguste a novembri. Kombinácia vln horúčav a sucha sa opakuje každoročne vo výraznejšej miere, čo nepriaznivo ovplyvňuje poľnohospodársku produkciu.
- **nízky rast úverov** (+ 1,2 %) vplyvom medziročného zvýšenia úrokových sadzieb v priemere z 5,3 % na 5,7 %; najviac žiadanými boli dlhodobé úvery,
- **nárast priemernej výšky nájomného** za poľnohospodársku pôdu medziročne o 4,3 %.

Tab. 4 Základné ekonomické ukazovatele za poľnohospodárstvo (v mil. € b. c., podiel v %)

Ukazovateľ	Priemer 2019-2023	2023	2024	Index	
				2024/2023	2024/Ø 2019-2023
Výnosy	3 699,7	4 095,3	4 376,2*	106,9	118,3
Náklady	3 526,1	3 938,6	4 194,8*	106,5	119,0
Výsledok hospodárenia pred zdanením	173,6	156,7	181,4*	115,8	104,5
Pridaná hodnota	441,6	522,0	537,1	102,9	121,6
Tržby za vlastné výrobky	2 021,6	2 360,2	2 259,3	95,7	111,8
z toho: rastlinné	1 207,8	1 379,8	1 301,2	94,3	107,7
živočíšne	813,8	980,4	958,0	97,7	117,7
Rentabilita nákladov	4,8	4,0	4,3	-	-
Nákladovosť výnosov	95,5	96,2	95,9	-	-
Podpory spolu	846,0	807,8	1 344,5	166,4	158,9
z toho priame platby	384,4	323,7	609,6	188,3	158,6
Podiel celkových podpôr na výnosoch	22,9	19,7	30,7	-	-
Podiel priamych platieb na výnosoch	10,4	7,9	13,9	-	-

Prameň: ŠÚ SR; PPA - údaje o podporách a priamych platiach; * údaje za rok 2024 sú odhadom na základe údajov z IL MPRV SR; Vypracoval: MPRV SR

² Klimatologické hodnotenie roku 2024 - Aktuality SHMÚ

Podľa predbežných údajov z IL MPRV SR v roku 2024 úroveň výnosov (4 376,2 mil. €) prevýšila úroveň nákladov (4 194,8 mil. €). Vplyvom poklesu cien vstupov do poľnohospodárstva sa medziročne znížila nákladovosť výnosov a zvýšila rentabilita nákladov poľnohospodárskych podnikov, avšak v porovnaní s päťročným priemerom vykazovali spomínané ukazovatele zhoršenie parametrov.

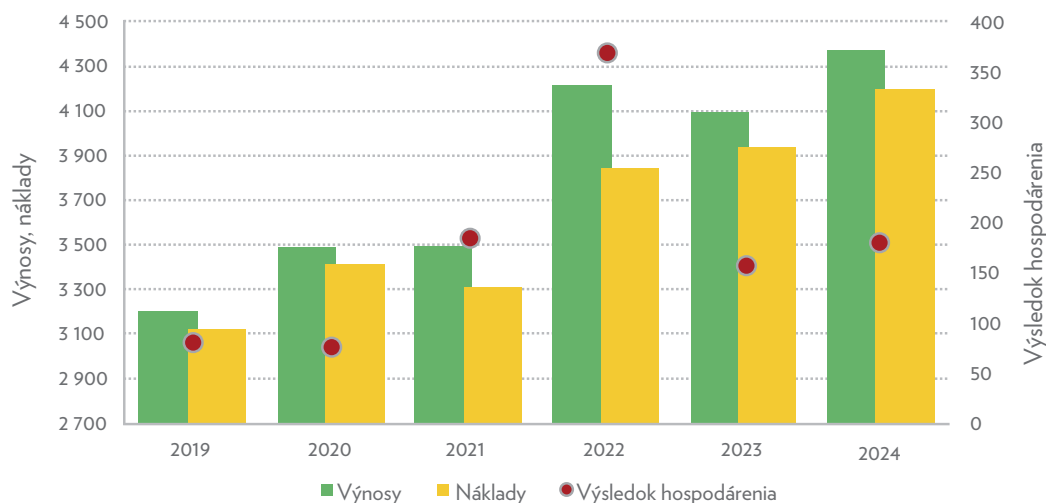
Rozhodujúcou nákladovou položkou poľnohospodárskych podnikov boli náklady na vstupy, t. j. spotreba materiálu a energie, ktoré sa na celkových nákladoch podieľali 35 %, hodnota ich podielu na celkových nákladoch sa medziročne znížila. Vo všeobecnosti je štruktúra nákladov spotreby materiálu a energie závislá od sezónnosti a výrobného zamerania podniku. Podniky so zameraním na živočíšnu výrobu vykazujú vyšší podiel nákladov na spotrebu materiálu a energie na celkových nákladoch v porovnaní s podnikmi so zameraním na rastlinnú výrobu. Druhou rozhodujúcou nákladovou položkou boli osobné náklady s podielom 17 %.

V roku 2024 tvorili tržby za vlastné výrobky 52 % podiel na celkových výnosoch podnikov, t. j. 2 259,28 mil. €, z toho predaj rastlinných výrobkov 1 301,24 mil. € a predaj živočíšnych výrobkov 958,03 mil. €. Medziročne sa znížili tržby za vlastné výrobky o 4,3 % vplyvom poklesu tržieb za výrobky živočíšneho pôvodu (- 2,3 %) a súčasne aj tržieb za rastlinné výrobky (- 5,7 %).

Vychádzajúc z údajov IL MPRV SR za rok 2024, priemerná hodnota výsledku hospodárenia poľnohospodárskych subjektov (fyzických a právnických osôb), ktoré zabezpečovali poľnohospodársku prvovýrobu v bežnom prevádzkovom režime, predstavovala zisk 99,72 € na hektár poľnohospodárskej pôdy.

Podobne ako v minulých rokoch, aj v roku 2024 tvorili významný podiel na výnosoch podnikov celkové podpory (31 %) z európskych a národných zdrojov, ich podiel sa medziročne zvýšil o 11 p. b.. Rekordný objem vyplatených podpôr pozitívne ovplyvnil výsledok hospodárenia podnikov. Z hľadiska zabezpečenia plynulosti financovania prevádzkových potrieb poľnohospodárskych podnikov boli rozhodujúce poskytnuté podpory, úvery a tržby z predaja vlastných výrobkov.

Graf 3 Výnosy, náklady a výsledok hospodárenia poľnohospodárskej výroby (v mil. €)

Prameň: ŠÚ SR, - údaje za roky 2019 - 2023 sú definitívne; údaje za rok 2024 sú odhadom na základe údajov z IL MPRV SR
Vypracoval: MPRV SR

Ekonomicky a produkčne rozhodujúci podiel poľnohospodárskych podnikov tvorili právnické osoby s prevahou prenajatej pôdy, ktorú obhospodarovali. V roku 2024 došlo k miernemu poklesu podielu ziskových podnikov právnických osôb (69 %), v prípade podnikov SHR došlo k výraznému nárastu podielu ziskových podnikov o 10 p. b. na úroveň 88 %.

Financovanie poľnohospodárstva v kontexte s podporami zohráva od vstupu Slovenska do EÚ rozhodujúcu úlohu v jeho rozvoji, udržateľnosti a podnikateľskej stabilite poľnohospodárskych podnikov v SR. Spoločná poľnohospodárska politika EÚ priniesla zvýšenú dôveru bánk v odvetví poľnohospodárstva a podpory sa stali zárukou splácania úverov. Okrem vlastných príjmov podnikov a dotačnej podpory EÚ a národných zdrojov sú rozhodujúce cudzie zdroje – úvery a leasingy, ktoré zohrávajú vo financovaní a stabilite podnikov tiež významnú úlohu.

2.2.1. Úvery

Objem úverov do poľnohospodárstva, lesníctva a rybolovu za rok 2024³ dosiahol 1 110 mil. €, čo predstavuje podiel na celkových úveroch hospodárstva SR vo výške 1,31 %.

Najväčší objem úverov bol poskytnutý na obdobie viac ako 5 rokov, čiže dlhodobé úvery, do hmotného majetku: investície do pôdy a na financovanie budov a stavieb, strojov a zariadení. Časť úverov bola použitá na technický rozvoj – mechanizáciu, automatizáciu a robotizáciu pri nahradení ľudskej práce technikou. To umožnilo stabilizovať stavy pracovníkov v sektore pri udržaní produkčnej schopnosti odvetvia.

Tab. 5 Úvery za poľnohospodárstvo, lesníctvo a rybolov (v tis. €, index v %, podiel v %)

Úvery	Priemer 2019 – 2023	2023	2024	Index	
				2024/2023	2024/Ø 2019-2023
Krátkodobé	314 612	220 940	220 558	99,8	70,1
Strednodobé od 1-5 rokov	182 080	276 197	242 251	87,7	133,0
Dlhodobé nad 5 rokov	472 441	600 350	647 392	107,8	137,0
Spolu úvery	969 133	1 097 487	1 110 200	101,2	114,6
z toho: zlyhané úvery	56 918	56 791	44 118	77,7	77,5
Podiel úverov odvetvia na úveroch národného hospodárstva	1,33	1,33	1,31	-	-

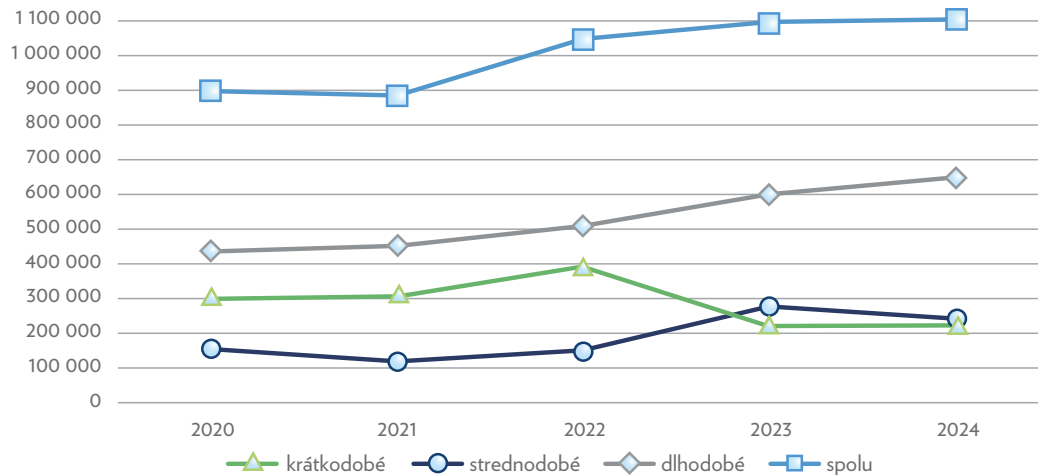
Prameň: NBS <https://www.nbs.sk/sk/statisticke-udaje/financne-institucie/banky/statisticke-udaje-penaznych-financnych-institucii/uvetry>, Úvery podľa statistickej klasifikácie ekonomických činností

Poznámka: Údaje sú vrátane úverov za lesníctvo a rybolov. Údaje za roky 2019 – 2023 sú definitívne, za rok 2024 predbežné

Vypracoval: MPRV SR

³ Stav ku dňu 31.12.2024

Graf 4 Vývoj úverov za poľnohospodárstvo, lesníctvo a rybolov (v tis. €)

Prameň: NBS; Vypracoval: MPRV SR

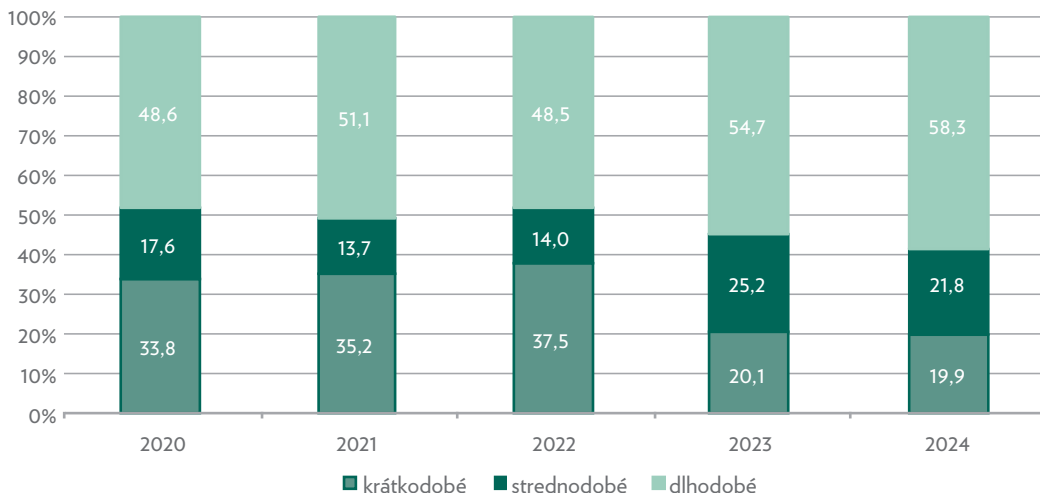
Objem poskytnutých **krátkodobých úverov** bol podobný ako v roku 2023 a predstavoval 19,9 % z celkovo poskytnutých úverov, s medziročným poklesom iba o 0,3 p. b. Tieto úvery zabezpečujú v poľnohospodárskych podnikoch potrebnú likviditu v prípade výpadkov cash-flow. Medzi uvedené úvery patria aj úvery poskytnuté na základe zriadenia záložného práva k tovaru cez tovarové a skladiskové záložné listy. Krátkodobé úvery významne prispievajú k preklenutiu časového obdobia medzi potrebou financovania prevádzky podnikov a získaním podpôr, ktoré sú úzko späté so systémom refundácie schválených platieb zo strany Pôdohospodárskej platobnej agentúry z prostriedkov EÚ. Úvery do výšky 100 % hodnoty očakávaných priamych platieb sú posudzované ako menej rizikové úverové produkty pre banku s dostatočnou zárukou ich splácania. Značná časť podnikov nemá dostatočné aktíva na zábezpeku úverov. Väčšina úverov je revolvin-gového typu. Z hľadiska príjemcu krátkodobých úverov dominovali malé a stredné podniky (83,1 %).

Strednodobé úvery so splatnosťou 1 – 5 rokov dosiahli v štruktúre úverov podiel 21,8 % s medziročným poklesom o 3,3 p. b. Z hľadiska príjemcu úverov dominovali malé a stredné podniky (90,4 %).

Dlhodobé úvery v štruktúre úverov tvorili podiel 58,3 % s medziročným nárastom o 3,6 p. b.. Z hľadiska príjemcu úverov dominovali malé a stredné podniky (77,5 %).

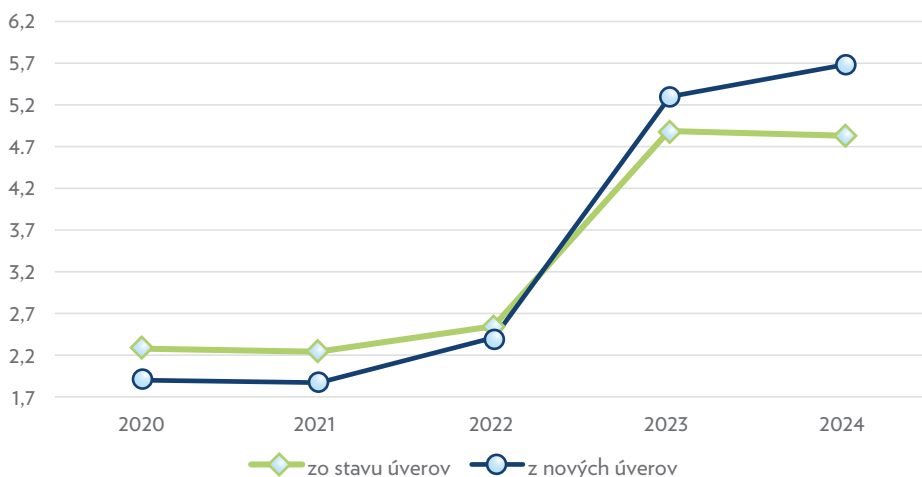
Objem zlyhaných úverov z celkových úverov bol na úrovni 44 mil. €.

Graf 5 Štruktúra úverov v poľnohospodárstve, lesníctve a rybolove (v %)

Prameň: NBS
Vypracoval: MPRV SR

Graf 6 Vývoj priemerných úrokových sadzieb (v %)

Prameň: NBS
Vypracoval: MPRV SR

Napriek tomu, že v roku 2024 pretrvávali vyššie úrokové sadzby z roku 2023 a v prípade nových úverov došlo k zvýšeniu priemerných úrokových sadzieb z 5,3 % v roku 2023 na 5,69 %, v roku 2024, bolo zaznamenané medziročné zvýšenie objemu úverov o 1,2 %, z toho objem dlhodobých úverov sa zvýšil o 7,8 %, naopak objem strednodobých úverov sa znížil o 12,3 % a objem poskytnutých krátkodobých úverov sa medziročne takmer nezmenil.

K stabilite podnikania v oblasti pôdohospodárstva pomáhajú aj investície do dlhodobého hmotného majetku formou spoluúčasti na projektoch PRV SR 2014-2022 (s možnosťou čerpania finančných prostriedkov do konca roka

2025), čím je poľnohospodárskym podnikom poskytovaný priestor na rozvoj a rozširovanie podnikateľskej činnosti najmä v oblastiach:

- obstarania poľnohospodárskych strojov, technológií a duševného vlastníctva,
- obstarania budov, modernizácie a rekonštrukcie majetku,
- obnovy vozového parku,
- zabezpečenia kultivovaných biologických zdrojov,
- financovania odkúpenia poľnohospodárskej pôdy, resp. inej pôdy/pozemku do osobného vlastníctva,
- akvizičného financovania,
- financovania ďalších investičných potrieb.

Banky rozšírili sortiment úverových produktov o financovanie odkúpenia alebo refundácie už nakúpenej poľnohospodárskej pôdy (samostatných parciel ako aj spoluvlastníckych podielov) a zastavaných pozemkov pod hospodárskymi budovami. K najčastejším formám zabezpečenia úverov patrí záložné právo k pôde, ktorá je predmetom úveru alebo k inému nehnuteľnému majetku, zabezpečenie prostredníctvom vinkulácie poisťnej zmluvy (poistenie úrody) ako aj ďalšie formy zabezpečenia akceptovateľné bankou.

V niektorých produktoch je doba splatnosti predĺžená až do 25 (30) rokov. Okrem štandardných podmienok získania úveru (akceptovateľná finančná situácia posúdená finančnou analýzou na základe finančných výkazov) banky vyžadujú splnenie aj ďalších podmienok.

2.2.2. Dane

Formovanie podnikateľského prostredia v poľnohospodárstve ovplyvňuje aj všeobecne **platná daňová politika**. V sektore poľnohospodárstva v súčasnosti platia osobitné daňové úľavy v zmysle schémy štátnej pomoci vo forme úľav na environmentálnych daniach (Zelená nafta) a oslobodenie od dane z motorových vozidiel používaných výhradne v poľnohospodárskej výrobe.

Nasledovné údaje sú za výberovú vzorku podnikov IL MPRV SR, ktorá je v priebehu rokov variabilná. V roku 2024 do štátneho rozpočtu ako aj do rozpočtov miest a obcí odvedli poľnohospodárske podniky z výberovej vzorky IL MPRV SR 131,1 mil. € vybratých priamych daní. V štruktúre priamych daní najväčší podiel 59,2 % predstavovali dane z príjmov.

Dane z nehnuteľností v roku 2024 vo výške 51,2 mil. € predstavovali 39 % podiel v štruktúre priamych daní. Tieto dane boli rozhodujúce z hľadiska naplňania rozpočtov miest a obcí, ktoré sú ich správcami. Daň z nehnuteľností je upravená zákonom č. 582/2004 Z. z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady v znení neskorších predpisov, ktorý konkrétne určuje sadzby dane z nehnuteľností, ale súčasne dáva možnosť obciam stanoviť daňovú sadzbu (znížiť alebo zvýšiť), podľa miestnych podmienok. Z daní z nehnuteľností vo výberovej vzorke podnikov 85,3 % tvorili dane z pozemkov (43,6 mil. €). Daňovým základom z pozemkov (orná pôda, chmelnice, vinice, ovocné sady, trvalé trávnaté porasty) je hodnota pozemku bez porastov.

Tab. 6 Priame dane a platby do fondov u respondentov výberovej vzorky IL MPRV SR

Ukazovateľ/ rok	Priemer 2019-2023		2023		2024	
	v tis. €	v %	v tis. €	v %	v tis. €	v %
Priame dane	82 356	100,0	119 479	100,0	131 122	100,0
- daň z príjmov	40 789	49,5	64 661	54,1	77 619	59,2
- daň z nehnuteľností	39 442	47,9	52 296	43,8	51 151	39,0
z toho z: pozemkov*	33 322	84,5	45 424	86,9	43 633	85,3
stavieb*	6 120	15,5	6 872	13,1	7 519	14,7
- daň z motorových vozidiel	2 125	2,6	2 522	2,1	2 351	1,8
Platby do fondov**	124 894	-	169 802	-	129 372	-

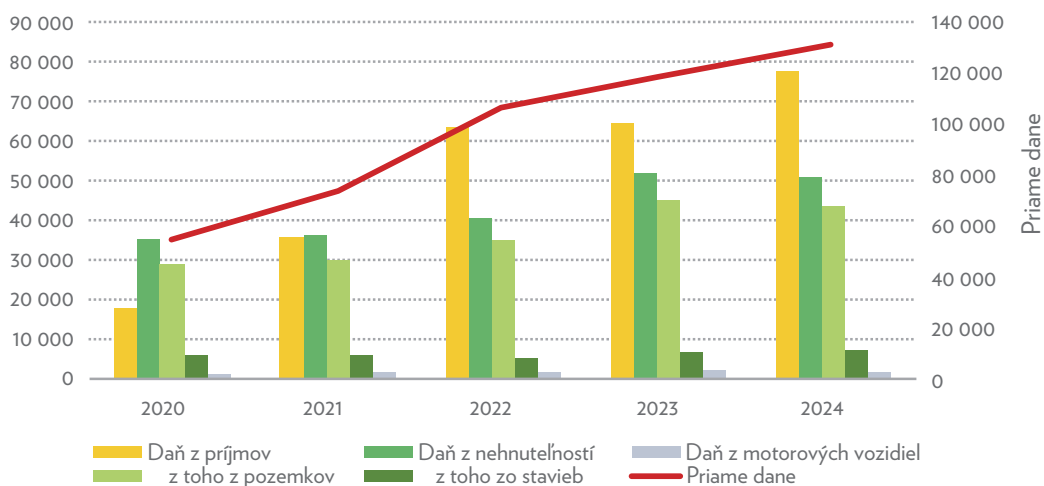
Prameň: Informačné listy MPRV SR

Poznámka: Údaje sú za výberovú vzorku podnikov IL MPRV SR. *V roku 2022 až 2024: Dane a ostatné poplatky z pozemkov. Dane a ostatné poplatky z budov.

V roku 2022 až 2024: Poistné platené zamestnávateľom (z hrubej mzdy). * výpočet MPRV SR

Vypracoval: MPRV SR

Graf 7 Vývoj priamych daní u respondentov výberovej vzorky IL MPRV SR (v tis. €)

Prameň: Informačné listy MPRV SR

Poznámka: Údaje sú za výberovú vzorku podnikov IL MPRV SR

Vypracoval: MPRV SR

2.2.3. Poistenie

Vysoká rizikovosť poľnohospodárstva vyplýva nielen z biologickej podstaty produkcie, ale aj z meniacich sa klimatických podmienok a cenovej volatility, ktoré zásadne ovplyvňujú príjmy poľnohospodárov ako aj stabilitu a konkurencieschopnosť podnikov. Doposiaľ neboli vybudované funkčné systémové mechanizmy riadenia rizík, ktoré by kompenzovali straty v dôsledku rizík, ktoré nie sú kryté komerčnými poisťovňami.

Rizikovosť poľnohospodárskej výroby na Slovensku je v súčasnosti riešená:

- systémovo, t. j. poistením plodín, zvierat a majetku v komerčných poisťovniach (poistiteľné riziká),
- podporou poistenia: na základe schémy štátnej pomoci na platby poistného v poľnohospodárskej prvovýrobe a na základe intervencie v rámci SP SPP 2023-2027,
- ad hoc opatreniami vlády z prostriedkov štátneho rozpočtu - v prípade škôd katastrofického rozsahu.

Komerčné **poistenie** je nástrojom na riešenie rizikovosti poľnohospodárskej výroby, prostredníctvom ktorého dochádza k čiastočnému zmierneniu a eliminácii škôd na produkcii a majetku poľnohospodárskych podnikov v dôsledku nepredvídateľných udalostí. Kompenzuje straty z výpadku príjmov vyplývajúcich zo škôd spôsobených na úrode plodín, zvieratách a majetku poľnohospodárskych podnikov. Kompenzácia škôd je väčšinou lokálneho charakteru a menej celoplošného. Poistenie v poľnohospodárstve je dobrovoľné a realizuje sa na základe zmluvných podmienok jednotlivých komerčných poisťovní. Je založené na preroditeľovacom procese centralizovaného fondu v poisťovniach tvoreného poistným poľnohospodárskych podnikov. Nie všetky následky rizík sú kryté poistením. Okrem možností využitia komerčného poistenia si podniky diverzifikovali vplyv rizík prostredníctvom optimalizácie štruktúry výroby, tvorbou vlastných finančných rezerv, alebo uzatváraním zmlúv - hedgingu komodít (ochrana pred rizikom vzniku novej budúcej straty, ktorá môže nastať v dôsledku veľkých cenových výkyvov na finančnom trhu) s využitím termínovaných obchodov – opcií a futures obchodov na burze.

Tab. 7 Poistenie u respondentov výberovej vzorky IL MPRV SR

Ukazovateľ/ rok	Priemer 2019-2023		2023		2024	
	v tis. €	v %	v tis. €	v %	v tis. €	v %
Poistné	29 409	100	39 782	100	37 464	100
- majetok	17 194	58,5	22 582	56,8	20 428	54,5
- plodiny	9 915	33,7	13 991	35,2	13 608	36,3
- zvieratá	2 300	7,8	3 209	8,1	3 428	9,1
Náhrady škôd	11 753	100	15 614	100	21 181	100
- majetok	6 250	53,2	8 577	54,9	7 171	33,9
- plodiny	3 887	33,1	6 816	43,7	8 781	41,5
- zvieratá	1 616	13,8	221	1,4	5 229	24,7
<i>Podiel náhrad škôd zo zaplateného poistného v %</i>	40,0	-	39,2	-	56,5	-

Prameň: Informačné listy MPRV SR; Poznámka: Údaje sú za výberovú vzorku podnikov IL MPRV SR

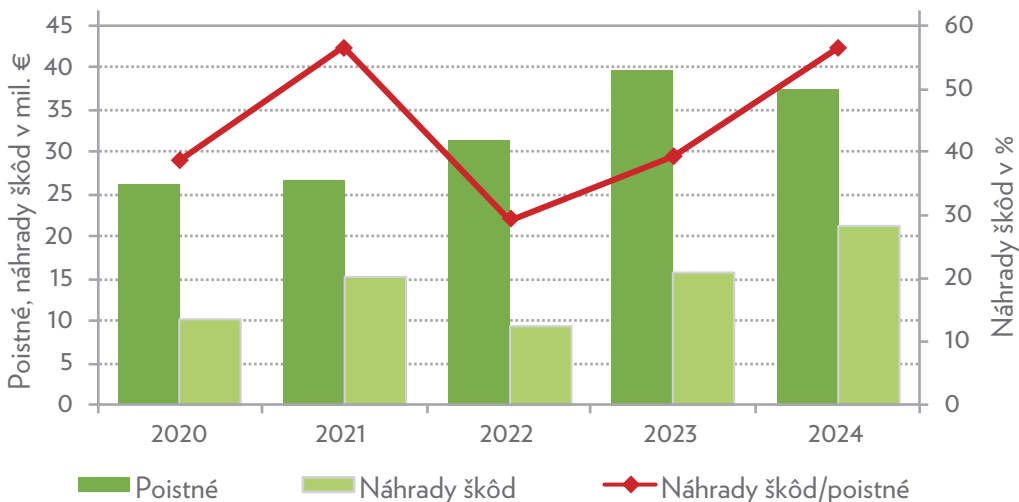
Vypracoval: MPRV SR

V roku 2024 si poľnohospodárske podniky poistili v komerčných poisťovniach majetok, úrodu a zvieratá. Zo zaplateného poistného vo výške 37,5 mil. € bolo poľnohospodárskym podnikom vyplatených 56,5 % náhrad škôd (21,2 mil. €).

Náhrada škôd z poistného v prípade prijatého poistného plnenia za vzniknuté škody na zvieratách sa v roku 2024 dostala na úroveň vyše 5 mil. € a tieto plnenia boli vysoké vzhľadom aj na odškodnenia chovateľov hydiny, ktorým boli nariadené veterinárne opatrenia na likvidáciu hydiny kvôli vtáčej chrípke.

Z dlhodobého hľadiska prioritou poľnohospodárov je poistenie majetku, ktoré v roku 2024 z celkového poistného tvorilo 54,5 %, s podielom vyplatených náhrad škôd 35,1 %.

Graf 8 Vývoj poistného a náhrad škôd u respondentov výberovej vzorky IL MPRV SR

Prameň: Informačné listy MPRV SR

Poznámka: Údaje sú za výberovú vzorku podnikov IL MPRV SR

Vypracoval: MPRV SR

Medzi poistné produkty, ktoré komerčné poisťovne ponúkajú v rámci poistenia pre vybrané komodity, patria:

- v rastlinnej výrobe najmä: poistenie viniča hroznorodého proti poškodeniu jarnými mrazmi; poistenie plodín proti poškodeniu ľadovcom, proti škodám z vyzimovania, proti poškodeniu vybranými živelnými rizikami, proti poškodeniu živelnými udalosťami, proti poškodeniu záplavami, proti poškodeniu požiarom; poistenie predpestovaných priesad zeleniny, tabaku, koreninových a aromatických rastlín; poistenie pre prípad poškodenia alebo zničenia ovocných výpestkov ľadovcom, víchrícou;
- v živočíšnej výrobe najmä: poistenie hospodárskych zvierat pre prípad hromadných škôd; poistenie jednotlivých hospodárskych zvierat pre prípad škôd; poistenie kráv pre prípad jednotlivých škôd; poistenie kráv a vysokotelných jalovic pre prípad jednotlivých škôd; poistenie pre prípad zničenia vajec v elektrickej liahni a jednodennej hydiny; poistenie stáda hospodárskych zvierat; poistenie hospodárskych zvierat pre prípad nebezpečnej nákazy; poistenie hospodárskych zvierat pre prípad nákazy; poistenie hydiny pre prípad nákazy; poistenie zásob vajec hydiny postihutej nákazou; poistenie plemenných hospodárskych zvierat zakúpených v zahraničí; poistenie prasníc pre prípad jednotlivých škôd; poistenie králikov z intenzívneho chovu.

Tab. 8 Vývoj poistného a náhrad škôd u respondentov výberovej vzorky IL MPRV SR v roku 2024 (v tis. €, podiel v %)

Ukazovateľ	Poistné	Náhrady škôd	Náhrady škôd/poistné (%)
Poistenie spolu	37 464	21 181	56,5
- majetok	20 428	7 171	35,1
- plodiny	13 608	8 781	64,5
- zvieratá	3 428	5 229	152,5
Poistenie plodín a zvierat	17 036	14 010	82,2

Prameň: Informačné listy MPRV SR; Vypracoval: MPRV SR

Poznámka: Údaje sú za výberovú vzorku podnikov IL MPRV SR

Poľnohospodárske podniky v roku 2024 zaplatili na poistnom plodín a zvierat (bez poistenia majetku) 17 036 tis. € a náhrady škôd predstavovali 82,2 %.

Štátna pomoc vo forme dotácie na platby poistného v poľnohospodárskej prvovýrobe bola realizovaná aj v roku 2024. Účelom systémového opatrenia je poskytovanie pomoci podniku pôsobiacemu v odvetví poľnohospodárskej prvovýroby na platby poistného. Oprávnenými nákladmi sú náklady príjemcu pomoci na platby ročného poistného, ktoré kryje straty spôsobené ktorýmkoľvek z týchto faktorov:

- a) prírodnými katastrofami
- b) nepriaznivými poveternostnými udalosťami, ktoré možno prirovnať k prírodnej katastrofe a inými nepriaznivými poveternostnými udalosťami
- c) chorobami zvierat, škodcami rastlín alebo chránenými zvieratami
- d) kompenzáciou poistného, ktoré pokrýva náklady na odstránenie a likvidáciu mŕtvych hospodárskych zvierat.

Opatrenie umožnilo 1024 oprávneným žiadateľom s medzročným nárastom o 1 % čerpať finančné prostriedky vo výške takmer 8 mil. €, čo predstavovalo objem takmer rovnaký ako v predchádzajúcom roku. Dotáciu bolo možné poskytnúť do 70 % oprávnených nákladov na poistné.

V súvislosti so zrušením nariadenia vlády SR č. 83/2017 Z. z. a prechodom pod SP SPP 2023-2027 bolo v rozpočtovom roku 2022 ukončené podávanie žiadostí v sektore vína a vinohradov pod Národným podporným programom SR 2019-2023 (ďalej len „NPP“). Nová európska legislatíva Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 2021/2117 stanovuje o. i. aj pravidlá prechodu z NPP pod SPP 2023-2027 najmä v súvislosti s viacročnými opatreniami v sektore vína a vinohradov. V súlade s Nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 2021/2115 je realizácia intervencie Poistenie úrody v sektore vinohradníctva a vinárstva zahrnutá v SP SPP 2023-2027 od roku 2027⁴.

2.2.4. Výsledky hospodárenia poľnohospodárskych družstiev a obchodných spoločností

V roku 2024 sa medzi poľnohospodárskymi družstvami a obchodnými spoločnosťami výrazne prehĺbili dlhodobé diferencie vo výsledku hospodárenia a ostatných ekonomických a finančných ukazovateľoch. Na základe údajov

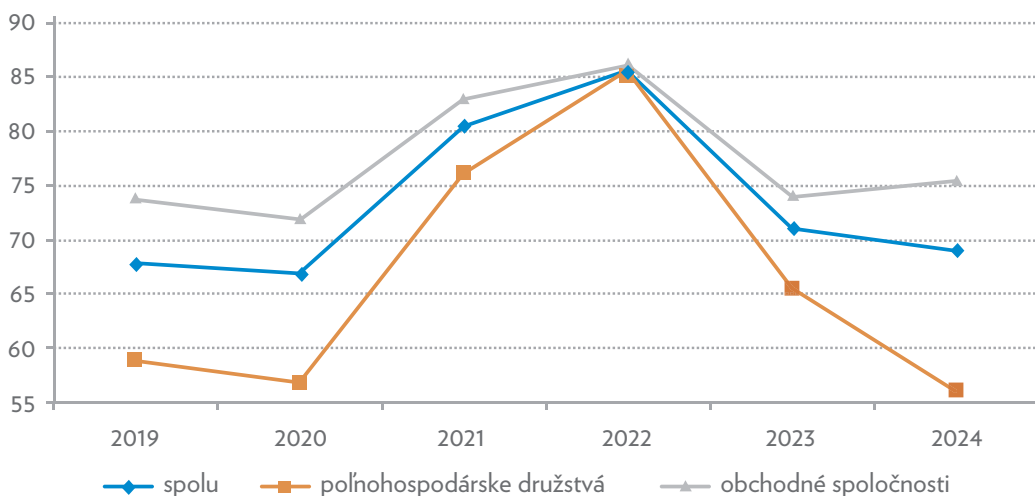
⁴ Prameň: Pôdohospodárska platobná agentúra: Výročná správa PPA za rok 2024. Uvedené na www.apa.sk

z databázy Informačných listov MPRV SR⁵ bolo ziskových 69 % podnikov právnických osôb, čo znamenalo medziročný pokles podielu o 2 p. b.. V členení podľa právnej formy v roku 2024 dosiahlo kladný výsledok hospodárenia (pred zdanením) 56,3 % poľnohospodárskych družstiev. V porovnaní s predchádzajúcim rokom sa podiel ziskových družstiev znížil o 9 p. b.. V prípade obchodných spoločností sa podiel ziskových podnikov medziročne zvýšil o 1,3 p. b., t. j. na úroveň 75,5 %.

V hodnotovom vyjadrení dosiahli právnické osoby v priemere zisk v hodnote 72,77 € na hektár využitej poľnohospodárskej pôdy, čo znamenalo medziročný pokles o 43 %.

Po rekordnom raste zisku v rámci poľnohospodárstva v roku 2022 došlo v nasledujúcich rokoch ku kontinuálnemu rapidnému poklesu jeho hodnoty, najmä v prípade poľnohospodárskych družstiev, čo sa v roku 2024 prejavilo ako strata na úrovni - 9,88 € na hektár. Približne o 27 % sa medziročne znížila hodnota zisku obchodných spoločností a klesla na úroveň 141,14 € na hektár.

Graf 9 Podiel ziskových podnikov podľa organizačno-právnych foriem (v %)

Prameň: Informačné listy MPRV SR
Vypracoval: MPRV SR

V roku 2024 došlo k zhoršeniu ekonomických ukazovateľov u oboch právnych foriem podnikov, napriek tomu efektívnejšie hospodárili obchodné spoločnosti v porovnaní s poľnohospodárskymi družstvami, čo sa prejavilo v nižšej nákladovosti výnosov obchodných spoločností. Vyššia efektívnosť hospodárenia v obchodných spoločnostiach môže byť odrazom nielen úspor z rozsahu výroby s nižším podielom živočíšnej produkcie, ale aj podstatne vyšších tržieb z predaja tovaru a predaja vlastných výrobkov a služieb. Obchodné spoločnosti dosiahli v roku 2024 o 60 % vyššie tržby z predaja vlastných výrobkov a služieb v porovnaní s poľnohospodárskymi družstvami, čo súviselo s vyššou intenzifikáciou výroby, vyjadrenou vyššou spotrebou materiálu a energie o 48 % v porovnaní s výrobnou spotrebou družstiev.

⁵ Ekonomické a finančné ukazovatele sú prepočítané na ha využitej poľnohospodárskej pôdy - boli získané z údajov, ktorých zber zabezpečuje MPRV SR formou Informačných listov uložených v centrálnej databáze MPRV SR. Hodnotený súbor zahŕňa podniky právnických aj fyzických osôb. Keďže Informačné listy zachytávajú údaje z poľnohospodárskych podnikov, ktoré obhospodarujú 86 % výmery využitej poľnohospodárskej pôdy (údaj za rok 2024; ŠÚ SR), tzn. nejde o vyčerpávajúci súbor, preto sú výsledky prepočítané na ha p. p..

Tab. 9 Ekonomické údaje poľnohospodárskych podnikov – právnické osoby (v € na hektár využiteľnej poľnohospodárskej pôdy)

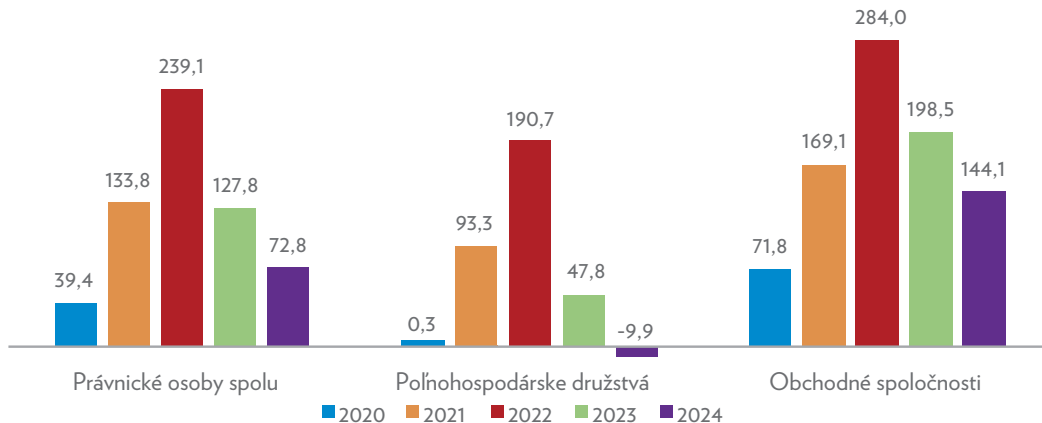
Ukazovateľ	Právnické osoby			Poľnohosp. družstvá			Obchodné spoločnosti		
	2023	2024	Index 2024/2023	2023	2024	Index 2024/2023	2023	2024	Index 2024/2023
Pridaná hodnota	459	418	91,1	385	315	81,7	512	507	99,0
Čistý obrat	2 297	2 317	100,9	1 610	1 521	94,5	2 856	3 009	105,4
Nákladovosť výnosov	95,6	97,5	+1,9 p.b.	97,8	100,4	+2,7 p.b.	94,4	96,1	+1,7 p.b.
Zadlženosť majetku	48,5	48,8	+0,3 p.b.	41,0	41,6	+0,6 p.b.	53,8	52,6	-1,2 p.b.
Podiel ziskových podnikov (%)	71,1	69,2	-1,9 p.b.	65,6	56,3	-9,3 p.b.	74,1	75,5	+1,4 p.b.

Prameň: Informačné listy MPRV SR, Centrálna databáza MPRV SR (výberová vzorka)

Vypracoval: MPRV SR

Zadlženosť majetku sa v prípade právnických osôb v roku 2024 medziročne nepatrne zvýšila o 0,3 p. b., čo bolo výsledkom rastu zadlženosti družstiev a zároveň poklesu v prípade obchodných spoločností. Naďalej pretrváva skutočnosť vyššej zadlženosti obchodných spoločností (52,6 %) ako poľnohospodárskych družstiev (41,6 %), čo je odrazom vyššej ekonomickej bonity obchodných spoločností vo vzťahu ku komerčným bankám z hľadiska cash flow a tým aj splácania úverov.

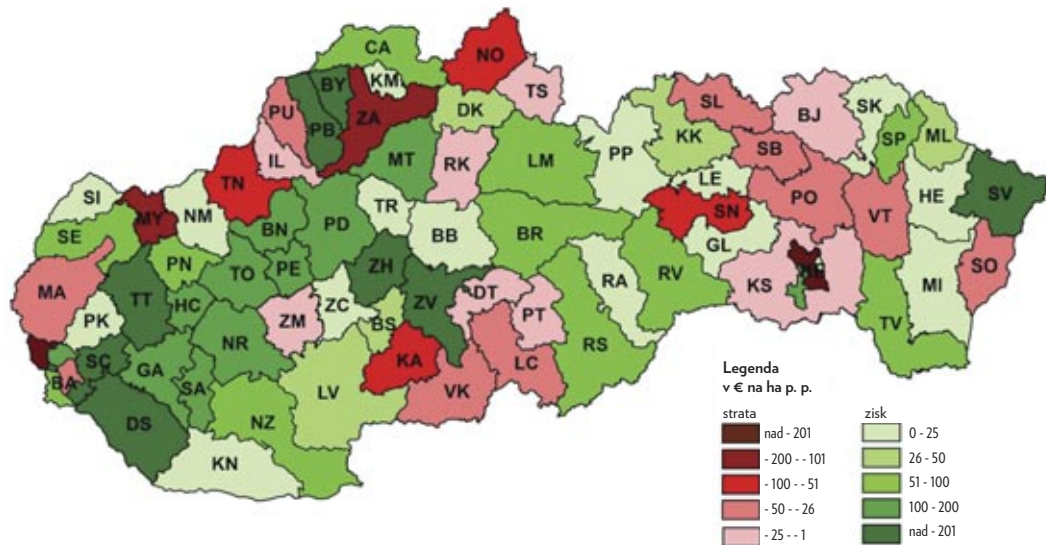
Graf 10 Výsledok hospodárenia v poľnohospodárstve podľa právnych foriem (v € na hektár využiteľnej poľnohospodárskej pôdy)

Prameň: Informačné listy MPRV SR

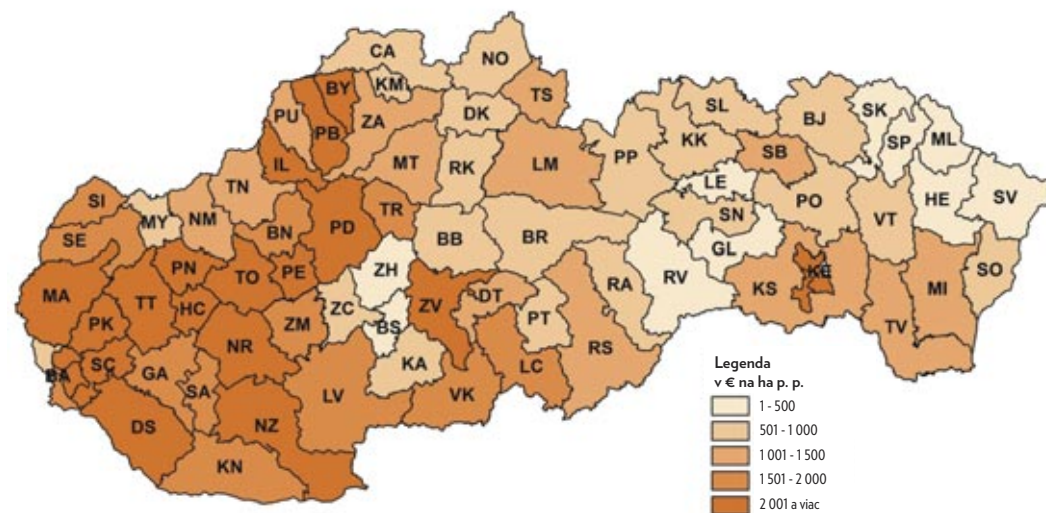
Vypracoval: MPRV SR

Mapa 1 *Hospodársky výsledok poľnohospodárskych podnikov – právnické osoby* (v € na hektár využiteľnej poľnohospodárskej pôdy)

Prameň: Informačné listy MPRV SR
 Vypracoval: MPRV SR

Mapa 2 *Tržby z predaja vlastných výrobkov – právnické osoby* (v € na hektár využiteľnej poľnohospodárskej pôdy)

Prameň: Informačné listy MPRV SR
 Vypracoval: MPRV SR

2.2.5. Výsledky hospodárenia samostatne hospodáriacich roľníkov

V roku 2024 bolo z databázy Informačných listov MPRV SR vybraných 1 094 samostatne hospodáriacich roľníkov (SHR) - fyzických osôb, ktorí obhospodarovali 9,6 % využitej poľnohospodárskej pôdy. Výsledky hospodárenia SHR boli diferencované v závislosti od veľkosti obhospodarovanej plochy, medziročne sa výrazne zvýšil podiel ziskových podnikov zo 77,4 % na 87,6 %. Najvýraznejší rast podielu ziskových podnikov bol zaznamenaný vo veľkostnej kategórii fariem SHR od 50 do 100 ha (+ 16,6 p. b.).

Priemerná hodnota výsledku hospodárenia SHR (príjmy - výdavky) predstavovala zisk na úrovni 93,61 € na hektár p. p., ktorý sa medziročne zvýšil až o 125 %. Po zohľadnení osobného dôchodku roľníka vo výdavkoch (vyčísleného na úrovni priemernej mzdy v poľnohospodárstve) by SHR dosiahli v priemere stratu v hodnote - 19,50 € na hektár p. p. V priemernom vyjadrení by zisk dosiahli len podniky SHR hospodáriace na výmerách nad 100 ha.

Podľa výmery obhospodarovanej pôdy najviac podnikov SHR (97 %) v roku 2024 hospodáril, podobne ako v predchádzajúcich rokoch, na výmere do 500 ha p. p., pričom na výmere do 100 ha p. p. hospodáril 60 % podnikov SHR. Obdobne ako v predchádzajúcich rokoch najvyššiu úroveň výsledku hospodárenia (príjmy-výdavky) dosiahli SHR hospodáriaci na výmere do 50 ha (168 €/ha), avšak po zohľadnení osobného dôchodku roľníka by generovali stratu (-353 €/ha). Výsledok hospodárenia ovplyvnila nákladovosť príjmov, ktorá sa medziročne znížila o - 2,1 p. b. vplyvom dynamickejšieho rastu príjmov (+ 33,3 %) v porovnaní s výdavkami (+ 30,5 %).

Tab. 10 Výsledky hospodárenia a počet podnikov SHR podľa intervalov výmery poľn. pôdy (v € na ha využiteľnej p. p)

Interval výmery poľn. pôdy	Počet podnikov		Výsledok hospodárenia (príjmy - výdavky)			Výsledok hospodárenia (príjmy - výdavky - osobný dôchodok)		Nákladovosť príjmov*	
	2023	2024	2023	2024	Index 2024/2023	2023	2024	2023	2024
do 50	389	358	60,2	168,1	279,2	-237,0	-353,1	97,4	95,7
nad 50 - 100	301	293	26,8	117,3	437,7	-99,7	-71,1	98,0	93,6
nad 101 - 500	422	414	40,4	94,3	233,3	-12,4	24,4	96,7	94,1
nad 500	28	29	53,5	32,5	60,7	37,7	13,2	96,5	98,3
Spolu	1 140	1 094	41,6	93,6	225,0	-43,1	-19,5	97,0	94,9

Prameň: Informačné listy MPRV SR, CD MPRV SR

Poznámka: Údaje sú za výberovú vzorku podnikov IL MPRV SR, *bez osobného dôchodku

Vypracoval: MPRV SR

Celkové príjmy SHR sa medziročne výrazne zvýšili v priemere o 33,3 %, najmä ako dôsledok rekordného nárastu ostatných príjmov (+ 117,1 %) vrátane podpôr. Nárast príjmov bol zaznamenaný vo všetkých veľkostných kategóriách podnikov, najviac v prípade SHR s výmerou do 50 ha. Na raste príjmov sa podieľal aj nárast tržieb za predaj tovaru (+ 25,6 %) a vlastných výrobkov a služieb (+ 9,2 %).

Významne sa zmenila štruktúra príjmov SHR, podiel tržieb za predaj výrobkov a služieb sa znížil zo 64 % na 53 % z celkových príjmov. Výrazne stúpol podiel ostatných príjmov (zahŕňajúci podpory) z 20 % na 33 %, podiel tržieb za predaj tovaru zotrval na úrovni predchádzajúceho roka. Napriek výraznému medziročnému poklesu podielu tržieb za predaj výrobkov a služieb, naďalej tvorili rozhodujúcu položku v štruktúre príjmov SHR.

Celkové výdavky SHR sa medziročne zvýšili o 30,5 %, čo ovplyvnil najmä výrazný rast ostatných výdavkov (+ 47 %) a výdavkov na služby (+ 35 %) a mzdy (+ 23 %). V štruktúre výdavkov najväčší podiel tvorili zásoby (43 %), ostatné výdavky (26 %) a výdavky na služby (21 %). Nižší podiel v štruktúre výdavkov pripadal na mzdy (6 %) a platby poisťného a príspevky do fondov (4 %).

Tab. 11 **Majetok a záväzky SHR podľa intervalov výmery poľn. pôdy** (v € na hektár využiteľnej poľnohospodárskej pôdy)

Interval výmery poľn. pôdy	Majetok celkom			Záväzky celkom			z toho: úvery		
	2023	2024	Index 2024/2023	2023	2024	Index 2024/2023	2023	2024	Index 2024/2023
do 50	3 002	4 406	146,8	821	1 211	147,6	379	631	166,8
nad 50 - 100	1 490	2 073	139,1	382	523	136,9	227	274	120,9
nad 100 - 500	1 655	1 953	118,0	558	553	99,3	290	307	105,8
nad 500	2 494	2 660	106,7	880	805	91,5	299	251	83,9
Spolu	1 867	2 257	120,8	595	634	106,7	289	316	109,5

Prameň: Informačné listy MPRV SR, Centrálna databáza MPRV SR

Poznámka: Údaje sú za výberovú vzorku podnikov IL MPRV SR

Vypracoval: MPRV SR

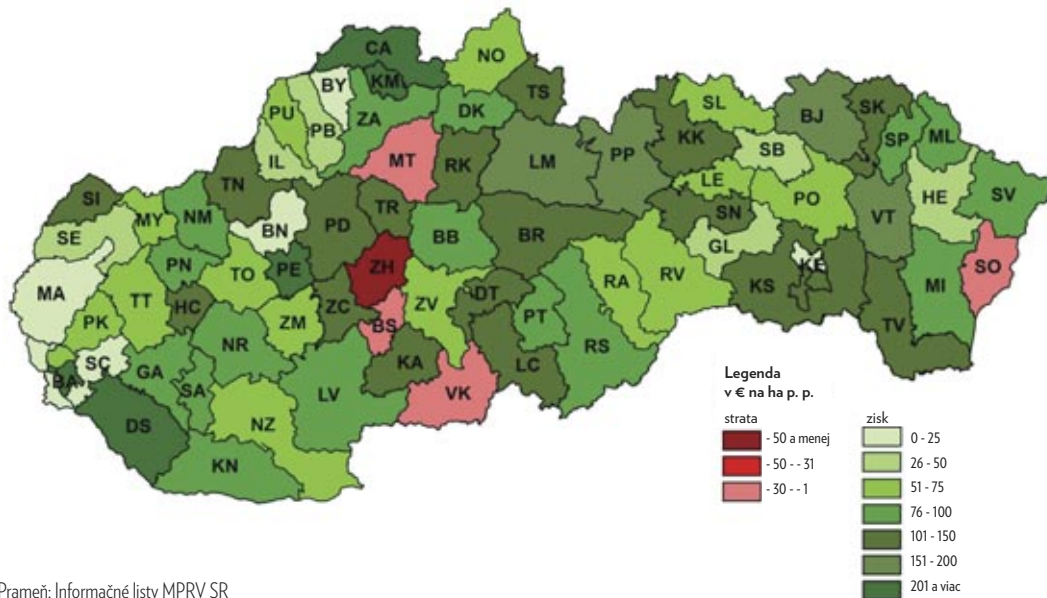
V roku 2024 došlo k markantnému zveľaďovaniu majetku SHR v priemere o 20,8 %, avšak s rozdielnou dynamikou rastu hodnoty v jednotlivých veľkostných skupinách. Najvýraznejší nárast zaznamenali podniky SHR do 50 ha (+ 47 %), ktoré vo veľkom rozsahu zhodnocovali dlhodobý hmotný majetok.

Celkové záväzky podnikov SHR stúpili medziročne o 6,7 %, zároveň sa zvýšil aj objem úverov o 9,5 %. K výraznému zvýšeniu hodnoty celkových záväzkov došlo vo veľkostných kategóriách podnikov SHR do 100 ha. Subjekty s výmerou nad 100 ha zaznamenali v priemere pokles celkových záväzkov, hlavne podniky s výmerou nad 500 ha.

Podrobnejšie informácie o výsledku hospodárenia a tržbách z predaja vlastných výrobkov SHR podľa okresov znázorňujú nasledujúce mapy.

Prehľad o vývoji vybraných ekonomických ukazovateľov poľnohospodárskej výroby za právnické osoby a SHR je uvedený v tabuľkách 1-5 v prílohe.

Mapa 3 *Hospodársky výsledok - subjekty SHR* (v € na hektár využiteľnej poľnohospodárskej pôdy)

Prameň: Informačné listy MPRV SR
Vypracoval: MPRV SR

Mapa 4 *Tržby z predaja vlastných výrobkov - subjekty SHR* (v € na hektár využiteľnej poľnohospodárskej pôdy)

Prameň: Informačné listy MPRV SR
Vypracoval: MPRV SR

2.3. Výsledky hospodárenia v potravinárskom priemysle

Podľa **predbežných údajov** ŠÚ SR za rok 2024 dosiahol potravinársky priemysel SR (výroba potravín, nápojov a tabakových výrobkov) kladný **výsledok hospodárenia** pred zdanením vo výške 477,1 mil. €⁶.

Tab. 12 Vývoj výsledku hospodárenia za výrobu potravín, nápojov a tabakových výrobkov (v mil. €)

Ukazovateľ	Priemer* 2019 – 2023	2022 defin.**	2023 defin.**	2024 predbež.***
Výnosy	5 995,89	6 823,67	7 639,07	6 774,34
Náklady	5 794,68	6 601,58	7 329,89	6 297,24
Výsledok hospodárenia pred zdanením	201,21	222,09	309,18	477,10

Prameň: ŠÚ SR

Poznámka:

* roky 2019 až 2023 e-databáza DATAcube, ŠÚ SR - z definitívnych údajov;

** z ročných spracovaní vyčerpávajúcich štatistických zisťovaní ŠÚ SR za korporácie s počtom 20 a viac zamestnancov a výberových zisťovaní za korporácie s počtom 0 – 19 zamestnancov;

*** z e-publikácie ŠÚ SR: Výsledky štvrtročných zisťovaní v priemysle SR a výroba vybraných výrobkov za 4. štvrťrok 2024

Vypracoval: MPRV SR

Ako je uvedené v prílohovej tabuľke 7, na produkcii výrobkov potravinárskeho priemyslu⁷ SR mali rozhodujúci podiel podniky s počtom 20 a viac⁸ zamestnancov (334 podnikov), ktoré v roku 2024 vytvorili kladný výsledok hospodárenia pred zdanením na úrovni 477,1 mil. € s medziročným nárastom⁹ o 39,2 mil. € (+ 9 %). Z celkového počtu podnikov v súbore podnikov so 100 a viac zamestnancami predstavovali ziskové podniky 85 %¹⁰.

Pre rok 2024 uvádzame dostupné predbežné údaje, ktoré budú v 2. kvartáli 2026 upresnené ako definitívne údaje. Pre roky 2022, 2023 a priemer rokov 2019 až 2023 uvádzame definitívne hodnoty.

Zo sledovaných odborov odvetvia výroby potravín a nápojov nebol v roku 2024 žiaden stratový. Najvyšší kladný výsledok hospodárenia dosiahol odbor výroby ostatných potravinárskych výrobkov¹¹ (+ 121,5 mil. €), odbor výroby pečiva a múčnych výrobkov (+ 98,7 mil. €), odbor spracovania a konzervovania mäsa a mäsových produktov (+ 71,2 mil. €), odbor výroby nápojov (+ 70,3 mil. €) a odbor výroby mliečnych výrobkov (+ 53,4 mil. €).

Kladný výsledok hospodárenia, ale s nižším objemom, dosiahol odbor spracovania a konzervovania ovocia a zeleniny (+ 27,2 mil. €), odbor výroby mlynárskych výrobkov a škrobových výrobkov (+ 19,8 mil. €), odbor výroby a prípravy krmív pre zvieratá (+ 7,8 mil. €) a odbor spracovania a konzervovania rýb, kôrovcov a mäkkýšov vrátane výroby rastlinných a živočíšnych olejov a tukov (+ 7,3 mil. €).

⁶ Definitívny výsledok hospodárenia bude spresnený v 2. kvartáli 2026.

⁷ zo štvrtročného štatistického výkazníctva ŠÚ SR (predbežný charakter údajov); len súčet výroby potravín a nápojov

⁸ Výkaz Prod 3-04 – zahŕňa podniky zapísané v obchodnom registri, príspevkové organizácie, ktoré sú trhovými výrobcami, s počtom zamestnancov 20 a viac a organizácie s počtom zamestnancov 0 až 19 s ročnými tržbami za vlastné výkony a tovar 5 miliónov € a viac, a nezahŕňa organizácie s počtom zamestnancov 0 až 19 s ročnými tržbami za vlastné výkony a tovar do 5 miliónov €; vrátane dopočtov so zohľadnením váh; zahrnuté výrobné potravinárske podniky, okrem podnikov s výrobou tabakových výrobkov; týka sa textu až do konca tejto kapitoly.

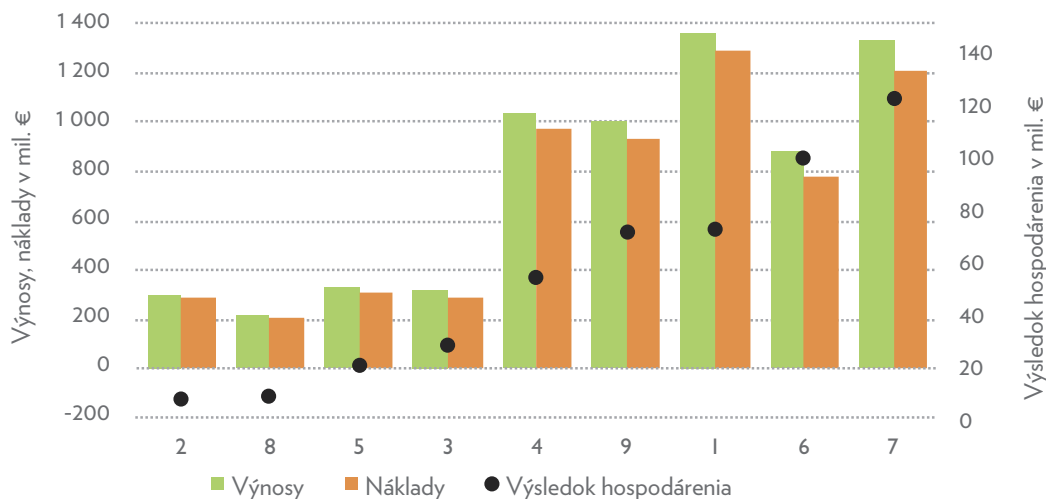
⁹ Porovnanie predbežného údajov roku 2024 s predbežným údajom roku 2023; po určení definitívneho údajov roku 2024 je možné porovnanie s definitívnym údajom roku 2023.

¹⁰ Zistenie z vyčerpávajúcej časti štatistického zisťovania, nakoľko pri výberovej časti by boli počty podnikov skreslené, keďže sa dopočítavajú. Vyčerpávajúce zisťovanie je vykonávané v súbore podnikov so 100 a viac zamestnancami.

¹¹ Odbor zahŕňa výrobu kukru; výrobu kakaa, čokolády a cukrovínek; spracovanie čaju a kávy; výrobu korenín a chutových prísad; výrobu pripravených pokrmov a jedla; výrobu a prípravu homogenizovaných a diétnych potravín a výrobu ostatných potravinárskych výrobkov inde neuvedených.

Výsledok hospodárenia medziročne zvýšili odbory: odbor spracovania a konzervovania mäsa a mäsových produktov (+ 21,9 mil. €), výroba mliečnych výrobkov (+ 16,4 mil. €), výroba pečiva a múčnych výrobkov (+ 13,4 mil. €), odbor spracovania a konzervovania rýb, kôrovcov a mäkkýšov vrátane výroby rastlinných a živočíšnych olejov a tukov (+ 9,2 mil. €), v odbore spracovanie a konzervovanie ovocia a zeleniny (+ 5,1 mil. €), v odbore výroby mlynárskych výrobkov a škrobových výrobkov (+ 1,5 mil. €) a v odbore výroby a prípravy krmív pre zvieratá (+ 0,1 mil. €). Naopak výsledok hospodárenia klesol vo výrobe ostatných potravinárskych výrobkov (- 21,7 mil. €) a vo výrobe nápojov (- 6,6 mil. €).

Graf 11 Výnosy, náklady, výsledok hospodárenia (pred zdanením) za výrobu potravín a nápojov SR podľa odborov v roku 2024

Vysvetlivky:

- 1 Spracovanie a konzervovanie mäsa a mäsových produktov
- 2 Spracovanie a konzervovanie rýb, kôrovcov a mäkkýšov + Výroba rastlinných a živočíšnych olejov a tukov
- 3 Spracovanie a konzervovanie ovocia a zeleniny
- 4 Výroba mliečnych výrobkov
- 5 Výroba mlynárskych výrobkov a škrobových výrobkov
- 6 Výroba pečiva a múčnych výrobkov
- 7 Výroba ostatných potravinárskych výrobkov
- 8 Výroba a príprava krmív pre zvieratá
- 9 Výroba nápojov

Prameň: Prod 3-04, ŠÚ SR

Vypracoval: MPRV SR

Na dosiahnutie 100 € výnosov vynaložili podniky 92,96 € nákladov, pričom nákladovosť výnosov za celý potravinársky priemysel medziročne klesla (o 0,54 €). Tento ukazovateľ najvýraznejšie klesol v odbore spracovania a konzervovania rýb, kôrovcov a mäkkýšov vrátane výroby rastlinných a živočíšnych olejov a tukov o 3,04 €. Opakom je odbor výroby ostatných potravinárskych výrobkov, kde tento ukazovateľ vzrástol o 2,03 €.

V rámci štruktúry celkových nákladov mala najvyšší podiel spotreba materiálu, energie a ostatných neskladateľných dodávok (50,5 %), ďalej k vzniku celkových nákladov prispeli náklady na predaný tovar 14,4 %, spotreba nakupovaných služieb 13 %, mzdové náklady 9,1 %, odpisy dlhodobého majetku 3,3 % a povinné príspevky na zákonné poistenie platené zamestnávateľom za zamestnancov 3,2 %.

Tab. 13 Nákladovosť výnosov podľa jednotlivých odborov potravinárskeho priemyslu SR (v €)

Výrobný odbor*	2023	2024	rozdiel 2024-2023
Spracovanie a konzervovanie mäsa a mäsových produktov	96,27	94,79	-1,48
Spracovanie a konzervovanie rýb, kôrovcov a mäkkýšov vrátane výroby rastlinných a živočíšnych olejov a tukov	100,58	97,54	-3,04
Spracovanie a konzervovanie ovocia a zeleniny	92,20	91,43	-0,77
Výroba mliečnych výrobkov	96,38	94,82	-1,56
Výroba mlynárskych výrobkov a škrobových výrobkov	95,37	94,05	-1,33
Výroba pečiva a múčnych výrobkov	89,70	88,76	-0,94
Výroba ostatných potravinárskych výrobkov	88,85	90,89	2,03
Výroba a príprava krmív pre zvieratá	97,05	96,43	-0,62
Výroba nápojov	92,40	92,97	0,57
Výroba potravín a nápojov spolu	93,50	92,96	-0,54

Prameň: Prod 3-04, ŠÚ SR; prepočty MPRV SR

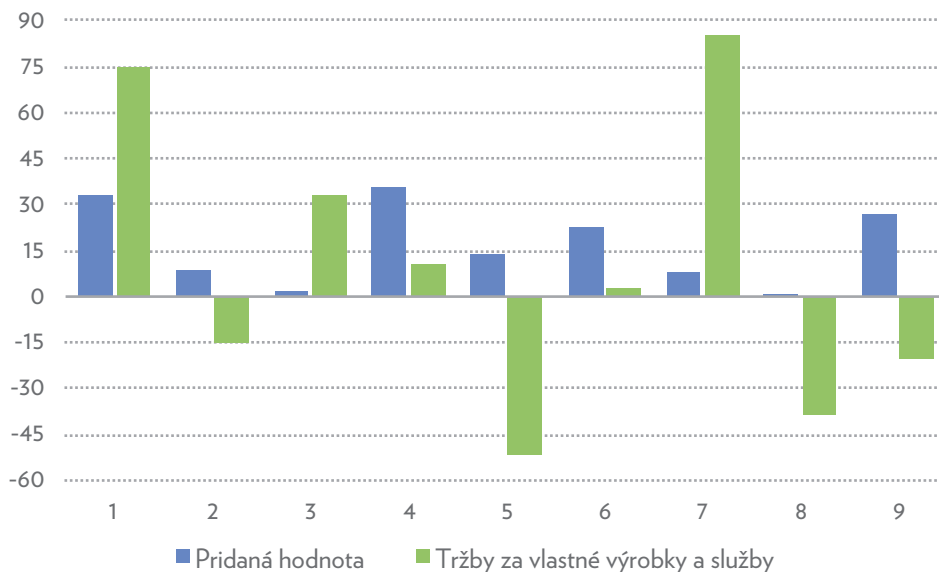
Poznámka: Predbežné výsledky súboru podnikov s 20 a viac zamestnancami vrátane počtov so zohľadnením váh, resp. podniky zapísané v obchodnom registri, príspevkové organizácie, ktoré sú trhovými výrobcami, s počtom zamestnancov 20 a viac a organizácie s počtom zamestnancov 0 až 19 s ročnými tržbami za vlastné výkony a tovar 5 miliónov € a viac (a nezahŕňa organizácie s počtom zamestnancov 0 až 19 s ročnými tržbami za vlastné výkony a tovar do 5 miliónov €); zahrnuté výrobné potravinárske podniky, okrem podnikov s výrobou tabakových výrobkov. Zisťovanie je v súbore podnikov od 20 do 99 zamestnancov realizované ako výberové, pre 100 a viac zamestnancov ako vyčerpávajúce. Údaje za výberovú časť sú dopočítané; *podľa klasifikácie SK NACE

Vypracoval: MPRV SR

Tržby za vlastné výrobky a z predaja služieb dosiahli 5 169 mil. €, čo predstavovalo ich medziročné zvýšenie o 1,6 % a z celkových výnosov odvetvia predstavovali 76,3 %. V rámci štruktúry celkových tržieb z predaja vlastných výrobkov a služieb 20,4 % tvorili tržby z predaja vlastných výrobkov a služieb odboru spracovania a konzervovania mäsa a mäsových produktov. Tržby z predaja vlastných výrobkov a služieb sa medziročne znížili v odboroch: výroba a príprava krmív pre zvieratá (- 23,3 %), výroba mlynárskych výrobkov a škrobových výrobkov (- 16,1 %), spracovanie a konzervovanie rýb, kôrovcov a mäkkýšov vrátane výroby rastlinných a živočíšnych olejov a tukov (- 5,2 %) a výroba nápojov (- 2,8 %). Najvyšší medziročný nárast tržieb z predaja vlastných výrobkov a služieb evidujeme v odbore spracovania a konzervovania ovocia a zeleniny (+ 16,2 %), ďalej v odboroch: výroba ostatných potravinárskych výrobkov (+ 9,6 %), spracovanie a konzervovanie mäsa a mäsových produktov (+ 7,6 %), výroba mliečnych výrobkov (+ 1,2%) a výroba pečiva a múčnych výrobkov (+ 0,3 %). Tržby za tovar z celkových výnosov predstavovali 18 % a tržby spolu za vlastné výkony a tovar predstavovali 94,3 % z výnosov.

Pridaná hodnota v odvetví medziročne vzrástla o 10,9 % a dosiahla 1 534 mil. €. Medziročný nárast pridanej hodnoty bol zaznamenaný vo všetkých sledovaných odboroch. Najvýraznejšie sa zvýšila v odboroch: spracovanie a konzervovanie rýb, kôrovcov a mäkkýšov vrátane výroby rastlinných a živočíšnych olejov a tukov (+ 55,1 %), výroba mliečnych výrobkov (+ 25,6 %) a výroba mlynárskych a škrobových výrobkov (+ 22,1 %). Najvyšší podiel na pridanej hodnote odvetvia v roku 2024 mali odbory: výroba ostatných potravinárskych výrobkov (23 %), výroba pečiva a múčnych výrobkov (21,4%), spracovanie a konzervovanie mäsa a mäsových produktov (17,8 %), výroba nápojov (14,8 %) a výroba mliečnych výrobkov (11,5 %).

Graf 12 **Medziročná zmena 2024-2023 v pridanej hodnote a tržbách za vlastné výrobky a služby vo výrobe potravín a nápojov SR podľa odborov** (v mil. €)

Vysvetlivky:

1 Spracovanie a konzervovanie mäsa a mäsových produktov

2 Spracovanie a konzervovanie rýb, kôrovcov a mäkkýšov + Výroba rastlinných a živočíšnych olejov a tukov

3 Spracovanie a konzervovanie ovocia a zeleniny

4 Výroba mliečnych výrobkov

5 Výroba mlynárskych výrobkov a škrobových výrobkov

6 Výroba pečiva a múčnych výrobkov

7 Výroba ostatných potravinárskych výrobkov

8 Výroba a príprava krmív pre zvieratá

9 Výroba nápojov

Prameň: Prod 3-04, ŠÚ SR

Vypracoval: MPRV SR

Podrobnejšie údaje o ekonomike potravinárskeho priemyslu sú v tabuľkách 6-10 v prílohe.

3. VÝROBA A AGROPOTRAVINÁRSKY TRH

3.1. Hrubá poľnohospodárska produkcia

Predbežné údaje za rok 2024 naznačujú pokles hrubej poľnohospodárskej produkcie v bežných cenách o 6,76%. K poklesu hrubej poľnohospodárskej produkcie prišlo v dôsledku poklesu hodnoty hrubej rastlinnej produkcie o 7,76 % pri súčasnom poklese hodnoty hrubej živočíšnej produkcie o 5,15 %. V štruktúre hrubej poľnohospodárskej produkcie v bežných cenách nastal pokles podielu rastlinnej produkcie o 0,66 percentuálneho bodu na 61,14 % pri súčasnom náraste podielu živočíšnej produkcie na 38,86 %.

Hrubá poľnohospodárska produkcia v stálych cenách roku 2020 vykázala pokles o 3,57 % pri poklese hrubej rastlinnej produkcie o 3,98 % a súčasnom poklese hodnoty hrubej živočíšnej produkcie o 4,53 %. V štruktúre poľnohospodárskej produkcie v stálych cenách nastal posun v prospech podielu živočíšnej produkcie, ktorý vzrástol na 36,83 %.

Tab. 14 Vývoj hrubej poľnohospodárskej produkcie (HPP) (v mil. €)

Ukazovateľ	Priemer 2019 – 2023	2023	2024*	Index 2024/2023	Index 2024/ Ø2019-2023	podiel v %	
						2023	2024
HPP v cenách r. 2020	1 952,4	1 955,5	1 885,7	96,4	96,6		
z toho: RV	1 216,5	1 240,6	1 191,2	96,0	97,9	63,4	63,2
ŽV	740,1	732,5	699,3	95,5	94,5	36,6	36,8
HPP v bežných cenách	2 342,4	2 655,5	2 475,9	93,24	105,7		
z toho: RV	1 509,4	1 641,1	1 513,7	92,24	100,3	61,8	61,1
ŽV	833,0	1 014,5	962,2	94,85	115,5	38,2	38,9

Poznámky: * druhý odhad 2024; RV – rastlinná výroba; ŽV – živočíšna výroba

Prameň: ŠÚ SR, vyžiadané údaje, prepočty MPRV SR

Vypracoval: MPRV SR

Prehľad o komoditnej štruktúre poľnohospodárskej produkcie v bežných cenách v rokoch 2023 a 2024 je uvedený v tabuľke 11 v prílohe.

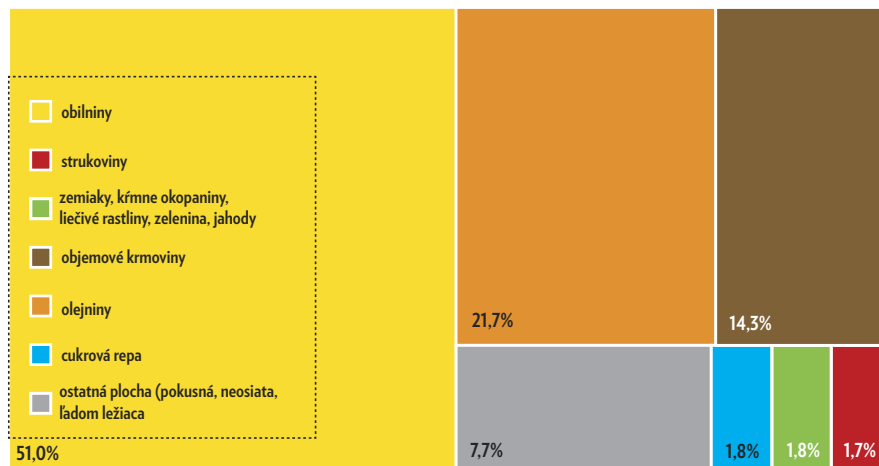
3.1.1. Rastlinná výroba

Plocha spôsobilá na osev podľa údajov ŠÚ SR¹ predstavovala k 20.5.2024 výmeru 1 303,5 tis. ha, čo v porovnaní s predchádzajúcim rokom predstavuje pokles pestovateľskej výmery o 3,6 tis. ha. Podiel osiatej plochy na celkovej využívanej poľnohospodárskej pôde v SR sa mierne zvýšil na úroveň 71,7 %.

Celková pestovateľská plocha **obilnín** sa v roku 2024 medziročne znížila o 31,9 tis. ha a oproti roku 2019 je ich plocha menšia o 108 tis. ha. Najvýraznejší pokles výmery v porovnaní s rokom 2023 bol zaznamenaný pri pšenici (-13,9 %), naopak k rozšíreniu pestovateľských plôch došlo v prípade jačmeňa (+ 11,6 %) a kukurice na zrno (+ 5 %). Pšenica ozimná so svojim 95 % zastúpením dominuje ploche, kde sa pestuje pšenica. V rámci jačmeňa sa významne zvýšila výmera sladovníckeho jačmeňa (+ 13,9 tis. ha). U ostatných obilnín sa ich pestovateľská výmera rozšírila s výnimkou raže (- 29,7 %).

¹ ŠÚ SR -Súpis plôch osiatych poľnohospodárskymi plodinami k 20.5.2024

Graf 13 Štruktúra ornej pôdy v roku 2024

Prameň: ŠÚ SR; Vypracoval: MPRV SR

Olejninami bola v roku 2024 osiata plocha o 10,4 tis. ha väčšia. Najviac sa rozšírili plochy sóje (+ 35,7 %) a slnečnice (+ 6,4 %). Z ostatných olejní bol zaznamenaný pokles pestovateľských plôch najmä u repky olejnej (- 4 %), horčice (- 55,7 %) a ľanu olejného (- 1,2 %).

Strukoviny na zrn boli zasiate na výmere 21,7 tis. ha, čo znamená navýšenie pestovateľských plôch oproti predchádzajúcemu roku o 2,5 tis. ha. Najväčšiu plochu zaberá hrach (72,9 % z celkovej plochy strukovín na zrn), pričom hrach kŕmny bol po prvý krát od roku 2020 osiata na ploche medziročne menšej o 0,6 tis. ha a vykompenzovaný pestovateľskou plochou hrachu jedlého, ktorá sa zväčšila o takmer 0,8 tis. ha. Výrazne sa zvýšili plochy viky satej o 1,3 tis. ha.

V roku 2024 sa zastavil klesajúci trend výmery **zemiakov** a ich výsadba sa rozšírila o 0,7 tis. ha. Najviac sa zväčšili plochy neskorých zemiakov o 0,4 tis. ha. Výmera **kŕmnych okopanín a priadnych rastlín** má klesajúcu tendenciu (spolu medziročný pokles o 88,5 ha), naopak výmera **liečivých rastlín** vzrástla o 1,9 tis. ha na celkových 6,2 tis. ha. Výmera **rodiacich vinohradov** je od roku 2021 stabilizovaná a aktuálne dosahuje úroveň 9 tis. ha. Pestovateľská plocha **konzumnej zeleniny** sa zvýšila o 16,3 % a **cukrovej repy** o 8,5 %.

Pri **objemových krmovinách** bol zaznamenaný nárast pestovateľskej plochy o 1 tis. ha. Výmera jednoročných krmovín tvorí zhruba 40 % z plochy objemových krmovín a v roku 2024 bolo zníženie výmery ozimných strukovinovo-obilných miešaniiek (-2,6 tis. ha) plne vykompenzované zväčšením výmery ostatných jednoročných krmovín (+2,9 tis. ha). Viacročné krmoviny sa v roku 2024 pestovali na ploche 113,6 tis. ha, pričom v porovnaní s rokom 2023 plochu viacročných porastov tráv (-3,4 tis. ha) nahradili plochy ďateliny lúčnej (+3,1 tis. ha) a lucerny (+1 tis. ha).

Podľa SHMÚ sa rok 2024 na Slovensku zapísal ako najteplejší v histórii meteorologických meraní, pričom priemerná ročná teplota vzduchu dosiahla 10,8 °C a prekonala doterajší rekord z roku 2014. V prvom polroku boli v mnohých lokalitách zaznamenané nadpriemerné úhrny zrážok a vyjsť s mechanizmami do polí bolo celé týždne nemožné. V lete situáciu komplikovali búrky, ktoré výdatnými lejakmi výrazne prispeli k celkovému úhrnu zrážok. Búrky boli najpočetnejšie v júni 2024. V druhej polovici roka vplyvom výrazných vŕn horúčav nastalo šírenie pôdneho sucha, ktoré v niektorých obdobiach leta pripomínalo stav z roku 2022. Kombinácia vŕn horúčav a privalového dažďa sa opakuje už takmer každoročne a nepriaznivo zaťažuje prírodné ekosystémy. Okrem počasia sa pestovatelia poľných plodín museli vysporiadať aj s rozšíreným výskytom hrabošov.

Tab. 15 Štruktúra osevu vybraných plodín na ornej pôde

Skupina plodín	v tis. ha			podiel na ornej pôde v %		
	2023	2024	rozdiel 2024-2023	2023	2024	rozdiel 2024-2023
Obilniny spolu	697,29	665,40	-31,89	53,35	51,05	-2,30
z toho: pšenica	405,77	349,26	-56,51	31,04	26,79	-4,25
jačmeň	113,62	126,75	13,14	8,69	9,72	1,03
kukurica na zrno	141,34	148,39	7,05	10,81	11,38	0,57
raž	11,76	8,26	-3,49	0,90	0,63	-0,27
Cukrová repa technická	21,89	23,75	1,86	1,67	1,82	0,15
Zemiaky	5,40	6,07	0,67	0,41	0,47	0,05
Olejniny spolu	272,90	283,30	10,40	20,88	21,73	0,86
z toho: repka olejná	148,22	142,27	-5,96	11,34	10,91	-0,43
slničnica	60,13	63,97	3,84	4,60	4,91	0,31
sója	49,08	66,60	17,52	3,75	5,11	1,35
Strukoviny na zrno spolu	19,21	21,67	2,46	1,47	1,66	0,19
Objemové krmoviny na o. p.	184,91	185,94	1,03	14,15	14,26	0,12
Krmne okopaniny	0,08	0,05	-0,03	0,01	0,00	0,00
Zelenina konzumná na o. p.	8,76	10,19	1,43	0,67	0,78	0,11

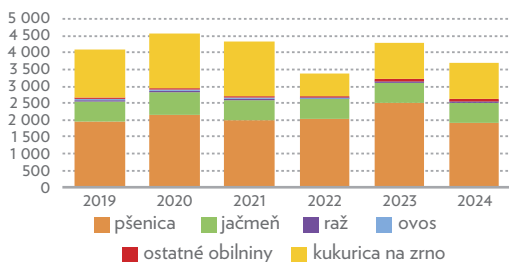
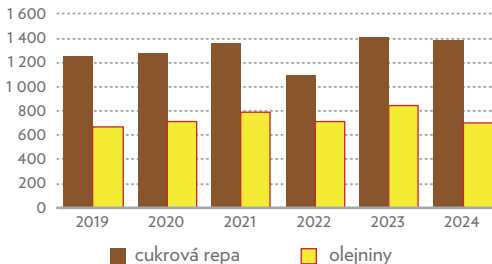
Poznámky: rozdiely v údajoch vyplývajú zo zaokrúhlenia čísel; Prameň: ŠÚ SR – Súpis plôch osiatych poľnohospodárskymi plodinami k 20.5.2023 a 20.5.2024 na ornej pôde bez odhadu za domáce záhrady; Vypracoval: MPRV SR

Celková **produkcia obilnín** (3,7 mil. t) podľa ŠÚ SR² bola výsledkom menšej zberovej plochy a nižších hektárových výnosov najmä vplyvom počasia. Ide o druhú najnižšiu úrodu obilnín od roku 2017. Priemerná hektárová úroda obilnín dosiahla takmer 5,6 t/ha, čo v porovnaní s rokom 2023 bolo o 0,6 t/ha menej. Na celkovom poklese produkcie o 617,4 tis. t sa najviac podieľala pšenica mäkká ozimná, u ktorej bol zaznamenaný medziročný pokles produkcie až o 622,5 tis. t. Nižšiu intenzitu výroby dosiahli takmer všetky druhy obilnín vrátane kukurice na zrno, kde sa napriek vyššej zberovej ploche nepodarilo dosiahnuť úrodu z roku 2023.

V prípade **olejnín** sa napriek vyššej zberovej ploche (+ 5 %) dosiahla produkcia na úrovni 79,4 % predchádzajúceho roka. Medziročný pokles produkcie olejnin o 141,6 tis. t bol spôsobený najmä nižšou produkciou repky olejnej (- 148,8 tis. t). U všetkých hlavných olejnin bol zaznamenaný nižší medziročný hektárový výnos. Pri slnečnici napriek väčšej zberovej výmere (+ 4,6 %) produkcia klesla o 5,9 %. U sóje pri zvýšených zberových plochách o 35,3 % produkcia vzrástla o 15 % a dosiahla úroveň 149,3 tis. t. Vyšší výnos z hektára bol zaznamenaný iba pri maku a tekvici, ktoré aj vďaka väčším zberovým plochám dosiahli vyššiu celkovú produkciu (mak + 36,2 %, tekvica + 73,7 %). Horčice na semeno sa v roku 2024 urodilo najmenej za posledných desať rokov (medziročne - 82,1 %). Je to výsledok výrazne nižších osevných plôch a nepriaznivého počasia, ktoré ešte viac zmenšilo zberové plochy (- 67,3 %) a znížilo hektárové výnosy na takmer polovicu (- 45,4 %). Rovnako produkcia ľanu olejného dosiahla iba 51,5 % úrody predchádzajúceho roka.

Podobný scenár ako pri olejninách bol aj pri **cukrovej repe**, kde sa pri vyšších zberových plochách (+ 6,5 %) nepodarilo dosiahnuť úroveň produkcie predchádzajúceho roka. Produkcia sa znížila o 1,3 % pri priemernom výnose 59 t/ha (- 7,3 %).

² ŠÚ SR - Úroda poľnohospodárskych plodín za rok 2024

Graf 14 **Produkcia obilnín** (tis. t)

 Graf 15 **Produkcia olejnin a cukrovej repy** (tis. t)

Prameň: ŠÚ SR, Vypracoval: MPRV SR

Celková produkcia **strukovín** medziročne klesla o 17,4 %, pričom produkcia jedlých strukovín (hrach, šošovica, fazuľa) vzrástla o 13,9 % a dosiahla úroveň 13,5 tis. t a produkcia kŕmnych strukovín vplyvom poklesu zberových plôch (- 3,2 %) klesla o 33,6 % a dosiahla úroveň 15,1 tis. t. Spomedzi jedlých strukovín najvyšší absolútny nárast produkcie zaznamenal hrach (+ 11,5 %) najmä kvôli väčším zberovým plochám o 18,7 %. Výrazne vzrástla produkcia fazule, ktorá v množstevnom vyjadrení bola najvyššia od roku 2012 (0,24 tis. t).

V roku 2024 sa darilo **zemiakom**, u ktorých väčšia zberová výmera (+ 11,1 %) a vyššie hektárové výnosy (+ 13,1 %) ovplyvnili nárast produkcie o 25,7 % na úroveň 170,6 tis. t. U skorých odrôd zemiakov sa pri priemernom hektárovom výnose 30,9 t/ha dosiahla produkcia 39,8 tis. t (+ 54,5 %) a u ostatných odrôd zemiakov sa pri priemernom hektárovom výnose 27,9 t/ha dosiahla produkcia 126,3 tis. t (+ 17,4 %).

Naopak nedarilo sa **kŕmnyim okopaninám**, u ktorých hektárová úroda klesla o takmer polovicu (-43,3 %) a spolu s nižšou pestovateľskou výmerou spôsobili pokles produkcie o 69,3 %. Pri **objemových krmovinách** sa tiež prejavil pokles produkcie najmä kvôli nižšej intenzite výroby, v prípade jednoročných krmovín bola produkcia nižšia o 12 % a v prípade viacročných krmovín o 6 %.

Napriek väčšej zberovej ploche (+8,7 %) produkcia **konzumnej zeleniny** na ornej pôde medziročne klesla o 2,1 % na úroveň 140 tis. t. Produkcia kukurice cukrovej, ktorá predstavuje 32,6 % zberovej plochy konzumnej zeleniny, sa znížila o 22,2 % pri poklese zberovej plochy o 11,7 % a nižšej úrodnosti o 11,9 %. Druhou plodinou z hľadiska veľkosti zberovej plochy bol hrach strukový, kde bol zaznamenaný pokles produkcie o 54,2 % spôsobený znížením zberovej plochy o 29 % a poklesom úrodnosti o 35,4 %. Z ostatných druhov zeleniny sa zvýšila produkcia kapusty, kalerábu, zeleru, uhoriek nakladačiek, melónov cukrových, dyne červenej, papriky zeleninovej, cibule skorej, cesnaku, cukiet, tekvic a hlávkového šalátu.

Celková zberová plocha **registrovaných ovocných sádov** podľa ÚKSÚP³ bola v porovnaní s rokom 2023 mierne väčšia a dosiahla úroveň 5 tis. ha. Nárast produkcie ovocia ovplyvnila vyššia intenzita výroby (+21,1 %). V rámci druhej štruktúry tradične dominujú jablká, ktoré v roku 2024 dosiahli produkciu na úrovni 33,6 tis. t (+27,5 %). Takmer všetky druhy ovocia prevýšili produkciu z roka 2023, pomohli tomu vyššie výnosy aj rozšírené pestovateľské plochy všetkých registrovaných druhov ovocia okrem jabloní. Najviac sa zväčšili plochy orecha vlašského (+154,7 ha) a rakytníka rešetliakového (+35 ha).

Prehľad zberových plôch, hektárových úrod a produkcie u vybraných druhov plodín je uvedený aj v prílohových tabuľkách č. 12 a 13.

³ ÚKSÚP – vyžiadané údaje

Tab. 16 Zberové plochy a hektárové úrody vybraných plodín

Skupina plodín	Zberové plochy v tis. ha			Hektárové úrody v t/ha		
	2023	2024	index 2024/2023	2023	2024	index 2024/2023
Obilniny spolu	694,16	663,11	95,5	6,20	5,56	89,7
z toho: pšenica	406,76	350,36	86,1	6,12	5,45	88,9
jačmeň	114,19	126,49	110,8	5,28	4,70	89,1
kukurica na zrno	138,45	147,28	106,4	7,99	7,22	90,4
raž	10,43	7,59	72,7	3,38	3,17	93,6
Cukrová repa technická	22,13	23,55	106,5	63,62	58,96	92,7
Zemiaky	5,43	6,03	111,1	25,02	28,30	113,1
Olejniny spolu	272,57	286,10	105,0	3,11	2,47	79,4
z toho: repka olejná	148,57	142,29	95,8	3,62	2,74	75,6
slnečnica	61,80	64,66	104,6	2,78	2,50	89,9
sója	50,15	67,84	135,3	2,59	2,20	85,1
Strukoviny na zrno spolu	18,13	19,04	105,0	1,91	1,50	78,7
Krmné okopaniny	0,08	0,04	54,2	45,95	26,03	56,7
Ovocie*	4,72	5,02	106,4	6,94	8,40	121,1
z toho: jablone	1,54	1,53	99,5	17,14	21,97	128,2
broskyne	0,26	0,26	99,9	3,34	4,54	136,0
slivky	0,58	0,61	105,2	2,05	2,52	122,9
marhule	0,18	0,20	108,6	1,46	2,56	175,0
Zelenina konzumná**	8,72	9,48	108,7	16,40	14,76	90,0
z toho: rajčiaky	0,22	0,25	112,7	89,26	72,89	81,7
paprika zeleninová	0,08	0,09	110,2	19,38	22,54	116,3
kukurica cukrová	3,50	3,09	88,3	10,84	9,54	88,1
hrach strukový	1,32	0,94	71,0	2,69	1,73	64,6
cibuľa suchá	0,91	0,86	94,5	33,86	34,31	101,3
mrkva a karotka	0,49	0,47	97,2	39,08	39,62	101,4
petržlen a paštrnák	0,17	0,21	124,2	22,73	17,34	76,3
kapusta***	0,24	0,25	103,0	28,42	28,59	100,6
špenát listový	0,08	0,42	544,0	9,11	1,24	13,6
repa červená	0,27	0,38	139,8	4,88	3,32	68,1
Mušťové hrozno a hybridy	8,85	8,80	99,4	4,53	5,17	114,0

Poznámka: rozdiely v údajoch vyplývajú zo zaokrúhlenia čísiel

Prameň: ŠÚ SR - Definitívna úroda poľnohospodárskych plodín a zeleniny za rok 2023; Úroda poľnohospodárskych plodín za rok 2024

Vysvetlivky: *ÚKSÚP - údaje z Registra ovocných sádov (zberová plocha registrovaných ovocných sádov v tis. ha a priemerná hektárová úroda v ovocných sádovch v t/ha); **zelenina na ornej pôde; ***kapusta biela, kapusta červená, kapusta pekinská.

Do úrody zrnín sa započítava výhradne úroda v zrne. V úrode konzumnej zeleniny je započítaná celková úroda z plôch zasiatych ako hlavná plodina aj ako následná plodina na ornej pôde, resp. z opakovaných plôch a tiež úroda zo zakrytých plôch (fóliovníky, skleníky).

Vypracoval: MPRV SR

Ponuka a dopyt hlavných rastlinných komodít

Pri väčšine pestovaných komodít sa dosiahla v roku 2024 nižšia produkcia ako v roku 2023. **Produkčná sebestačnosť meraná podielom produkcie na domácej spotrebe zrejme prekročí hranicu 100 % len pri našich najpestovanejších plodinách t. j. obilninách a olejninách.**

Obilniny sú najvýznamnejšou plodinou v odvetví rastlinnej výroby na Slovensku. Bilancia výroby a spotreby obilnín je na Slovensku dlhodobo pozitívna. Základom celkovej ponuky pre použitie na domácom agropotravinárskom trhu a vývoz je produkcia, ktorá bola v hospodárskom roku 2024/25 priemerná.

V hospodárskom roku 2024/25 sme dosiahli o 14,3 % nižšiu produkciu obilnín v porovnaní s predchádzajúcim rokom. Aj z tohto dôvodu očakávame zníženie celkovej ponuky obilnín o 6,9 % na 5,1 mil. ton. Pri miernom poklese domácej spotreby o 0,6% sa odhaduje sebestačnosť v obilninách nižšia o 24,1 p. b. na 150,1 %. Vychádzajúc z doterajšieho vývoja odhadujeme zníženie domácej spotreby obilnín na potravinárske použitie na 940,3 tis. ton a mierne zvýšenie použitia obilnín na krmné účely (759,7 tis. ton). Zároveň sa predpokladá nárast ostatnej spotreby o 10,6 %, jedná sa hlavne o použitie kukurice a pšenice na výrobu biopalív a iné energetické účely. Celkovo sa odhaduje zníženie použitia obilnín o 7,4 %. Z dôvodu nižšej produkcie je odhadovaný pokles zásob obilnín v SR o 4,2 %.

V mlynskom priemysle sa podľa údajov rezortnej štatistiky v roku 2024 vyrobilo 279,9 tis. ton pšeničnej múky, čo v porovnaní s rokom 2023 predstavuje pokles produkcie o 13,3 %. Ražnej múky sa vyrobilo v roku 2024 12 tis. ton (- 17,8 % medziročne). Sladovne vyrobili 276,4 tis. ton jačmenného sladu, čo znamená zníženie produkcie o 14,8 %.

V hospodárskom roku 2024/25 bola produkcia **olejnín** 707,1 tis. ton, medziročne bola nižšia o 16,7 %. Na základe medziročne zníženej domácej produkcie možno očakávať, že celková ponuka olejnin a dopyt po olejninách bude 824,8 tis. ton t. j. o 11,5 % menej ako v predchádzajúcom hospodárskom roku 2023/24. Zároveň možno očakávať mierne zvýšenie domácej spotreby o 0,5 % na 323,7 tis. ton. Z celkovej ponuky na použitie pre domáci agropotravinársky trh sa 60,1 % vyvezie na spracovanie mimo územia Slovenska. Z celkového objemu ponuky olejnin sa na Slovensku iba 3,2 % spracuje v potravinárskom priemysle na výrobu jedlých olejov. Na celkovej ponuke olejnin sa podieľa repka 56,3 %, slnečnica 19,8 % a sója 19,8 %. Zvyšok celkovej ponuky tvorí mak, horčica, ľan olejný a ostatné olejliny. Sebestačnosť v olejninách sa odhaduje vplyvom zníženej produkcie medziročne o 45,1 p. b. nižšia a v hospodárskom roku 2024/2025 by mala dosiahnuť 218,5 %.

Celková ponuka **strukovín na zrno** sa medziročne znížila o 12,1 % na 50,4 tis. ton. Produkcia strukovín celkovo v hospodárskom roku 2024/2025 klesla o 17,4 % (28,6 tis. ton). Predpokladáme nárast domácej spotreby strukovín o 7,9 %, avšak objem celkového použitia zostane približne rovnaký v porovnaní s predchádzajúcim hospodárskym rokom (-0,2 %). Na základe údajov o dosiahnutej produkcii a odhadovanej spotrebe na domácom trhu možno predpokladať sebestačnosť strukovín na úrovni 83,3 %, čo by znamenalo medziročný pokles až o 25,5 p. b.

Produkcia **ovocia mierneho pásma** sa medziročne zvýšila o 28,8 %, vplyvom tohto nárastu sa odhaduje zvýšenie celkovej ponuky na domácom trhu o 7,9 % na objem 135,8 tis. ton. Produkcia ovocia zo sádov tvorila z ponuky 31,1 %. Z celkovej domácej spotreby, ktorá tvorila 97,0 % z celkového použitia, sa v spracovateľskom priemysle spotrebovalo 7,2 % ovocia, t. j. 9,5 tis. ton. Vývoz ovocia mierneho pásma podľa predbežných údajov dosiahol 22,6 tis. ton, teda 16,7 % z celkového použitia.

Zelenina sa na Slovensku v roku 2024 pozberala z výmery 9 483 ha⁴. Produkcia dosiahla 140,2 tis. ton zeleniny, teda o 2 % menej ako v roku 2023. Vplyvom zvýšeného dovozu o 8 % v celkovom objeme 326 tis. ton sa predpokladá celková ponuka zeleniny 466,15 tis. ton t. j. medziročne vyššia o 4,8 %. Podiel domácej produkcie na celkovej ponuke dosiahol 30,1 %. Z celkovej predpokladanej domácej spotreby 547,6 tis. ton sa v spracovateľskom priemysle použije 35 tis. ton, teda 6,4 %. Vývoz zeleniny podľa predbežných údajov dosiahol úroveň 81,9 tis. ton, t. j. 17,6 % z celkového použitia.

⁴ Údaj bez samozásobiteľov

Tab. 17 Ponuka a dopyt vybraných poľnohospodárskych komodít v SR v hospodárskom roku 2024/2025 (predbežné údaje)

v tis. t - víno v tis. hl

Komodita	Ponuka	Dopyt	Rozdiel	Produkcia *	Spotreba	Produkčná sebestačnosť (%)
Obilniny spolu	5 081,8	4 207,5	874,3	3 687,2	2 456,3	150,1
z toho: pšenica	2 428,5	2 248,6	180,0	1 907,9	915,5	208,4
jačmeň	909,9	675,5	234,4	595,0	509,8	116,7
kukurica na zmo	1 599,7	1 162,2	437,4	1 063,8	961,9	110,6
raž	35,5	29,9	5,6	24,0	23,9	100,5
ovos	37,0	26,6	10,4	31,9	13,3	239,7
ostatné obilniny	56,4	64,7	-8,3	64,5	31,9	202,1
Olejiny spolu	824,8	824,8	0,0	707,1	323,7	218,5
z toho: repka olejná	464,5	464,5	0,0	389,3	220,6	176,5
slnečnica	163,5	163,5	0,0	161,6	16,6	970,4
sója	163,5	163,5	0,0	154,3	16,6	926,7
Zemiaky spolu	510,8	476,2	34,6	170,6	410,4	41,6
Strukoviny spolu	50,4	45,1	5,3	28,6	34,3	83,3
z toho: hrach siaty	38,6	33,7	5,0	24,2	25,8	93,8
Ovocie spolu**	135,8	135,8	0,0	42,2	131,8	32,0
Zelenina spolu***	466,2	466,2	0,0	140,2	547,6	25,6
Víno	1 469,0	950,0	519,0	250,0	437,0	57,2

Poznámka: * skutočnosť; ** jedná sa o ovocie mierneho pásma; *** údaj bez dopočtov za domáce záhradky

Prameň: Komoditné situácie a výhľadové správy, MPRV SR, ŠÚ SR, ÚKSÚP

Vypracoval: MPRV SR

Medziročný nárast pestovateľských plôch **zemiakov** mal pozitívny vplyv na zvýšenie produkcie zemiakov v hospodárskom roku 2024/2025. Medziročne sa produkcia zemiakov zvýšila o 25,6 %. Pričom celková ponuka, ktorej objem možno odhadovať na 510,8 tis. ton, sa v porovnaní s predchádzajúcim hospodárskym rokom zvýšila o 9,6 %. Na zabezpečenie domácej spotreby bude, vzhľadom na stále nedostatočnú domácu produkciu, potrebné doviezť zemiaky vrátane výrobkov z nich v objeme minimálne 239,8 tis. ton. Podiel dovozu na celkovej ponuke sa odhaduje na 54,6 %. Zároveň možno predpokladať nárast spotreby zemiakov o 14,4 % na 410,4 tis. ton. Produkčná sebestačnosť zemiakov by mala dosiahnuť 41,6 %. Z dôvodu nárastu produkcie zemiakov by mala byť medziročne sebestačnosť vyššia o 3,7 p. b.

V hospodárskom roku 2024/25 produkcia **vína** z domácej suroviny dosiahne 250 tis. hl, čo je o 1,6% menšia produkcia vína ako v predchádzajúcom hospodárskom roku. Dovoz vína a muštov je viac ako 3-násobne väčší ako domáca produkcia vína. Spotreba vína v minulých rokoch výrazne klesla, medziročne však odhadujeme nárast spotreby vína o 7,6 % na 437 tis. hl. Sebestačnosť v spotrebe vína za posledných päť rokov sa pohybuje v priemere na úrovni 57,4 %. V hospodárskom roku 2024/25 bude spotreba vína pokrytá domácou produkciou na 57,2 %, čo predstavuje medziročné zníženie sebestačnosti o 5,4 p. b.

3.1.2. Živočišna výroba

V chove **hovädzieho dobytká** (bez domácností) v SR bol v roku 2024 zaznamenaný pokles stavov jednotlivých kategórií zvierat. Ku koncu roka 2024 bolo v SR 399,7 tis. ks hovädzieho dobytká, čo bolo medziročne o 12,9 tis. ks menej (- 3,1 %). Stav kráv dosiahol počet 179,9 tis. ks, t. j. medziročne o 1 tis. ks menej (- 0,5 %). Stav dojčiacich kráv sa v priebehu roka znížil a na konci roka 2024 dosiahol 70,4 tis. ks. Ich počet sa medziročne mierne znížil o 0,2 tis. ks (- 0,3 %). Podiel dojčiacich kráv na celkovom počte kráv bol 39,1 %. Vo výkrme hovädzieho dobytká bolo 60,6 tis. ks dobytká, čo bolo o 2,2 tis. ks viac (+ 3,7 %) ako pred rokom. K rastu počtu zvierat došlo najmä v hmotnostnej kategórii do 250 kg.

Vybrané reprodukčné ukazovatele hovädzieho dobytká (bez domácností) sa medziročne zlepšili. Zvýšil sa počet narodených teliat na 100 kráv o 0,48 ks (+ 0,5 %) a taktiež aj počet odchovaných teliat na 100 kráv o 0,27 ks (+ 0,3 %). Priemerné denné prírastky hmotnosti dobytká vo výkrme sa medziročne zvýšili o 0,006 kg/KD a za rok 2024 dosiahli 0,763 kg na kus a deň.

V roku 2024 sa z podnikov zapísaných v Registri fariem ŠÚ SR, predalo 40 713 t ž. hm. jatočného hovädzieho dobytká, čo bolo medziročne o 680 t ž. hm. menej (- 1,6 %). Predaj jatočných teliat sa zvýšil. Predalo sa 14,4 tis. ks jatočných teliat, čo bolo o 9,4 % viac ako v roku 2023 a zvýšila sa aj celková hmotnosť jatočných teliat a dosiahla 1 193 t ž. hm. (+ 11,1 %).

Na slovenských bitúnkoch sa v priebehu roka 2024 zabilo celkovo 23 599 ks jatočného hovädzieho dobytká spolu, z toho bolo 9 157 býkov, 11 570 kráv a 2 178 jalovíc. Celková jatočná hmotnosť zabitých zvierat bola 6 999,6 t. Medziročne sa počet zabíj jatočného HD znížil o 872 ks, pričom sa celková jatočná hmotnosť znížila o 217,2 t (- 3 %). Podľa odhadu samozásobenia sa v domácnostiach zabilo 10 778 ks dobytká, vyjadrené v jatočnej hmotnosti 3 056 t. Hrubá domáca produkcia v roku 2024 dosiahla úroveň 25 545,3 t hovädzieho mäsa, čo bolo o 3 654 t viac (+ 16,7 %) ako pred rokom.

V roku 2024 dosiahol priemerný počet **dojnic** v Slovenskej republike 113,5 tis. ks, čo je v porovnaní s rokom 2023 pokles o 2,8 tis. ks (- 2,4 %). Priemerná úžitkovosť v roku 2024 predstavovala 8 267,56 kg na dojnicu, v porovnaní s rokom 2023 sa priemerná úžitkovosť na dojnicu zvýšila o 215,85 kg (+ 2,7 %).

V roku 2024 sa v Slovenskej republike vyrobilo 938,76 tis. ton surového kravského mlieka, v porovnaní s rokom 2023 sme zaznamenali nárast objemu produkcie mlieka o 1,79 tis. ton (+ 0,2 %). Slovskí prvovýrobcovia v roku 2024 predali celkovo 861,61 tis. ton surového kravského mlieka, čo medziročne znamená nárast predaja o 4,57 tis. ton (+ 0,5 %). Priamy predaj kravského mlieka prvovýrobcami v roku 2024 predstavoval 48,17 tis. ton, čo je v porovnaní s rokom 2023 o 1,45 tis. ton menej (- 2,9 %). Prvonákupcovia nakúpili v roku 2024 surové kravské mlieko v celkovom množstve 813,45 tis. ton, to predstavuje nárast nákupu mlieka prvonákupcami o 6,03 tis. ton (+ 0,7 %) v porovnaní s rokom 2023.

V roku 2024 sa zvýšil počet zvierat v chove **ošípaných** na Slovensku. Celkový počet ošípaných (bez domácností) dosiahol 395,6 tis. ks a medziročne sa zvýšil o 9,4 tis. ks (+ 2,4 %). Počet prasnic (bez domácností) sa zvýšil o 2,2 tis. ks (+ 9,1 %) a dosiahol 26,6 tis. ks. Počet ošípaných vo výkrme a predvýkrme bol medziročne vyšší o 5,9 tis. ks (+ 1,7 %). Medziročne sa zvýšil počet ošípaných predovšetkým vo váhových kategóriách do 20 kg a nad 110 kg.

Úžitkovosť (bez domácností) medziročne vykazuje nasledovné zmeny: Pri zníženom počte vrhov na prasnicu (- 0,07 vrhov) stúpol počet narodených prasiat na 1 prasnicu (+ 0,19 ks), pričom počet narodených prasiat na jeden vrh sa medziročne zvýšil (+ 0,61 ks). Úžitkovosť v priemerných denných prírastkoch vo výkrme a predvýkrme ošípaných sa zvýšila, priemerné denné prírastky dosiahli 0,646 kg na KD, čo bolo o 0,024 kg (+ 3,9 %) viac ako v roku 2023.

Predalo sa 71 490 t jatočných ošípaných v živej hmotnosti, t. j. o 4 463 t (+ 6,7 %) viac ako v roku 2023. Z celkového predaného množstva tvorili prasnice 3,2 %. V roku 2024 sa na slovenských bitúnkoch zabilo 412 128 ks jatočných ošípaných v ž. hm. 48 659 t, čo predstavuje 38 357 t jatočnej hmotnosti. Odhadované samozásobenie domácností bolo 5 944 t jatočnej hmotnosti. Hrubá domáca produkcia dosiahla 74 933,2 t bravčového mäsa (+ 13,6 %). Dovoz živých zvierat sa na tejto produkcii podieľal 11,7 % a vývoz tvoril 52,6 %.

Podľa ŠÚ SR počet **hydiny** v poľnohospodárskych subjektoch na Slovensku medziročne stúpol o 1,9 % na 9 854,7 tis. kusov. Počet sliepok – nosníc klesol o 20,1 % na 2 220,7 tis. kusov.

K 31.12. 2024 sa na agropotravinárskom trhu predalo v porovnaní s rokom 2023 menšie množstvo jatočnej hydiny o 8,8 % (-8 729 ton), 90 529 ton. Za celý rok sa na spracovanie, obchod a vývoz predalo 40 761,5 tis. ks živej hydiny, čo predstavovalo pokles predaja v kusoch oproti predchádzajúcemu roku o 8,2 % (- 3 656,9 tis. ks).

Predaj kurčiat v tonách klesol o 6,3 % (o 5 647 ton). Predaj sliepok klesol o 46,3 % na 3 328 ton. Predaj moriek sa medziročne znížil o 6,0 % (o 200 ton). Predaj kačíc klesol medziročne o 10,0 % (o 24 ton). Priemerná jatočná hmotnosť hydiny spolu pri vyskladnení sa medziročne znížila len minimálne z 2,23 kg na 2,22 kg, t. j. o 0,4 % (- 0,01 kg). V roku 2024 sa na bitúnkoch v SR spracovalo 80 211,2 ton hydiny v jatočnej hmotnosti, čo bolo medziročne viac o 2 855,6 ton (+ 3,7 %).

V roku 2024 sa zvýšila na Slovensku čistá výroba hydiny v tonách jatočnej hmotnosti o 3,3 % z hodnoty 84 605,5 ton na 87 397,0 ton. Hrubá (vlastná) produkcia hydiny vzrástla o 9,9 % z 99 490,5 ton na 109 299,7 ton.

Produkcia slepačích vajec spolu medziročne klesla o 6,4 % na 665 953 tis. kusov (bez odhadu u samozásobiteľov). Na základe uvedeného sa odhaduje nižšia produkcia konzumných vajec o 2,3 % na úrovni 569 794 tis. ks. Zároveň sa odhaduje zníženie celkovej ponuky konzumných vajec na agropotravinárskom trhu o 0,3 % na 867 455 tis. ks. Vzhľadom na vyšší objem dovozu konzumných vajec možno v roku 2024 odhadovať nárast celkovej domácej spotreby medziročne o 2,9 % na 807 553 tis. kusov (bez odhadu u samozásobiteľov).

Chov **oviec** zaznamenal medziročne negatívny vývoj. Ku koncu roka 2024 bolo na Slovensku 252,3 tis. ks oviec (bez domácností), čo bolo až o 12,1 tis. ks menej (- 4,6 %) ako v predchádzajúcom roku. Početné stavy bahnic sa medziročne znížili o 660 ks (- 0,4 %) na 174,6 tis. ks.

Ukazovatele plodnosti bahnic (bez domácností) sa medziročne zhoršili. Nezmenil sa počet narodených (72,6 ks), a však počet odchovaných jahniat na 100 bahnic klesol na 66,6 ks. Priemerná striž na 1 ovcu za rok dosiahla 1,32 kg vlny (+ 4,8 %). V roku 2024 sa predalo 1 848 t ž. hm. jatočných oviec vrátane jahniat, čo bolo o 161,1 t ž. hm. (- 8,0 %) menej ako v roku 2023. Celkovo sa predalo 76,7 tis. ks jatočných jahniat (1 117 t ž. hm.), čo bolo o 1 668 ks (- 32,84 t) menej ako pred rokom.

Na slovenských bitúnkoch bolo zabitých 31 873 ks jatočných oviec spolu, z toho 28 571 ks jahniat a 3 302 ks ostatných jatočných oviec. Celková jatočná hmotnosť zabitých zvierat dosiahla 244 t. Medziročne sa na bitúnkoch zabilo o 22,5 % menej jatočných oviec a celková jatočná hmotnosť bola nižšia o 24,7 %. Na samozásobenie sa spotrebovalo 433,7 t jatočnej hmotnosti mäsa. Hrubá domáca produkcia ovčieho mäsa dosiahla 1 113,6 t a znížila sa o - 0,7 %.

Produkcia ovčieho mlieka na jednu bahnicu sa medziročne zvýšila o 2,9 kg (+ 4,2 %). Celková produkcia ovčieho mlieka dosiahla 13 527 t, čo bolo o 84,8 t menej (- 0,6 %) ako v roku 2023. Odhad samozásobenia bol 1 400 t mlieka. Produkcia ovčej vlny v pote dosiahla 473 t, a v porovnaní s rokom 2023 bola vyššia o 1,2 %.

V roku 2024 bolo v SR 9,6 tis. ks **kôz** a capov spolu (bez domácností) a z toho 6,6 tis. ks kôz matiek (bez domácností). Stavy kôz a capov spolu (bez domácností) sa medziročne znížili o 1,1 tis. ks (- 10,3 %) a stavy kôz matiek (bez domácností) sa znížili o 0,4 tis. ks (- 5,1 %). Na Slovensku sa chovalo 12 plemien kôz, pričom najpočetnejšie zastúpeným plemenom bola koza biela krátkosrstá.

Ponuka živočíšnych produktov sa v roku 2024 medziročne zvýšila. Celková ponuka všetkých druhov mias dosiahla 609,1 tis. t a medziročne sa zvýšila o 6,2 %. Dopyt po živočíšnych komoditách kopíroval vývoj celkovej ponuky. Dopyt medziročne stúpol o hovädzieho mäsa (+ 6,8 %), u bravčového mäsa (+ 4,0 %), hydinového mäsa (+ 8,2 %), ovčieho mäsa (+ 0,9 %) a klesol u kozieho mäsa (- 8,9 %), kravského mlieka (- 0,1 %) a konzumných vajec (- 0,4 %). Celkový dopyt po mäse všetkých druhov zvierat v porovnaní s ponukou bol nižší o 1,0 %.

Celková produkcia mäsa sa medziročne zvýšila (+ 11,9 %) v dôsledku zvýšenia produkcie hovädzieho mäsa (+ 16,7 %),

Tab. 18 Produkcia živočíšnych výrobkov v SR

Komodita	Merná jednotka	Ø2019 - 23	2023	2024	Index 2024/2023	Index 2024/Ø 2019 - 23
Jatočné zvieratá spolu*	t jat. hm.	101 023	89 208	101 814	114,1	100,8
z toho: - jatočný HD	t jat. hm.	22 402	21 891	25 545	116,7	114,0
- jatočné ošípané	t jat. hm.	77 281	65 951	74 933	113,6	97,0
- jatočné ovce	t jat. hm.	1 044	1 122	1 114	99,3	106,7
j- jatočné kozy	t jat. hm.	296	244	222	91,1	75,0
Jatočná hydina*	t jat. hm.	97 124	99 491	109 300	109,9	112,5
Mlieko kravské	t	936 438	936 967	938 763	100,2	100,2
Vajcia slepačie	tis. ks	862 867	711 238	665 953	93,6	77,2
Ovčie mlieko	t	12 943	13 612	13 527	99,4	104,5
Vlna ovčia	t	501	467	473	101,1	94,3

Prameň: Živočíšna výroba a predaj výrobkov z prvovýroby, ŠÚ SR, MPRV SR / rezortný výkaz BM (MPRV SR) 1 – 12, Odhad samozásobenia

* Hrubá domáca produkcia = zabíjania na bitúnkoch + odhad samozásobenia +/- zahraničný obchod Vypracoval: MPRV SR

bravčového mäsa (+ 13,6 %), hydínového mäsa (+ 9,9 %) a zníženia produkcie ovčieho (- 0,7 %) a kozieho mäsa (- 8,9 %). Zároveň v porovnaní s rokom 2023 klesla produkcia konzumných vajec (- 2,3 %) a produkcia ovčieho mlieka (- 0,6 %). Produkcia kravského mlieka sa zvýšila (+ 0,5 %).

Domáca produkcia mäsa sa na celkovej ponuke podieľala 34,7 %, pričom v roku 2023 to bolo 32,9 %. Z jednotlivých druhov mias najvýraznejšie pokrývala domáca produkcia ponuku kozieho (na 100 %) a ovčieho mäsa (na 94,9 %). Pri hovädzom mäse tvorila domáca produkcia 48,9 % z ponuky, pri hydínovom mäse 39,5 % a pri bravčovom mäse len 26,8 %. Výrazný rozdiel bol aj pri kravskom mlieku (51,5 %), ako aj u konzumných vajec, u ktorých bola ponuka krytá domácou produkciou na 65,7 %.

Celková odhadovaná spotreba mäsa sa v roku 2024 medziročne zvýšila o 9,7 %, pričom sa zvýšila domáca spotreba hovädzieho mäsa (+ 6,3 %), bravčového (+ 2,2 %), a hydínového mäsa (+ 19,4%), ale spotreba ovčieho (- 2,6 %) a kozieho mäsa (- 8,9 %) sa medziročne znížila. Z domácej produkcie bola celková spotreba mäsa krytá len na 49,1 %, čo bolo v porovnaní s rokom 2023 o 1,0 p. b. viac. Medziročný pokles spotreby bol zaznamenaný aj u kravského mlieka (- 1,0 %), naopak spotreba sa zvýšila u konzumných vajec (+ 2,9 %).

V prílohovej tabuľke 14 sú uvedené stavy hospodárskych zvierat zo Súpisu hospodárskych zvierat ŠÚ SR k 31. 12. 2024. Vybrané ukazovatele úžitkovosti hospodárskych zvierat v SR sú uvedené v prílohovej tabuľke 15.

Akvakultúra má svoj význam, predovšetkým z hľadiska produkcie (vodných organizmov) na ľudskú spotrebu tzn. zabezpečenie zdravej výživy obyvateľstva, z hľadiska ochrany a tvorby životného prostredia, zachovávanie pôvodného genofondu rýb a spoločensky prospešných mimoprodukčných prínosov: krajnotvorba, protipovodňová ochrana, retencia vody v krajine a rozvoj vidieka.

V SR sa akvakultúra utvárala v zmysle strategického plánu rozvoja akvakultúry SR do roku 2030 v dvoch samostatných špecifických skupinách: chov nížinných druhov rýb (rybníkárstvo) a chov lososovitých druhov rýb (pstruhárstvo), ku ktorým v ostatnom čase pribudla nová skupina chovu v SR – chov netradičných druhov rýb: sumček africký a úhor európsky v RAS (recirkulačné akvakultúrne systémy). Z hľadiska marketingu a finálneho umiestňovania produktov na trhu je možné v rybníkárstve a pstruhárstve rozlišovať produkciu rýb na priamu spotrebu a produkciu násad, ktoré sa využívajú v akvakultúre na ďalší chov, alebo na zarybňovanie rybárskych revírov. Na rozdiel od pstruhárstva, kde dominuje

Tab. 19 Ponuka a dopyt živočíšnej produkcie

	M.J.	Obdobie	Ponuka	Dopyt	Rozdiel dopytu a ponuky	Domáca produkcia	Domáca spotreba	Podiel prod./spotr. (%)
HD	t jat. hm.	Ø2019-2023	45 606	45 424	-182	22 402	28 513	78,6
		2023	48 910	48 797	-113	21 891	30 203	72,5
		2024	52 234	52 104	-130	25 545	32 103	79,6
	index	2024/2023	106,8	106,8	-	116,7	106,3	-
		2024/Ø2019-23	114,5	114,7	-	114,0	112,6	-
Ošipané	t jat. hm.	Ø2019-2023	269 358	266 918	-2 440	77 281	187 147	41,3
		2023	268 000	265 905	-2 096	65 951	197 130	33,5
		2024	279 120	276 665	-2 455	74 933	201 457	37,2
	index	2024/2023	104,1	104,0	-	113,6	102,2	-
		2024/Ø2019-23	103,6	103,7	-	97,0	107,6	-
Ovce	t jat. hm.	Ø2019-2023	1 151	1 151	0	1 044	538	193,9
		2023	1 163	1 163	0	1 122	822	136,5
		2024	1 174	1 174	0	1 114	801	139,1
	index	2024/2023	100,9	100,9	-	99,3	97,4	-
		2024/Ø2019-23	102,0	102,0	-	106,7	148,8	-
Kozy	t jat. hm.	Ø2019-2023	296	297	0	296	296	99,9
		2023	244	244	0	244	244	100,0
		2024	222	222	0	222	222	100,0
	index	2024/2023	91,1	91,1	-	91,1	91,1	-
		2024/Ø2019-23	74,9	74,9	-	75,0	74,9	-
Hydina	t jat. hm.	Ø2019-2023	210 306	207 967	-2 339	97 124	141 415	68,7
		2023	255 206	252 379	-2 827	99 491	163 320	60,9
		2024	276 392	273 134	-3 258	109 300	195 005	56,0
	index	2024/2023	108,3	108,2	-	109,9	119,4	-
		2024/Ø2019-23	131,4	131,3	-	112,5	137,9	-
Kone	t jat. hm.	Ø2019-2023	30	30	0	-12	26	-
		2023	4	4	0	-19	0,3	-
		2024	2	2	0	-33	0,0	-
	index	2024/2023	49,4	49,4	-	-	-	-
		2024/Ø2019-23	6,7	6,7	-	-	-	-
Mlieko kravské	t	Ø2019-2023	1 609 911	1 590 221	-19 690	858 375	1 121 003	76,6
		2023	1 677 909	1 657 164	-20 745	857 041	1 189 300	72,1
		2024	1 674 245	1 655 022	-19 223	861 614	1 177 878	73,1
	index	2024/2023	99,8	99,9	-	100,5	99,0	-
		2024/Ø2019-23	104,0	104,1	-	100,4	105,1	-
Kon-zumné vajcia	tis. ks	Ø2019-2023	940 024	927 790	-12 235	677 611	869 632	77,9
		2023	870 053	854 008	-16 045	583 198	784 805	74,3
		2024	867 455	850 991	-16 464	569 794	807 553	70,6
	index	2024/2023	99,7	99,6	-	97,7	102,9	-
		2024/Ø2019-23	92,3	91,7	-	84,1	92,9	-

Prameň: ŠÚ SR; ML (MPRV SR) 6-12; VOH (MPRV SR) 7-12; LIAH (MPRV SR) 1-12; Mäso (MPRV SR) 1-12; Spotreba - odhad
 Vypracoval: MPRV SR

produkcia rýb na priamu ľudskú spotrebu, v rybníkárstve má v súčasnosti väčší význam produkcia násad na zarybňovanie rybníckych revírov. Produkcia z RAS je zameraná hlavne na produkciu rýb pre ľudskú spotrebu a v menšej miere slúži na zarybňovanie rybníckych revírov.

V roku 2024 ŠÚ SR zozbieral údaje od spravodajských jednotiek pôsobiacich v akvakultúre, ktoré odzrkadľuje nasledujúca tabuľka. V rámci uvedených údajov sú započítané aj rybochovné zariadenia, ktoré sú schválené ako chovné revíry na produkciu násadových rýb za účelom zarybňovania rybníckych revírov. Na chov nížinných druhov rýb slúžia aj 44 malých vodných nádrží budovaných pôvodne na iný účel o výmere 615 ha s celkovým objemom 9 501 377 m³.

Tab. 20 Počet zariadení, objem a rozloha rybochovných zariadení v SR

Ukazovateľ	2023			2024		
	Počet	Objem (m ³)	Rozloha (ha)	Počet	Objem (m ³)	Rozloha (ha)
Rybníky	437	x	2 007,0	445	x	2 032,3
v tom: rybníky do 0,5 ha vrátane	132	x	20,6	136	x	20,6
rybníky nad 0,5 ha	305	x	1 986,5	309	x	2 011,7
Malé vodné nádrže	50	9 571 577	615,6	44	9 501 377	614,6
Klietky	108	16 596	x	147	21 694	x
Liahne a odchovne	162	13 886	x	199	15 057	x
Nádrže a náhony spolu	617	131 170	x	627	125 253	x
z toho nádrže betónové, žľaby	459	126 198	x	443	94 054	x
Recirkulačné systémy	57	8 103	x	53	46 508	x
Sádky	163	36 005	x	172	49 485	x
Ostatné vodné plochy	21	x	104,6	24	x	125,1

Prameň: ŠÚ SR

Poznámka: x = zápis nie je možný z logických dôvodov

Vypracoval: MPRV SR

Tab. 21 Medziročný rozdiel 2024 - 2023 v SR

Ukazovateľ	Počet zariadení	Objem (m ³)	Rozloha (ha)
Rybníky	8	x	25,3
v tom: rybníky do 0,5 ha vrátane	4	x	0,0
rybníky nad 0,5 ha	4	x	25,2
Malé vodné nádrže	-6	-70 200	-1,0
Klietky	39	5 098	x
Liahne a odchovne	37	1 171	x
Nádrže a náhony spolu	10	-5 917	x
z toho nádrže betónové, žľaby	-16	-32 144	x
Recirkulačné systémy	-4	38 405	x
Sádky	9	13 480	x
Ostatné vodné plochy	3	x	-20,5

Prameň: ŠÚ SR

Poznámka: x = zápis nie je možný z logických dôvodov

Vypracoval: MPRV SR

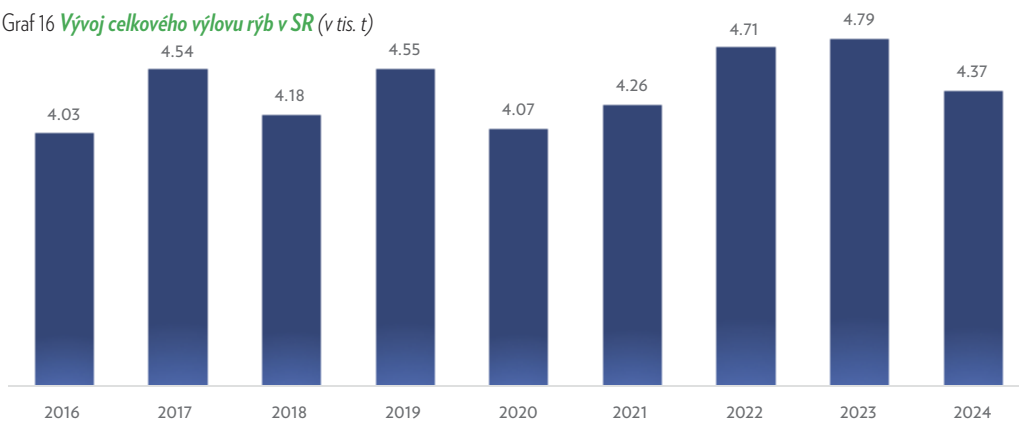
V roku 2024 dosiahol celkový výlov rýb v SR 4 370 730 kg v porovnaní s rokom 2023, objem výlovu klesol o 8,7 %. Z toho výlov trhových rýb⁵ predstavoval 2 695 254 kg a medziročne klesol o 10,2 %. Úlovky v rybárskych revíroch dosiahli 1 675 476 kg v porovnaní s rokom 2023 klesol objem úlovkov o 6,2 %

Tab. 22 Výlov trhových rýb v SR (kg)

Druh rýb	Výlov v r. 2023	Výlov v r. 2024	Zmena v %
Kapor rybníčný (chov v rybníkoch)	661 735	581 264	-12,2
Kapor rybníčný (chov v ostatných zariadeniach)	33 213	1 145	-96,6
Pstruh dúhový (chov v rybníkoch)	748 131	182 154	-75,7
Pstruh dúhový (chov v nádržiac a náhonoch)	349 768	835 036	138,7
Amur biely	23 817	34 605	45,3
Karas striebřistý	7 426	9 901	33,3
Klárius panafrický (Sumček africký)	1 021 037	885 337	-13,3
Pstruh potočný	10 749	3 470	-67,7
Sivoň potočný	4 553	2 517	-44,7
Sumec veľký	26 535	9 024	-66,0
Štúka severná	4 016	5 005	24,6
Tolstolobik biely	23 992	19 574	-18,4
Zubáč veľkoustý	4 250	1 603	-62,3
Iné druhy rýb	82 788	124 619	50,5
SR spolu	3 002 010	2 695 254	-10,2

Prameň: ŠÚ SR
Vypracoval: MPRV SR

Graf 16 Vývoj celkového výlovu rýb v SR (v tis. t)

Prameň: ŠÚ SR, Vypracoval: MPRV SR

⁵ Pod výlovom trhových rýb sa rozumie výlov rýb určených na predaj alebo spracovanie.

Spomedzi druhov rýb ulovených v rybárskych revíroch v SR v roku 2024 hlavný podiel pripadá na Kapra rybníčného, až 75,0 % z celkového objemu rybárskych úlovkov v SR. Nasleduje Pstruh dúhový (4,3 %), Amur biely (4,0 %) a Zubáč veľkoustý (3,4 %).

Tab. 23 Úlovky v rybárskych revíroch v SR (kg)

Druh rýb	Úlovky v roku 2023	Úlovky v roku 2024	Zmena v %
Kapra rybníčný	1 358 809	1 256 600	-7,5
Pstruh dúhový	74 312	72 819	-2,0
Amur biely	63 692	67 323	5,7
Karas striebristý	34 206	14 303	-58,2
Pleskáč vysoký	52 627	36 072	-31,5
Pstruh potočný	4 744	5 452	14,9
Sumec veľký	50 599	49 729	-1,7
Štika severná	35 807	38 674	8,0
Zubáč veľkoustý	59 614	56 962	-4,4
Iné druhy	52 309	77 542	48,2
SR spolu	1 786 719	1 675 476	-6,2

Prameň: ŠÚ SR
Vypracoval: MPRV SR

Väčšinu akvakultúrnych podnikov je možné zaradiť medzi mikropodniky (často rodinné, ktoré dosahujú malú produkciu zameranú na lokálny trh). Rozhodujúci podiel na celkovej produkcii akvakultúry však majú veľké podniky a niekoľko stredných podnikov. Určitým špecifikom SR je aj existencia podnikov, ktorých hlavný predmet činnosti nie je akvakultúra, ale okrem iných činností sa zaoberajú aj akvakultúrou (napr. Slovenský vodohospodársky podnik, š. p., poľnohospodárske družstvá, Lesy SR, š. p., Správa TANAP-u, Vojenské lesy a majetky SR, š. p.).

Prameň: ŠÚ SR

Tab. 24 Počet zamestnancov v akvakultúre

Ukazovateľ	2023		2024	
	Muži	Ženy	Muži	Ženy
Vedúci a stáli zamestnanci vo fyzických osobách	335	70	361	96
Sezónni zamestnanci	339	35	405	37
Zamestnanci spolu	674	105	766	133
Súkromní podnikatelia vrátane spoločníkov, ktorí nie sú zamestnancami	27	10	35	6

Vypracoval: MPRV SR

Podľa dostupných údajov zo ŠÚ SR bolo v roku 2024 v sektore akvakultúry zamestnaných 457 stálych a 442 sezónnych zamestnancov. Zo stáleho počtu zamestnancov, ženy tvorili 21,0 % podiel pracovnej sily. Zo všetkých sezónnych zamestnancov tvorili ženy 8,4 %. Rybochovné zariadenia sa nachádzajú predovšetkým na vidieku, kde vytvárajú pracovné príležitosti ako pre rodinných príslušníkov, tak aj pre obyvateľov vidieka. Aj napriek nízkemu počtu zamestnancov má zamestnanosť v danom sektore svoj význam.

V roku 2024 bol najväčší **objem predaja** zaznamenaný v prípade pstruha, sumčeka afrického, kapra a amura. Celkový objem predaja predstavoval 2 568 695 kg a medziročne klesol o 7,2 %.

Tab. 25 Predaj vybraných druhov rýb v SR (kg)

Druh rýb	Predaj v r. 2023	Predaj v r. 2024	Zmena v %
Kapor rybníčný (chov v rybníkoch)	589 080	506 471	-14,0
Kapor rybníčný (chov v ostatných zariadeniach)	30 998	1 145	-96,3
Pstruh dúhový (chov v nádržiac a náhonoch)	328 693	826 026	151,3
Amur biely	20 869	28 209	35,2
Karas striebřistý	4 476	6 951	55,3
Pstruh potočný	10 217	3 120	-69,5
Sivoň potočný	5 893	2 597	-55,9
Sumec veľký	11 735	7 844	-33,2
Štika severná	4 012	4 613	15,0
Zubáč veľkousta	2 547	1 057	-58,5
Iné druhy rýb	1 759 695	1 180 662	-32,9
SR spolu	2 768 215	2 568 695	-7,2

Prameň: ŠÚ SR, Vypracoval: MPRV SR

Na územie SR sa v roku 2024 doviezlo spolu 456,6 ton živých sladkovodných rýb. Vývoz sladkovodných rýb v živom v roku 2024 predstavoval 277,6 ton. Umiestňovanie domácej produkcie chovateľov sladkovodných rýb na trhu (najmä kapra) sa uskutočňuje predovšetkým v živom stave. Veľká časť produkcie sa predáva na konci kalendárneho roka v súvislosti s typickým výlovom rybníkov a sezónnym dopytom na trhu, čo súvisí s tradíciou vianočných sviatkov.

Spracovne rýb sú rovnomerne rozmiestnené po celom území SR. Väčšina z nich sú stredné podniky (podľa definície z odporúčania Komisie 2003/361/ES). Sladkovodné ryby sa spracúvajú v malých spracovniach. V roku 2023 sa spracovalo v rybárskom priemysle v SR (výkaz Potrav, MPRV SR) 2 250 ton rýb. Veľká časť produkcie podnikov je orientovaná na spracovanie dovezených morských produktov rybolovu a akvakultúry. Z celkového spracovaného množstva rýb tvorili sladkovodné ryby len 226 ton (10 %). Zo sladkovodnej produkcie chovateľov sa spracúva najmä pstruh. Pre konzumenta sú z hľadiska ceny výhodnejšie morské produkty z dovozu. Cena spracovaných sladkovodných rýb pretrváva na vysokej úrovni vzhľadom na relatívne malú veľkosť chovov a náročné hydrologicko-klimatické podmienky, čo predstavuje vyššie produkčné náklady na jednotku hmotnosti.

Spotreba rýb na Slovensku podľa odhadov ŠÚ SR dosiahla v roku 2024 úroveň 5,3 kg/osobu/rok, z čoho len necelý kilogram pripadá na sladkovodné ryby. V porovnaní s rokom 2023 sa spotreba rybacieho mäsa znížila o 0,6 kg/osobu/rok. Domáca produkcia rýb v akvakultúre je schopná pokryť menšiu časť zo súčasnej spotreby sladkovodných rýb, pričom v rybníkárstve a pstruhárstve je situácia rozdielna. Zatiaľ čo produkčné kapacity chovov v pstruhárstve sú schopné domáci dopyt pokryť a značnú časť produkcie vyvážajú, chovy nižších druhov rýb domáci dopyt zatiaľ pokryť nedokážu.

3.2. Cenový vývoj na poľnohospodárskom a potravinovom trhu

V roku 2024 bol takmer na všetkých úrovniach potravinovej vertikály zaznamenaný medziročný pokles cien. Rast spotrebiteľských cien potravín a nealkoholických nápojov sa v porovnaní s predchádzajúcim rokom výrazne zmiernil. Ceny vstupov do poľnohospodárstva začali klesať rýchlejšie ako ceny poľnohospodárskych výrobkov.

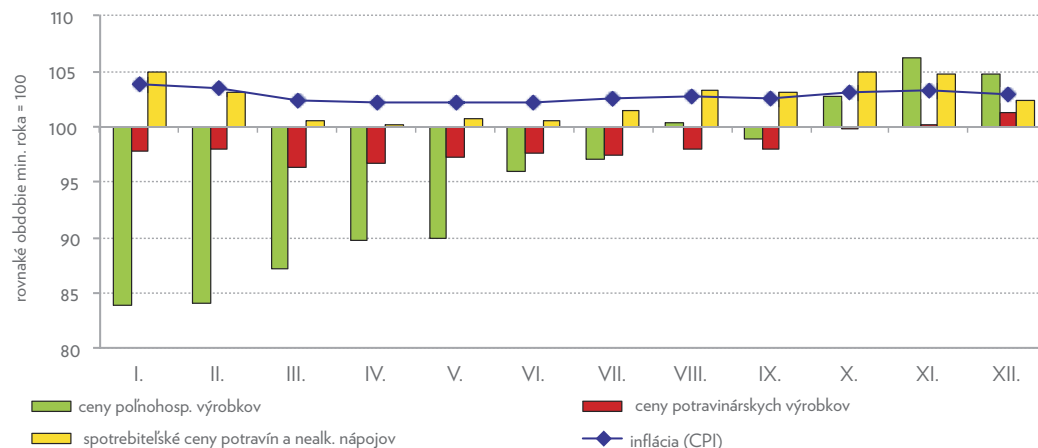
Trend zvyšovania cien v potravinárskych odboroch sa zastavil a ceny potravinárskych výrobkov, nápojov a tabaku medziročne mierne klesli (-1,8 %). Súhrnný index cien poľnohospodárskych výrobkov bol nepriaznivo ovplyvnený medziročným znížením cien živočíšnych komodít, a to najmä kravského mlieka, ovčej vlny a vajec. Celkový medziročný pokles cien poľnohospodárskych výrobkov zmiernoval priaznivý vývoj cien rastlinných komodít. Spotrebiteľské ceny potravín a nealkoholických nápojov boli v porovnaní s predchádzajúcim rokom vyššie o 2,5 %.

Tab. 26 Vývoj cenových indexov vo vertikále výroby a spotreby potravín rovnaké obdobie minulého roka = 100

Indexy	2023	2024
Ceny vstupov do poľnohospodárstva	100,0	93,3
Ceny poľnohospodárskych výrobkov	88,6	96,6
- rastlinné komodity (bez ovocia a zeleniny)	68,8	102,2
- ovocie, zelenina, orechy a koreniny	117,8	110,9
- živočíšne komodity	115,1	99,1
Ceny potravinárskych výrobkov, nápojov a tabaku	109,6	98,2
- potraviny	109,3	98,4
Spotrebiteľské ceny potravín a nealkoholických nápojov	117,3	102,5
Spotrebiteľské ceny alkoholických nápojov a tabaku	108,4	106,7
Spotrebiteľské ceny úhrn - inflácia	110,5	102,8

Prameň: ŠÚ SR; Vypracoval: MPRV SR

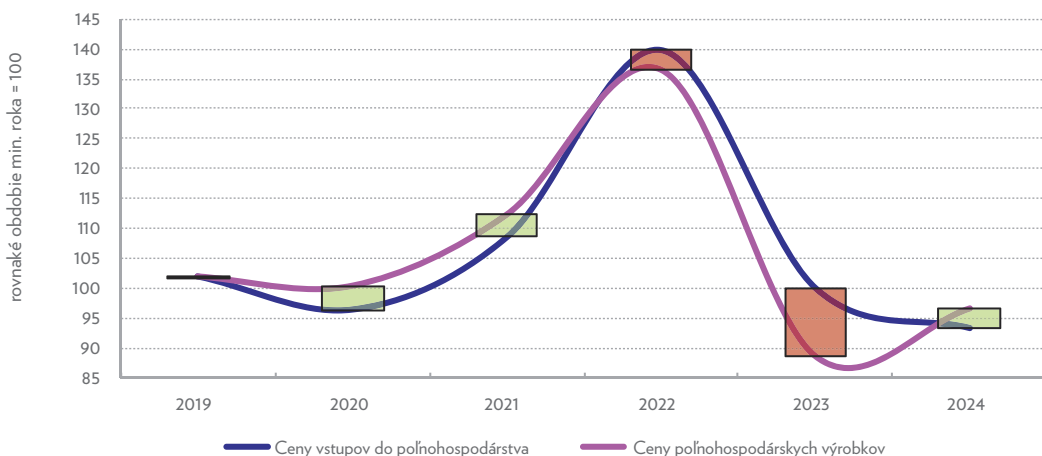
Graf 17 Vývoj cenových indexov v potravinovej vertikále v roku 2024

Prameň: ŠÚ SR; Vypracoval: MPRV SR

Cenové nožnice sa v rámci poľnohospodárskej výroby v roku 2024 uzatvorili. Porovnanie cenových indexov ukázalo, že ceny poľnohospodárskych výrobkov začali klesať pomalším tempom ako ceny nakupovaných výrobných prostriedkov. Pri porovnaní cenových indexov možno konštatovať, že ceny nakupovaných výrobných prostriedkov mierne zaostávali za vývojom cien poľnohospodárskych výrobkov.

Graf 18 Vývoj indexov cien vstupov a výstupov poľnohospodárskej výroby

Prameň: ŠÚ SR; Vypracoval: MPRV SR

Ceny vstupov do poľnohospodárstva začali v roku 2024 klesať. Úhrnný index cien dodávok výrobkov a služieb do poľnohospodárstva bol naďalej významne ovplyvnený vývojom cien prevádzkového charakteru. Najvýraznejšie medziročne klesli ceny hnojív a zlepšovadiel pôdy, ktoré začali po enormnom raste v roku 2023 klesať a v roku 2024 medziročne klesli až o 36,4 %. Súhrnný medziročný index cien hnojív a zlepšovadiel pôdy ovplyvnil najmä enormný medziročný pokles cien kombinovaných hnojív (NPK), a to o 51,7 %. Výrazne klesli aj ceny draselných hnojív (-35,9 %) a ceny dusíkatých hnojív (-34,8 %). Ceny fosforečných hnojív medziročne klesli o 15,5 %. Medziročný rast cien (+10,7 %) bol v rámci hnojív a zlepšovadiel pôdy zaznamenaný iba u ostatných hnojív (vápno).

Medziročný index cien vstupov do poľnohospodárstva významne ovplyvnil aj vývoj cien krmív pre zvieratá, ktorých ceny medziročne klesli o 20,6 %. Ceny energií a mazív po výraznom medziročnom zmiernení rastu v roku 2023 začali

Tab. 27 Vývoj cenových indexov hlavných vstupov do poľnohospodárstva, ROMR=100

	2023	2024
Ceny dodávok do poľnohospodárstva celkom	100,0	93,3
z toho: Osivá a sadba	107,7	101,7
Motorové palivá	88,7	94,6
Elektrina	129,6	93,7
Hnojivá a zlepšovadlá pôdy*	83,9	63,6
Prípravky na ochranu rastlín	104	93,7
Krmivá pre zvieratá	94,6	79,4
Dopravné zariadenia	105,5	89,2

Prameň: ŠÚ SR; * pôdne pomocné látky; Vypracoval: MPRV SR

v roku 2024 klesať. Medziročný pokles cien bol zaznamenaný u elektriny (-6,3 %) aj u motorových palív (-5,4 %). Ceny mazív boli v porovnaní s rokom 2023 vyššie o 1,7 %. Zmiernil sa rast cien osív a sadív, ktoré boli v porovnaní s rokom 2023 vyššie iba o 1,7 %. Rýchlejšie začali rásť ceny veterinárnych služieb, ktoré sa v roku 2024 medziročne zvýšili o 3,6 %.

Ceny poľnohospodárskych komodít začali v roku 2024 klesať miernejším tempom a medziročne klesli o 3,4 %.

Celkový medziročný index cien poľnohospodárskych komodít ovplyvnilo zvýšenie cien rastlinných komodít bez započítania ovocia a zeleniny (+2,2 %). V skupine rastlinných komodít medziročne klesli najmä ceny obilnín (-10,8 %).

V skupine olejnín bol najvýraznejší medziročný rast cien zaznamenaný u semien maku (+5,9 %). Miernejšie rástli ceny sóje (+2 %), semena repky olejnej (+1,6 %) a semena slnečnice (+1,1 %). Naopak ceny semena horčice v porovnaní s rokom 2023 klesli o 4,6 % a ceny ľanu na technické spracovanie medziročne klesli o 2,9 %.

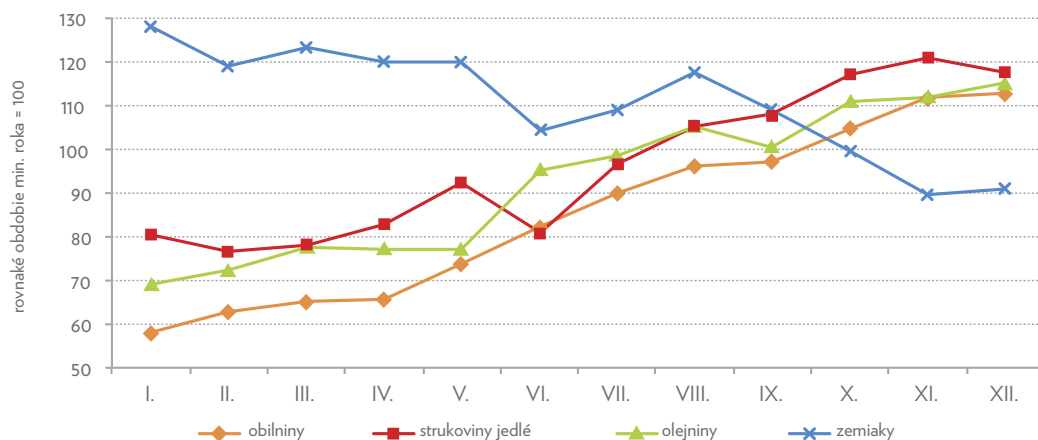
V skupine obilnín bol medziročný pokles cien ovplyvnený najmä poklesom cien potravinárskej raže (-24,3 %) a krmnej raže (-23,4 %). V porovnaní s rokom 2023 sa predával lacnejšie aj sladovnícky jačmeň, ktorého cena bola nižšia o 12,1 %. Cena potravinárskeho jačmeňa bola nižšia o 11,4 % a krmný jačmeň sa predával o 11,1 % lacnejšie ako v roku 2023. Cena kukurice na zrno v porovnaní s predchádzajúcim rokom klesla o 9,3 %, cena krmného ovsu klesla o 10,6 % a potravinársky ovos sa predával o 3,4 % lacnejšie ako v predchádzajúcom roku. Rovnako, ako v predchádzajúcom roku, ani v roku 2024 nebol v rámci skupiny obilnín pri žiadnej komodite zaznamenaný medziročný rast cien.

V skupine strukovín klesali ceny komodít miernejším tempom ako ceny obilnín. Súhrnný index cien strukovín bol ovplyvnený najmä cenami krmných strukovín, ktoré medziročne klesli o 8,2 %. Ceny jedlých strukovín klesli mierne o 2,3 %, čo ovplyvnil vývoj cien jedlej šošovice, ktorá sa v roku 2024 predávala o 6,9 % drahšie ako v predchádzajúcom roku. Znižovanie cien hrachu jedlého sa zmiernilo a v roku 2024 sa prejavilo poklesom o 1,3 %.

Rast cien zemiakov pokračoval miernejším tempom ako v predchádzajúcom roku a v roku 2024 boli vyššie o 10 %. Skoré zemiaky sa predávali o 9,4 % drahšie ako v roku 2023 a ceny neskorých konzumných zemiakov boli vyššie o 8,6 %. Naopak, medziročne mierne klesli ceny cukrovej repy (-1,2 %).

V roku 2024 boli ceny zeleniny medziročne vyššie o 14,4 %. Najvýraznejší vplyv na súhrnný medziročný index cien zeleniny mala cena klasických skleníkových rajčiakov, ktorá v porovnaní s rokom 2023 stúpila o 28,6 %. O viac ako 20 % sa medziročne zvýšili aj ceny karfiolu (+25,9 %), červenej dyne (+22,8 %) a kalerábu bez vňate (+20,8 %). V skupine zeleniny v roku 2024 medziročne klesli iba ceny zeleru bez vňate (-3,6 %) a hlávkového kelu (-3 %).

Graf 19 Vývoj cenových indexov rastlinných komodít v roku 2024

Prameň: ŠÚ SR; Vypracoval: MPRV SR

Medziročný rast cien skupiny ovocia, orechov a korenín sa v porovnaní s predchádzajúcim rokom zmiernil a v roku 2024 sa ceny uvedenej skupiny medziročne zvýšili o 3,1 %. Súhrnný cenový index ovocia, orechov a korenín bol ovplyvnený najmä rastom cien hrušiek (+24,6 %) a pokračujúcim medziročným rastom cien marhúľ (+15,5 %). Ceny oberaných jabĺk boli v porovnaní s predchádzajúcim rokom vyššie o 9,4 % a záhradných jahôd o 9,6 %. V roku 2024 sa drahšie predávalo aj hrozno, ktorého ceny boli o 6,2 % vyššie ako v predchádzajúcom roku. Z toho ceny muštového hrozna vzrástli o 5,7 % a ceny stolového hrozna sa takmer stabilizovali (+0,5 %). Medziročný rast cien bol v roku 2024 zaznamenaný aj u nespracovaného korenia (+19,6 %) a enormne medziročne vzrástli ceny koreninovej papriky (+65,3 %).

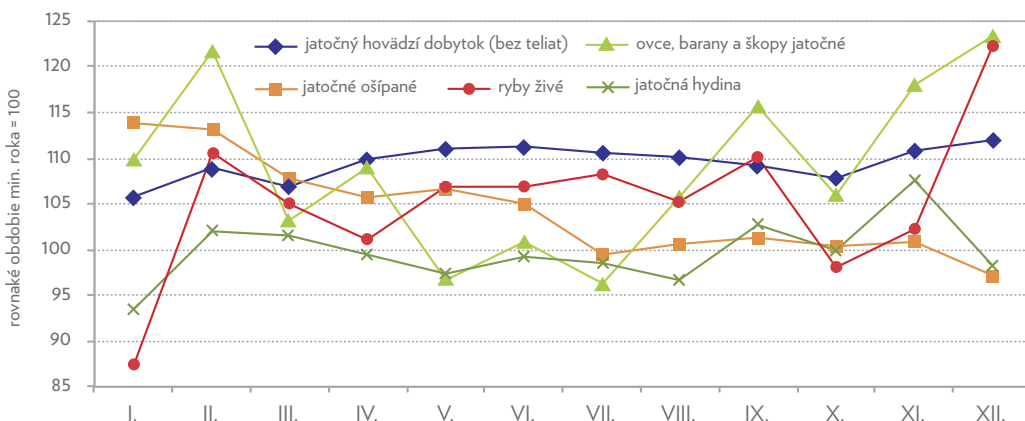
Súhrnný index cien produktov živočíšnej výroby naznačoval v roku 2024 mierny medziročný pokles cien uvedenej skupiny spolu (-1 %). Najvýraznejší medziročný pokles cien v rámci skupiny živočíšnej výroby bol zaznamenaný u konzumných slepačích vajec, ktorých ceny medziročne klesli o 9,9 %. V uvedenej skupine bol zaznamenaný najvýraznejší medziročný pokles cien konzumných triedených slepačích vajec sk. L (-10 %). Ceny jatočnej hydiny sa stabilizovali s minimálnym medziročným poklesom (-0,3 %). Súhrnný index cien jatočnej hydiny bol ovplyvnený najmä medziročným poklesom cien brojlerových moriek v triede I. (-6,3 %). Ceny jatočných kurčiat v triede I. sa takmer stabilizovali s miernym rastom (+0,7 %).

Zmiernil sa aj medziročný rast cien jatočných ošípaných, ktoré sa v roku 2024 medziročne zvýšili o 4,2 %. V uvedenej skupine sa najvýraznejšie zvýšili ceny jatočných ošípaných v obchodnej triede R (+13,6 %) a obchodnej triede U (10,5 %). Ceny jatočných oviec a jahniat spolu boli v porovnaní s rokom 2023 vyššie o 8,7 %. Ceny surového ovčieho mlieka sa takmer stabilizovali s miernym medziročným rastom (+0,4 %).

Ceny jatočného hovädzieho dobytku vrátane teliat sa v roku 2024 medziročne zvýšili o 9,2 % a bez zarátania teliat o 9,6 %. V skupine jatočného hovädzieho dobytku bol zaznamenaný najvýraznejší medziročný nárast cien u jatočných býkov (+ 13,3 %), a to najmä v triede mäsitosti S (+ 34,7 %) a v triedach mäsitosti O (+12,7 %) a P (+ 11,8 %). Ceny jatočných jalovic sa v porovnaní s rokom 2023 zvýšili o 5,6 %. V uvedenej skupine bol zaznamenaný medziročný nárast cien najmä u jatočných jalovic v triede mäsitosti U (+ 7,2 %) a v triede mäsitosti E (+ 6,1 %). Ceny jatočných kráv sa v porovnaní s rokom 2023 zvýšili o 4,8 %. V uvedenej skupine bol zaznamenaný enormný medziročný nárast cien u jatočných kráv v triede mäsitosti S (+40,1 %) a v triede mäsitosti E (+ 34,8 %). Ceny surového kravského mlieka sa v porovnaní s predchádzajúcim rokom v roku 2024 znížili o 6,2 %.

V skupine živých rýb bol zaznamenaný medziročný rast cien o 12,8 %. Ceny pstruha štandard sa v porovnaní s predchádzajúcim rokom v roku 2024 zvýšili o 6,3 % a ceny kapra sa zvýšili iba mierne (+0,8 %).

Graf 20 Vývoj cenových indexov komodít živočíšnej výroby v roku 2024

Prameň: ŠÚ SR; Vypracoval: MPRV SR

Ceny výrobcov potravín, nápojov a tabaku v porovnaní s rokom 2023 klesli o 1,8 %. Súhrnný medziročný index cien vo výrobe potravín, nápojov a tabaku bol ovplyvnený najmä medziročným poklesom cien vo výrobe mlynských výrobkov, škrobu a škrob. výrobkov (-24,2 %) a prípravy krmív pre zvieratá (-15,1 %). Medziročný rast cien bol v uvedenej skupine zaznamenaný pri spracovaní a konzervovaní ovocia a zeleniny (+4,7 %), pri výrobe mliečnych výrobkov (+2,3 %) a mierne sa zvýšili ceny výrobcov pečiva a múčnych výrobkov (+1 %). Ceny výroby ostatných potravinárskych výrobkov zostali takmer stabilné s miernym nárastom (+0,5 %).

Graf 21 **Vývoj cenových indexov vybraných potravinárskych odborov v roku 2024** (bez spotrebnej dane)

Prameň: ŠÚ SR; Vypracoval: MPRV SR

Rast **spotrebiteľských cien potravín a nealkoholických nápojov** v roku 2024 pokračoval miernejším tempom ako v predchádzajúcom roku. Ceny potravín a nealkoholických nápojov sa súhrnne medziročne zvýšili iba o 2,5 %. Súhrnný medziročný index spotrebiteľských cien potravín a nealkoholických nápojov bol ovplyvnený najmä medziročným poklesom cien kryštálového cukru (-20 %), polohrubej pšeničnej múky (-15,9 %) a slnečnicového oleja (-19,2 %). Medziročný pokles cien bol zaznamenaný u väčšiny sledovaných komodít zo zoznamu potravín monitorovaných ŠÚ SR. Naopak výrazne medziročne vzrástli ceny čerstvého masla (+22 %) a jablák (+10,6 %).

Prehľad o vývoji cien vstupov, poľnohospodárskych výrobkov a potravinárskych výrobkov je uvedený v prílohových tabuľkách č. 16 až 20.

3.3. Výroba potravín

Podľa údajov ŠÚ SR ukazovateľ priemyselná produkcia, vyjadrená indexom, tak očistená ako aj neočistená o vplyv počtu pracovných dní, v roku 2024 sa medziročne zvýšila v odvetví výroba potravín, nápojov a tabakových výrobkov po minuloročnom poklese a tempo rastu bolo najvyššie v sledovanom období. Priemyselná produkcia vzrástla aj v priemysle celkovo, pričom v odvetví priemyselná výroba mierne klesla.

V množstevnom vyjadrení sa u sledovaných potravinárskych produktov zvýšila výroba zabitej hydiny (9,9 %), výroba syrov (8,7 %) a konzumného mlieka (3,7 %).

Pokles výroby nastal predovšetkým pri produkcii sladú (-14,8 %), pšeničnej múky (-13,3 %) a konzumných vajec (-2,3 %).

Tržby z predaja vlastných výrobkov a z predaja služieb dosiahli 5 168,84 mil. €, čo predstavovalo ich medziročný

Tab. 28 Priemyselná produkcia (PP)

PP (rovnaké obdobie minulého roka = 100)	2020	2021	2022	2023	2024
<i>očistená o vplyv počtu pracovných dní:</i>					
Priemysel spolu	91,1	111,1	95,6	104,1	100,1
Priemyselná výroba	89,4	110,3	99,1	101,3	99,1
Výroba potravín, nápojov a tabakových výrobkov	100,3	104,0	101,5	96,6	108,1
<i>neočistená o vplyv počtu pracovných dní:</i>					
Priemysel spolu	91,2	111,1	95,5	103,8	100,3
Priemyselná výroba	89,6	110,3	99,0	101,0	99,3
Výroba potravín, nápojov a tabakových výrobkov	100,3	104,1	101,5	96,4	108,2

Prameň: ŠÚ SR - www.statistics.sk, z údajov Štatistickým úradom SR aktualizovaných pre priemyselnú produkciu (PP) neočistenú aj očistenú o vplyv počtu pracovných dní k 17. 06. 2025

Pozn.: Priemyselná produkcia je krátkodobý ukazovateľ, ktorý vyjadruje zmenu objemu produkcie v priemyselných odvetviach SR.

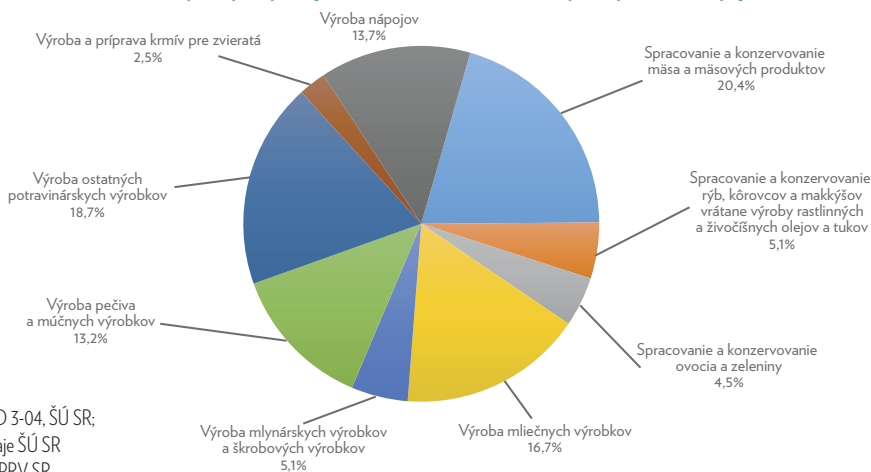
Výpočet PP v SR vykonáva ŠÚ SR na základe metódy, ktorá je v súlade so štandardami EÚ; Vypracoval: MPRV SR

zvýšenie o 1,57 % a z výnosov predstavovali 76,30 %. Z toho 20,4 % tvorili tržby z predaja vlastných výrobkov a služieb odboru Spracovanie a konzervovania mäsa a mäsových výrobkov. Z odborov, kde sa podiel z tržieb z predaja vlastných výrobkov a služieb medziročne zvýšil, sa na tomto náraste najviac podieľal odbor Výroba ostatných potravinárskych výrobkov (+1,38 %), Spracovanie a konzervovanie mäsa a mäsových produktov (+1,15 %) a odbor Spracovania a konzervovania ovocia a zeleniny (+0,57 %). Na poklese podielu tržieb z predaja vlastných výrobkov a služieb odvetvia sa podieľali viaceré odbory, a to odbor Výroba mlynárskych výrobkov a škrobových výrobkov (-1,09 %), odbor Výroba a príprava krmív pre zvieratá (-0,80 %), odbor Výroba nápojov (-0,61 %), odbor Spracovanie a konzervovanie rýb kôrovcov a mäkkyšov vrátane výroby rastlinných a živočíšnych olejov a tukov (-0,37 %), odbor Výroba pečiva a múčnych výrobkov (-0,17 %) a odbor Výroba mliečnych výrobkov (-0,07 %).

Podrobnejší prehľad o potravinárskej produkcii v naturálnom a hodnotovom vyjadrení je uvedený v prílohových tabuľkách 21 a 22.

Dopyt po potravinárskych výrobkoch SR, vyjadrený maloobchodnými tržbami za potravinárske vlastné výkony a tovar v bežných cenách v roku 2024 dosiahol 32 127 mil. €, čo medziročne predstavovalo zvýšenie o 6,8 %.

Graf 22 Štruktúra tržieb za vlastné výrobky a z predaja služieb v odboroch odvetvia výroba potravín a nápojov v roku 2024

Prameň: PROD 3-04, ŠÚ SR;
predbežné údaje ŠÚ SR
Vypracoval: MPRV SR

V maloobchode v nešpecializovaných predajniach najmä s potravinami, nápojmi a tabakom⁶ za populáciu subjektov s počtom zamestnancov 20 a viac sa medziročne zvýšili o 3,1 % na úroveň 9 364 mil. €. Tržby maloobchodu s potravinami, nápojmi a tabakom v špecializovaných predajniach medziročne vzrástli o 19,2 % a dosiahli 1 178 mil. €. V súvislosti s vývojom tržieb v maloobchodnom odvetví SR s potravinársko-nápojovým tovarom, vrátane nepotravinového tovaru, nastalo zníženie podielu maloobchodných tržieb v nešpecializovaných predajniach (o 1,1 p. b. na 29,1 %) a nárast podielu maloobchodných tržieb v predajniach špecializovaných na potraviny, nápoje a tabak (o 0,4 p. b. na 3,7 %).

Tab. 29 Tržby za vlastné výkony a tovar za maloobchod, v mil. €, b. c.

Ukazovateľ	Ø2019-2023	2023	2024	Index 2024/2023	Index 2024/Ø2019-2023
Tržby SR za maloobchod spolu	25 589	30 085	32 127	106,8	125,6
- Tržby MO v nešpecializovaných predajniach najmä s potravinami, nápojmi a tabakom ¹⁾	6 555	9 078	9 364	103,1	142,8
- Tržby MO s potravinami, nápojmi a tabakom v špecializovaných predajniach	864	988	1 178	119,2	136,3
				Rozdiel 2024 - 2023	Rozdiel 2024 - (Ø2019-2023)
Podiel tržieb MO v nešpecializovaných predajniach najmä s potravinami, nápojmi a tabakom v %	25,6	30,2	29,1	-1,1	3,5
Podiel tržieb MO s potravinami, nápojmi a tabakom v špecializovaných predajniach v %	3,4	3,3	3,7	0,4	0,3

Prameň: ŠÚ SR

Pozn.: MO = maloobchod

1) zahŕňa maloobchodný predaj veľkej škály tovarov, v ktorom prevládajú potraviny, nápoje alebo tabak; činnosti všeobecných predajní, ktoré majú odhliadnuc od ich hlavného predaja potravinových výrobkov, nápojov a tabaku aj predaj niekoľkých iných druhov tovaru, ako je odevný tovar, nábytok, potreby pre domácnosť a železiarsky tovar, kozmetiku atď.;

tento údaj za podnikateľské subjekty zapísané v obchodnom registri s počtom zamestnancov 20 a viac alebo do 19 zamestnancov s ročným obratom vyšším ako 5 mil. € alebo fyzické osoby nezapísané do obchodného registra s ročným obratom vyšším ako 5 mil. €

*= údaje sú predbežné z krátkodobého výkazníctva ŠÚ SR;

Údaje za tržby za vlastné výkony a tovar za maloobchod zohľadňujú úpravy metodiky – prechod na nové bázičné obdobie, ku ktorým prišlo v roku 2024;

Vypracoval: MPRV SR

⁶ zahŕňa maloobchodný predaj veľkej škály tovarov, v ktorom prevládajú potraviny, nápoje alebo tabak; činnosti všeobecných predajní, ktoré majú odhliadnuc od ich hlavného predaja potravinových výrobkov, nápojov a tabaku aj predaj niekoľkých iných druhov tovaru, ako je odevný tovar, nábytok, potreby pre domácnosť a železiarsky tovar, kozmetika atď.;

3.4. Spotreba potravín

V roku 2023 sa medziročne zvýšil disponibilný príjem domácností o 2,1 %. Čisté peňažné výdavky vzrástli o 10,1 %, obdobne aj spotrebné výdavky stúpli o 11,1 %. Zvýšili sa aj výdavky na potraviny, nápoje a tabak o 15,0 % vplyvom výrazného rastu výdavkov na potraviny a nealkoholické nápoje (16,2 %) a mierneho zvýšenia výdavkov na alkoholické nápoje a tabak (+ 5,8 %).

Tab. 30 Vývoj príjmov a výdavkov domácností SR podľa klasifikácie COICOP (príjem na osobu a rok)

	Index 2021/20	Index 2022/21	Index 2023/22
Disponibilný príjem **	97,7	103,6	102,1
Čisté peňažné výdavky *	103,7	109,7	110,1
Spotrebné výdavky *	103,3	111,7	111,1
Potraviny a nealkoholické nápoje *	101,2	115,7	116,2
Alkoholické nápoje a tabak *	105,9	105,6	105,8
Potraviny, nápoje, tabak *	101,7	114,4	115,0

Prameň: ŠÚ SR, prepočty MPRV SR

Poznámky: * Štatistika rodinných účtov (ďalej „RÚ“); ** EU SILC – Zisťovanie o príjmoch a životných podmienkach

Vypracoval: MPRV SR

Podiel výdavkov obyvateľstva na potraviny, nápoje a tabak (bez verejného stravovania) na celkových spotrebných výdavkoch v roku 2023 vzrástol na 28,2 % (4,8 p. b.). Podiel výdavkov na potraviny a nealkoholické nápoje vzrástol na 25,3 % a podiel alkoholických nápojov a tabaku mierne stúpol na 2,9 %.

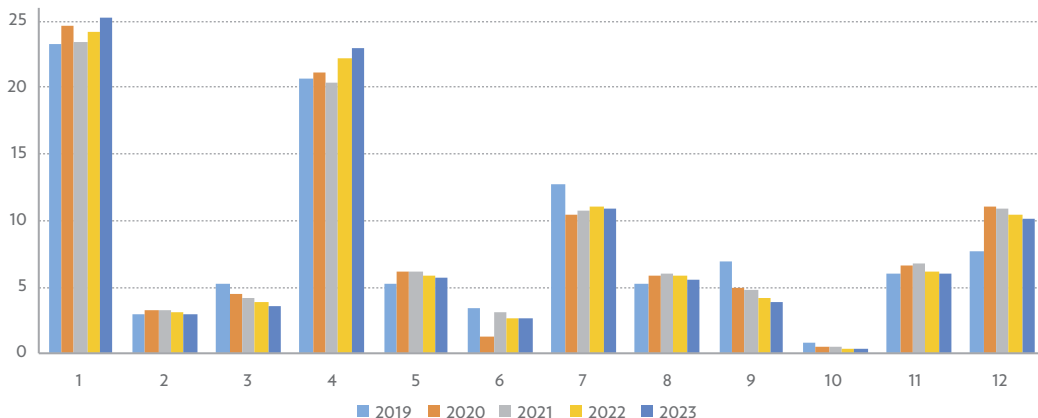
Tab. 31 Podiel potravín, nápojov a tabaku na spotrebných výdavkoch (v %)

	2021	2022	2023
Potraviny a nealkoholické nápoje	23,4	20,7	25,3
Alkoholické nápoje a tabak	3,2	2,7	2,9
Potraviny, nápoje, tabak	26,6	23,4	28,2

Prameň: ŠÚ SR, prepočty MPRV SR, * Štatistika rodinných účtov (ďalej „RÚ“); Vypracoval: MPRV SR

Štruktúra spotrebných výdavkov slovenských domácností sa v priebehu analyzovaného obdobia výrazne nemenila. Presun spotrebných výdavkov od základných potrieb (potraviny, bývanie) na využitie voľného času, dopravu, cestovanie a pod., pozorovaný v krajinách EÚ-15, sa v SR neprejavuje, vyskytuje sa len v nízkom počte lepšie situovaných domácností.

Graf 23 Medziročné zmeny v základnej štruktúre spotrebných výdavkov súkromných domácností v rokoch 2019-2023, v %

Prameň: ŠÚ SR, prepočty MPRV SR

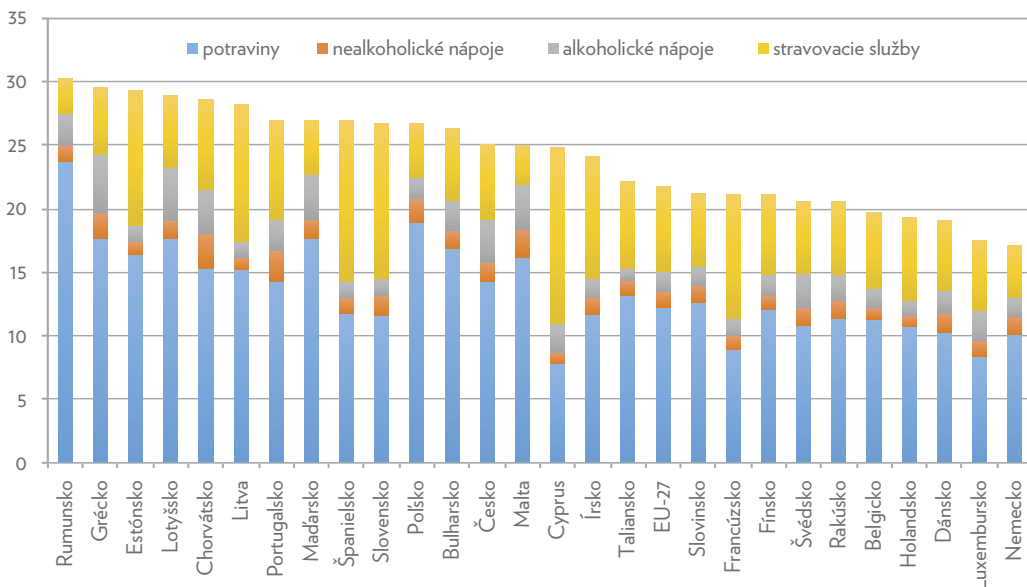
Údaje sú vypočítané z výsledkov výberového zisťovania štatistiky rodinných účtov podľa metodiky a odporúčaní Eurostatu pre harmonizáciu rodinných účtov v EÚ

1-Potraviny a nealkoholické nápoje, 2-Alkoholické nápoje a tabak, 3-Odievanie a obuv, 4-Bývanie, voda, elektrina, plyn a palivá, 5-Nábytok, bytové vybavenie a bežná údržba bytu, 6-Zdravie, 7-Doprava, 8- Pošty a telekomunikácie, 9-Rekreácia a kultúra, 10- vzdelávanie, 11-Hotely, kaviarne a reštaurácie, 12-Rozličné tovary a služby

Vypracoval: MPRV SR

Medzi členskými štátmi EÚ existujú značné rozdiely v podieloch výdavkov domácností použitých na potraviny a nápoje a stravovacie služby. Priemerná domácnosť EÚ vydá na uvedené výdavky 21,8 % zo svojich spotrebných výdavkov. Najnižšie podiely na spotrebných výdavkoch boli v roku 2022 zistené v Nemecku (17,1 %), Luxembursku (17,5 %)

Graf 24 Podiel potravín, nápojov a stravovacích služieb na celkových spotrebných výdavkoch domácností ČŠ EÚ v roku 2022, v %

Prameň: Eurostat, Key figures on the European food chain, 2024; Vypracoval: MPRV SR

a Dánsku(19,1 %). Najvyššie podiely boli zistené v Rumunsku (30,3 %), Lotyšsku (29,6 %) a v Portugalsku (29,3 %). Vo väčšine členských štátov EÚ bol podiel výdavkov na potraviny najvyšší. Výnimkou bolo Írsko, kde sa viac minulo na stravovacie služby. Stravovacie služby boli vo všeobecnosti druhou najväčšou výdavkovou položkou.

Úroveň spotreby potravín

V roku 2024 medziročne stúpla spotreba mäsa v hodnote na kosti o 6,4 kg na 82,5 kg na osobu a rok. Spotreba hovädzieho mäsa sa medziročne zvýšila o 0,4 kg na 6,3 kg na osobu a rok, čo je vzhľadom na odporúčané dávky potravín (ODP) pozitívnym javom, keďže jeho spotreba je dlhodobá nízka a hlboko pod hodnotou ODP. Výrazne sa zvýšila spotreba hydiny o 5,9 kg na úroveň 36,0 kg na osobu a rok, vzrástla aj spotreba bravčového mäsa o 0,7 kg na 32,1 kg na osobu a rok. Spotreba rýb mierne klesla, a to o 0,6 kg na 5,3 kg na osobu a rok.

Tab. 32 Spotreba vybraných druhov potravín na obyvateľa v SR (v kg na osobu a rok)

Druh potravín	Skutočnosť				Odhad	Rozdiel 2024-23	ODP ¹⁾	Prípustný interval rac. spotreby
	2020	2021	2022	2023	2024			
Mäso v hodn. na kosti	70,1	70,7	73,8	76,2	82,6	+6,4	57,3	51,6-63,0
Ryby	5,9	5,8	5,7	5,9	5,3	-0,6	6,0	
Mlieko a mliečne výrobky spolu v hod. mlieka bez masla	190,4	203,1	181,4	211,6	217,8	+6,2	220,0	206,0-240,0
Obilniny v hodn. múky	78,2	72,2	75,5	82,3	75,7	-6,6	98,5	94,0-103,0
Jedlé tuky a oleje spolu	18,7	17,3	21,9	18,4	21,4	+3,0	22,0	19,8-23,1
Zemiaky	62,1	49,8	49,6	60,2	69,5	+9,3	80,6	76,3-84,9
Strukoviny	1,6	2,1	3,4	1,6	2,1	+0,5	2,6	2,1-3,2
Zelenina a zeleninové výrobky	107,5	107,0	101,5	108,0	101,0	-7,0	127,9	116,9-138,9
Ovocie a ovocné výrobky spolu	70,2	70,3	68,5	67,6	66,6	-1,0	96,7	86,7-106,7

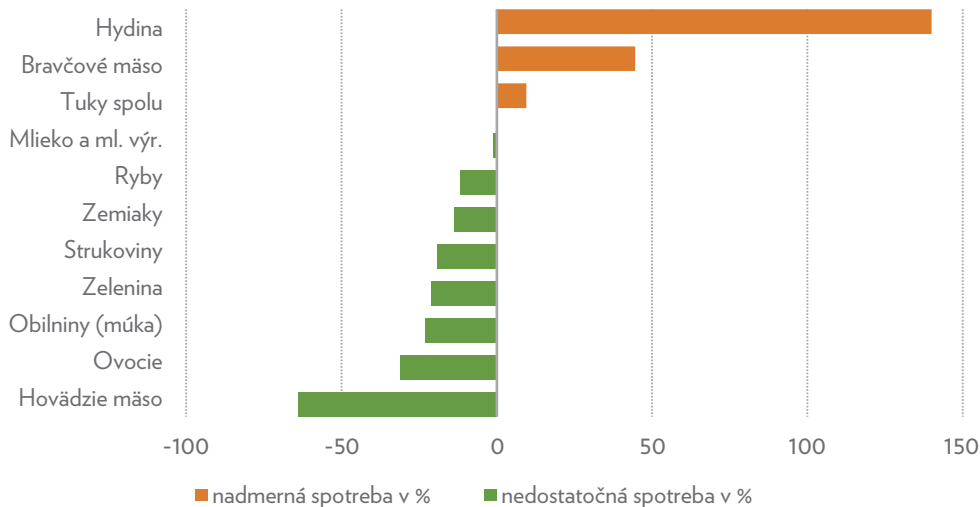
Prameň: ŠÚ SR, údaj za rok 2024 = predbežný údaj ŠÚ SR Vypracoval: MPRV SR

1) ODP = odporúčaná dávka potravín

Kladne možno hodnotiť nárast spotreby mlieka a mliečnych výrobkov o 6,2 kg na 217,8 kg na osobu a rok ako aj výrazný nárast spotreby zemiakov o 9,3 kg na 69,5 kg na osobu a rok.

Naopak, spotreba obilnín v hodnote múky sa znížila o 6,6 kg na 75,7 kg na osobu a rok. V spotrebe zeleniny a zeleninových výrobkov bol zaznamenaný negatívny trend, spotreba medziročne klesla až o 7,0 kg na 101,0 kg na osobu a rok. Miernejším tempom klesla spotreba ovocia a ovocných výrobkov o 1,0 kg na 66,6 kg na osobu a rok.

Graf 25 Porovnanie spotreby vybraných druhov potravín v SR s odporúčanými dávkami potravín (ODP) za rok 2024

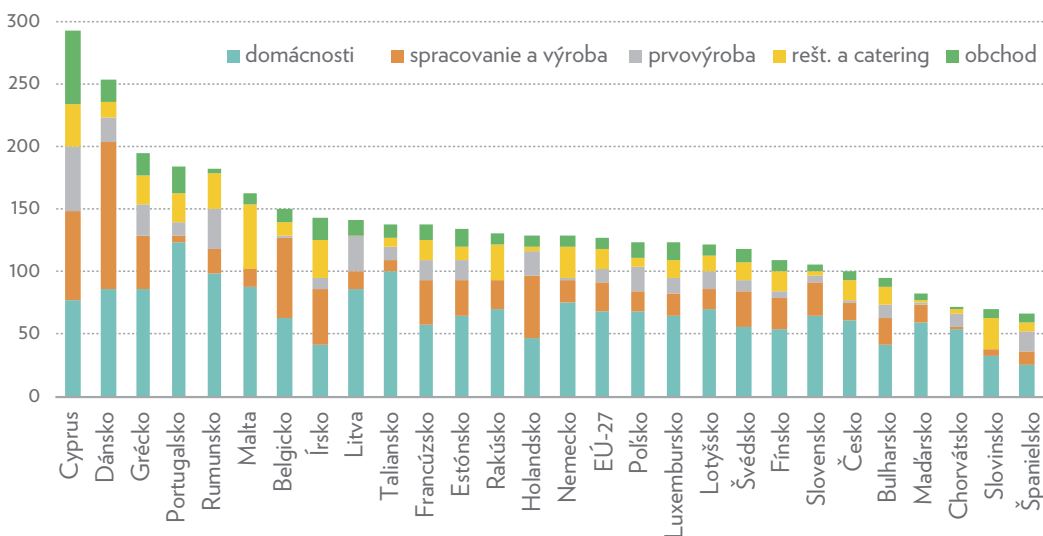
Prameň: ŠÚ SR, údaje za rok 2024 – odhad ŠÚ SR, prepočty MPRV SR
 Vypracoval: MPRV SR

Podľa predbežných údajov ŠÚ SR o spotrebe potravín nadmerná spotreba, čiže konzumácia vyššia ako sú odporúčané dávky potravín, bola zistená pri bravčovom mäse, hydine a tukoch spolu, kde spotreba prevyšuje ODP⁷ o 140,0 %, 44,6 % a 9,5 %. Nedostatočná spotreba, v dôsledku nižšej konzumácie ako sú odporúčané dávky potravín, bola hlavne v prípade hovädzieho mäsa (- 63,8 %), ale i v prípade ovocia, zeleniny, obilnín, strukovín, zemiakov a rýb. Podrobnejší prehľad o vývoji spotreby potravín je uvedený v prílohovej tabuľke 23.

Veľmi vážnou témou riešenou v súčasnosti sa stáva **plytvanie potravinami** a s tým súvisiaci potravinový odpad. Občan EÚ v priemere vytvorí 128 kg potravinového odpadu za jeden rok. Významná zložka potravinového odpadu pochádza z domácností.

Na základe vyhodnotenia údajov, ktorými disponuje Eurostat, možno konštatovať, že v priemere najviac potravinového odpadu na osobu bolo vyprodukované na Cypre (294 kg na osobu), v Dánsku (254 kg na osobu) a v Grécku (196 kg na osobu). Najnižšie množstvá boli zistené v Španielsku (66 kg na osobu), v Slovinsku (71 kg na osobu) a v Chorvátsku (72 kg na osobu). Vo väčšine členských štátov EÚ domácnosti tvorili viac ako polovicu zo všetkého vyzbieraného potravinového odpadu.

⁷ Meradlom hodnotenia skutočnej i plánovanej úrovne spotreby potravín z hľadiska požiadaviek na racionalizáciu výživy obyvateľstva sú odporúčané dávky potravín (ODP). Odporúčané dávky potravín sú určené ako hodnotiace kritérium pri plánovaní výroby, štatistickom sledovaní spotreby potravín, výchove k správnej výžive a pri aktualizácii potravinovej a výživovej politiky štátu. ODP nemajú byť striktným, dogmatickým vymedzením úrovne spotreby, ale ich cieľom má byť predovšetkým ukázať potrebné miery vývoja spotreby jednotlivých druhov potravín. Preto nehovoríme o normatívoch spotreby, ale o odporúčaných dávkach, ktoré sa pravidelne revidujú.

Graf 26 **Potravinový odpad v štátoch EÚ v roku 2022** (v %)

Prameň: Eurostat, Key figures on the European food chain, 2024
 Vypracoval: MPRV SR

3.5. Bezpečnosť a kvalita potravín

Medzi priority SR a EÚ patrí zabezpečenie ochrany zdravia a spotrebiteľa z hľadiska bezpečnosti potravín. Kompetentné kontrolné orgány všetkých členských štátov EÚ monitorujú, kontrolujú a overujú, či prevádzkovatelia plnia príslušné požiadavky potravinového práva, a teda zabezpečujú požiadavky na bezpečnosť potravín na všetkých stupňoch výroby, spracovania, distribúcie a predaja potravín konečnému spotrebiteľovi. Úradná kontrola potravín je nástroj na presadzovanie a uplatňovanie potravinového práva upraveného národnou, ale i európskou legislatívou.

V roku 2024 Štátna veterinárna a potravinová správa SR prostredníctvom Regionálnych veterinárnych a potravinových správ celkovo skontrolovala 7 853 právnych subjektov. Vykonaných bolo celkovo 39 882 úradných kontrol potravín na všetkých stupňoch v reťazi, pričom z tohto počtu bolo 2 464 kontrol so zistením nedostatku.

Bežné kontroly v pracovnej dobe boli vykonané v počte 39 175, z čoho bolo 2 266 kontrol s nedostatkom, čo predstavuje 5,8 % kontrol z počtu bežných kontrol. Kontroly mimo pracovnej doby boli vykonané v počte 707, z čoho bolo 198 kontrol s nedostatkom, čo predstavuje 28,0 % kontrol z počtu kontrol mimo pracovnej doby.

Veterinárne a potravinové ústavy v Slovenskej republike analyzovali v roku 2024 v komoditách výrobkov rastlinného pôvodu, bez vína, 4 777 vzoriek výrobkov, z ktorých 159 vzoriek, t. j. 3,3 % nevyhovelo požiadavkám Európskej legislatívy, Potravinového kódexu SR, Vyhláškam MPRV SR alebo iným záväzným právnym predpisom v oblasti bezpečnosti a kvality potravín.

Z celkového počtu vykonaných analýz vzoriek potravín rastlinného pôvodu bez vína najviac nevyhovelo platnej legislatíve v označovaní 172 v senzorických ukazovateľoch 56, prídavných látkach 68, vo fyzikálno-chemických ukazovateľoch 39 analýz, v alergénoch 19, v kontaminantoch 26, v mikrobiologických ukazovateľoch 6 analýz.

V roku 2024 bolo odobratých spolu 3 978 vzoriek potravín živočíšneho pôvodu, nevyhovelo 103 vzoriek (2,6 %). Najviac, 30 vzoriek, nevyhovelo fyzikálno-chemickým ukazovateľom, mikrobiologickým požiadavkám nevyhovelo 27 vzoriek. Požiadavkám na označovanie nevyhovelo 22 vzoriek, senzorickým ukazovateľom nevyhovelo 14 vzoriek. Kontaminanty boli zistené u 8 vzoriek, v označovaní alergénov nevyhovelo 7 vzoriek, na obsah osobitnej prísady - NaCl nevyhovela 1 vzorka.

Z celkového počtu 7 853 skontrolovaných právnych subjektov /t.j. u 14 450 prevádzkarní/ boli zistené nedostatky v 1 990 prevádzkarniach t. j. 13,8 % - (porušenosť v roku 2023 predstavovala 13,2 %). Najčastejšie pri úradných kontrolách boli zistené nedostatky v hygiene budov a prevádzok (2 031 nedostatkov), v hygiene technologického zariadenia a pracovných pomôcok (1 323), pri označení (1 232) a pri predaji po dobe spotreby a po dobe minimálnej trvanlivosti (1 140).

Podrobné informácie o úradnej kontrole potravín sú zverejnené vo Výročnej správe za rok 2024 na webovom sídle Štátnej veterinárnej a potravinovej správy SR.

Činnosť orgánov verejného zdravotníctva

V roku 2024 bolo orgánmi verejného zdravotníctva v SR spolu vykonaných 27 462 kontrol (z toho 14 715 úradných kontrol a 12 747 kontrol v rámci výkonu štátneho zdravotného dozoru) v 15 220 potravinárskych prevádzkarniach, vrátane zariadení spoločného stravovania (ďalej len „ZSS“) z celkového počtu 50 366 prevádzkarní registrovaných orgánmi verejného zdravotníctva. Okrem uvedených kontrol bolo vykonaných ešte 2 229 kontrol v prevádzkarniach registrovaných orgánmi štátnej veterinárnej a potravinovej správy, ako sú napr. predajne potravín, novinové stánky a pod. Pri kontrolách bolo zistených spolu 5 826 nezhôd so v súčasnosti platnými právnymi predpismi. Uvedené nezhody boli zistené v 2 624 prevádzkarniach, čo predstavuje mierne zlepšenie v porovnaní s rokom 2023. Najviac kontrol, spolu 22 178 kontrol, bolo vykonaných v 11 771 ZSS (z celkového počtu 43 163 registrovaných ZSS, čo predstavuje 27 % skontrolovaných prevádzkarní), pričom nezhody sa zistili v 2 374 kontrolovaných prevádzkarniach. Najčastejšou príčinou nezhôd vo všeobecnosti boli nedostatky v prevádzkovej hygiene (1 130 prevádzkarní), v skladovaní potravín (765 prevádzkarní), v systéme HACCP/SVP (632 prevádzkarní), v manipulácii s potravinami (493 prevádzkarní), označení potravín (382 porušení) a v zistení potravín po dátume minimálnej trvanlivosti resp. dátume spotreby (358 prevádzkarní). V porovnaní s predchádzajúcim rokom 2023 ÚVZ SR zaznamenal viac zistených nedostatkov týkajúcich sa nevhodnej manipulácie s potravinami.

V roku 2024 bolo v súlade s Viacročným národným plánom úradnej kontroly spolu odobratých a vyšetrených 10 989 vzoriek potravín, pokrmov a prídavných látok do potravín. Z uvedeného počtu bolo najviac vyšetrených vzoriek pokrmov, vrátane pokrmov rýchleho občerstvenia, a to 4 810 vzoriek.

Z celkového počtu vyšetrených vzoriek bolo celkovo nevyhovujúcich 738 vzoriek, čo predstavuje 6,7 %, pričom 661 (89,6 %) nevyhovujúcich vzoriek nevyhovelo z dôvodu mikrobiálnej kontaminácie, a to najmä z dôvodu porušenia kritérií procesu výroby. Najviac mikrobiologicky nevyhovujúcich vzoriek bolo z kategórie zmrzlina, pokrmov a pokrmov rýchleho občerstvenia.

Na kontrolu prídavných látok bolo vyšetrených celkovo 1 990 vzoriek, z ktorých nevyhovelo požiadavkám platných predpisov 45 vzoriek (2,3 %). Pozornosť bola venovaná najmä farbivám, sladidlám a konzervačným látkam. Celkovo bolo na kontrolu farbív vyšetrených 1 180 vzoriek (najmä zmrzlina, cukrárske výrobky, výživové doplnky a potraviny pre dojčatá a malé deti), pričom z uvedeného celkového množstva nevyhovelo 19 vzoriek, a to 15 vzoriek zmrzlina a 4 vzorky cukrárskych výrobkov.

V prípade kontroly alergénov (glutén) v potravinách bolo laboratórne vyšetrených 60 vzoriek detských potravín, potravín spracovaných na báze obilnín s tvrdením, potravín pre dojčatá a malé deti s označením bezgluténové, veľmi nízky obsah gluténu, vhodné pre osoby trpiace neznášanlivosťou gluténu, vhodné pre celiatikov. Všetky vyšetrené vzorky

potravín, ktoré sú určené pre dojčatá a malé deti vyhovovali požiadavkám na max. obsah gluténu v bezgluténových potravinách (obsah gluténu menej ako 5 mg/kg) podľa vykonávacieho nariadenia Komisie EÚ č. 828/2014 o požiadavkách na poskytovanie informácií spotrebiteľom o neprítomnosti alebo zníženom obsahu gluténu v potravinách.

Na kontrolu obsahu ťažkých kovov sa vyšetrovali najmä vzorky potravín pre dojčatá a malé deti, výživových doplnkov, pramenitých vôd dojčenských, hotových pokrmov a ostatných potravín pre osobitné skupiny. Na kontrolu obsahu olova bolo vyšetrených 410 vzoriek, na kontrolu obsahu kadmia bolo vyšetrených 401 vzoriek potravín a na kontrolu obsah ortuti bolo vyšetrených 170 vzoriek potravín, pričom v žiadnej z vyšetrených vzoriek nebolo zistené prekročenie predpisom stanovených limitov.

Rezíduá pesticídov boli vyšetrované spolu v 44 vzorkách počiatocnej dojčenskej výživy, následnej dojčenskej výživy, potravín spracovaných na báze obilnín a detských potravín. 2 vzorky detských potravín (dojčenská výživa s jahodami, dojčenská výživa s jablkami) od výrobcu z ČR nevyhoveli požiadavkám právnych predpisov. V uvedených potravinách bol zistený obsah rezíduí pesticídov (fosetyl-Al, chlorečnan a vo výrobku dojčenská výživa s jablkami aj captan) v množstvách prevyšujúcich 0,01 mg/kg.

Príslušné regionálne úrady verejného zdravotníctva uložili opatrenia stiahnuť uvedené potraviny z trhu a od odberateľov, zákaz umiestniť ich na trh a informovať zákazníkov o možnosti vrátenia v mieste zakúpenia. Obe potraviny boli nahlásené do systému rýchleho varovania pre potraviny a krmivá RASFF.

Vzorky boli analyzované aj na obsah dusičnanov a dusitanov, rezíduá inhibičných látok, polycyklických aromatických uhľovodíkov (PAU), polychlóvaných bifenyllov (PCB), transmastných kyselín (TMK), akrylamidu, mykotoxínov a ďalšie ukazovatele. Ani v jednej z vyšetrených vzoriek neboli zistené uvedené kontaminanty.

V súvislosti s kvalitou potravín MPRV SR pracuje s dvoma systémami, a to: „Značka kvality“ a „Politika kvality EÚ“.

„Značky kvality“

V priebehu roka 2019 bolo zmenené logo značky a jeho grafická úprava. Systém hodnotenia a udeľovania Značky kvality zostal zachovaný. Značka kvality sa nahradila logom Značka kvality 1. stupeň. Značka kvality GOLD sa nahradila logom Značka kvality 2. stupeň. Podľa nových zásad výroby, ktoré majú nadštandardné kvalitatívne vlastnosti, t. j. svojimi kvalitatívnymi parametrami výrazne prevýšia im podobné výrobky na trhu, na základe odborného posúdenia a na odporúčanie Komisie získajú Značku kvality 2. stupňa, tiež právo používať logo značky 2. stupňa, ktoré bude reprezentovať výrobok s nadštandardnými kvalitatívnymi parametrami.

Označenie potravín Značka kvality pomáha spotrebiteľovi zorientovať sa v množstve ponúkanej potravinárskej produkcie a upriamuje jeho pozornosť k výrobkom, ktoré sú domáce, kvalitné a výnimočné. Agrozort považuje Značku kvality za kľúčový nástroj na zviditeľnenie domácich kvalitných výrobkov, ktorý posilňuje ich konkurencieschopnosť na domácom trhu. V súčasnosti je Značkou kvality označených 1 272 výrobkov. Najväčšie zastúpenie majú pekárenské, mliečne a mäsové výrobky. Dizajn manuál sa nachádza na webovej stránke <http://znackakvality.sk>

„Politika kvality EÚ“ je filozofia rozvoja kvality originálnych, tradičných poľnohospodárskych výrobkov a potravín a podpory kultúrnych tradícií a regiónov, v ktorých sa tieto výrobky vyrábajú. Systém bol vytvorený ako odpoveď na narastajúce falšovanie výrobkov a zneužívanie tradičných názvov, ktoré zaručovali dobrú povesť tradičných regionálnych výrobkov. Pod pojmom „Politika kvality EÚ“ sa rozumie zabezpečenie ochrany poľnohospodárskych výrobkov a potravín a podpora ich predaja. Tieto potraviny musia spĺňať určité kvalitatívne parametre, ktoré ich odlišujú od ostatných obdobných výrobkov svojimi presne definovanými požiadavkami na ich surovinové zloženie a technologický postup výroby. Európska únia v rámci Politiky kvality EÚ akceptuje, chráni, podporuje, registruje a kontroluje výrobky rozdelené do troch kategórií označených ako:

Chránené označenie
pôvodu CHOP
(Protected designation
of origin - PDO)

Chránené zemepisné
označenie CHZO
(Protected geographical
indication - PGI)

Zaručená tradičná
špecialita ZTŠ
(Traditional speciality
guaranteed - TSG)

Tab. 33 Zoznam slovenských potravinárskych výrobkov s registrovaným označením EÚ

	CHOP	CHZO	ZTŠ	Zemepisné označenia liehovín a aromatických vín
Bardejovský Med / Med z Bardejova				
Hrušovský lepník				
Liptovské droby				
Skalický rubín				
Stupavské zelé				
Levický slad				
Klenovecký syrec				
Zázrivské vojky				
Paprika Žitava / Žitavská paprika				
Karpatská perla				
Slovenská / Slovenské / Slovenský (víno)				
Oravský korbáčik				
Tekovský salámový syr				
Zázrivský korbáčik				
Slovenský oštiepok				
Slovenská bryndza				
Slovenská parenica				
Skalický trdelník				
Stredoslovenská / Stredoslovenský / Stredoslovenské (víno)				
Vinohradnícka oblasť Tokaj				
Nitrianska / Nitrianske / Nitriansky (víno)				
Malokarpatská / Malokarpatské / Malokarpatský (víno)				
Južnoslovenská / Južnoslovenské / Južnoslovenský (víno)				
Východoslovenská / Východoslovenský / Východoslovenské (víno)				
Spišská borovička				
Ovčí salašnícky údený syr				
Bratislavský rožok / Pozsonyi kifli				
Ovčí hrudkový syr – salašnícky				
Spišské párky				
Tradičné špekačky				
Liptovská saláma				
Tradičná lovecká saláma				
Trenčianska borovička „JUNIPERUS“/Trenčianska borovička „JUNIPERIES“ – TRENČÍN DISTILLERY				

Prameň: MPRV SR

Poznámka: v tabuľke sú uvedené výrobky s registrovaným označením EÚ k 31. 12. 2024

Vypracoval: MPRV SR

01 21 32 51

Épave de l'été

MAGASIN

4. ZAHRANIČNÝ OBCHOD S POĽNOHOSPODÁRSKYMÍ A POTRAVINÁRSKYMÍ VÝROBKAMI

4.1. Agropotravinársky zahraničný obchod SR v roku 2024

Po vývoji agropotravinárskeho zahraničného obchodu v roku 2023 sprevádzanom zastavením cenových nárastov výrobných vstupov a spomalením tempa rastu zahraničnoobchodnej výmeny, bol rok 2024 charakterizovaný miernym nárastom obratu agropotravinárskeho zahraničného obchodu, ktorý medziročne vzrástol o 3,5 % z dôvodu zvýšenej hodnoty dovozu pri súčasnom poklese, resp. zastabilizovaní vývozu agropotravinárskych komodít. Zahraničný obchod bol v roku 2024 ovplyvnený poklesom cien výrobných vstupov väčšiny exportovaných aj importovaných agropotravinárskych komodít. Vývoj agropotravinárskeho obchodu s krajinami EÚ kopíroval vývoj celkového agropotravinárskeho obchodu.

Agropotravinársky dovoz SR medziročne stúpol o 6,0 %, zatiaľ čo agropotravinársky vývoz sa znížil o 0,1%. Podiel obratu zahraničného obchodu agropotravinárstva SR na celkovom zahraničnom obchode SR tvoril 6,17 %, podiel na celkovom dovoze vzrástol na 7,57 % (+ 0,47 p. b.), podiel na celkovom vývoze stúpol na 4,82 % (o 0,08 p. b.).

Vývoj tovarovej výmeny sa v konečnom dôsledku premietol do výslednej obchodnej bilancie. V prípade agropotravinárskych komodít bola dosiahnutá negatívna obchodná bilancia pri hodnotovom náraste dovozu a súčasnom poklese vývozu, pričom prišlo k prehĺbeniu negatívnej obchodnej bilancie medziročne o 446,0 mil. € (medziročne o 20 %) a celkové záporné saldo dosiahlo – 2 676,1 mil. €.

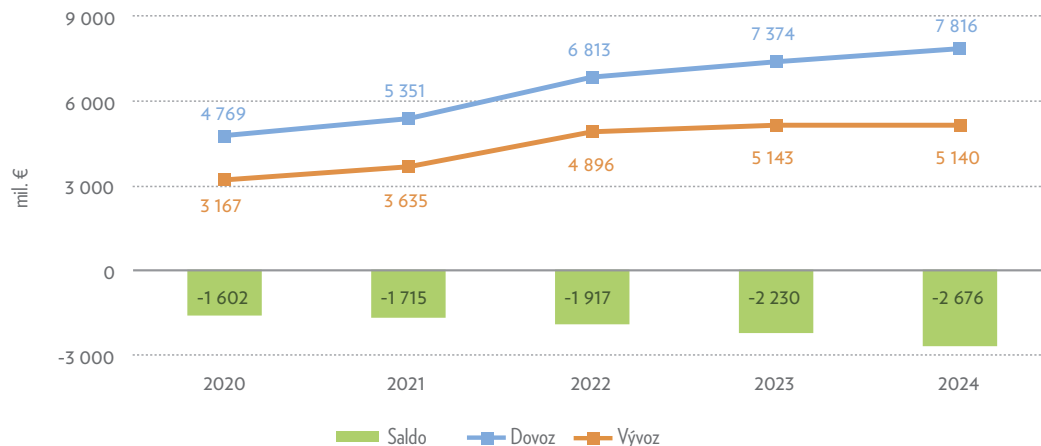
Tab. 34 Vývoj zahraničného obchodu (v mil. €)

Ukazovateľ		Ø 2019-2023	2023	2024 ¹⁾	Index 2024/2023	Index 2024/Ø2019-2023
Zahraničný obchod za SR celkom HS 01-99	Vývoz	91 208	108 447	106 609	98,3	116,9
	Dovoz	89 961	103 943	103 314	99,4	114,8
	Obrat	181 169	212 390	209 923	98,8	115,9
	Saldo	1 247	4 503	3 294	73,2	264,2
z toho: agropotrav. sektor za SR celkom HS 01-24	Vývoz	3 966	5 143	5 140	99,9	129,6
	Dovoz	5 815	7 374	7 816	106,0	134,4
	Obrat	9 781	12 517	12 957	103,5	132,5
	Saldo	-1 850	-2 230	-2 676	120,0	144,7
v tom: zahraničný obchod agrosektoru SR s EÚ HS 01-24	Vývoz	3 742	4 843	4 813	99,4	128,6
	Dovoz	5 202	6 584	6 847	104,0	131,6
	Obrat	8 944	11 427	11 659	102,0	130,4
	Saldo	-1 460	-1 741	-2 034	116,9	139,3

Prameň: ŠÚ SR, 1) údaje za rok 2024 sú predbežné
Vypracoval: MPRV SR

Podrobnejšie údaje o zahraničnom obchode sú uvedené v prílohových tabuľkách 24 – 28.

Graf 27 Vývoj zahraničného agropotravinárskeho obchodu SR

Prameň: ŠÚ SR; Vypracoval: MPRV SR

4.2. Výrobová štruktúra zahraničného obchodu

V rámci výrobkovej štruktúry slovenského dovozu poľnohospodárskych a potravinárskych výrobkov patrili popredné miesta finálnym potravinárskym výrobkom a polotovaram, ktoré podľa poradia v roku 2024 obsadili prvé tri priečky: potravinové prípravky inde nešpecifikované so 6,64 % podielom, mäso zo sviň, čerstvé, chladené alebo mrazené s 5,43 % podielom, mäso a jedlé droby, z hydiny položky 0105, čerstvé, chladené alebo mrazené so 4,84% podielom na celkovom agroimporte.

Medziročne sa najviac zvýšil import pri položke potravinové prípravky inde nešpecifikované ani nezahrnuté o 107,7 mil. € (26,2 %), mäso a jedlé droby, z hydiny položky 0105, čerstvé, chladené alebo mrazené o 99,8 mil. € (35,8 %) a kakaové boby, celé alebo drvené, surové alebo pražené o 68,7 mil. € (224,2 %). Pozitívny vplyv na vývoj salda mal medziročný pokles importu najmä kukurice o 46,5 mil. € (40,8 %) a ostatných stálych rastlinných tukov a olejov o 22,4 mil. € (57,2 %).

Vo výrobkovej štruktúre vývozu v roku 2024 boli potravinové prípravky inde nešpecifikované ani nezahrnuté s 9,27 %-ným podielom na celkovom vývoze najvýznamnejšou komoditou slovenského agrárneho vývozu. Nasledovala čokoláda a ostatné potravinové prípravky obsahujúce kakao s 7,29 %-ným podielom a pšenica a súraž s podielom 6,95 % na celkovom agropotravinárskom vývoze.

Najväčší nárast exportu bol zaznamenaný u týchto položiek: potravinové prípravky inde nešpecifikované ani nezahrnuté o 101,4 mil. € (27,0 %), čokoláda a ostatné potravinové prípravky obsahujúce kakao o 64,0 mil. € (20,6 %) a víno z čerstvého hrozna, vrátane vína obohateného alkoholom; hroznový mušt iný o 41,9 mil. € (117,4 %). Na druhej strane sa zo SR medziročne exportovalo menej najmä kukurice o 70,0 mil. € (43,2 %), pšenice a súraže o 67,4 mil. € (15,9 %), sójového oleja a jeho frácií o 52 mil. € (96,9 %).

Nárast tovarovej výmeny sa prejavil odlišne vo vývoji zahraničného obchodu s poľnohospodárskymi a so spracovanými potravinárskymi výrobkami. V roku 2024 boli do SR dovezené výlučne **poľnohospodárske výrobky** v celkovej hodnote 1 388,1 mil. €, to znamená medziročný nárast o 45,9 mil. € (+ 3,4 %). Z tejto hodnoty predstavoval dovoz

nahraditeľných poľnohospodárskych výrobkov 66,0 % (v roku 2023 71,3 %). V rovnakom období sme uvedené výrobky vyviezli za 1 325,0 mil. €, t. j. o 139,6 mil. € (- 9,5 %) menej v porovnaní s rokom 2023. Medziročný nárast importu a pokles exportu výlučne poľnohospodárskych výrobkov vyústil do negatívnej obchodnej bilancie. Pokiaľ v roku 2023 zahraničná obchodná výmena s poľnohospodárskymi výrobkami vygenerovala prebytok, v roku 2024 to bol schodok na úrovni - 63,0 mil. €.

V tovarovo-obchodnej výmene s nahraditeľnými poľnohospodárskymi výrobkami dosiahla SR aktívnu obchodnú bilanciu v roku 2024 na úrovni 259,9 mil. € (pokles o 27,7 %). Medziročne sa mierne znížila hodnota dovozu tzv. nahraditeľných poľnohospodárskych komodít z 957,5 mil. € na 915,5 mil. €.

Na druhej strane v zahraničnom obchode SR s výlučne potravinárskymi výrobkami pretrváva nepriaznivá situácia, nakoľko v roku 2024 až 97,6 % (v roku 2023 97,2 %) celkového agropotravinárskeho salda vygenerovali práve finálne potravinárske polotovary a výrobky. V roku 2024 boli do SR importované potravinárske výrobky celkovo za 6 428,4 mil. € (medziročne nárast o 6,6 %), z čoho až 79,9 % (v roku 2023 78,0 %) predstavoval dovoz nahraditeľných potravinárskych výrobkov.

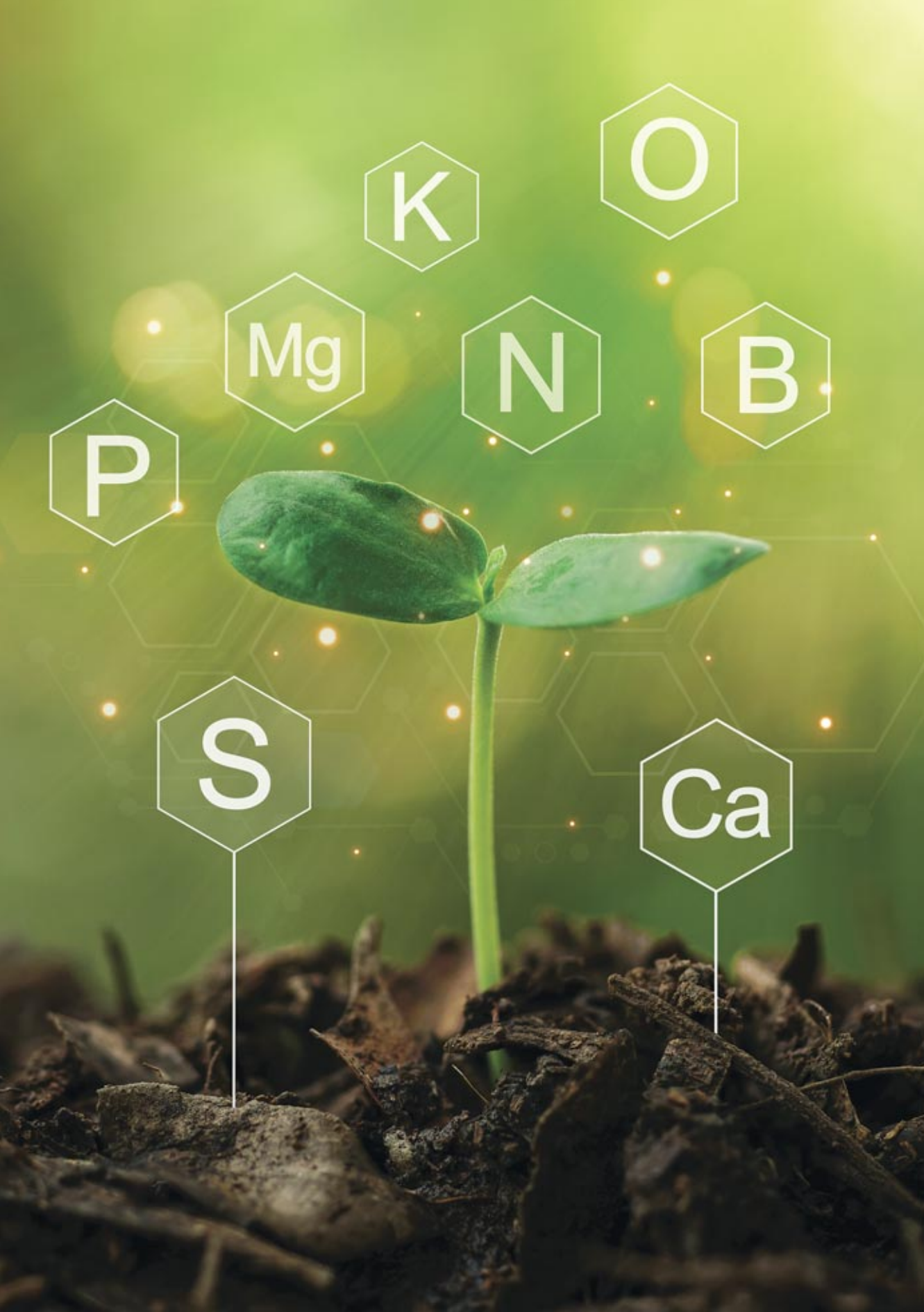
V tomto období sa zvýšila aj hodnota exportu potravinárskych výrobkov. V roku 2024 boli uvedené výrobky umiestnené na zahraničných trhoch v celkovej hodnote 3 815,4 mil. €, čo je o 3,7 % viac ako v roku 2023. Z uvedenej hodnoty až 86,8 % tvoril vývoz nahraditeľných potravinárskych výrobkov (87,5 % v roku 2023). V roku 2024 sa negatívne saldo spracovateľského priemyslu mierne prehĺbilo na úroveň - 2 613,0 mil. €, t. j. o 260,4 mil. €, resp. o 10,0% (z toho 69,9 % pripadá na nahraditeľné výrobky). V exporte naďalej prevládali výrobky s nižšou pridanou hodnotou na rozdiel od dovozov, kde prevládali výrobky s vyššou pridanou hodnotou.

4.3. Teritoriálna štruktúra zahraničného obchodu

Z hľadiska teritoriálnej štruktúry agroobchodu je agropotravinársky zahraničný obchod SR aj naďalej jednoznačne zameraný na členské krajiny EÚ, ktoré si naďalej udržiavajú vedúce pozície. Orientáciu zahraničného agropotravinárskeho obchodu SR na krajiny Európskej únie dokumentuje skutočnosť, že import z krajín EÚ-27 v roku 2024 dosiahol 87,59 % (89,29 % v roku 2023) z celkového dovozu SR a export do krajín EÚ-27 sa podieľal na celkovom agropotravinárskom vývoze SR 93,62 % (94,17 % v roku 2023).

Saldo zahranično-obchodnej výmeny medzi SR a členskými krajinami EÚ (EÚ-27) za rok 2024 dosiahlo zápornú hodnotu - 2 034 mil. €, čo v porovnaní s rokom 2023 predstavuje nárast deficitu o 293,5 mil. € (+ 16,9 %). K nárastu deficitu prišlo pri medziročnom znížení hodnoty vývozu poľnohospodárskych a potravinárskych výrobkov zo SR do krajín EÚ-27, pričom za rovnaké obdobie sa súčasne zvýšila hodnota dovozu o 262,7 mil. € (+ 4,0 %).

S ostatnými, nečlenskými krajinami EÚ, tzv. tretími krajinami SR dosiahla za rok 2024 záporné saldo - 641,9 mil. €. Pasívne saldo SR s tretími krajinami, hlavne v dôsledku negatívneho vývoja obchodnej bilancie so stredomorskými krajinami, sa medziročne prehĺbilo až o 152,4 mil. € (+ 31,1 %). Import SR z tretích krajín rovnako ako po minulé roky zahŕňa najmä nenahraditeľné výrobky, ktoré sa v našich podmienkach nie je možné produkovať. Vývoz SR do tretích krajín sa orientuje hlavne na potravinárske polotovary a produkty. Do SR boli z nečlenských krajín EÚ dovezené agropotravinárske výrobky za 969,8 mil. €, čo v porovnaní s rokom 2023 bolo až o 180,2 mil. € viac (+ 22,8 %). V roku 2024 zahŕňal export SR do tretích krajín hlavne poľnohospodárske a potravinárske výrobky v celkovej hodnote 327,9 mil. €, čo bolo o 27,8 mil. € (+ 9,3 %) viac ako v predchádzajúcom roku.

O

K

Mg

N

B

P

S

Ca

5. VÝROBNÉ VSTUPY DO POĽNOHOSPODÁRSTVA A POTRAVINÁRSTVA

5.1. Vstupy do poľnohospodárstva

Fixný kapitál v poľnohospodárstve

Podľa predbežných údajov ŠÚ SR v roku 2024 poľnohospodárske podniky investovali 869,6 mil. € na obnovu majetku. Tvorba hrubého fixného kapitálu sa medziročne zvýšila o 4,6 % (+38,2 mil. €). Významne vzrástli investície do dopravných zariadení (+23,3 mil. € medziročne), do budov a stavieb (+22,4 mil. €) a do kultivovaných biologických zdrojov (+16,7 mil. €). Naopak poklesli investície do strojov a zariadení o takmer 10 % (-25,4 mil. €).

V štruktúre investovaného hrubého fixného kapitálu dlhodobo dominujú dopravné zariadenia (v roku 2024 mali 33 % podiel). Za nimi nasledovali investície do strojov a zariadení s 27 % podielom, pričom je možné sledovať ich klesajúcu tendenciu v posledných dvoch rokoch. Rastúcu tendenciu sme zaznamenali pri investíciách do kultivovaných biologických zdrojov (v roku 2024 tvorili 19,9 % podiel) a investície do budov a stavieb dosiahli 19,7 %.

Nárast tvorby hrubého fixného kapitálu je odrazom štrukturálnych zmien vo výrobných programoch poľnohospodárskych podnikov s orientáciou najmä na rastlinnú výrobu, nové technológie a modernizáciu.

Tab. 35 Tvorba hrubého fixného kapitálu v poľnohospodárstve (THFK) (v tis. €, b.c.)

Ukazovateľ	Ø 2017-2021	2022 ¹⁾	2023 ¹⁾	2024 ²⁾	Index 2024/2023	Index 2024 / Ø (2017-2021)
THFK	612 881	931 406	831 472	869 638	104,6	141,9
v tom: : budovy a stavby spolu	136 917	122 076	148 975	171 402	115,1	125,2
z toho - budovy na bývanie	727	-2 711	983	2 370	241,1	326,0
: stroje a zariadenia	183 107	430 729	260 171	234 797	90,2	128,2
z toho - ost. stroje a zariadenia	181 015	428 917	257 832	232 397	90,1	128,4
: dopravné zariadenia	188 311	251 462	263 928	287 230	108,8	152,5
: kultivované biologické zdroje	99 996	124 421	155 877	172 590	110,7	172,6
: produkty duševného vlastníctva	4 550	2 718	2 521	3 619	143,6	79,5

Prameň: ŠÚ SR / THFK údaje platné po jarnej revízii 2025, 1) Predbežné údaje, 2) Údaje zo štvrtročných predbežných podkladov

Vypracoval: MPRV SR

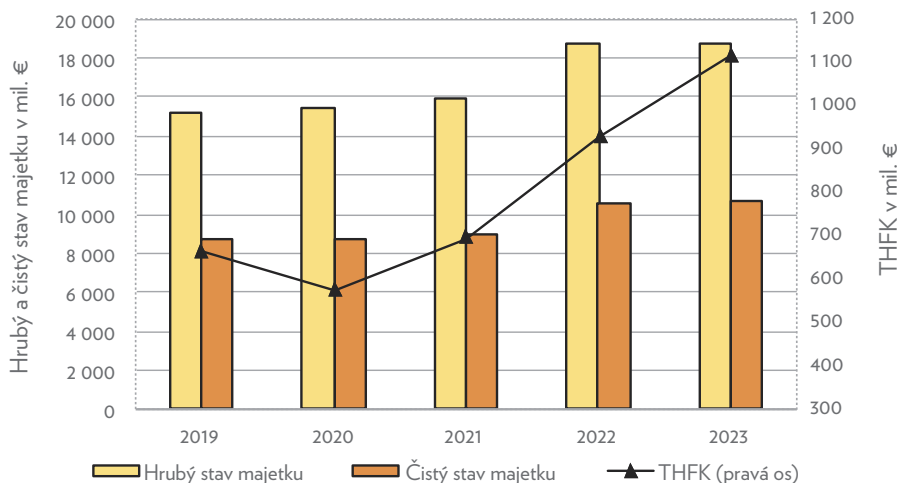
Hrubý stav dlhodobého majetku v reprodukčných cenách v roku 2023¹ dosiahol 18 771 mil. €, čo v porovnaní s rokom 2022 znamenalo nárast o 5,8 mil. €.

Čistý stav majetku, ktorý je odvodený z hrubého majetku odpočítaním spotreby fixného kapitálu sa zvýšil o 65,6 mil. € na úroveň 10 663 mil. €.

Vývoj tvorby hrubého fixného kapitálu a jeho štruktúry v poľnohospodárstve je uvedený v prílohovej tabuľke 29.

¹ posledný dostupný údaj ŠÚ SR - ide o predbežné údaje

Graf 28 Vývoj hrubého a čistého stavu majetku a THFK v poľnohospodárstve

Prameň: ŠÚ SR / Údaje sú revidované na základe benchmarkovej revízie za roky 2000-2022. Údaje za roky 2021 a 2022 sú polodefinítivne; údaje za rok 2023 sú predbežné. Údaje sú platné po jarnej revízii 2025; za r. 2024 údaje o stave majetku nie sú k dispozícii.
 Vypracoval: MPRV SR

Spotreba vstupov

Spotreba osív a sadív hlavných rastlinných komodít sa v roku 2024 v porovnaní s predchádzajúcim rokom mierne zvýšila. Pokles spotreby osív bol zaznamenaný u pšenice a raže, naopak nárast u jačmeňa, u ostatných sledovaných druhov plodín sa spotreba mierne zvýšila okrem repky olejnej. Objem spotrebovaných osív a sadív závisí od výmery osiatej plochy (ktorá medziročne klesla o 3,6 tis. ha), od použitia konkrétneho druhu/hybridu osiva, agrotechnického postupu a v neposlednom rade aj od počasia (nepriaznivé počasie môže negatívne ovplyvniť klíčivosť rastlín a preto je niekedy potrebné vysiať plochy zaoarať a znova vysiať – bližšie kapitola 3.1.1).

Tab. 36 Spotreba vybraných osív a sadív v SR (v tonách)

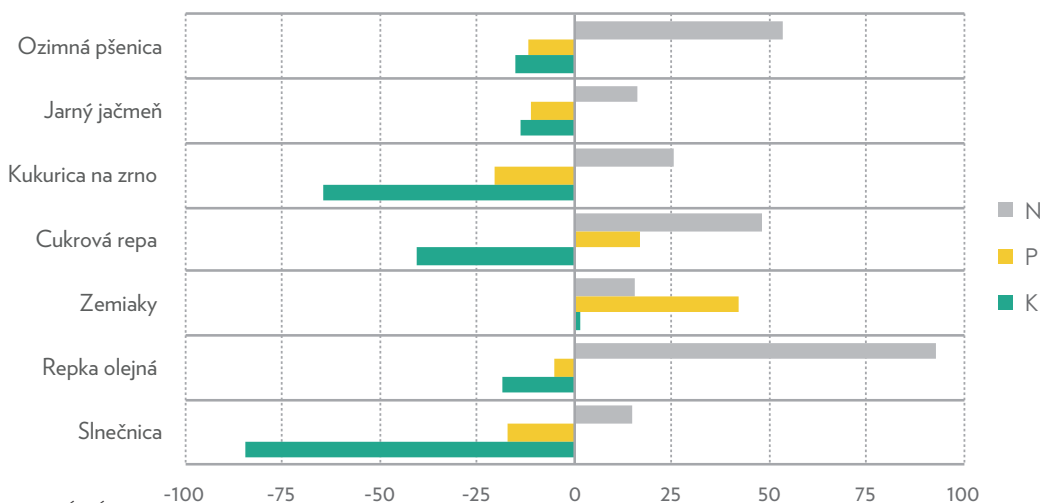
Druh plodiny	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Pšenica spolu	106 119,6	97 343,1	127 727,5	114 506,4	105 754,7	105 116,3
Raž spolu	2 890,0	2 385,1	2 387,5	3 103,6	2 984,4	2 424,2
Jačmeň spolu	37 224,6	32 194,4	37 641,4	32 002,7	31 465,9	35 725,8
Ovos	3 126,3	2 645,6	3 303,6	2 007,3	1 677,6	2 051,1
Kukurica na zrno	11 191,9	7 313,5	9 589,6	5 866,0	5 012,6	5 029,9
Ostatné obilniny	2 814,6	2 615,2	3 110,9	3 018,6	3 276,5	3 995,7
Olejníny spolu	8 505,2	8 220,8	9 859,9	10 486,9	8 889,3	9 878,7
z toho: slnečnica	320,2	344,4	455,4	437,0	354,5	394,6
repka olejná	1 140,8	860,7	1 140,7	1 061,9	1 965,7	616,4
sója	6 596,0	6 654,6	7 931,3	8 679,0	6 030,1	D

Prameň: ŠÚ SR / Bilancia plodín v SR / Rozpis úbytkov plodín v tonách v SR
 Vysvetlivky: D – dôverný údaj
 Vypracoval: MPRV SR

Ročnú **spotrebu hnojív** zisťoval ÚKSÚP a na základe aktuálne dostupných údajov za rok 2024 bola celková spotreba živín z anorganických hnojív vyjadrená v N, P₂O₅ a K₂O v porovnaní s rokom 2023 vyššia o 1,4 tis. t, t. j. na úrovni 140,4 tis. t. Pri prepočte na hektár poľnohospodárskej pôdy² sa úroveň jednotlivých živín v porovnaní s rokom 2023 zmenila nasledovne: úroveň dusíka (N) sa znížila zo 63,2 kg/ha na 62,1 kg/ha, úroveň fosforu (P₂O₅) sa zvýšila z 10,7 kg/ha na 11,6 kg/ha a úroveň draslíka (K₂O) ostala takmer na rovnakej úrovni 7,7 kg/ha. Spotreba organických hnojív sa v posledných rokoch pohybovala na približne rovnakej úrovni, v priemere 2,6 t/ha, v roku 2024 klesla na hodnotu 2,46 t/ha. Prehľad o spotrebe hnojív je uvedený v prílohovej tabuľke 30.

Kladnú bilanciu čistých živín vo všetkých prvkoch N/P/K nedosiahla ani jedna zo sledovaných plodín. Prepočet bilancie čistých živín z oxidov na prvky v kg/ha (rozdiel medzi množstvom do pôdy dodaných živín - dusík, fosfor a draslík a množstvom živín odčerpaných úrodou) je uvedený v prílohovej tabuľke 31.

Graf 29 *Bilancia čistých živín N/P/K u vybraných plodín v kg/ha (2024)*

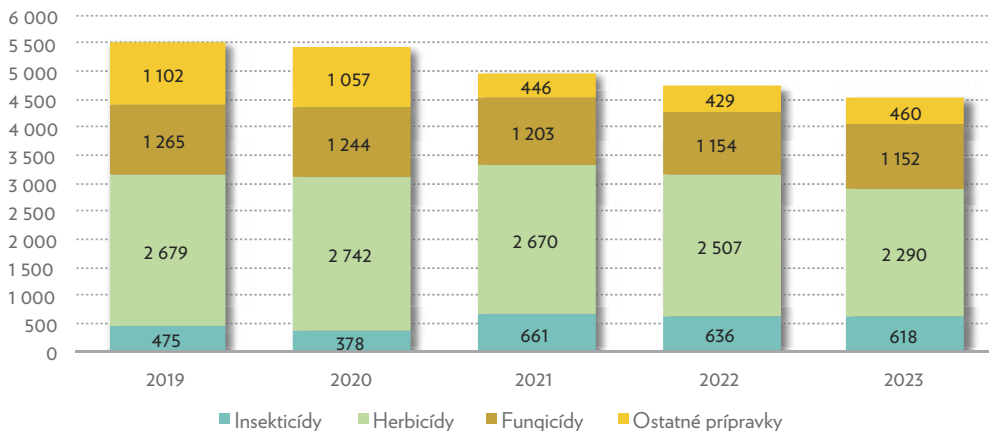
Prameň: ÚKSÚP
Vpracoval: MPRV SR

Spotreba prípravkov na ochranu rastlín podľa posledných dostupných údajov za rok 2023 z ÚKSÚP sa medziročne opäť mierne znížila na úroveň 4,5 tis. t (v prepočte na účinné látky na úroveň 1,4 tis. t), čo znamená, že od roku 2021 pokračuje klesajúci trend v spotrebe prípravkov na ochranu rastlín. Objektívnejším ukazovateľom je prepočet spotreby na hektár, nakoľko zbierané informácie nie sú z rovnako veľkej výmery každý rok. V roku 2023 bola spotreba prípravkov na ochranu rastlín v priemere 1,609 kg/ha a v roku 2022 v priemere 1,606 kg/ha.

V štruktúre spotrebovaných prípravkov na ochranu rastlín mali za rok 2023 dominovali v prepočte na hektár tradične herbicídy (55 % v prepočítaní na účinné látky), na druhom mieste boli fungicídy (27,7 %), nasledovali iné prípravky (najmä morforegulačné prípravky) s podielom 12 % a insekticídy predstavovali 4,8 % podiel. Z dlhodobého hľadiska môžeme sledovať stúpajúci trend v spotrebe insekticídov, najmä pyretroidov a karbamátov, pričom spotreba insekticídnych moridiel významne klesá. Spotreba herbicídov a fungicídov sa v priebehu rokov 2018 až 2023 signifikantne nemení.

² výmera, ktorá bola predmetom prieskumu predstavuje 94,8 % z celkovej využívanej poľnohospodárskej pôdy v SR

Graf 30 Vývoj spotreby prípravkov na ochranu rastlín v tonách

Prameň: ÚKSÚP; údaje za rok 2024 neboli zverejnené (august 2025)

Vypracoval: MPRV SR

Spotrebu prípravkov na ochranu rastlín v prepočte na účinné látky spolu s prepočtom na 1 ha poľnohospodárskej pôdy³ uvádzame v nasledujúcej tabuľke.

Tab. 37 Prehľad spotreby prípravkov na ochranu rastlín v SR v roku 2023

	podľa skupín FAO		v účinných látkach (OECD)	
	kg	kg/ha	kg	kg/ha
Insekticídy	617 651	0,70690	67 245	0,07696
Herbicídy	2 290 458	2,62141	773 194	0,88491
Fungicídy	1 152 364	1,31887	389 697	0,44600
Iné prípravky	348 779	0,39917	168 674	0,19305
Fungicídne moridlá	57 171	0,06543	5 254	0,00601
Insekticídne moridlá	2 070	0,00237	857	0,00098
Rodenticídy	51 520	0,05896	1 288	0,00147
Prípravky na ochranu rastlín spolu	4 520 013	5,17311	1 406 209	1,60939
<i>Sledovaná poľnohospodárska výmera (ha)</i>	<i>873 752</i>			

ÚKSÚP; Vypracoval: MPRV SR

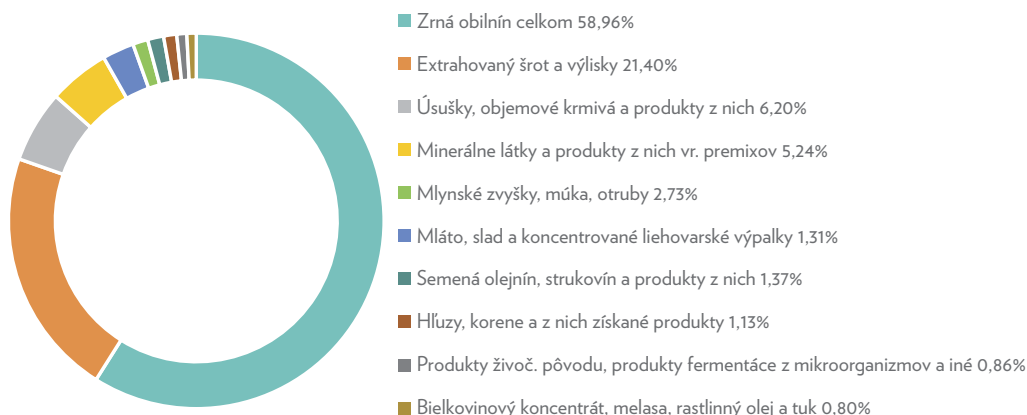
Spotreba krmných surovín na výrobu kompletných krmných zmesí (KKZ) sa podľa výkazu MPRV SR⁴ v roku 2024 zvýšila o 34,2 tis. t (+5 %) na úroveň 714,5 tis. t. Najviac zastúpenú skupinu zrnín (59 % zo všetkých spotrebovaných krmných surovín = 421,3 tis. t) prezentujú najmä: pšenica (199 tis. t), kukurica (116,9 tis. t) a jačmeň (91,5 tis. t). Spotreba väčšiny zrnín medziročne klesla okrem tritikale a celkovo sa spotreba zrnín na výroby KKZ znížila o 9,4 tis. t. Zo spotrebovaného množstva kukurice tvorí 10,8 % geneticky modifikovaných rastlín (GMO).

³ výmera, ktorá bola predmetom zberu dát, predstavuje z celkovej využívanej poľnohospodárskej pôdy v SR 47,87 %

⁴ Štvrtročný výkaz o výrobe kompletných krmných zmesí a spotrebe surovín pri ich výrobe (KRMZ 1-04)

Naopak zvýšila sa spotreba úsuškov a objemových krmív o 26,5 tis. t a taktiež hľúz, koreňov a z nich získaných produktov o 2,6 tis. t. Z olejnatých semien boli z celkového objemu 9,2 tis. t najviac zastúpené slnečnicové semená a sójové bôby. Podiel GMO na celkovej spotrebe extrahovaných šrotov predstavuje 33,1 %, pričom pri sójovom extrahovanom šrote ide až o 60 % podiel GMO.

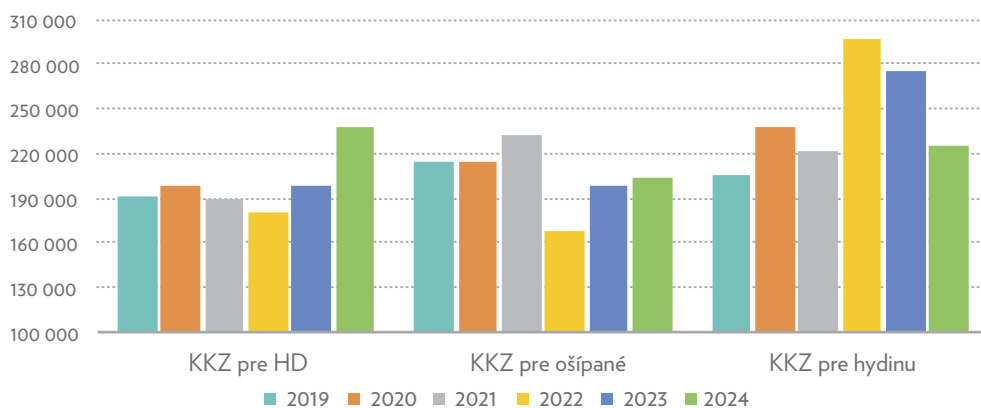
Graf 31 *Prehľad spotreby krmivných surovín na výrobu KKZ v tonách v roku 2024*

Prameň: MPRV SR / Štvrťročný výkaz o výrobe kompletných krmivných zmesí a spotrebe surovín pri ich výrobe (KRMZ 1-04)
Vypracoval: MPRV SR

Celkový **objem predaja a spotreby KKZ v poľnohospodárstve**⁵ sa v porovnaní s rokom 2023 znížil o 5,7 tis. t na úroveň 684,8 tis. t. Nárast spotreby KKZ bol zaznamenaný iba pri hovädzom dobytku (+38,7 tis. t) a ošípaných (+6,2 tis. t). Pri hydine (vrátane moriek a kačíc) klesol objem predaja a spotreby KKZ medziročne o 49,6 tis. t. U ostatných krmivných zmesí sa predaj a spotreba KKZ znížila v menšej miere.

Graf 32 *Vývoj spotreby KKZ pre vybrané druhy zvierat v tonách*

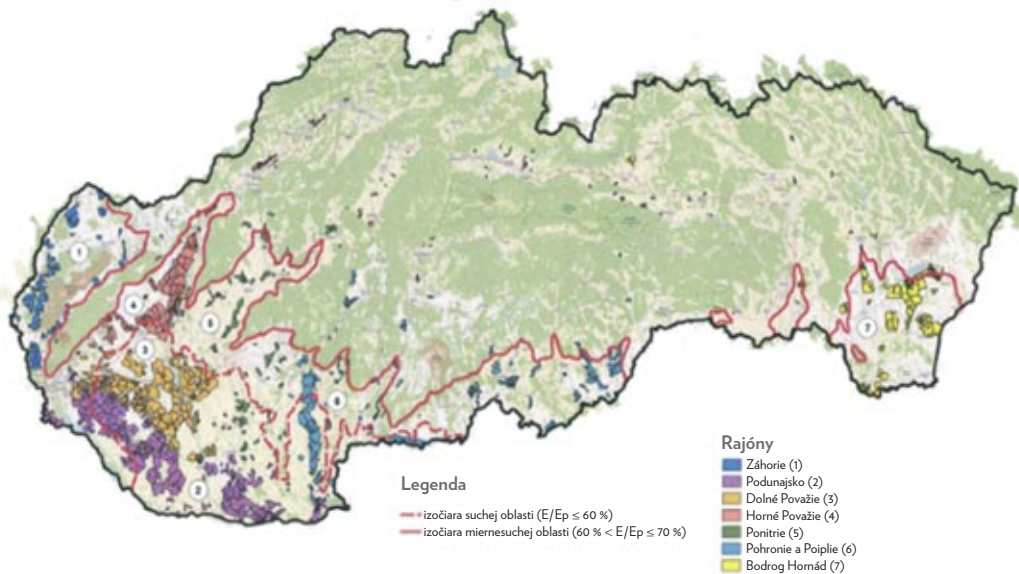
Prameň: MPRV SR / Štvrťročný výkaz o výrobe kompletných krmivných zmesí a spotrebe surovín pri ich výrobe (KRMZ 1-04);
Vypracoval: MPRV SR

⁵ Monitorované u výrobcov krmivných zmesí: Štvrťročný výkaz o výrobe kompletných krmivných zmesí a spotrebe surovín pri ich výrobe (KRMZ 1-04)

Štátne závlahové systémy

Na Slovensku bolo do roku 1989 vybudovaných 321 tis. ha vysokotlakových závlah poľnohospodárskej pôdy postrekom, čo technicky predstavuje 481 čerpacích staníc a 9 531 km podzemnej tlakovej rúrovej siete vyústenej hydrantmi na úrovni poľnohospodárskej pôdy. Budovali sa za účelom znižovania vlhového deficitu počas vegetačného obdobia a zabezpečenia stability poľnohospodárskej produkcie. Vzhľadom na aktualizáciu výmery spôsobenú napr. zastavaním pri rozširovaní intravilánov obcí, výstavbou diaľnic, priemyselných a logistických parkov a pod. prišlo v priebehu rokov 2014 až 2023 k ďalšiemu zníženiu vybudovanej výmery o 2 862 ha. Výmera vybudovaných závlah k 31. 12. 2024 bola 318 010 ha a počet čerpacích staníc 440.

Mapa 5 *Rajonizácia závlahových sústav na Slovensku v správe Hydromeliorácie, š. p.*

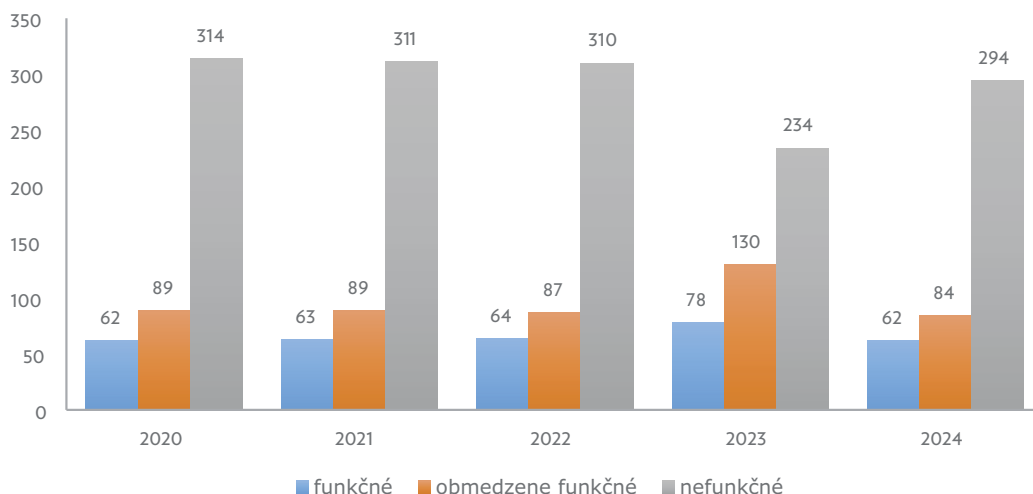

Prameň: Hydromeliorácie, š. p.

Tieto zariadenia sú majetkom vo vlastníctve štátu, predstavujú v technickom vyjadrení melioračnú závlahovú kostru, a teda technicko-prevádzkové celky hlavných závlahových zariadení (ďalej len „TPC HZZ“), na ktorú si poľnohospodári môžu napojiť svoje povrchové zavlažovacie zariadenia, melioračný závlahový detail predstavujúci majetok poľnohospodárskeho prvovýrobcu.

Súčasný technický a technologický stav týchto štátnych zariadení a z neho vyplývajúca úroveň prevádzkyschopnosti je negatívne ovplyvnená predovšetkým skutočnosťou, že sa jedná o závlahové stavby vybudované pred niekoľkými desaťročiami, ako aj znižujúcimi sa požiadavkami na zavlažovanie poľnohospodárskych kultúr.

Graf 33 Vývoj počtu čerpacích staníc v rokoch 2020 - 2024

Prameň: Hydromelióracie, š. p

Vypracoval: MPRV SR; Prameň: Hydromelióracie, š. p.

Tab. 38 Aktuálny stav vybudovaných kapacít

Závlahové kapacity	Výmera v ha	Počet čerpacích staníc
funkčné	49 082,20	62
obmedzene funkčné	94 108,85	84
nefunkčné	174 818,53	294

Vypracoval: MPRV SR

Od roku 2007 bolo možné využívať štátne závlahové zariadenia len formou prenájmu. Tieto kapacity boli ponúknuté záujemcom do prenájmu za symbolickú 1,- Sk (0,0332 €) za hektár zabudovanej zavlažiteľnej plochy konkrétnej závlahovej stavby s podmienkou, že nájomca ich bude v rámci prijateľného a zmluvne dohodnutého spôsobu využitia udržiavať a chrániť na vlastné náklady a takisto náklady na dodávku závlahovej vody si bude uhrádzať z vlastných zdrojov vo výške jeho skutočných nákladov.

Dňa 14.12.2022 vláda SR schválila nový strategický materiál „Súbor opatrení v oblasti hydromeliórací pre adaptáciu na zmenu klímy a obnovu infraštruktúry závlah na Slovensku“ (ďalej len „Súbor opatrení“). Navrhnutý Súbor opatrení nadväzuje na Konceptiu vodnej politiky Slovenskej republiky do roku 2030 s výhľadom do roku 2050 schválenej vládou. Nahrádza tak strategický dokument v oblasti hydromeliórací, ktorý bol schválený uznesením vlády zo dňa 20.11.2014 č. 573/2014 „Konceptia revitalizácie hydromelióračných sústav na Slovensku“ (ďalej len „konceptia“) na obdobie rokov 2014-2020 s platnosťou do 31.12.2020. Hlavným cieľom pôvodnej koncepcie, ktorú MPRV SR predložilo vláde SR na základe programového vyhlásenia vlády SR na roky 2012 – 2016, Konceptie rozvoja pôdohospodárstva SR na roky 2013 – 2020 a Akčného plánu rozvoja pôdohospodárstva SR na roky 2014 – 2020, bola podpora preventívnych opatrení pred negatívnymi dôsledkami sucha a prírodných katastrofických udalostí, nepriaznivých klimatických pomerov na potenciál poľnohospodárskej výroby v prebiehajúcej etape klimatických zmien v strednej Európe.

Súbor opatrení pokračuje v nastavenej stratégii, pričom reflektuje zásadnú zmenu podmienok v zmysle Parížskeho dohovoru z roku 2015 a Európskej zelenej dohody z roku 2019, ktorou je sústrediť všetky zdroje a úsilie na boj proti zmenám klímy. Základnou podmienkou naplnenia prijatých opatrení je zachovanie štátneho podniku vo vzťahu k prebiehajúcej klimatickej zmene. Tieto opatrenia zdôrazňujú potrebu rekonštrukcie zavlažovacích systémov, využívanie závlah s dôrazom na efektívnosť zavlažovania a možnosti čerpania finančných prostriedkov zo Spoločnej poľnohospodárskej politiky pre roky 2023 – 2027.

Tab. 39 Rozsah prenajatých závlah ku koncu roka 2023 a 2024

Región	Prenajatá výmera v ha		Index 2024/2023	Počet prenajatých ČS		Index 2024/2023	Počet zmlúv
	2023	2024		2023	2024		
Záhorie	7 369	7 373	100,05	8	8	100,00	6
Podunajsko	17 135	16 692	97,41	47	48	102,13	42
Dolné Považie	16 301	19 063	116,94	36	36	100,00	28
Horné Považie	8 610	10 320	119,86	33	34	103,03	23
Ponitrie	2 627	2 519	95,89	24	24	100,00	17
Pohronie a Poiplie	3 153	3 234	102,57	11	11	100,00	11
Bodrog Hornád	165	90	54,24	2	2	100,00	3
SPOLU	55 361	59 291	107,10	161	163	101,24	130

Prameň: Hydromeliórácie, š. p.; Vypracoval: MPRV SR

Pri porovnaní postupného vývoja rozsahu prenajatých závlah za obdobie od roku 2007, odkedy je uplatňovaný jednotný spôsob využívania štátnych závlah prenájmom, je v priebehu rokov zrejмый pokles o ich prenájom, a tým aj využívanie podnikmi poľnohospodárskej prvovýroby. V posledných rokoch poľnohospodári v súvislosti s klimatickými zmenami a čoraz viac vyskytujúceho sa extrémneho sucha, deklarujú ochotu využívať závlahy. Avšak v dôsledku ich zlého technického stavu mnohí poľnohospodári nie sú schopní ich využívať, nakoľko nemajú finančné prostriedky na ich obnovu.

Tab. 40 Vývoj rozsahu prenajatých závlah v SR

Rok	2007	Ø 2019-2023	2022	2023	2024	Index 2024/2023	Index 2024/ Ø2019-2023
Prenajatá výmera v ha	226 548	55 221	55 350	55 360	59 291	107,1	107,3
Neprenajatá výmera v ha	94 746	263 183	262 931	262 650	258 719	98,5	98,3
SPOLU	321 294	318 404	318 281	318 010	318 010	100,0	99,9

Prameň: Hydromeliórácie, š. p.; Vypracoval: MPRV SR

Údaje v tabuľke podľa jednotlivých rokov dokumentujú, že za uvedené obdobie sa výmera prenajatých závlah znížila o 167,3 tis. ha, čo predstavuje z východiskového stavu prenájmu v roku 2007 zníženie o 73,8 %. Jedným z rozhodujúcich hodnotiacich ukazovateľov využitia prenajatých štátnych závlah je skutočný odber závlahovej vody týmito zariadeniami. Odbery závlahovej vody v sezóne 2024 podľa nahlásených objemov od nájomcov v jednotlivých regiónoch uvádza nasledovná tabuľka. Na základe aktuálneho stavu možno konštatovať, že celková zavlažovaná výmera predstavuje 29,5 % vybudovanej prenajatej výmery s odberom vody.

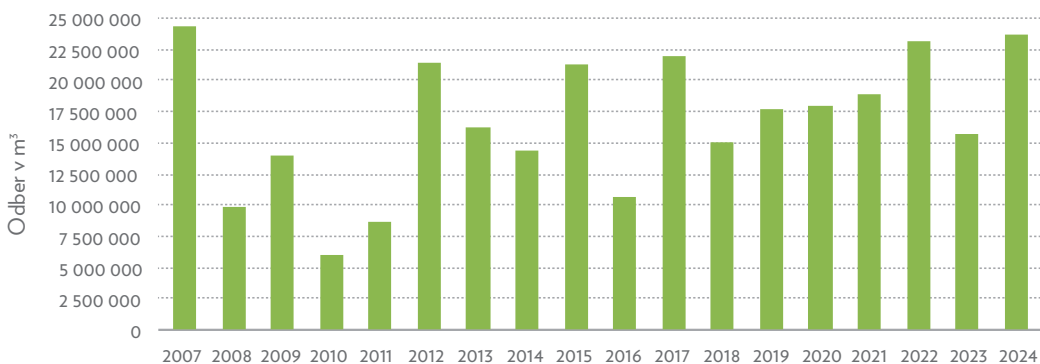
Tab. 41 Odbery závlahovej vody v sezóne 2024

Región	Skutočný odber vody v m ³	Zavlažovaná výmera v ha	m ³ /ha zavlažovaný	Prenajatá výmera v ha – s odberom	m ³ /ha prenatý	% využitia prenatej výmery s odberom
Záhorie	895 621	451	121	7 373	1 986	6,1
Podunajsko	4 803 997	5 746	288	16 692	836	34,4
Dolné Považie	11 325 892	7 700	594	19 063	1 471	40,4
Horné Považie	5 020 596	2 497	486	10 320	2 011	24,2
Ponitrie	506 870	281	201	2 519	1 804	11,2
Pohronie a Pojplie	1 137 581	784	352	3 234	1 451	24,2
Bodrog Hornád	26 440	11	295	90	2 404	12,3
SPOLU	23 716 997	17 470	2 338	59 291	11 962	29,5

Prameň: Hydromeliórácie, s. p.; Vypracoval: MPRV SR

Od roku 2007 rokov došlo k výrazným kvalitatívnym aj kvantitatívnym zmenám v druhoch a rozsahu zavlažovaných plodín. Poklesli plochy krmovín na ornej pôde a tie, ktoré sa zachovali, sa zavlažujú v minimálnom rozsahu. To isté platí aj o technických plodinách, kukurici a ostatných poľných plodinách. Tento vývoj naznačuje skutočnosť, že závlahy využívajú v posledných rokoch predovšetkým pestovatelia intenzívne zavlažovaných plodín, ktoré sú na trhu oceňované v takej výške, že pri tvorby ceny je možné zahrnúť aj nie malé náklady na závlahovú vodu.

Graf 34 Vývoj odberov závlahovej vody v rokoch 2007 - 2024

Prameň: Hydromeliórácie, s. p.; Vypracoval: MPRV SR

Pestovatelia bežných tržných poľných plodín alebo krmovín sú v súčasnej finančnej situácii z pohľadu nutných vyšších dodatočných nákladov na závlahy zrejme nútení z dôvodu sucha voliť radšej riziko nižšieho objemu a kvality úrody.

Kapacity poľnohospodárskych objektov a mechanizácia⁶

V roku 2024 v porovnaní s rokom 2022 počet ustajňovacích objektov pre hovädzí dobytok klesol o 144 objektov (- 2,4 %), pre ošípané o 94 objektov (- 5,3 %), pre ovce o 57 objektov (- 3,8 %). Počet ustajňovacích objektov určených pre hydinu vzrástol o 43 (+ 4,6 %). Celková kapacita ustajňovacích priestorov sa zvýšila u hovädzieho dobytku

⁶ Zber dát k uvedenej problematike má 2-ročnú frekvenciu.

na 656,3 tis. ks (+ 3,9 %) a ošípaných na 761,8 tis. ks (+ 14,4 %). U oviec sa celková kapacita znížila na 362,5 tis. ks (- 12,1 %) a hydiny na 17 mil. ks (- 4,1 %). Priemerná kapacita jedného objektu sa zvýšila u hovädzieho dobytku na 114 ks zvierat a u ošípaných na 457 ks zvierat. U hydiny sa priemerná kapacita znížila na 17,6 tis. ks zvierat a u oviec na 252 ks.

Podľa ŠÚ SR sa počet zvierat v roku 2024 v porovnaní s rokom 2022 znížil u hovädzieho dobytku na 399,7 tis. ks (- 3,9 %), počet oviec sa znížil na 252,3 tis. ks (- 8,4 %) a zvýšil u ošípaných na 395,6 tis. ks (+ 8,8 %) a hydiny na 9,9 mil. ks (+ 5,5 %). V dôsledku toho sa priemerný počet zvierat chovaných v jednom využívanom objekte znížil u hovädzieho dobytku na 80 ks t. j. o 3 ks (- 3,2 %) a oviec na 197 ks, čo predstavuje zníženie o 8 ks (- 4 %). U ošípaných sa počet chovaných zvierat v jednom objekte zvýšil o 13 ks (+ 3 %) na 431 ks a u hydiny o 140 ks (+ 1,2 %) na 11 366 ks v jednom objekte.

V roku 2024 v porovnaní s rokom 2022 klesol počet skladových priestorov na uskladnenie ovocia (- 5,4 %) a zvýšil sa počet skladových priestorov na uskladnenie najmä zeleniny (+ 38,7 %) a taktiež obilnín (+ 2,3 %) a zemiakov (+ 1,6 %). Kapacita pre tieto objekty u všetkých uvedených plodín vzrástla a to najmä u zeleniny (+ 55,8 %), ovocia (+ 20,8 %) a zemiakov (+16,5 %) a taktiež u obilnín (+ 2,5 %). Znížil sa počet silážnych priestorov (- 5,4 %) a rovnako klesla aj ich kapacita (- 5,9 %).

Tab. 42 Ustajňovacie objekty a sklady v rokoch 2022 a 2024

	Počet objektov		Index 2024/2022	Kapacita		Index 2024/2022
	2022	2024		2022	2024	
Ustajňovacie objekty pre: (kapacita v ks)						
hovädzí dobytok	5 908	5 764	97,6	631 914	656 310	103,9
ošípané	1 762	1 668	94,7	665 800	761 829	114,4
hydiny	925	968	104,6	17 711 757	16 989 054	95,9
ovce	1 496	1 439	96,2	412 543	362 518	87,9
Sklady pre: (kapacita v t)						
obilniny	4 667	4 773	102,3	3 814 534	3 911 150	102,5
zemiaky	320	325	101,6	129 280	150 608	116,5
ovocie	92	87	94,6	32 337	39 053	120,8
zeleninu	93	129	138,7	55 612	86 626	155,8
Silážne priestory (kapacita v m³)						
silážne priestory	2 109	1 996	94,6	4 606 458	4 335 427	94,1

Prameň: ŠÚ SR - Súpis hospodárskych zvierat; Vypracoval: MPRV SR

Z porovnania rokov 2024 a 2022 vyplýva celkový pokles počtu vybraných typov poľnohospodárskych strojov o 2 %. Klesol počet všetkých strojov, okrem vysadzovačov zeleniny (+ 12,2%) a traktorov (+ 0,6 %). Najväčší úbytok bol pri zberačoch zemiakov (- 16,8 %) a vysadzovačoch zemiakov (- 9,4 %).

Počet nových strojov sa v roku 2024 v porovnaní s rokom 2022 znížil o 5,2 %. V roku 2024 sa v porovnaní s rokom 2022 nakúpilo viac traktorov (44 ks, + 7,5 %) a rozhadzovačov maštalného hnoja (9 ks, + 20,5 %). Obnova strojového parku v roku 2024 dosiahla 2,9 %, pričom najvyššia bola u sejačiek na presný výsev repy (5,2 %), traktorov (3,9 %), rozhadzovačov maštalného hnoja (2,9 %) a vysadzovačov zeleniny (2,7 %). Najnižšiu obnovu mali vysadzovače zemiakov (1 %) a traktorové pluhy (1,2 %).

Tab. 43 Počet vybraných poľnohospodárskych strojov

Typ stroja	2022		2024		Index 2024/2022	
	spolu	nové	spolu	nové	spolu	nové
Traktory	15 960	587	16 053	631	100,6	107,5
Traktorové pluhy	5 206	94	4 865	57	93,4	60,6
Sejačky na obilie	2 996	90	2 951	56	98,5	62,2
Sejačky na presný výsev repy	228	D	213	11	93,4	-
Sejačky na kukuricu	1 219	28	1 191	21	97,7	75,0
Vysadzovače zemiakov	533	11	483	5	90,6	45,5
Vysadzovače zeleniny	98	D	110	3	112,2	-
Rozhadzovače maštalného hnoja	1 922	44	1 825	53	95,0	120,5
Rozhadzovače priemyselných hnojív	2 344	70	2 341	59	99,9	84,3
Kombajny na zber obilnín	1 777	53	1 659	30	93,4	56,6
Zberače zemiakov	386	6	321	6	83,2	100,0
Stroje spolu	32 669	983	32 012	932	98,0	94,8

Prameň: ŠÚ SR – Súpis hospodárskych zvierat; Vypracoval: MPRV SR

5.2. Investície do potravinárskeho priemyslu

V posledných dvoch rokoch sme zaznamenali medziročný nárast investícií vyjadrených ukazovateľom tvorba hrubého fixného kapitálu (THFK) za účelom obnovy majetku v odvetví výroba potravín, nápojov a tabakových výrobkov. V porovnaní s rokom 2023 sme zaznamenali nárast THFK v roku 2024, kedy sa medziročne zvýšil o 12,9 % (+ 53,6 mil. €) na úroveň 467,3 mil. €. Medziročne sa zvýšili investície najviac do: dopravných zariadení (+ 55,4 %), produktov duševného vlastníctva a kultivovaných biologických zdrojov (+ 24,1 %). Značný medziročný pokles sme zaznamenali pri investíciách do budov na bývanie o (- 60,1 %).

V rámci štruktúry tvorby hrubého fixného kapitálu⁷ v roku 2024 najvyšší podiel tvorili stroje a zariadenia (50,7 %), budovy a stavby vrátane budov na bývanie (25,3 %), dopravné zariadenia (17,9 %), produkty duševného vlastníctva (3,3 %) a kultivované biologické zdroje (2,8 %).

Tab. 44 Tvorba hrubého fixného kapitálu vo výrobe potravín, nápojov a tabakových výrobkov (v tis. €, b.c.)

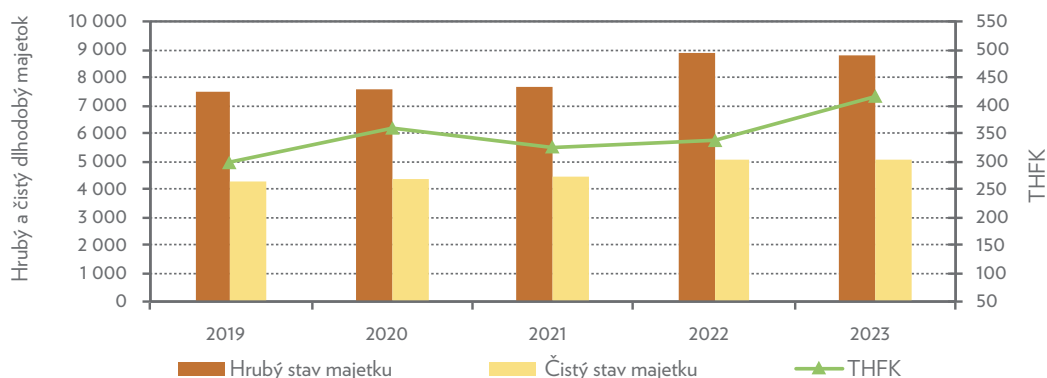
Ukazovateľ	Ø 2019-2023	2023 ¹⁾	2024 ²⁾	Index 2024/2023	Index 2024 / Ø (2019-2023)
Tvorba hrubého fixného kapitálu	347 153	413 690	467 262	112,9	134,6
z toho budovy a stavby, vr. budov na bývanie	84 756	100 812	118 277	117,3	139,6
z toho budovy na bývanie	315	1 211	480	39,6	152,4
- stroje a zariadenia	200 343	236 206	236 977	100,3	118,3
z toho ostatné stroje a zariadenia	197 370	233 482	234 121	100,3	118,6
- dopravné zariadenia	33 877	53 897	83 739	155,4	247,2
- kultivované biologické zdroje	14 856	10 493	13 021	124,1	87,6
- produkty duševného vlastníctva	13 322	12 282	15 248	124,1	114,5

Prameň: ŠÚ SR; Vysvetlivky: 1) Predbežné údaje; 2) Údaje zo štvrtročných predbežných podkladov ŠÚ SR; Vypracoval: MPRV SR

⁷ Údaje za THFK obstaraný zo zahraničných zdrojov neboli dostupné

V roku 2024 v porovnaní s priemerom rokov 2019-2023 sa tvorba hrubého fixného kapitálu zvýšila o (+34,6 %). Zvýšili sa investície do všetkých zložiek majetku okrem kultivovaných biologických zdrojov, najviac do: dopravných zariadení (+ 147,2 %) budov a stavieb vrátane budov na bývanie (+39,6 %). V investíciách do kultivovaných biologických zdrojov nastal v roku 2024 v porovnaní s priemerom rokov 2019 - 2023 pokles THFK o 12,4 %.

Graf 35 Vývoj hrubého a čistého dlhodobého majetku a THFK v odvetví výroba potravín, nápojov a tabakových výrobkov (v mil. €)

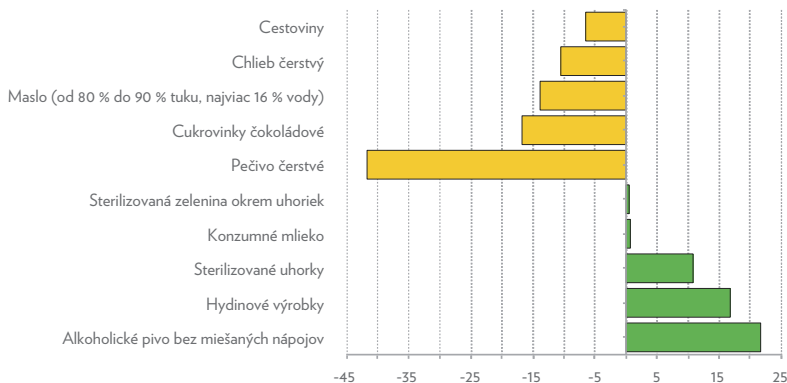

Prameň: ŠÚ SR; Poznámka: údaj o hrubom a čistom stave dlhodobého majetku za rok 2024 nebol dostupný (august 2025)
THFK=tvorba hrubého fixného kapitálu; Vypracoval: MPRV SR

Hrubý stav dlhodobého majetku v odvetví výroba potravín, nápojov a tabakových výrobkov v roku 2023⁸ dosiahol 8 827 mil. €, čo v porovnaní s rokom 2022 bolo medziročne menej o 35 mil. € (- 0,4 %). Čistý stav dlhodobého majetku sa zvýšil (+ 0,6 %) na úroveň 5 103 mil. € (+ 22 mil. €). Vývoj tvorby hrubého fixného kapitálu a jeho štruktúry v odvetví výroby potravín, nápojov a tabakových výrobkov je uvedený v prílohovej tabuľke 29.

Potravinársky priemysel SR v roku 2023 disponoval dostatočným objemom výrobných kapacít. Výroba viac ako polovice sledovaných potravinárskych priemyslov dosahovala využitie kapacít 50 % a viac.

Graf 36 Medziročné* zmeny vo využití hlavných potravinárskych kapacít

Prameň: výkaz Potravn (MPRV SR), prepočty MPRV SR,* rozdiel rokov 2023 a 2022 v p. b.; Poznámka: údaje za rok 2024 neboli zverejnené (august 2025)
Vypracoval: MPRV SR

⁸ posledný dostupný údaj ŠÚ SR

Úroveň ich využitia bola rozdielna podľa jednotlivých vybraných potravinárskych priemyslov a pohybovala sa v nasledovných intervaloch:

- **v intervale 100,00 – 80,00 %:** cukrovinkársky a pečivársky priemysel, výroba kávovín, kávy, čaju a medu, cukrovarnícky priemysel, hydínarský priemysel
- **v intervale 79,99 – 60,00 %:** pivovarnícky a sladovnícky priemysel, mlynský priemysel
- **v intervale 59,99 – 40,00 %:** vinársky priemysel, tukový priemysel, priemysel spracovania rýb, priemysel výroby nealkoholických nápojov, mäsový priemysel, konzervársky priemysel, výroba droždia a octu, liehovarnícky priemysel, pekárenský a cukrárenský priemysel
- **pod 40 %:** mliekarský priemysel, škrobársky priemysel, mraziarský priemysel

Najvýraznejší medziročný pokles využitia vybraných výrobných kapacít potravinárskych výrobkov bol zaznamenaný medziročne pri výrobe čerstvého pečiva (- 41,7 p. b.), čokoládových cukroviniek (- 16,8 p. b.) a vo výrobe masla (- 13,9 p. b.). Najvyšší nárast využitia vybraných výrobných kapacít potravinárskych výrobkov bol zaznamenaný medziročne pri výrobe alkoholického piva (+ 21,7 p. b.), hydínových výrobkov (+ 16,8 p. b.) a vo výrobe sterilizovaných uhoriek (+ 10,8 p. b.).

Podrobnejšie údaje o výrobných kapacitách jednotlivých potravinárskych výrobkov a ich využití uvádzame v prílohovej tabuľke č. 32.

6. ŠTRUKTURÁLNE ZMENY A VLASTNÍCKE VZŤAHY

6.1. Podnikateľská štruktúra

Konfigurácia podnikateľských subjektov v agropotravinárstve a poľnohospodárskych službách sa zachovala s tým, že sa priebežne menil počet a zastúpenie jednotlivých právnych foriem na pôde. V štruktúre právnických osôb (PO) zostali dominantnou právnou formou obchodné spoločnosti (OS), ktorých počet priebežne rástol. Najvyššie zastúpenie v štruktúre podnikateľských subjektov v poľnohospodárskej prvovýrobe a službách mali naďalej fyzické osoby (FO). V potravinárskom priemysle v posledných rokoch dominovali právnické osoby.

Počet a štruktúru fariem v **poľnohospodárskej prvovýrobe** je možné sledovať na základe existujúceho systému štatistického zisťovania stavu podnikateľskej štruktúry v poľnohospodárskej prvovýrobe. Podľa právnych predpisov Európskej únie sa komplexné zisťovania (vyčerpávajúci cenzus) v oblasti poľnohospodárstva realizujú v 10-ročných intervaloch (posledný v roku 2020). Následne sa každé tri roky robia menšie výberové zisťovania (predtým v roku 2016 a teraz v roku 2023). Realizujú sa v celej EÚ podľa rovnakej metodiky. Integrované zisťovanie fariem 2023 bolo súčasťou projektu Európskej únie o štatistike poľnohospodárstva, ktorý viedol štatistický úrad EÚ – Eurostat. Realizovaný bol v zmysle legislatívy EÚ. Do zisťovania boli zaradené všetky poľnohospodárske farmy, podnikajúce v oblasti rastlinnej a živočíšnej výroby, bez ohľadu na rozsah produkcie ako aj domácnosti, ktoré dosiahli niektorú z prahových hodnôt, stanovených v prílohe II nariadenia (EÚ) 2018/1091 pre farmu¹. Podľa posledných dostupných výsledkov Integrovaného zisťovania fariem za rok 2023 celkový počet podnikov v poľnohospodárskej prvovýrobe SR v porovnaní s rokom 2020 klesol o 10,7 %. Z toho počet registrovaných fariem klesol o 2,6 % a počet neregistrovaných fyzických osôb klesol o 17,5 %. V roku 2023 hospodáril v poľnohospodárskej prvovýrobe spolu (vrátane neregistrovaných FO) 17 524 fariem. Neregistrované fyzické osoby - samozásobitelia, domácnosti (právná forma neurčená) mali v roku 2023 na celkovom počte fariem v poľnohospodárskej prvovýrobe podiel 50,6 %. V štruktúre registrovaných poľnohospodárskych subjektov prvovýroby na Slovensku majú už dlhodobo dominantné zastúpenie fyzické osoby, ktorých počet v porovnaní s rokom 2020 klesol o 4,5 % a komerčné farmy právnických osôb (PO) – obchodné spoločnosti (OS), ktorých počet sa v porovnaní s rokom 2020 zvýšil o 3,2 %. V rámci obchodných spoločností bol najvýraznejší nárast (+3,5 %) zaznamenaný u spoločností s ručením obmedzeným, ktoré dlhodobo v skupine obchodných spoločností dominujú. Naopak výrazný pokles (-24,2 %) bol zaznamenaný v počte hospodáriacich ostatných právnických osôb (rozpočtové a príspevkové organizácie, spoločnosti, združenia, obce, atď.). Klesol aj počet družstiev (-2,0 %) a zanikol 1 štátny podnik.

Celková výmera obhospodarovanej poľnohospodárskej pôdy v roku 2023 v porovnaní s rokom 2020 klesla o 2,9 % a dosahovala 1 808 139,26 ha. Priemerná výmera farmy sa v porovnaní s rokom 2020 zvýšila o 8,30 ha a v ostatnom sledovanom roku dosahovala 103,18 ha. Najvýraznejší podiel na obhospodarovanej poľnohospodárskej pôde mali naďalej obchodné spoločnosti a v roku 2023 hospodáril na 47 % z jej celkovej výmery. Výmera poľnohospodárskej pôdy obhospodarovanej obchodnými spoločnosťami v roku 2023 v porovnaní s rokom 2020 mierne klesla (-0,5 %) a dosahovala 850 749,73 ha. V porovnaní s rokom 2020 na nižšej výmere (-5,3 %) hospodáril aj poľnohospodárske družstvá, ktorých obhospodarovaná poľnohospodárska pôda dosahovala v poslednom hodnotenom roku 607 921,43 ha. Výmera obhospodarovanej poľnohospodárskej pôdy fariem registrovaných fyzických osôb v porovnaní s rokom 2020 klesla

¹ využívaná poľnohospodárska pôda ≥ 5 ha, orná pôda ≥ 2 ha, zemiaky $\geq 0,5$ ha, čerstvá zelenina a jahody $\geq 0,5$ ha, aromatické, liečivé a kulinárske rastliny, kvety a okrasné rastliny, semená a semenáčky, škôlky $\geq 0,2$ ha, ovocné stromy, lesné plody, orechové stromy, ostatné trvalé plodiny s výnimkou škôlok, vinohradov $\geq 0,3$ ha, vinohrady $\geq 0,1$ ha, skleníky ≥ 100 m², pestované huby ≥ 100 m², hospodárske zvieratá $\geq 1,7$ dobytčej jednotky.

o 3,8 % a v roku 2023 hospodárili na 274,5 tis. ha. Výmera neregistrovaných fyzických osôb (domácnosti, samozásobitelia), ktorí v roku 2023 hospodárili na 56,66 tis. ha, klesla v porovnaní s rokom 2020 o 3,8 %.

Tab. 45 Počet podnikov v poľnohospodárstve a poľnohosp. službách podľa právnych foriem

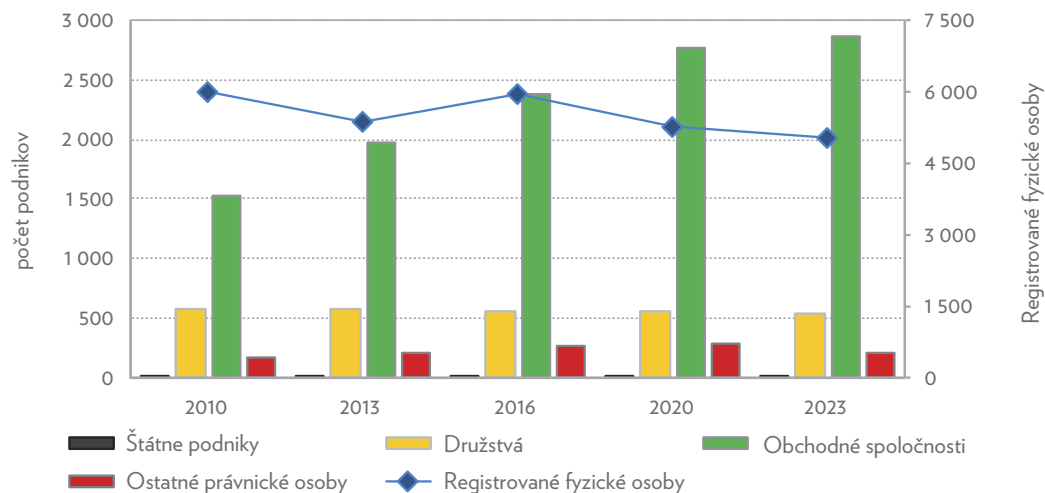
Právna forma	Poľnohospodárstvo				Poľnohospodárske služby			
	2020	2023	Index 2023/20	Priemer 2016-2023	2023	2024	Index 2024/23	Index 2024 / Ø 2019-23
Štátne podniky	4	3	75,0	4	1	1	100,0	100,0
Družstvá	558	547	98,0	554	28	28	100,0	92,7
Obchodné spoločnosti spolu	2 773	2 863	103,2	2 670	972	994	102,3	100,1
z toho: verejný obchod. spol.	3	3	100,0	3	0	0	-	-
spol. s ručením obmedz.	2 630	2 721	103,5	2 529	963	983	102,1	100,0
akciové spoločnosti	135	134	99,3	133	9	9	100,0	91,8
komanditné spoločnosti	5	5	100,0	5	0	2	-	250,0
Ostatné právnické osoby	277	210	75,8	251	1	3	300,0	28,8
Právnické osoby spolu	3 612	3 623	100,3	3 478	1 003	1 026	102,3	99,1
Registrované fyzické osoby*	5 277	5 038	95,5	5 417	4 487	5 397	120,3	165,3
Celkom registrované podniky	8 889	8 661	97,4	8 895	5 490	6 423	117,0	149,4
Neregistrované fyzické osoby	10 743	8 863	82,5	12 043	-	-	-	-

Prameň: Poľnohospodárstvo: ŠÚ SR- Štrukturálne zisťovanie fariem 2016, Integrované zisťovanie fariem 2020, 2023; Poľnohospodárske služby: ŠÚ SR

Poznámka: *Fyzické osoby nezapísané do Obchodného registra

Vypracoval: MPRV SR

Graf 37 Vývoj počtu podnikov v poľnohospodárstve podľa právnych foriem

Prameň: Štrukturálne zisťovanie fariem SR za rok 2010, 2013, 2016; Integrované zisťovanie fariem za rok 2020, 2023

Vypracoval: MPRV SR

Rast počtu registrovaných podnikov v **poľnohospodárskych službách** v roku 2024 pokračoval a ich počet sa medziročne zvýšil o 933 podnikov (+ 17,0 %). V poslednom hodnotenom roku podnikalo spolu v poľnohospodárskych službách 6 423 podnikov. V poľnohospodárskych službách dlhodobo dominujú podniky registrovaných fyzických osôb, ktoré tvorili 84 % z celkového počtu podnikov poskytujúcich služby v poľnohospodárstve. V roku 2024 sa v porovnaní s predchádzajúcim rokom zvýšil počet fyzických osôb v poľnohospodárskych službách o 910 podnikov (+ 20,3 %). Počet podnikov právnických osôb poskytujúcich služby v poľnohospodárstve sa v roku 2024 medziročne zvýšil o 23 podnikov (+ 2,3 %). Medzi právnickými osobami naďalej dominujú obchodné spoločnosti, a to najmä spoločnosti s ručením obmedzeným, ktoré v roku 2024 tvorili 95,8 % z celkového počtu právnických osôb poskytujúcich poľnohospodárske služby. Počet obchodných spoločností poskytujúcich služby v poľnohospodárstve medziročne sa zvýšil o 22 podnikov (+2,3 %). Medzi podnikmi právnických osôb aj registrovaných fyzických osôb dlhodobo dominujú služby súvisiace s pestovaním plodín. V roku 2024 podniky poskytujúce služby súvisiace s pestovaním plodín tvorili 89,2 % z celkových poskytovaných služieb pre poľnohospodárstvo. Služby súvisiace s chovom zvierat poskytovalo 8,8 % podnikov, zber úrody poskytovalo 1,9 % a spracovanie semien na sadenie iba 0,1 % podnikov z celkového počtu podnikov v poľnohospodárskych službách.

V **potravinárskom priemysle** sa v roku 2024 celkový počet registrovaných podnikov medziročne zvýšil o 9,9 %. V uplynulom hodnotenom roku podnikalo celkom v potravinárskom priemysle 5 681 subjektov, z čoho bolo 3 426 právnických osôb a 2 255 podnikov fyzických osôb. Počet právnických osôb v potravinárskom priemysle sa v porovnaní s predchádzajúcim rokom v roku 2024 zvýšil o 385 subjektov (+ 12,6 %). V potravinárskom priemysle začalo v roku 2024 podnikáť aj 127 fyzických osôb (+ 6 %). V štruktúre právnických osôb v potravinárstve dominujú malé podniky (s počtom zamestnancov menším ako 20 osôb a ich tržby nedosahovali 5 mil. €), ktoré tvorili 90,3 % z celkového počtu podnikateľských subjektov v potravinárskom priemysle. Medzi podnikmi právnických osôb naďalej dominovali spoločnosti s ručením obmedzeným, ktoré v roku 2024 tvorili 96,0 % z celkového počtu právnických osôb v potravinárskom priemysle.

Tab. 46 Počet podnikov v potravinárskom priemysle podľa ekonomických činností

Potravinársky priemysel / ekonomická činnosť	2023	2024	Index 2024/2023
Výroba mäsa a mäsových výrobkov	207	219	105,8
Spracovanie rýb a rybáčich výrobkov (vr. konzer.)	4	4	100,0
Spracovanie a konzervovanie ovocia a zeleniny	174	180	103,7
Výroba rastlinných a živočíšnych olejov a tukov	24	23	95,8
Výroba mliečnych výrobkov	79	80	101,3
Výr. mlynských výrobkov, škrobu a škrobových výr.	66	70	106,1
Výroba pečiva a múčnych výrobkov	546	594	108,8
Výroba ostatných potravinárskych výrobkov	1 062	1 287	121,2
Výroba a príprava krmív pre zvieratá	200	215	107,5
Výroba nápojov	679	753	110,9
Výroba tabakových výrobkov	1	1	-
Právnické osoby spolu	3 041	3 426	112,6
<i>Registrované fyzické osoby*</i>	2 128	2 255	106,0
Celkom registrované podniky	5 169	5 681	109,9

Prameň: ŠÚ SR; Poznámka: *Fyzické osoby nezapísané do Obchodného registra; Vypracoval: MPRV SR

Podľa výrobného zamerania právnických osôb v potravinárskom priemysle dlhodobo dominujú podniky zamerané na výrobu ostatných potravinárskych výrobkov, ktoré v roku 2024 tvorili 37,6 % z celkového počtu právnických osôb podnikajúcich v potravinárskom priemysle. Ich počet sa v uplynulom hodnotenom roku rozšíril až o 225 subjektov (+ 21,2 %). Podniky zamerané na výrobu nápojov tvorili 22,0 % a podniky zamerané na výrobu pečiva a múčnych výrobkov tvorili 17,3 % z celkového počtu právnických osôb v potravinárskom priemysle.

6.2. Štruktúra poľnohospodárskej pôdy a trh s pôdou

Výmera poľnohospodárskej pôdy kontinuálne klesá, každý rok ubudne niekoľko tisíc hektárov poľnohospodárskej pôdy. Podľa štatistickej ročenky o pôdnom fonde bolo v roku 2023 na Slovensku 2 370 201 ha poľnohospodárskej pôdy, čo je v porovnaní s rokom 2022 o 2 140 ha menej. Podľa ŠÚ SR bola výmera využívanej poľnohospodárskej pôdy v roku 2024 na úrovni 1 819 075 ha, čo znamenalo medziročný pokles o 6 178 ha (- 0,34 %). Medziročne sa znížila aj výmera využívanej ornej pôdy o 3 587 ha (- 0,27 %), výmera trvalých porastov o 14 ha (- 0,08 %) a trvalých lúk a pasienkov o 2 578 ha (- 0,51 %).

Tab. 47 Výmera pôdy v SR (ha)

Ukazovateľ	Ø 2019/2023	2023	2024	Index 2024/2023	Index 2024/Ø2019-2023
Využitá poľnohospodárska pôda	1 871 269	1 825 253	1 819 075	99,66	97,21
v tom: orná pôda	1 330 306	1 307 119	1 303 532	99,73	97,99
trvalé porasty ¹⁾	17 071	16 258	16 244	99,92	95,16
domáce záhradky	11 926	618	619	100,10	5,19
trvalé lúky a pasienky	511 966	501 258	498 680	99,49	97,40

Poznámka: 1) škôlky, vinohrady, vinohradnícke plochy v rekvitácii, ovocné sady, ovocné sady v rekvitácii, chmelnice, iné trvalé plodiny
Prameň: ŠÚ SR - Súpis plôch osiatych poľnohospodárskymi plodinami, vlastné výpočty; Vypracoval: MPRV SR

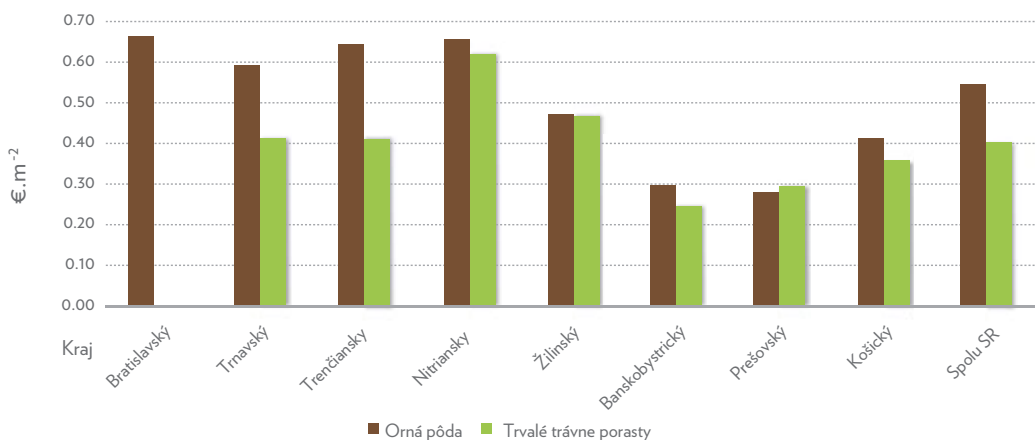
Tab. 48 Priemerná cena za predaj/nákup poľnohospodárskej pôdy podľa druhu pozemku v krajoch v SR v roku 2024 (€/m²)

Kraj	Druh pozemku	
	Orná pôda	TTP
Bratislavský	0,66	-
Trnavský	0,59	0,41
Trenčiansky	0,64	0,41
Nitriansky	0,65	0,62
Žilinský	0,47	0,46
Banskobystrický	0,30	0,24
Prešovský	0,28	0,29
Košický	0,41	0,35
Spolu SR	0,54	0,40

Prameň: ŠÚ SR, vlastné výpočty; Vypracoval: MPRV SR

Priemerná cena v roku 2024 za predaj/nákup ornej pôdy v SR podľa dostupných údajov z ŠÚ SR predstavovala 0,54 €·m² t. j. o 0,13 €·m² medziročne vyššia cena. Za najvyššiu cenu sa orná pôda predávala v Bratislavskom, Nitrianskom, Trenčianskom a Trnavskom kraji. Za najnižšiu priemernú cenu bola nakupovaná/predávaná orná pôda v Prešovskom kraji. Trvalé trávne porasty sa predávali za priemernú cenu 0,40 €·m². V porovnaní s rokom 2023 priemerná cena TTP v SR vzrástla o 0,12 €·m². Kupujúci v Nitrianskom a Trnavskom zaplatili v priemere najvyššiu cenu za m² trvalých trávnych porastov. V roku 2024 sa trvalé trávne porasty predávali za najnižšiu priemernú cenu v Banskobystrickom kraji.

Graf 38 **Priemerná cena za predaj/nákup poľnohospodárskej pôdy podľa druhu pozemku v krajoch v SR v roku 2024 (€·m²)**

Prameň: ŠÚ SR, výpočty MPRV SR
Vypracoval: MPRV SR

Nájomný vzťah je dvojstranný právny úkon medzi nájomcom a prenajímateľom. Jeho podmienky si účastníci vzájomne dohodujú sami v nájomnej zmluve, ktorá sa spravuje ustanoveniami § 663 a nasl. Občianskeho zákonníka. Ďalšie určujúce podmienky k nájomným zmluvám o nájme pozemkov na poľnohospodárske účely dopĺňajú ustanovenia zákona č. 504/2003 Z. z. o nájme poľnohospodárskych pozemkov, poľnohospodárskeho podniku a lesných pozemkov a o zmene niektorých zákonov (ďalej len „zákon o nájme“), ktorý je považovaný za lex specialis a má prednosť pred aplikovaním iných zákonov. Zákon bol niekoľkokrát novelizovaný. Prijatím zákona č. 291/2017 Z. z. účinným od 1.05.2018, sa v ňom zaviedol inštitút „obvyklej výšky nájomného“.

Podľa § 1 ods. 3 zákona o nájme: „Obvyklou výškou nájomného za užívanie poľnohospodárskej pôdy pri prevádzkovaní podniku sa na účely tohto zákona rozumie údaj o výške nájomného za 1 ha poľnohospodárskej pôdy, ktorý každoročne k 30. júnu za predchádzajúci rok zverejňuje príslušný okresný úrad pre každé katastrálne územie z údajov, ktoré zistí z evidencie dohodnutého a zaplateného nájomného podľa § 14 ods. 3 ako priemernú výšku nájomného za užívanie poľnohospodárskej pôdy pri prevádzkovaní podniku.“

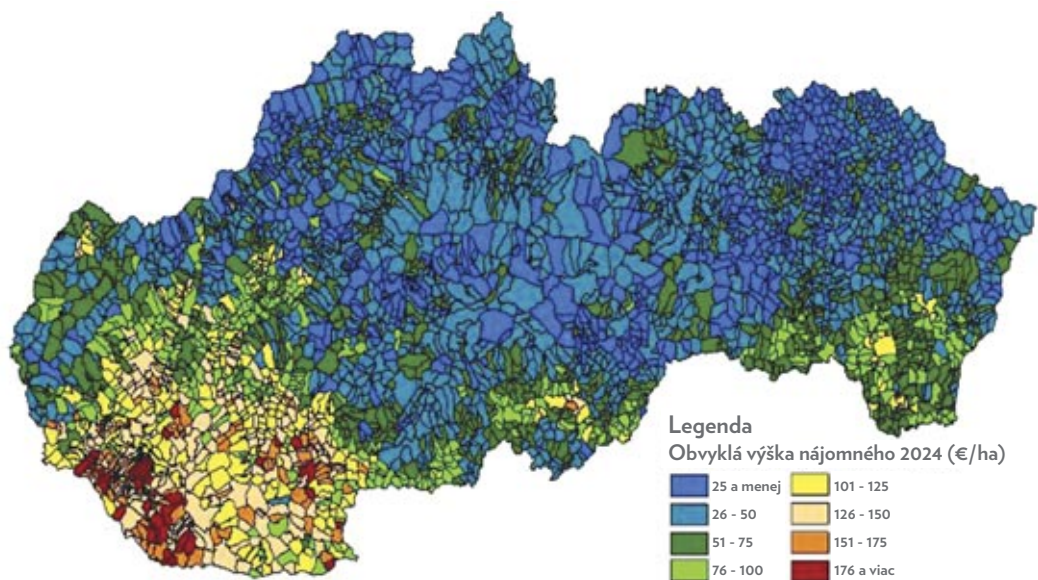
V roku 2024 bola priemerná obvyklá výška nájomného za jeden hektár poľnohospodárskej pôdy na Slovensku 57,31 €/ha. Najvyššie nájomné za hektár prenajatej poľnohospodárskej pôdy platili subjekty v Trnavskom kraji 113,86 €/ha a v Nitrianskom kraji 111,28 €/ha. Naopak najnižšie nájomné zaplatili nájomcovia za poľnohospodársku pôdu v Žilinskom kraji 37,48 €/ha a v Prešovskom kraji 31,79 €/ha.

Tab. 49 Priemerná obvyklá výška nájomného v krajoch SR v roku 2024 za poľnohospodársku pôdu (€/ha⁻¹)

Kraj	Ø 2019/2023	2023	2024	Index 2024/2023	Index 2024/Ø2019-2023
Bratislavský	77,68	80,84	84,17	104,1	108,4
Trnavský	101,17	108,56	113,86	104,9	112,5
Trenčiansky	38,70	42,62	45,68	107,2	118,0
Nitriansky	96,72	106,36	111,28	104,6	115,1
Žilinský	33,04	35,41	37,48	105,8	113,4
Banskobystrický	43,58	46,62	47,43	101,7	108,9
Prešovský	29,54	31,38	31,79	101,3	107,6
Košický	48,78	51,86	54,73	105,5	112,2
SR spolu	53,23	57,31	59,76	104,3	112,3

Prameň: MPRV SR;
Vypracoval: MPRV SR

Mapa 6 Priemerná obvyklá výška nájomného v SR v roku 2024 za poľnohospodársku pôdu (€/ha)

Prameň: MPRV SR;
Vypracoval: MPRV SR

6.3. Usporiadúvanie pozemkového vlastníctva

Obnova evidencie pozemkov a právnych vzťahov k nim, úprava vlastníckych vzťahov k pôde vrátane reštitúcií, pozemkové úpravy

Štátna správa na úseku pozemkových úprav bola v konaniach o obnove evidencie niektorých pozemkov a právnych vzťahov k nim príslušná konať v 1 218 katastrálnych územiach z celkového počtu 3 559 katastrálnych území. Podľa zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 180/1995 Z. z. o niektorých opatreniach na usporiadanie vlastníctva k pozemkom v znení neskorších predpisov v gescii Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky bolo spracovaných 1 216 registrov obnovenej evidencie pozemkov (ďalej len „ROEP“). Z uvedeného počtu k 31.12.2024 neboli dokončené dva ROEP-y.

Úprava vlastníckych vzťahov k pôde

Podľa zákona č. 229/1991 Zb. o úprave vlastníckych vzťahov k pôde a inému poľnohospodárskemu majetku v znení neskorších predpisov bolo do 31. 12. 2024 vydaných 48 961 právoplatných rozhodnutí v reštitučných konaniach. Rozhodnutiami bolo priznané vlastnícke právo k pozemkom a boli vydané pozemky o výmere 211 629 ha. Výmera pozemkov, ku ktorým bolo priznané vlastnícke právo, ale neboli vydané pre zákonné prekážky a za ktoré patrí oprávneným osobám finančná náhrada alebo náhrada v pozemkoch, ktoré sú vo vlastníctve štátu, činila 33 157 ha.

Počet vydaných rozhodnutí, ktorými sa priznalo vlastnícke právo k pozemkom, bol oproti stavu k 31. 12. 2023 vyšší o 334 právoplatných rozhodnutí. Výmera vydaných pozemkov bola oproti koncu roka 2023 vyššia o 286 ha a výmera pozemkov nevydaných pre zákonné prekážky bola vyššia o 12 ha.

V konaniach, v ktorých bolo rozhodované o reštitučných nárokoch pozemkových spoločenstiev, bolo vydaných 12 550 právoplatných rozhodnutí, čo bolo o 62 rozhodnutí viac ako v predošlom roku. Rozhodnutiami sa priznalo vlastníctvo k pozemkom o výmere 124 644 ha, a to predstavovalo o 482 ha viac ako v roku 2023. Pre zákonné prekážky sa nevydali pozemkovému spoločenstvu pozemky o výmere 20 167 ha, náhrada za nevydané pozemky je riešená formou finančnej náhrady alebo náhrady v peniazoch. V porovnaní so stavom k 31. 12. 2023 je výmera pozemkov nevydaných pre zákonné prekážky vyššia o 3 ha.

Výsledkom reštitučných konaní podľa zákona č. 503/2003 Z. z. o navrátení vlastníctva k pozemkom a o zmene a doplnení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 180/1995 Z. z. o niektorých opatreniach na usporiadanie vlastníctva k pozemkom v znení neskorších predpisov v znení neskorších predpisov bolo vydanie 37 091 právoplatných rozhodnutí k 31. 12. 2024, ktorými bolo navrátené vlastníctvo k pozemkom o výmere 14 548 ha a zároveň priznaná náhrada za nevydané pozemky o výmere 14 493 ha. Porovnaním so stavom ukončených reštitučných konaní k 31. 12. 2023, bolo vydaných o 154 rozhodnutí viac, výmera vydaných pozemkov bola vyššia o 82 ha a priznaná náhrada za nevydané pozemky bola vyššia o 21 ha. V reštitučných konaniach o navrátení vlastníctva fyzickým osobám, ktoré boli spoluvlastníkmi spoločných nehnuteľností v pozemkových spoločenstvách, bolo vydaných 8 892 rozhodnutí, ktorými sa navrátilo vlastníctvo k spoločným nehnuteľnostiam o výmere 10 198 ha. V porovnaní s rokom 2023 bolo vydaných o 215 rozhodnutí viac a výmera vydaných pozemkov bola vyššia o 17 ha. Za nevydané pozemky, ktorých celková výmera predstavuje 2 989 ha, bol priznaný nárok na náhradu. V roku 2024 bol priznaný nárok na vyrovnanie za nevydané pozemky z dôvodu zákonných prekážok na výmere 2 ha.

Pozemkové úpravy

V roku 2020 prišlo k zakontrahovaniu 130 nových projektov pozemkových úprav (ďalej len „PPÚ“) hradených z finančných prostriedkov Európskej únie. V roku 2024 prebiehalo konanie o vykonaní pozemkových úprav v uvedených 130-tich projektoch PPÚ a k 31. 12. 2024 bolo z tohto počtu ukončených 53 PPÚ.

Na prelome rokov 2019/2020 začali práce na vypracovaní PPÚ financovaných zo štátneho rozpočtu v 11-tich katastrálnych územiach, pričom 8 PPÚ je vykonávaných v katastrálnych územiach zahrnutých do Tokajskej oblasti. Zo štátneho rozpočtu sú hradené rovnakým spôsobom ďalšie 3 PPÚ vykonávané v katastrálnych územiach Kysucký Lieskovec, Osuské a Nižný Žipov. V roku 2024 bolo z 11 PPÚ hradených zo štátneho rozpočtu ukončených a zapísaných do katastra nehnuteľností 5 PPÚ. Z finančných prostriedkov štátneho rozpočtu bolo hradených aj 56 PPÚ vykonávaných v katastrálnych územiach ležiacich z hľadiska ekologického v narušenej krajine v okresoch Poprad, Kežmarok a Stará Ľubovňa, z týchto PPÚ sú 2 nedokončené a v jednom katastrálnom území bolo konanie o vykonaní PPÚ zastavené.

Na podklade ukončeného procesu verejného obstarávania zverejneného oznámením vo Vestníku EÚ 2018/S 068-150998 zo 7. apríla 2018 a vo Vestníku Úradu pre verejné obstarávanie pod č. 070/2018, značka 04970-MSS z 10. 04. 2018 na predmet zákazky „*Vypracovanie a vykonanie projektov pozemkových úprav v regiónoch Slovenskej republiky*“ s opätovným otvorením súťaže, sa v roku 2023 podarilo zakontrahovať spracovanie a vykonanie PPÚ v ďalších 27-tich katastrálnych územiach zo 171 katastrálnych území z uvedeného verejného obstarávania. Týchto 27 PPÚ je financovaných zo štátneho rozpočtu a sú spracovávané v súlade s časovým harmonogramom dodacích podmienok príslušných zmlúv o dielo.

Priebežný stav vykonávania PPÚ ukázal, že do konca roka 2024 bolo z celkového počtu 586 PPÚ ukončených, to je vydaním rozhodnutí orgánu štátnej správy na úseku pozemkových úprav o schválení vykonania PPÚ a do katastra nehnuteľností zapísaných 477 PPÚ. K 31. 12. 2024 je 111 PPÚ v stave rozpracovaných etáp.

6.4. Pracovné sily

Podľa VZPS² sa celkový počet pracujúcich na Slovensku v roku 2024 zvýšil medziročne o 0,4 % na 2 620,8 tis. osôb, čo predstavovalo zvýšenie podielu na celkovom počte ekonomicky aktívneho obyvateľstva z 94,2 % na 94,7 %. Pôdohospodárstvo (poľnohospodárstvo, lesníctvo, rybolov), medzi tieto odvetvia nepatrilo a počet pracujúcich klesol zo 61,9 tis. osôb na 58,6 tis. osôb (- 5,2 %). Z toho počet pracujúcich v poľnohospodárstve vzrástol o 1,0 % (+ 0,4 tis. osôb) na 41,9 tis. osôb.

Celkový podiel pracujúcich v pôdohospodárstve na počte pracujúcich osôb v SR medziročne klesol (- 0,2 p. b.) a predstavoval 2,2 %. Podiel pracujúcich v poľnohospodárstve sa medziročne nemenil a zostal na úrovni 1,6 %. Podiel pracujúcich v poľnohospodárstve na pracujúcich v pôdohospodárstve vzrástol o 4,5 p. b. na 71,5 %.

V organizáciách s 20 a viac zamestnancami vzrástol počet zamestnancov v poľnohospodárstve (pestovanie plodín, chov zvierat) medziročne o 3,6 % (+ 624 osôb) na 18 171 osôb.

² ŠÚ SR, Zamestnanosť vo 4. štvrtroku 2024

Tab. 50 Vývoj počtu pracujúcich³ v poľnohospodárstve (v tis. osobách)

	Rok				Medziročná zmena 2024/2023	
	2021	2022	2023	2024	rozdiel	index
Pracujúci	45,4	47,0	41,5	41,9	+ 0,4	101,0

Prameň: prepočty MPRV SR podľa ŠÚ SR, Výberové zisťovanie pracovných síl (VZPS)

Poznámka ŠÚ SR: Zásadná medzinárodná úprava metodiky pre Výberové zisťovanie pracovných síl od roku 2021 spôsobila, že údaje od roku 2021 nie sú kompatibilné s údajmi za predchádzajúce obdobia. Aby bolo možné aspoň sčasti sledovať reálny vývoj trhu práce, nahradili sme chýbajúce čísla hlavných ukazovateľov odhadmi – porovnateľnými medziročnými indexami. Údaje za porovnateľné štvrtroky 2020 boli upravené spôsobom, ktorý v maximálne možnej miere zodpovedal novej metodike. Komplexnú úpravu iných starších údajov podľa nových metodických pravidiel nie je možné vykonať.

Vypracoval: MPRV SR

Podľa VZPS sa v roku 2024 počet mužov zamestnaných v poľnohospodárstve medziročne zvýšil o 3,6 tis. osôb (+ 12,6 %) na 32,2 tis. osôb, počet žien klesol o 3,1 tis. osôb (- 24,0 %) na 9,8 tis. osôb. Zároveň počet mužov dosiahol na celkovom počte pracujúcich 76,8 % a vzrástol o 7,9 p. b.

Z hľadiska pracovného statusu vzrástol počet zamestnancov o 4,8 % na 35,2 tis. osôb (+ 1,6 tis. osôb). Z toho počet mužov vzrástol o 20,0 % na 27,0 tis. osôb a počet žien klesol o 26,8 % na 8,2 tis. osôb. Počet podnikateľov medziročne klesol o 15,4 % na 6,6 tis. osôb. Z toho počet mužov sa znížil o 16,7 % na 5,0 a počet žien podnikateľiek klesol o 11,1 % na 1,6 tis. osôb.

Znižovanie veku, resp. zastavenie starnutia poľnohospodárov pokračovalo aj v roku 2024. Priemerný vek v tomto roku dosiahol 45,6 rokov, čo znamená pokles o 0,7 roka. Vek mužov vzrástol o 0,1 roka na 45,3 rokov a vek žien sa znížil o 1,9 roka na 46,8 rokov. K najväčšiemu úbytku pracujúcich osôb došlo v kategórií 45-49 ročných (- 2,9 tis. osôb) a v kategórií 50-54 ročných (- 2,0 tis. osôb). Čiastočne priaznivou skutočnosťou je zvýšenie počtu poľnohospodárov vo vekovej skupine 40-44 ročných (+ 1,7 tis. osôb) a 30-34 ročných (+ 1,3 tis. osôb).

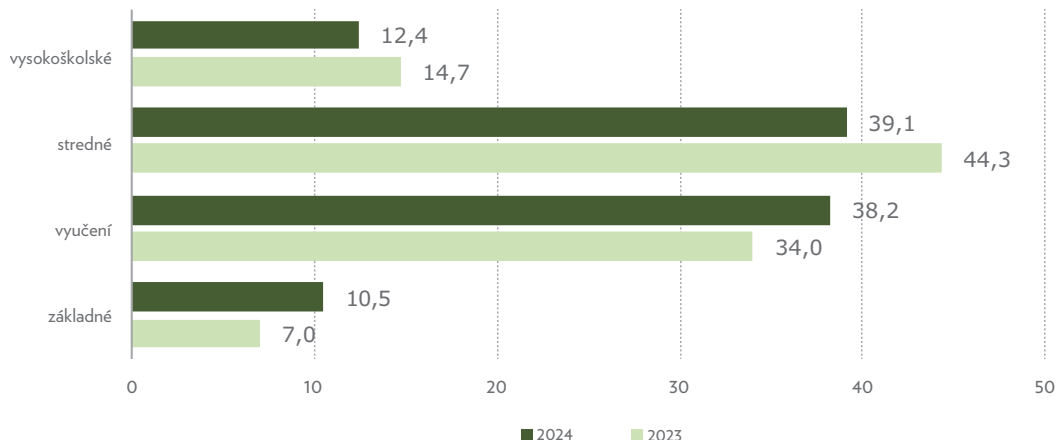
Nárast pracujúcich osôb v poľnohospodárstve sa prejavil i na štruktúre z hľadiska dosiahnutého vzdelania³. Vzdelanie a klasifikácia sú základným faktorom ľudského kapitálu, ktoré ovplyvňujú výšku mzdového ohodnotenia. Vyššia vzdelanostná úroveň zároveň predpokladá prenos inovatívnych metód a technológií do procesu výroby a tým dosahovanie vyššej prosperity poľnohospodárskych subjektov.

V roku 2024 podiel počtu osôb s vysokoškolským vzdelaním na celkovom počte pracujúcich medziročne klesol o 2,3 p. b. na 12,4 %, pričom podiel vysokoškolsky vzdelaných mužov na celkovom počte pracujúcich mužov klesol o 6,5 p. b. na 7,1 %. Podiel počtu vysokoškolsky vzdelaných žien na ženách spolu vzrástol o 11,8 p. b. na 29,6 %.

Podiel pracujúcich so stredoškolským vzdelaním s maturitou vrátane vyššieho odborného vzdelania medziročne klesol o 5,6 p. b. na 39,1 %, pričom v tejto kategórii klesol najmä počet žien o 9,9 p. b. na 42,9 %. Počet mužov klesol o 3,0 p. b. na 37,6 %. Podiel vyučených pracujúcich sa zvýšil o 4,2 p. b. na 38,2 % a vzrástol aj počet pracujúcich so základným vzdelaním o 3,5 p. b. na 10,5 %. Z regionálneho hľadiska, k najväčšiemu poklesu počtu pracujúcich došlo v Nitrianskom kraji (- 1,8 tis. osôb). Naopak, k najväčšiemu nárastu došlo v Košickom kraji (+ 2,4 tis. osôb).

³ ŠÚ SR, VZPS

Graf 39 Štruktúra pracujúcich v poľnohospodárstve podľa vzdelania (v %)

Prameň: ŠÚ SR, VZPS
Vypracoval: MPRV SR

Priemerná mesačná mzda v poľnohospodárstve ⁴ sa medziročne zvýšila o 7,9 % (+ 86,0 €) a dosiahla 1 172 €. Podiel mzdy pracujúcich v poľnohospodárstve na priemernej mzde hospodárstva SR dosiahol 76,9 %, čo znamená medziročný nárast o 1,0 p. b., avšak mzdová disparita medzi odvetvím poľnohospodárstva a hospodárstvom SR naďalej pretrváva. K zvýšeniu priemernej mzdy došlo i v poľnohospodárskej prvovýrobe (pestovanie plodín, chov zvierat) v organizáciách s 20 a viac zamestnancami⁵ o 7,9 % na 1 426 €.

Tab. 51 Priemerná mesačná mzda pracujúcich v poľnohospodárstve (v €)

	Rok				Medziročná zmena 2024/2023	
	2021	2022	2023	2024	rozdiel	index
hospodárstvo SR úhrnom	1 211	1 304	1 430	1 524	+94,0	106,6
v tom poľnohospodárstvo, lesníctvo a rybolov	933	1 009	1 115	1 190	+75,0	106,7
z toho poľnohospodárstvo	929	989	1 086	1 172	+86,0	107,9

Prameň: ŠÚ SR, prepočty MPRV SR
Vypracoval: MPRV SR

V potravinárskej výrobe⁶ podľa Výberového zisťovania pracovných síl počet pracujúcich medziročne vzrástol o 5,5 % (+ 2,9 tis. osôb) na 55,7 tis. osôb. Počet žien vzrástol o 26,3 % na 30,7 tis. osôb a tým vzrástol aj ich podiel na celkovej počte pracujúcich o 9,1 p. b. na 55,1 %. Počet mužov medziročne klesol o 12,3 % (- 3,5 tis. osôb) na 24,9 tis. osôb.

Z regionálneho hľadiska k najväčšiemu poklesu počtu pracujúcich došlo v Prešovskom kraji (- 0,6 tis. osôb) a v Košickom kraji (- 0,4 tis. osôb). Celkovo k najväčšiemu nárastu došlo v Bratislavskom kraji (+1,9 tis. osôb).

⁴ Priemerná mesačná mzda podľa odvetví [pr0205qs] - DATAcube. (statistics.sk)

⁵ ŠÚ SR, Zamestnanci a priemerné mesačné mzdy v SR v roku 2024, ŠÚ SR, marec 2025

⁶ ŠÚ SR, Klasifikácia ekonomických činností (SKNACE Rev. 2-10.11), výroba potravín a nápojov

Zmeny sa zaznamenali i v počte a v štruktúre pracujúcich osôb z hľadiska pracovného statusu. Medziročne počet zamestnancov vzrástol o 5,6 % na 52,9 tis. osôb, najmä žien o 26,0 % na 29,1 tis. osôb. Počet mužov sa klesol o 11,9 % na 23,8 tis. osôb. V roku 2024 vzrástol aj počet podnikateľov o 7,7 % na 2,8 tis. osôb. Podnikatelia tvorili z celkového počtu pracujúcich 5,0 %, čo znamená medziročný pokles o 1,1 p. b. Vypomáhajúci členovia domácností podnikateľov sa neevidovali.

Tab. 52 Vývoj počtu pracujúcich v potravinárskej výrobe (v tis. osobách)

	Rok				Medziročná zmena 2024/2023	
	2021	2022	2023	2024	rozdiel	Index
Zamestnanci	50,1	52,0	50,1	52,9	+2,8	105,6
Podnikatelia	2,8	3,2	2,7	2,8	+0,2	107,7
Pracujúci spolu	52,9	55,2	52,8	55,7	+2,9	105,5

Prameň: ŠÚ SR, VZPS; Vypracoval: MPRV SR

Priemerný vek pracujúcich v potravinárskej výrobe (výroba potravín a nápojov) dosiahol 44,9 rokov, čo znamená medziročný nárast o 0,4 roka. Vek mužov sa zvýšil o 1,3 roka na 46,1 rokov, rovnako vzrástol aj vek žien o 0,2 roka na 44,1 rokov.

Najpočetnejšou kategóriou v roku 2024 bola veková kategória 45-49 ročných, ktorá tvorila z celkového počtu 18,5 % (10,3 tis. osôb) a tvorili ju rovnako ako v roku 2022 najmä ženy (52,4 %). Druhou skupinou s najväčším počtom pracujúcich bola skupina 50-54 ročných (15,4 %), ktorú tvorilo 8,6 tis. osôb, prevažne žien (61,6 %).

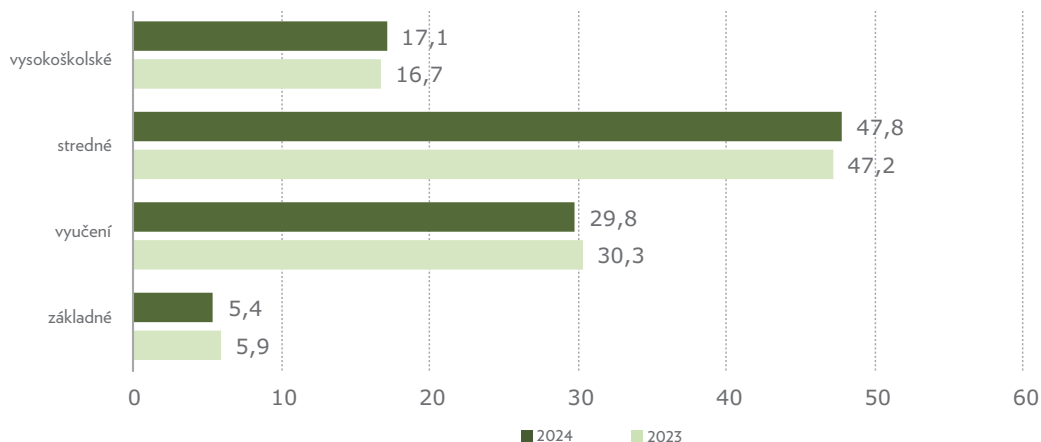
Najmenej početnú kategóriu tvorili pracujúci vo veku 15-19 rokov v počte 100 osôb. K výraznejšiemu zvýšeniu počtu pracujúcich došlo aj v kategórii 35-39 ročných (+ 3,6 tis. osôb). K najväčšiemu úbytku pracujúcich došlo v kategórii 40-44 ročných (- 3,8 tis. osôb).

Celkovo sa vzdelanostná úroveň vo výrobe potravín a nápojov zlepšila, nakoľko sa zvýšil podiel počtu vysokoškolsky vzdelaných osôb o 0,4 p. b. na 17,1 %, ako aj podiel pracujúcich so stredoškolským vzdelaním o 0,6 p. b. na 47,8 %. Znížil sa podiel pracujúcich s učňovským vzdelaním o 0,5 p. b. na 29,8 %, ako aj podiel pracujúcich so základným vzdelaním rovnako o 0,5 p. b. na 5,4 %.

Vo výrobe potravín v organizáciách s 20 a viac zamestnancami⁷ počet zamestnaných osôb medziročne vzrástol o 3,2 % na 28 702 osôb. Podľa toho istého zdroja sa priemerná mesačná mzda vo výrobe potravín na 1 pracovníka medziročne zvýšila nižším tempom ako v predchádzajúcom roku, a to o 7,8 % (+ 104,0 €) na 1 441 €, čo predstavovalo 94,6 % z priemernej mzdy pracovníka v hospodárstve SR a nárast o 1,1 p. b.. Priemerná mesačná mzda vo výrobe nápojov sa zvýšila medziročne o 9,5 % na 1 858 € na osobu.

⁷ ŠÚ SR, Zamestnanci a priemerné mesačné mzdy v SR, 2021, 2022, 2023, 2024

Graf 40 Štruktúra pracujúcich v potravinárskej výrobe podľa vzdelania (v %)

Prameň: ŠÚ SR; Vypracoval: MPRV SR

Nezamestnanosť

Podľa údajov Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny (ÚPSVaR) v roku 2024 (stav k 31.12.) klesol počet uchádzačov o zamestnanie v pôdohospodárstve medziročne o 145 osôb (- 6,3 %) na 2 2146⁸. Podiel uchádzačov o zamestnanie v pôdohospodárstve z celkového počtu odvetvovo identifikovaných uchádzačov o zamestnanie medziročne klesol o 0,05 p. b. na 1,30 %. Celkovo sa znížil počet uchádzačov o zamestnanie spolu o 3,4 % na 164 206 osôb a uchádzačov o zamestnanie, ktorí boli bezprostredne pred evidenciou bez zamestnania o 4,5 % na 87 204 osôb. Pôdohospodárstvo sa v poradí odvetví⁹ podľa najväčšieho počtu uchádzačov o zamestnanie v evidencii úradov práce umiestnilo v roku 2024 na 9. priečke.

Najvyšší počet uchádzačov o zamestnanie bol tak ako pred rokom evidovaný z odvetvia priemyselnej výroby a veľkoobchodu a maloobchodu, opravy motorových vozidiel a motocyklov a odvetvia verejnej správy a obrany a povinného sociálneho zabezpečenia.

Tab. 53 Vývoj uchádzačov o zamestnanie (UoZ) s posledným zamestnaním v poľnohospodárstve, lesníctve a rybolove

Ukazovateľ k 31.12.	2020	2021	2022	2023	2024
Počet uchádzačov	3 066	2 748	2 476	2 291	2 146
Celkový počet UoZ	227 341	200 225	178 143	169 933	164 206
Podiel z celkového počtu UoZ v %	1,35	1,37	1,39	1,35	1,30

Prameň: ÚPSVaR, www.upsvr.gov.sk; Vypracoval: MPRV SR

Prehľad o počte zamestnancov a vývoji mesačných miezd je uvedený v prílohových tabuľkách č. 34 a 35.

⁸ ÚPSVaR, Mesačná štatistika o počte a štruktúre uchádzačov o zamestnanie za mesiac december 2024

⁹ ÚPSVaR, Mesačná štatistika o počte a štruktúre uchádzačov o zamestnanie za mesiac december 2024

6.5. Produkcia biomasy a obnoviteľných zdrojov energie

V roku 2023 bol zaznamenaný nárast produkcie elektrickej energie z vybraných druhov obnoviteľných zdrojov energie o 13,4 %, čo do značnej miery ovplyvnil nárast produkcie elektrickej energie z vodných elektrární o 26,9 %. Značný pokles bol zaznamenaný hlavne pri výrobe elektrickej energie spaľovaním dreveného odpadu (- 13,9 %), z bioplynových staníc (- 7,7 %) a solárnej fotovoltaiky (- 6,9 %).

Tab. 54 Energia vyrobená z vybraných druhov obnoviteľných zdrojov

OZE	2022		2023		Index 2023/2022	
	Elektrina (GWh)	Teplo (TJ)	Elektrina (GWh)	Teplo (TJ)	Elektrina	Teplo
Geotermálne	-	174	-	167	-	96,0
Slničná energia	-	2	-	2	-	100,0
Tepelné čerpadlá	-	50	-	51	-	102,0
Vodné elektrárne	3 963	-	5 028	-	126,9	-
Solárna fotovoltaika	650	-	605	-	93,1	-
Veterné	4	-	4	-	100,0	-
Priemyselný odpad	49	186	56	152	114,3	81,7
Tuhý mestský odpad	78	182	84	196	107,7	107,7
Drevo / drevený odpad / ostatný tuhý odpad	1 118	5 828	963	5 460	86,1	93,7
Bioplyny	440	479	406	609	92,3	127,1
Spolu	6 302	6 901	7 146	6 637	113,4	96,2

Prameň: ŠÚ SR – Energetika; údaje za rok 2024 neboli zverejnené (august 2025)

Vypracoval: MPRV SR, - údaj nie je dostupný.

Celkovo sa v roku 2023 vyrobilo o 3,9 % menej tepla z obnoviteľných zdrojov energie ako v predchádzajúcom roku. Pokles nastal hlavne pri výrobe tepla z priemyselného odpadu o 18,3 %. Bioplynové stanice vyprodukovali o 27,1 % viac tepla ako v roku 2022.

Na Slovensku bolo v roku 2024 pestovaných 8 plodín výlučne na energetické účely, z celkovej oševnej plochy bolo využitých 0,29 %. Počet pestovateľov klesol o 18,5 % a výmera klesla o 18,7 %, pričom najväčšiu výmeru zaberala kukurica a jej miešanky na siláž. Výmera kukurice na siláž predstavovala až 86,3 % z výmery plodín pestovaných výlučne na energetické účely.

Tab. 55 Plodiny pestované výlučne na energetické účely v roku 2024

Názov plodiny	Výmera v ha	Počet fariem	Odhadovaná úroda v t
Pšenica mäkká ozimná	D	D	-
Cirok na zrnó	D	D	-
Sója	D	D	-
Repka olejka ozimná	D	D	-
Kukurica a jej miešanky na zelené kŕmenie a siláž	3 293,47	18	92 645,31
Jarné strukovinovo obilninové miešanky	D	D	-
Ostatné jednoročné krmoviny	297,78	6	5 773,95
Ďatelina lúčna	D	D	-

Vysvetlivky: D - dôverný údaj, pre nízky počet respondentov (menej ako 3 fariem) údaj nie je publikovateľný a treba zabrániť aby sa údaj nedal ani vypočítať napr. zo sumáru.; Prameň: ŠÚ SR - Definitívna úroda poľnohospodárskych plodín
Vypracoval: MPRV SR

6.6. Ekologická poľnohospodárska výroba

V **systéme ekologickej poľnohospodárskej výroby** (ďalej len EPV) bolo podľa údajov z ÚKSÚP k 31. 12. 2024 registrovaných celkom **1 332 prevádzkovateľov**, čo predstavuje medziročný nárast o 2,1 %. Spoločnosti s ručením obmedzeným tvorili viac ako polovicu prevádzkovateľov v systéme EPV (57,1 %), nasledovali SHR (29,2 %) a poľnohospodárske družstvá (7,9 %), akciové spoločnosti (3,4 %) a iné (2,4 %).

Tab. 56 Prevádzkovatelia a farmári podľa právnej formy, registrovaní v EPV v SR k 31.12.2024

Právna forma	Prevádzkovatelia registrovaní v EPV v r. 2024			
	Počet registrovaných prevádzkovateľov celkom	Z toho - počet farmárov	Štruktúra podľa právnej formy v %	
			registrovaní prevádzkovatelia spolu	farmy spolu
PD	105	103	7,9	10,7
s. r. o.	761	454	57,1	47,0
a. s.	45	15	3,4	1,6
SHR	389	378	29,2	39,2
Iné (živnostníci, iné formy pod.)	32	15	2,4	1,5
Spolu SR	1332	965	100,0	100,0

Prameň: ÚKSÚP, MPRV SR
Vypracoval: MPRV SR

Medzi registrovanými farmármi (965) mali najväčšie zastúpenie z hľadiska právnych foriem spoločnosti s ručením obmedzeným (47,0 %), nasledované SHR (39,2 %), poľnohospodárskymi družstvami (10,7 %), akciovými spoločnosťami (1,6 %) a inými formami (1,6 %).

Tab. 57 **Poľnohospodárska pôda registrovaná v systéme ekologickej poľnohospodárskej výroby v SR (vrátane plôch v konverzii) k 31. 12. príslušného roka (v ha)**

Poľnohospodárska pôda podľa druhu pozemku	2023	2024	Rozdiel (ha) 2024-2023	*Podiel výmery EPV na celkovej výmere p. p. v.r.2024 (%)
Orná pôda	86 793	88 683	1 889	6,8
Trvalé trávne porasty	171 869	177 942	6 072	33,3
Ovocné sady	1 814	1 852	38	27,2
Vinohrady	583	604	20	5,5
Poľnohospodárska pôda spolu	261 060	269 080	8 020	14,5

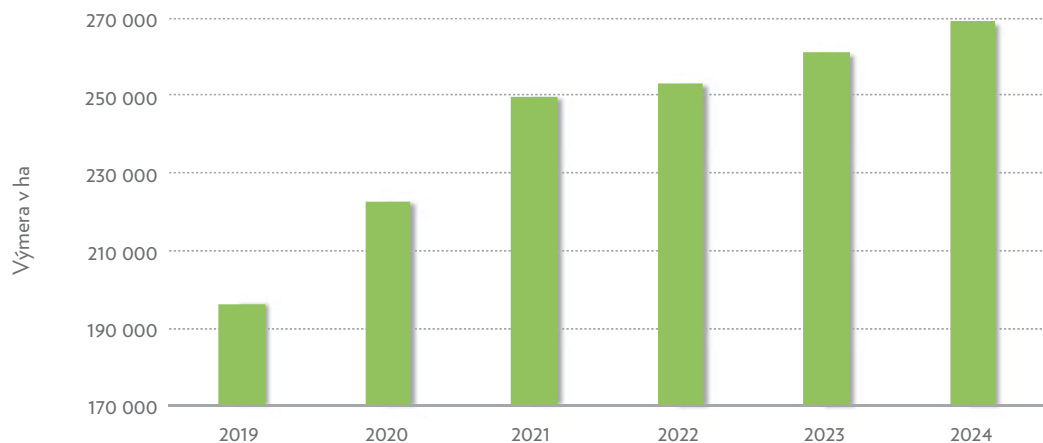
Prameň: ÚKSÚP, MPRV SR, PPA, prepočty MPRV SR

Poznámka: *Podiely výmery EPV na celkovej výmere p. p. v roku 2024 sú vypočítavané prostredníctvom registra pôdy LPIS.

Vypracoval: MPRV SR

K 31.12.2024 predstavovala celková výmera registrovanej poľnohospodárskej pôdy v systéme EPV v SR (vrátane plôch v konverzii) 269 080 hektárov. Medziročne sa výmera p. p. zvýšila o 8 020 hektárov (+ 3,1 %). V rozdelení podľa druhu pozemku medziročne stúpla výmera trvalých trávnych porastov (ďalej len TTP) o 6 072 ha, registrovanej ornej pôdy o 1 889 ha, ovocných sadov o 38 ha, vinohradov o 20 ha. Výmera registrovanej poľnohospodárskej pôdy v EPV má rastúcu tendenciu a v roku 2024 dosiahla svoje maximum.

Graf 41 **Registrovaná poľnohospodárska pôda v EPV na Slovensku v rokoch 2019 - 2024 (v hektároch)**

Prameň: ÚKSÚP, MPRV SR

Poznámka: Graf znázorňuje registrovanú výmeru poľn. pôdy v systéme ekologickej poľnohospodárskej výroby - EPV celkom - vrátane plôch v konverzii.

Vypracoval: MPRV SR

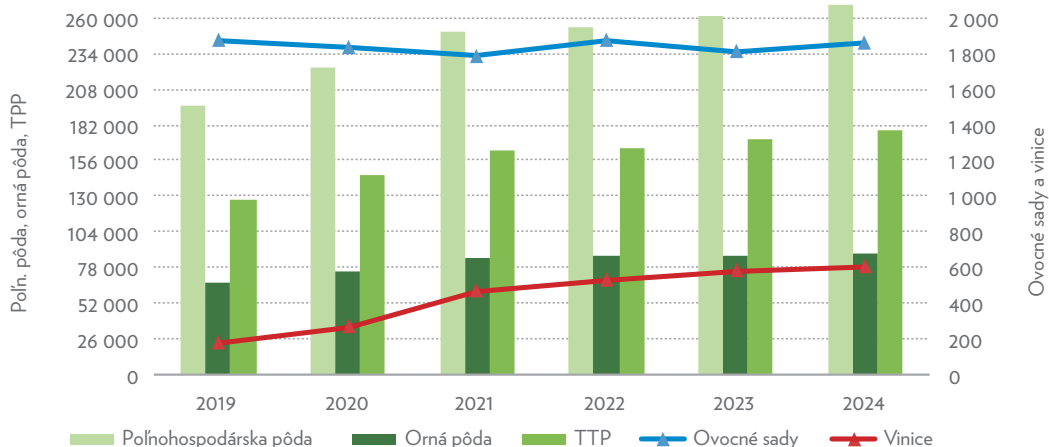
Tab. 58 Zberová plocha, produkcia a úrodnosť vybraných plodín v EPV v SR

Plodina	2023			2024		
	Zberová plocha (ha)	Produkcia (t)	Úrodnosť (t/ha)	Zberová plocha (ha)	Produkcia (t)	Úrodnosť (t/ha)
Obilniny	21 330	67 591	3,17	19 453	50 275	2,58
Pšenica a špalda	12 839	40 043	3,12	11 112	28 430	2,56
Raž	1 363	5 495	4,03	1 024	1 704	1,66
Jačmeň	2 003	3 746	1,87	1 965	4 403	2,24
Ovos	1 343	1 688	1,26	2 599	5 485	2,11
Kukurica na zrno	1 433	8 811	6,15	1 287	6 507	5,05
Triticale	1 957	3 933	2,01	1 272	3 197	2,51
Strukoviny na zrno	2 743	3 483	1,27	2 268	2 963	1,31
Hrach	2 179	2 859	1,31	2 014	2 634	1,31
Fazuľa	40	85	2,14	40	66	1,63
Zemiaky (vrátane sadiva)	42	521	12,26	38	489	12,97
Olejniny	4 496	9 104	2,02	4 278	6 450	1,51
Repka	263	580	2,21	231	372	1,61
Slničnica	1 730	3 749	2,17	1 143	2 325	2,03
Sója	2 474	4 759	1,92	2 903	3 754	1,29
Zelenina a jahody	1 111	1 357	1,22	1 218	1 057	0,87
Rajčiaky	0	1	3,07	1	2	1,36
Mrkva	68	207	3,06	4	43	9,73
Cibuľa	1	7	4,74	1	2	3,31
Jahody	48	347	7,23	22	179	8,23
Ovocie mierneho pásma	462	370	0,80	413	2 523	6,11
Jablká	326	337	1,03	288	2 294	7,97
Hrušky	17	9	0,55	30	13	0,43
Broskyne	2	1	0,44	1	0	0,18
Marhule	10	1	0,06	11	0	0,01
Čerešne	38	0	0,01	12	8	0,71
Slivky	67	13	0,20	71	207	2,94
Orechy	763	129	0,17	848	219	0,26
Hrozno na produkciu vína	274	888	3,24	375	1 297	3,46

Prameň: ÚKSÚP

Vypracoval: MPRV SR

Medzi najpestovanejšie druhy plodín v EPV v roku 2024 patrili s celkovou zberovou plochou 19 453 ha obilniny a olejniny, ktoré sa pestovali v roku 2024 na ploche 4 278 ha. Z oveľa menšej výmery 2 268 ha sa zberali v roku 2024 strukoviny. Pestovateľská plocha ovocia mierneho pásma a orechov tvorila 1 260 ha, zelenina a jahody sa zberali z výmery 1 218 ha.

Graf 42 **Polnohospodárska pôda v systéme EPV podľa druhov pozemkov v SR v rokoch 2019 - 2024 (v hektároch)**

Prameň: ÚKSÚP, MPRV SR

Poznámka: Graf zobrazuje výmeru poľn. pôdy v EPV (vrátane plôch v konverzii)

Vypracoval: MPRV SR

Stavy hospodárskych zvierat spolu v EPV v SR za rok 2024

Stavy hospodárskych zvierat v EPV medzioročne klesli. Medzi hospodárskymi druhmi zvierat registrovanými v EPV celkom (vrátane konverzie) mali najpočetnejšie zastúpenie, podobne ako v predchádzajúcom roku, ovce (78 734 ks) a hovädzí dobytok (72 392 ks), v menšej miere hydina (5 401 ks). V porovnaní s rokom 2023 najvýraznejšie klesli počty hydiny o 56,0 %, kôz a včelstiev o 39,0 %.

Tab. 59 **Stavy najpočetnejších hospodárskych zvierat spolu (vrátane konverzie) v EPV (v ks)**

Druh hospodárskych zvierat	2023	2024	Rozdiel 2024 - 2023	Rozdiel 2024/2023 v %
Ovce	98 599	78 734	-19 865	-20,1
Hovädzí dobytok	91 193	72 392	-18 801	-20,6
Hydina	12 262	5 401	-6 861	-56,0
Kozy	1 938	1 183	-755	-39,0
Včelstvá	1 740	1 061	-679	-39,0
Ošipané	1 380	1 363	-17	-1,2
Kone	806	682	-124	-15,4
Ostatné (somáre, pony, králiky ...)	351	310	-41	-11,7

Prameň: ÚKSÚP

Vypracoval: MPRV SR

Certifikácia v EPV v SR za rok 2024

Na výkon kontroly a certifikácie EPV boli v SR počas celého roku 2024 oprávnené dve inšpekčné organizácie. Okrem kontroly prevádzkovateľov vykonávajú inšpekčné organizácie Naturalis SK, s. r. o. (SK-BIO-002), Biokont CZ, s. r. o. (SK-BIO-003) aj certifikáciu produktov z EPV. Vydanie certifikátu sa realizuje na základe žiadosti ekologického prevádzkovateľa.

V roku 2024 vydala inšpekčná organizácia Naturalis SK, s. r. o. 672 certifikátov a inšpekčná organizácia Biokont CZ, s. r. o. 307 certifikátov.

Komoditná orientácia v EPV (bio + konverzia) bola v rámci hlavných kategórií v roku 2024 podobná ako v predchádzajúcich rokoch. Pri produktoch poľnohospodárstva v rastlinnej výrobe (netrváce plodiny) prevládali krmoviny, kde bol zaznamenaný najväčší objem certifikácie (432 077 ton), menej obilniny (54 469 ton), obilná slama a plevy (9 767 ton) a strukoviny (3 954 ton). Najvyšší podiel certifikovaných produktov (krmovín) súvisí s vysokým podielom registrovaných výmer TTP v systéme EPV, pričom každý prevádzkovateľ so živočíšnou výrobou si krmivo z TTP aj certifikuje. Pri trvácnych plodinách mali najväčšie zastúpenie malvicové a kôstkové ovocie (2 406 ton), v menšej miere korenie, aromatické, liečivé a farmaceutické plodiny (977 ton), hrozno (870 ton) a bobuľové ovocie (257 ton).

Tab. 60 **Produkcia certifikovaná v systéme EPV v SR za rok 2024** (v tonách)

Certifikované produkty v EPV	Množstvo celkom, podľa inšpekčnej a certifikačnej organizácie		
	Naturalis SK, s.r.o.	Biokont CZ, s. r. o.	Spolu SR
1. Netrváce plodiny			
a) Obilniny	35 189,62	19 278,97	54 468,59
Obilná slama a plevy	9 766,95		9 766,95
b) Strukoviny	3 637,59	316,10	3 953,69
c) Olejnaté semená	932,10	1 827,68	2 759,78
d) Zelenina a melóny, korene a hlúzy	159,07	144,02	303,09
e) Krmoviny	419 395,14	12 681,96	432 077,10
2. Trváce plodiny			
a) Hrozno	451,48	418,32	869,80
b) Malvicové plody a kôstkové ovocie	2 086,05	319,47	2 405,52
c) Bobuľovité plody a plody rodu Vaccinium	0,00	256,91	256,91
d) Ostatné stromové a kríkové ovocie a orechy	79,72	81,52	161,24
e) Korenie, aromatické, liečivé a farmaceutické plodiny	932,16	44,70	976,86

Prameň: ÚKSÚP
Vypracoval: MPRV SR

7. VPLYV POĽNOHOSPODÁRSTVA NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

7.1. Čerpanie prírodných zdrojov v poľnohospodárstve

V roku 2023 dosiahol odber povrchovej vody (spoplatnenej) pre poľnohospodárstvo úroveň 8,2 mil. m³. Podľa § 78 zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) v znení neskorších zákonov sa malé odbery do 1 250 m³ mesačne alebo do 15 000 m³ ročne nespoplatňujú (nespoplatnené odbery na zavlažovanie poľnohospodárskej pôdy sú v množstve do 50 000 m³ ročne). Detailnejšie údaje o spotrebe vody na zavlažovanie poľnohospodárskej pôdy sú uvedené v časti 5.1. Vstupy do poľnohospodárstva.

Tab. 61 Vývoj spotreby povrchovej vody (spoplatnenej) (v mil. m³)

Ukazovateľ	2021	2022	2023	Index 2023/22
Dodávka povrchovej vody celkom	240,3	240,0	280,7	117,0
z toho: poľnohospodárstvo	13,0	17,4	8,2	47,1
% z celkovej spotreby	5,41	7,25	2,92	- 4,33 p. b.

Prameň: VÚVH; údaje za rok 2024 neboli zverejnené (august 2025)
Vypracoval: MPRV SR

V roku 2023 odber podzemnej vody medziročne klesol o 1,10 %. V rámci poľnohospodárstva sa medziročne znížil objem odberov podzemnej vody tak v rastlinnej výrobe o 19,77 %, ako ja v živočíšnej výrobe o 16,07 %. V potravinárskom priemysle bol zaznamenaný pokles odberov podzemnej vody o 4,61 %.

Tab. 62 Vývoj odberov podzemnej vody podľa účelu využitia (v l.s⁻¹)

Účel využitia	2021	2022	2023	Index 2023/22
Spotreba podzemnej vody celkom	10 873,80	11 163,74	11 041,31	98,90
z toho: poľnohospodárstvo - RV	195,63	229,78	184,36	80,23
poľnohospodárstvo - ŽV	227,23	229,60	192,71	83,93
potravinársky priemysel	265,82	225,80	215,38	95,39

Prameň: VÚVH; údaje za rok 2024 neboli zverejnené (august 2025)
Vypracoval: MPRV SR

V roku 2023 došlo v rámci pôdohospodárstva k nárastu medziročnej spotreby len v prípade benzínu (+ 28,3 %), elektriny (+ 2,4 %) a tepla (+ 2,0 %). U ostatných vybraných druhov palív spotreba klesla, najvýraznejšie v prípade uhlia (- 25,3 %) a palivového dreva (- 21,3 %).

Tab. 63 Spotreba vybraných druhov palív, elektriny a tepla v pôdohospodárstve

Názov paliva	Merná jedn.	2021	2022	2023	Index 2023/22
Palivové drevo	t	13 035	7 800	6 140	78,7
Uhlie	t	808	684	511	74,7
Benzíny	t	1 388	1 193	1 531	128,3
Nafta	t	78 498	71 439	68 474	95,8
Zemný plyn	tis. m ³	33 818	38 145	34 186	89,6
Elektrina	MWh	227 915	199 807	204 528	102,4
Tepló	GJ	249 725	230 279	234 991	102,0

Prameň: ŠÚ SR; údaje za rok 2024 neboli zverejnené (august 2025)

Vypracoval: MPRV SR

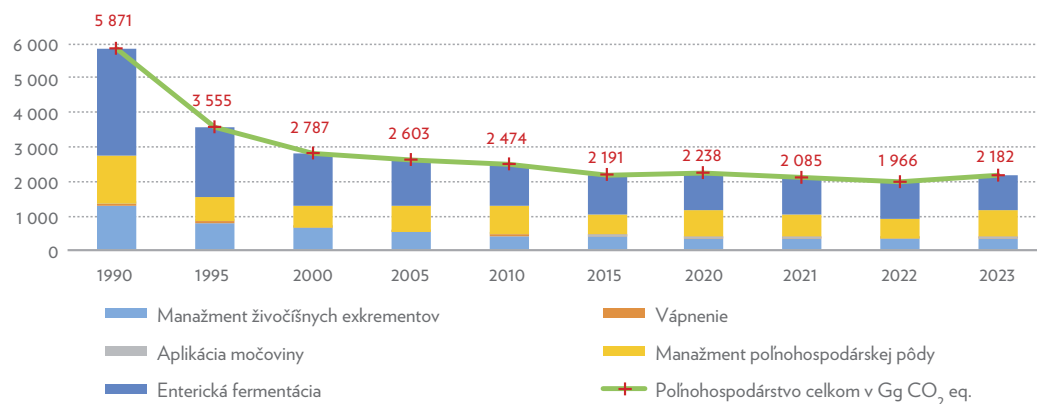
7.2. Vplyv poľnohospodárstva na znečisťovanie ovzdušia a vôd

Vývoj emisií skleníkových plynov z poľnohospodárstva má od roku 1990 klesajúci trend.

V roku 2023 sa podľa SHMÚ medziročne zvýšil objem vyprodukovaných skleníkových plynov z poľnohospodárstva o 11,0 % na úroveň 2 181,8 Gg CO₂ ekvivalentu.

Poľnohospodársky sektor sa podieľa približne 6 % na celkovom objeme emisií skleníkových plynov vyprodukovaných v SR.

Graf 43 Vývoj emisií skleníkových plynov z poľnohospodárstva v rokoch 1990 - 2023 (Gg CO₂ eq.)

Prameň: SHMÚ - úsek Kvalita ovzdušia; údaje za rok 2024 neboli zverejnené (august 2025)

Poznámka: 1 Gg = 1 000 ton

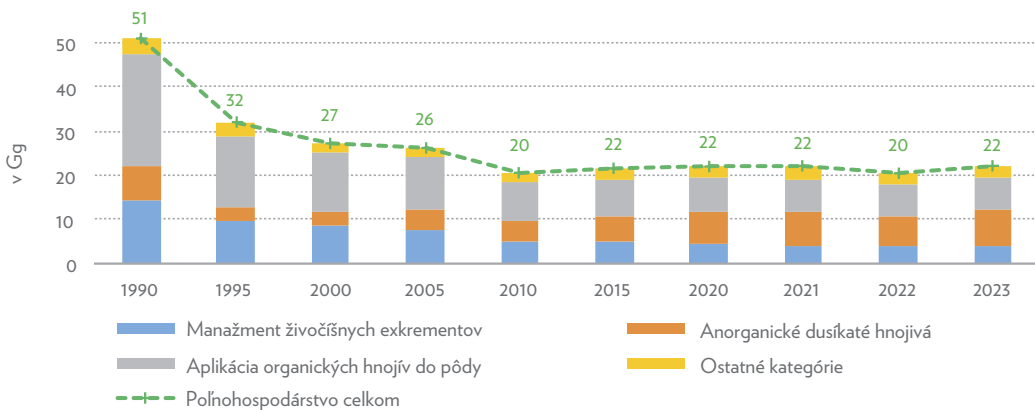
Vypracoval: MPRV SR

Približne 35,0 % z vyprodukovaného objemu emisií tvorí oxid dusný emitovaný do ovzdušia hlavne z obhospodarovanej poľnohospodárskej pôdy, v menšom rozsahu (9,5 %) ako dôsledok chovu hospodárskych zvierat (odbúvanie živočíšnych exkrementov).

Z celkového objemu emisií skleníkových plynov z poľnohospodárstva tvoril metán emitovaný do ovzdušia ako produkt enterickej fermentácie u bylinožravcov 47,5 % a ako produkt odbúvania živočíšnych exkrementov 4,6 %.

Produkcia emisií amoniaku z poľnohospodárstva vzrástla v roku 2023 v porovnaní s predchádzajúcim rokom o 8,7%. Vývoj emisií amoniaku z poľnohospodárstva zaznamenal od roku 1990 výrazne klesajúci trend, od roku 2010 sa mení minimálne.

Graf 44 Vývoj emisií amoniaku z poľnohospodárstva v rokoch 1990 – 2023

Prameň: SHMÚ; údaje za rok 2024 neboli zverejnené (august 2025); Poznámka: 1 Gg = 1 000 ton; Vypracoval: MPRV SR

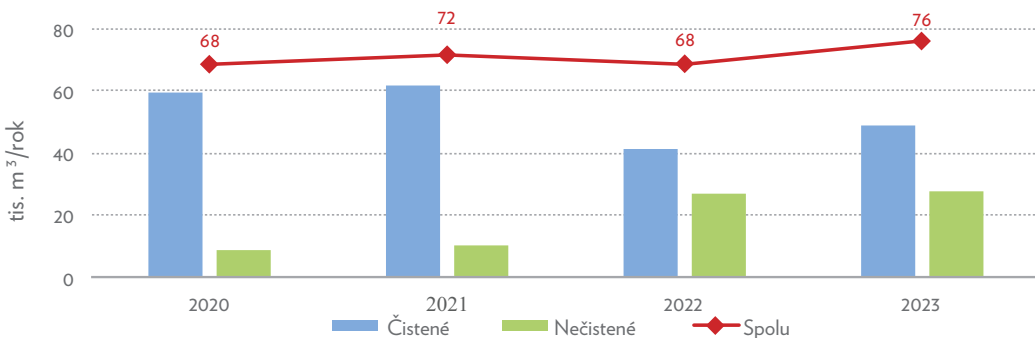
Celkové emisie amoniaku vyprodukované v rámci poľnohospodárstva zahŕňajú objem vyprodukovaného amoniaku zo živočíšnej výroby a používania priemyselných hnojív a hospodárskych hnojív v rámci rastlinnej výroby.

Podiel amoniaku emitovaného z poľnohospodárskej pôdy na celkovom objeme emisií amoniaku z poľnohospodárstva predstavoval 82,3%. Podiel amoniaku vyprodukovaného zo živočíšnej výroby predstavoval 17,7%. Najvyšší podiel amoniaku zo živočíšnej výroby vyprodukovali brojlery (29,9%), ostatný HD (22,7%), dojnice (18,0%) a ošípané (12,5%).

Amoniak emitovaný z poľnohospodárstva sa na národnom súčte NH_3 podieľa majoritným podielom.

Podľa údajov SHMÚ z databázy Súhrnnej evidencie o vodách predstavovalo v roku 2023 celkové množstvo odpadových vôd vypúšťaných do povrchových vôd z poľnohospodárskej výroby 76,1 tis. m^3 , čo tvorilo len nepatrný podiel (0,01%) na celkovom množstve odpadových vôd v SR. Podstatnú časť vypusteného objemu odpadových vôd z poľnohospodárstva tvorili čistené vody (64%).

Graf 45 Vývoj množstva vypúšťaných odpadových vôd z poľnohospodárskej výroby

Prameň: SHMÚ; údaje za rok 2024 neboli zverejnené (august 2025); Vypracoval: MPRV SR

Zraniteľné oblasti

Zraniteľné oblasti sú poľnohospodársky využívané územia (resp. pozemky a ich časti v obciach), kde zrážkové vody odtekajú do povrchových vôd alebo vsakujú do podzemných vôd, v ktorých je koncentrácia dusičnanov vyššia ako 50 mg/l alebo sa môže v blízkej budúcnosti prekročiť.¹ Jedným zo zdrojov kontaminácie podzemnej vody a povrchovej vody dusičnanmi a inými znečisťujúcimi látkami je poľnohospodárstvo.

V súlade so smernicou Rady 91/676/EHS z 12. decembra 1991 o ochrane vôd pred znečistením dusičnanmi z poľnohospodárskych zdrojov sú na Slovensku zraniteľné oblasti ustanovené nariadením vlády SR č. 174/2017 Z. z., ktorým sa ustanovujú citlivé oblasti a zraniteľné oblasti v znení nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 62/2022 Z. z. Zraniteľné oblasti sú od 1.7.2022 ustanovené na pozemkoch 1 395 obcí. Plocha využívanej poľnohospodárskej pôdy v zraniteľných oblastiach je 12 336,18 km², čo predstavuje 63,9 % z celkovej využívanej poľnohospodárskej pôdy v Slovenskej republike.²

Mapa 7 *Plocha zraniteľných oblastí SR uvedená v prílohe 2 nariadenia vlády SR č. 174/2017 Z. z. s platnosťou od 1. 7. 2022*

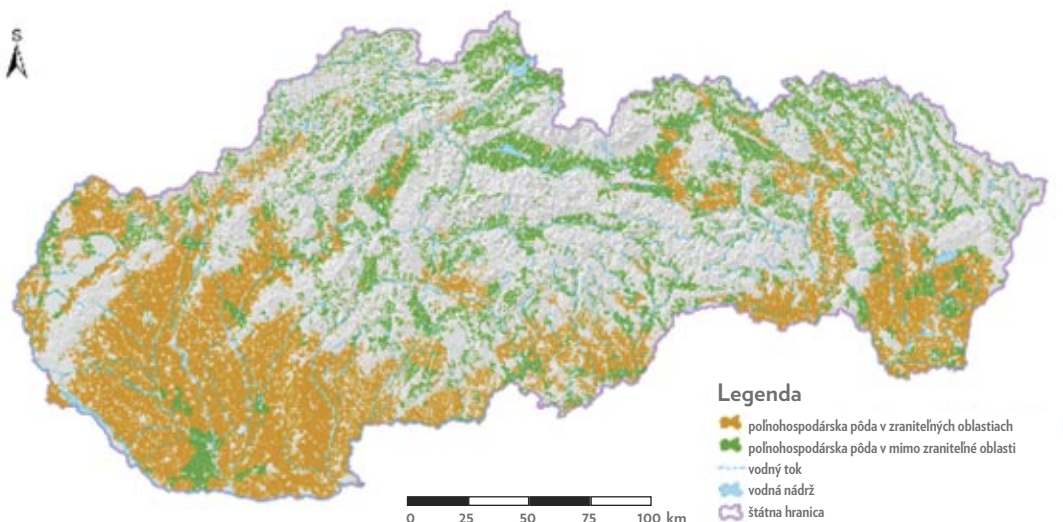

Prameň: VÚVH

¹ Zákon 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon).

² Spoločná záverečná správa „Revízia zraniteľných oblastí pre smernicu Rady 91/676/EHS“. Bratislava: VÚVH, 2020.

Mapa 8 Využívaná poľnohospodárska pôda v zraniteľných oblastiach SR a mimo zraniteľných oblastí SR

Prameň: VÚVH

Súčasná revízia vyradila zo zoznamu 121 obcí, kde nebolo zaznamenané znečistenie dusičnanmi alebo nutrientami. Naopak, do zoznamu pribudlo 172 zraniteľných oblastí, vrátane 15 obcí Žitného ostrova. Ide o Bernolákovo, Tureň, Bodíky, Dobrohošť, Gabčíkovo, Horný Bar, Kvetoslavov, Kyselica, Ňarad, Pataš, Rohovce, Sap, Šamorín, Vojka nad Dunajom a Vrakúň.

Po revízii sú všetky obce patriace do Chránenej vodohospodárskej oblasti Žitný ostrov zaradené do zoznamu zraniteľných oblastí. Dôvodom je zabrániť eutrofizácii povrchových vôd, ale aj vysokým koncentráciám dusičnanov v podzemných vodách v katastrálnych územiach obcí. V zraniteľných oblastiach platia prísnejšie podmienky pre skladovanie a aplikáciu hnojív.

Program hospodárenia v zraniteľných oblastiach je uvedený v zákone č. 136/2000 Z. z. o hnojivách v znení neskorších predpisov, konkrétne v ustanoveniach §10b a §10c. Ide o súhrn opatrení súvisiacich s aplikáciou hnojív s obsahom dusíka počas kalendárneho roka v závislosti od podmienok hospodárenia na poľnohospodárskej pôde. Zraniteľné oblasti sú rozdelené do troch kategórií s rôznym stupňom obmedzenia aplikácie dusíkatých látok a spôsobom hospodárenia.

Podľa zákona č. 364/2004 Z.z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) v znení neskorších predpisov a smernice Rady 91/676/EHS z 12. decembra 1991 o ochrane vôd pred znečistením dusičnanmi z poľnohospodárskych zdrojov je potrebné kontrolovať zraniteľné oblasti a prípadne ich revidovať alebo rozšíriť minimálne každé 4 roky, aby sa zohľadnili zmeny a skutočnosti, ktoré nebolo možné predvídať v čase ich identifikácie a ustanovenia. V roku 2025 budú zraniteľné oblasti prehodnotené v súlade s pravidelným prehodnotením kvality podzemnej vody a povrchovej vody, vrátane eutrofizácie.

7.3. Finančné ukazovatele súvisiace s ochranou životného prostredia

Bežné náklady na ochranu životného prostredia (ďalej ŽP) sa v roku 2023 medziročne zvýšili o 3,1 %, a to vplyvom medziročného nárastu vnútropodnikových nákladov o 13,0 % ako aj nákladov na ochranu ŽP hradených iným subjektom o 1,4 %.

Tab. 64 Finančné ukazovatele poľnohospodárskych podnikov v oblasti ochrany ŽP (v tis. €)

Účel využitia	2021	2022	2023	Index 2023/22
Bežné náklady na ochranu ŽP spolu	2 500,67	2 634,66	2 715,45	103,1
z toho: vnútropodnikové náklady	294,56	377,91	427,05	113,0
náklady na ochranu ŽP hradené iným subjektom	2 206,10	2 256,75	2 288,40	101,4

Prameň: ŠÚ SR; údaje za rok 2024 neboli zverejnené (august 2025)

Vypracoval: MPRV SR

8. VÝDAVKY NA POĽNOHOSPODÁRSTVO A ROZVOJ VIDIEKA

Finančná podpora poľnohospodárstva a rozvoja vidieka v SR bola poskytovaná zo zdrojov Európskej únie a zdrojov štátneho rozpočtu SR pri rešpektovaní princípov Spoločnej poľnohospodárskej politiky (SPP) EÚ.

Jednotný právny rámec pre financovanie SPP v období rokov 2023 - 2027 ustanovujú nasledujúce nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ):

- ✓ 2021/2116 z 2. decembra 2021 o financovaní, riadení a monitorovaní spoločnej poľnohospodárskej politiky a o zrušení nariadenia (EÚ) č. 1306/2013 v platnom znení (SP SPP 2023-2027),
- ✓ 2021/2115 z 2. decembra 2021, ktorým sa stanovujú pravidlá podpory strategických plánov, ktoré majú zostaviť členské štáty v rámci spoločnej poľnohospodárskej politiky (SP SPP) a ktoré sú financované z Európskeho poľnohospodárskeho záručného fondu (EPZF) a Európskeho poľnohospodárskeho fondu pre rozvoj vidieka (EPFRV), a ktorým sa zrušujú nariadenia (EÚ) č. 1305/2013 a (EÚ) č. 1307/2013 v platnom znení (SP SPP 2023-2027),
- ✓ 2021/2117 z 2. decembra 2021, ktorým sa mení nariadenie (EÚ) č. 1308/2013, ktorým sa vytvára spoločná organizácia trhov s poľnohospodárskymi výrobkami, nariadenie (EÚ) č. 1151/2012 o systémoch kvality pre poľnohospodárske výrobky a potraviny, nariadenie (EÚ) č. 251/2014 o vymedzení, opise, obchodnej úprave, označovaní a ochrane zemepisných označení aromatizovaných vínnych výrobkov a nariadenie (EÚ) č. 228/2013 o osobitných opatreniach v oblasti poľnohospodárstva v prospech najvzdialenejších regiónov Únie (dobeh operačných programov v sektore ovocia a zeleniny a Národného podporného programu v rámci spoločnej organizácii trhu s vínom na roky 2019 – 2023, ktoré sú financované mimo SP SPP 2023 - 2027),
- ✓ 1308/2013 zo 17. decembra 2013, ktorým sa vytvára spoločná organizácia trhov s poľnohospodárskymi výrobkami, a ktorým sa zrušujú nariadenia Rady (EHS) č. 922/72, (EHS) č. 234/79, (ES) č. 1037/2001 a (ES) č. 1234/2007 v platnom znení (Školské programy, ktoré sú financované mimo SP SPP 2023 - 2027).

Rozhodnutím Európskej komisie č. C (2022) 8337 vstúpil do platnosti od 1. 1. 2023 SP SPP SR 2023-2027, podľa ktorého sa bude pôdohospodárom prerozdeľovať 3,38 mld. € z eurofondov a 866,8 mil. € zo štátneho rozpočtu.

Dňa 20.11.2024 bola vykonávacím rozhodnutím Komisie (EÚ) schválená 2. modifikácia SP SPP SR 2023-2027, týkajúca sa únijnej podpory financovanej z Európskeho poľnohospodárskeho záručného fondu a Európskeho poľnohospodárskeho fondu pre rozvoj vidieka.

8.1. Organizácia trhu s agrárnymi komoditami vrátane sektorových intervencií SP SPP SR 2023-2027

Trhovo orientované výdavky (TOV) sú financované z Európskeho poľnohospodárskeho záručného fondu (EPZF), ktorý je súčasťou všeobecného rozpočtu EÚ a niektoré sú spolufinancované zo štátneho rozpočtu. Čerpanie TOV je odrazom neustále sa meniacej situácie na trhu s poľnohospodárskymi a potravinárskymi výrobkami a závisí od stanovených finančných stropov výdavkov a počtu podaných žiadostí v rámci jednotlivých opatrení. Finančné stropy sú stanovené na finančné roky (rok „N“ sa začína 16. októbra roku „N-1“ a končí sa 15. októbra roku „N“), preto objem sledovaný podľa kalendárneho roka nemusí objektívne odzrkadľovať mieru podpory daného sektora. A okrem uvedeného sa

v rokoch 2023 - 2024 prelínali 2 režimy vyplácania: pôvodný podľa prechodných opatrení platných pre roky 2021 a 2022 a nový podľa SP SPP SR 2023-2027 (sektorové intervencie).

Do sektora **vinohradníctva a vinárstva** bol v roku 2024 vyplatený objem 4,39 mil. €, čo je približne na úrovni predchádzajúceho roka. Z toho najväčší podiel (až 93,8 %) tvorili prostriedky na reštrukturalizáciu a konverziu viníc. Okrem toho sa v tomto sektore vyplácala podpora na investície do spracovateľských zariadení a infraštruktúry vinárskych závodov. Celý objem vyplatených podpôr bol financovaný z prostriedkov EPZF.

V sektore **ovocia a zeleniny** bolo na operačné programy, ktoré vypracúvajú organizácie výrobcov, vyplatených 4,23 mil. €, v porovnaní s rokom 2023 to predstavuje pokles o 0,73 mil. €. Na školský program ovocie a zelenina bolo vyplatených 12,64 mil. €, v porovnaní s predchádzajúcim rokom je to viac o 0,58 mil. €. Z toho bolo 1,93 mil. € vyplatených z EÚ, čo predstavuje 100 % finančného stropu stanoveného pre školský rok 2023/2024. Program školské ovocie a zelenina je určený deťom v materských školách a žiakom základných, stredných alebo praktických škôl a odborných učilísk so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami vo vekovej kategórii 3 - 18 rokov s cieľom zvýšiť konzumáciu ovocia a zeleniny u detí a formovať zdravšie stravovanie u zapojených detí. Táto podpora sa poskytuje schváleným uchádzačom o zabezpečovanie dodávok ovocia, zeleniny a výrobkov z nich do škôl pre konkrétny školský rok už od r. 2009/2010.

Program podpory konzumácie **mlieka a mliečnych výrobkov** v školách (tzv. školské mlieko), ktorý sa v SR začal uplatňovať od roku 2004, má zabezpečiť pravidelný prístup rovnakej cieľovej skupiny ako v prípade „školského ovocia a zeleniny“ k mlieku a mliečnym výrobkom. Spolu so zdrojmi EÚ (ktoré boli čerpané na úrovni finančného stropu) bol sektor mlieka prostredníctvom školského programu v roku 2024 podporený sumou 10,60 mil. €, čo je o 1,95 mil. € menej ako v roku 2023.

V sektore **včelárstva** boli podpory v roku 2024 vyplatené prostredníctvom intervencií stanovených v SP SPP SR na roky 2023 - 2027. Tento sektor bol podporený celkovou sumou 1,66 mil. € pri spolufinancovaní zo ŠR a EÚ v pomere 1:1, v porovnaní s rokom 2023 to predstavuje sumu nižšiu o 0,14 mil. €. Pomocou tohto nástroja boli podporení jednak samotní včelári, ale aj organizácie.

V rámci ďalších **sektorových intervencií** SP SPP SR na roky 2023 - 2027 boli čerpané nasledujúce objemy finančných prostriedkov zo zdrojov EÚ na podporu operačných programov organizácií výrobcov:

- mlieko a mliečne výrobky 0,24 mil. €,
- bravčové mäso 0,1 mil. €,
- zemiaky 1,13 mil. €.

V roku 2024 bolo na TOV poskytnutých takmer 35 mil. €, čo predstavuje pokles o 16,7 mil. € oproti predchádzajúcemu roku z dôvodu vyplatenia mimoriadnej núdzovej podpory pre pestovateľov v roku 2023, ktorá predstavovala 15,5 mil. €.

Tab. 65 Prehľad čerpania trhovo orientovaných výdavkov (TOV) v rokoch 2023-2024 (v €)

Druh podpory (zdroj financovania)	2023	2024
Reštrukturalizácia vinogradov (EÚ)	3 917 604	4 114 818
Investície do podnikov (EÚ)	292 551	270 903
Propagácia na trhoch tretích krajín (EÚ)	48 289	
Propagácia vína v členských štátoch EÚ (EÚ)	50 000	
Podpora operačných programov OZ (EÚ)	4 961 643	4 224 712
Podpora operačných programov OZ (ŠR)	2 211	4 119
Školské ovocie a zelenina (EÚ)	1 872 965	1 932 221
Školské ovocie a zelenina (ŠR)	10 192 636	10 712 280
Školské mlieko (EÚ)	1 070 557	1 697 618
Školské mlieko (ŠR)	11 484 237	8 904 280
Sektorové intervencie v rámci SP SPP SR 2023-2027	2 300 112	3 137 881
Podpora včelárom (EÚ)	902 609	832 074
Podpora včelárom (ŠR)	902 609	832 074
Podpora výrobcov zemiakov (EÚ)	494 894	1 129 331
Podpora výrobcov zemiakov (ŠR)		
Podpora výrobcov mlieka a mliečnych výrobkov (EÚ)		244 403
Podpora výrobcov mlieka a mliečnych výrobkov (ŠR)		
Podpora výrobcov bravčového mäsa (EÚ)		99 998
Podpora výrobcov bravčového mäsa (ŠR)		
Mimoriadna podpora pre vybrané sektory	15 514 221	0
Výnimočná pomoc (EÚ)	5 171 407	
Výnimočná pomoc (ŠR)	10 342 814	
SPOLU TOV	51 707 026	34 998 832
z toho: prostriedky z EÚ	18 782 519	14 546 079
prostriedky zo ŠR	32 924 508	20 452 754

Prameň: Návrh záverečného účtu kapitoly MPRV SR za rok 2023, 2024; údaje za kalendárne roky

Poznámka: EÚ – finančné prostriedky poskytnuté z Európskej únie; ŠR – finančné prostriedky poskytnuté zo štátneho rozpočtu prostredníctvom PPA

Vypracoval: MPRV SR

8.2. Priame platby

Priame platby predstavujú priamu finančnú podporu poľnohospodárov podľa vopred stanovených podmienok. Sú vo všeobecnosti poskytované poľnohospodárom ako plošné, od produkcie odviazané podpory, pričom časť prostriedkov EPZF je možné viazať na konkrétne sektory a komodity prostredníctvom tzv. viazaných priamych platieb.

Rok podávania žiadostí 2023 bol prvým rokom uplatňovania novej štruktúry priamych platieb zavedenej v rámci SP SPP SR 2023 – 2027. Systém priamych platieb a pravidiel ich poskytovania upravuje nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/2115 z 2. decembra 2021, ktorým sa stanovujú pravidlá podpory strategických plánov, ktoré majú zostaviť členské štáty v rámci spoločnej poľnohospodárskej politiky (SP SPP) a ktoré sú financované z Európskeho

poľnohospodárskeho záručného fondu (EPZF) a Európskeho poľnohospodárskeho fondu pre rozvoj vidieka (EPFRV), a ktorým sa zrušujú nariadenia (EÚ) č. 1305/2013 a (EÚ) č. 1307/2013 v platnom znení. Na národnej úrovni je vyplácanie priamych platieb upravené nariadením vlády SR č. 436/2022 Z. z., ktorým sa ustanovujú pravidlá poskytovania podpory v poľnohospodárstve formou priamych platieb v znení neskorších predpisov a nariadením vlády SR č. 435/2022 Z. z., ktorým sa ustanovujú požiadavky na udržiavanie poľnohospodárskej plochy, aktívneho poľnohospodára a kondicionality v znení neskorších predpisov.

Doterajšia podpora SAPS bola nahradená základnou podporou príjmu v záujme udržateľnosti (BISS) a redistributívna platba komplementárnou redistributívnou podporou príjmu v záujme udržateľnosti (CRISS). Platby pre mladých poľnohospodárov boli nahradené komplementárnou podporou príjmu pre mladých poľnohospodárov (CIS YF). Najmenej 25 % rozpočtu na priame platby je vyčlenených na režimy v záujme klímy, životného prostredia a dobrých životných podmienok zvierat (tzv. eko-schémy), ktoré poskytujú podporu poľnohospodárom, ktorí dodržiavajú stanovené poľnohospodárske postupy prospešné pre životné prostredie a klímu. Účast' poľnohospodárov v tomto type intervencie je dobrovoľná.

Podľa nariadenia vlády SR č. 436/2022 Z. z., ktoré je v súlade so SP SPP SR 2023 - 2027, **k oddeleným priamym platbám patria:**

- základná podpora príjmu v záujme udržateľnosti (BISS – basic income support for sustainability), ktorá nadväzuje na jednotnú platbu na plochu (SAPS – single area payment scheme),
- komplementárna redistributívna podpora príjmu v záujme udržateľnosti (CRISS – complementary redistributive income support for sustainability) – nová platba poskytovaná všetkým žiadateľom na prvých 150 ha využívanej poľnohospodárskej plochy, podmienkou je nárok na BISS,
- komplementárna podpora príjmu pre mladého poľnohospodára (CIS YF – complementary income support for young farmers) je poskytovaná žiadateľom, ktorí nedosiahli vek 41 rokov v kalendárnom roku, kedy predložili žiadosť o platbu; platba je poskytovaná po dobu 5 rokov max. však do roku 2027 na výmeru najviac 100 ha,
- podpora formou celofarmovej eko-schémy – t. j. režimov v záujme klímy a životného prostredia,
- podpora na zlepšenie životných podmienok zvierat podporou pastevného chovu.

K viazaným priamym platbám patria:

- podpora príjmu na pestovanie vybraných druhov bielkovinových plodín,
- podpora príjmu na kravy chované v systéme s trhovou produkciou mlieka,
- podpora príjmu na ovce a kozy,
- podpora príjmu na pestovanie chmeľu,
- podpora príjmu na pestovanie cukrovej repy,
- podpora príjmu na pestovanie vybraných druhov ovocia,
- podpora príjmu na pestovanie vybraných druhov zeleniny.

K prechodným vnútroštátnym platbám patria:

- doplnková vnútroštátna platba na dobyčie jednotky.

Poskytovanie prechodných vnútroštátnych platieb upravuje nariadenie vlády SR č. 152/2013 Z. z. o podmienkach poskytovania podpory v poľnohospodárstve formou prechodných vnútroštátnych platieb v znení neskorších predpisov.

V kalendárnom roku 2024 bolo na priame platby vyplatených 609,6 mil. €, čo je o 88,3 % viac ako v roku 2023. Dôvodom tohto stavu je prechod na nový systém vyplácania priamych platieb v rámci SP SPP SR na roky 2023 – 2027, kedy sa majoritná časť platieb za rok nároku 2023 vyplatila až v roku 2024, čo bolo v súlade s platnou legislatívou, ale predstavovalo to posun oproti zvyčajnému stavu, kedy sa väčšina priamych platieb za určitý rok nároku vypláca do konca daného roka. Z uvedeného vyplýva, že v roku 2024 bola vyplatená väčšina priamych platieb za rok nároku 2023.

V roku 2024 sa tak ešte stále prelínali platby v pôvodnej štruktúre s platbami v štruktúre SP SPP SR 2023 - 2027.

Najväčší podiel na všetkých vyplatených priamych platbách mali BISS platby (spolu s dobiehajúcimi SAPS platbami = 44,1 %), za nimi nasledovali platby na celofarmové ekoschémy (spolu s dobiehajúcimi platbami označované greening = 29,5 %) a tretí najväčší podiel mali CRISS platby (9,7 %). Oddelené podpory príjmu spolu predstavovali až 86,5 % z celkovej vyplatennej sumy na priame platby, zvyšok tvorili viazané podpory príjmu.

Tab. 66 Sadzby pre priame platby (v €)

	m.j.	2023	2024
Podpora príjmu			
Základná podpora príjmu v záujme udržateľnosti (BISS)	ha	105,06	103,80
Komplementárna redistributívna podpora príjmu v záujme udržateľnosti (CRISS):			
interval do 100,99 ha	ha	81,50	79,00
interval od 101 ha do 150 ha vrátane	ha	41,50	40,00
Podpora formou celofarmovej ekoschémy:			
mimo chráneného územia	ha	64,00	60,36
v chránenom území	ha	118,15	110,45
Komplementárna podpora príjmu pre mladého poľnohospodára (CIS YF)	ha	90,39	88,15
Podpora na zlepšenie životných podmienok zvierat formou pastevného chovu:			
§22 ods. 5 písm. a)	DJ	122,00	119,24
§22 ods. 5 písm. b)	DJ	289,87	295,90
§22 ods. 5 písm. c)	DJ	65,00	65,00
Viazané podpory príjmu			
Viazaná podpora príjmu na pestovanie cukrovej repy	ha	507,17	477,80
Viazaná podpora príjmu na pestovanie chmeľu	ha	880,00	880,00
Viazaná podpora príjmu na pestovanie vybraných druhov ovocia	ha	585,47	554,35
Viazaná podpora príjmu na pestovanie vybraných druhov prácnej zeleniny	ha	550,00	455,00
Viazaná podpora príjmu na pestovanie vybraných druhov vysoko prácnej zeleniny	ha	819,61	685,00
Viazaná podpora príjmu na pestovanie vybraných druhov bielkovinových plodín	ha	79,98	69,90
Viazaná podpora príjmu na ovce a kozy	ks	22,92	24,15
Viazaná podpora príjmu na kravy chované v systéme s trhovou produkciou mlieka	ks	264,78	270,95
Prechodné vnútroštátne platby			
Doplnková vnútroštátna platba na dobytie jednotky (DJ) - podľa Nariadenia vlády SR č. 152/2013 Z. z.: §4 ods. 2 písm. a), b), c) a f)	DJ	0,00	0,00
§4 ods. 2 písm. d)	DJ	70,00	63,10
§4 ods. 2 písm. e) (koeficient pre DJ: 1,00)	DJ	45,45	54,20

Prameň: Vestníky MPRV SR 2023 - 2025

Vypracoval: MPRV SR

V roku 2024 bolo v PPA prijatých 45 676 žiadostí o poskytnutie priamych platieb z EPZF. Z uvedeného počtu bolo do konca roka 2024 schválených 35 371 žiadostí, čo predstavuje 77 %. PPA pokračovala aj v administrovaní žiadostí o poskytnutie priamych platieb za rok 2023, pričom do konca roka 2024 boli schválené žiadosti v celkovej sume 388,28 mil. €. Zvyšok tvoria neschválené žiadosti, kde nie sú ukončené správne konania (najmä z dôvodu prebiehajúcich konaní o opravných prostriedkoch).

Tab. 67 Vyplatené priame platby (v mil. €)

	2023	2024
Oddelené priame platby / Podpory príjmu od roku 2023	268,456	527,269
Prechodný zjednodušený režim základnej platby	113,975	1,006
Základná podpora príjmu v záujme udržateľnosti (BISS)	61,485	267,898
Redistributívna platba	18,639	
Komplementárna redistributívna podpora príjmu v záujme udržateľnosti (CRISS)		59,205
Platby na poľnohospodárske postupy prospešné pre klímu a životné prostredie (greening)	66,984	0,661
Celofarmová ekoschéma		179,354
Zlepšenie životných podmienok zvierat formou pastevného chovu		16,699
Komplementárna podpora príjmu pre mladého poľnohospodára (CIS YF)	1,355	2,384
Refundácia priamej pomoci vo vzťahu k finančnej disciplíne	6,018	0,062
Viazané priame platby / Viazané podpory príjmu od roku 2023	51,665	78,649
Platba na pestovanie cukrovej repy	7,223	17,477
Platba na pestovanie chmeľu	0,020	
Platba na pestovanie vybraných druhov ovocia s vysokou prácnosťou	0,290	0,001
Platba na pestovanie vybraných druhov ovocia s veľmi vysokou prácnosťou	0,459	
Podpora príjmu na vybrané druhy ovocia	0,554	3,438
Podpora príjmu na vybrané druhy zeleniny	1,224	7,917
Platba na pestovanie vybraných druhov bielkovinových plodín	6,635	11,950
Platba na pestovanie rajčiakov	0,087	
Platba na chov bahnič, jariet a kôz	1,117	0,009
Podpora príjmu na ovce a kozy	3,599	6,560
Platba na výkrm vybraných kategórií hovädzieho dobytku	1,930	0,006
Platba na kravy chované v systéme s trhovou produkciou mlieka	28,529	31,292
Prechodné vnútroštátne platby		
Doplnková vnútroštátna platba na dobytie jednotky	3,614	3,663
Priame platby spolu	323,735	609,582

Prameň: Návrh záverečného účtu kapitoly Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka za rok 2023, 2024; údaje za kalendárne roky
 Vypracoval: MPRV SR

8.3. Rozvoj vidieka PRV SR 2014-2022 a intervencie na rozvoj vidieka SP SPP SR 2023-2027

Výdavky financované z Európskeho poľnohospodárskeho fondu pre rozvoj vidieka (EPFRV) slúžia na financovanie programov rozvoja vidieka s platnosťou do roku 2022, ako aj strategických plánov Spoločnej poľnohospodárskej politiky na roky 2023-2027. EPFRV je súčasťou všeobecného rozpočtu EÚ. Rozpočtové obdobie EPFRV nie je zhodné s kalendárnym rokom; rok „N“ sa začína 16. októbra roku „N-1“ a končí sa 15. októbra roku „N“.

Od 01.01.2023 jednotný právny rámec pre financovanie výdavkov v rámci SPP v období finančnej perspektívy rokov 2023 – 2027 ustanovuje nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/2116 z 2. decembra 2021 o financovaní, riadení a monitorovaní spoločnej poľnohospodárskej politiky a o zrušení nariadenia (EÚ) č. 1306/2013 v platnom znení.

Vo vzťahu k výdavkom vzniknutým prijímateľom a k platbám vykonaným PPA v rámci vykonávania PRV SR 2014 – 2022 podľa nariadenia (EÚ) č. 1305/2013 zo 17. decembra 2013 o podpore rozvoja vidieka prostredníctvom EPFRV a o zrušení nariadenia Rady (ES) č. 1698/2005 v platnom znení sa naďalej uplatňujú vybrané články nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1306/2013 v platnom znení. PRV SR 2014 – 2022 bol 13-krát modifikovaný a schválený EK. Realizuje sa formou projektových a neprojektových opatrení.

PRV SR 2014 – 2020 (2022) bol schválený Európskou komisiou vykonávacím rozhodnutím C (2015) 831 dňa 13. 2. 2015, ktorým sa stanovil maximálny príspevok z EPFRV v objeme 1 545 272 844 € (a 534 322 285 € predstavoval príspevok štátneho rozpočtu SR, t. j. celková suma predstavovala 2 079 595 129 €). Maximálny príspevok z EPFRV bol od začiatku programového obdobia zmenený štyrikrát a naposledy vykonávacím rozhodnutím Komisie č. C(2024)5631 zo dňa 30. júla 2024 bol maximálny príspevok z EPFRV znížený na 2 066 346 412,99 €. Dôvodom zníženia bolo automatické zrušenie časti rozpočtového záväzku na rok 2020 v objeme 46 520 478 €.

Pre rozpočtové záväzky PRV SR 2014 – 2022 platí tzv. „pravidlo N+3“, podľa ktorého má SR vynaložiť a deklarovať výdavky zodpovedajúce objemu rozpočtového záväzku pre rok N najneskôr do 31. decembra tretieho roka nasledujúceho po roku rozpočtového záväzku. V opačnom prípade sa príspevok EPFRV na PRV SR 2014-2022 na daný rok zníži o sumu automaticky zrušeného záväzku.

Tab. 68 Výdavky na PRV SR 2014-2022 za roky 2023 a 2024 (v mil. €)

Opatrenie	výdavky za rok 2023			výdavky za rok 2024		
	spolu	z toho: EPFRV	ŠR	spolu	z toho: EPFRV	ŠR
Projektové opatrenia	65,077	48,641	16,436	209,457	157,910	51,547
01-Prenos znalostí a informačné akcie	0,042	0,031	0,010	0,121	0,090	0,031
02-Poradenské služby	0,200	0,127	0,073	0,190	0,143	0,048
04-Investície do hmotného majetku	27,929	20,665	7,264	142,877	107,874	35,003
06-Rozvoj poľnohospodárskych podnikov a podnikateľskej činnosti	6,179	4,634	1,545	12,785	9,548	3,237
07-Základné služby a obnova dedín vo vidieckych oblastiach	6,404	4,803	1,601	2,574	1,930	0,643
08-Investície do rozvoja lesných oblastí a zlepšenia života schopnosti lesov	3,740	2,805	0,935	16,116	12,050	4,066
16-Spolupráca	5,364	3,928	1,435	3,723	2,781	0,942
19-LEADER	7,496	5,560	1,937	20,042	14,932	5,110
20-Technická pomoc	7,724	6,088	1,635	11,031	8,562	2,469
Neprojektové opatrenia	163,423	121,415	42,007	0,233	0,170	0,063
10-Agroenvironmentálno-klimatické opatrenia	19,730	14,551	5,180	0,217	0,160	0,058
11-Ekologické poľnohospodárstvo	27,306	22,497	4,809			
12-Platby v rámci NATURA 2000 a smernice o vode	0,879	0,659	0,220			
13-Platba pre oblasti s prírodnými alebo inými osobitnými obmedzeniami	78,287	56,058	22,228	0,002	0,001	0,000
14-Dobré životné podmienky zvierat	36,296	26,895	9,401			
15-Lesnícko-environmentálne platby	0,925	0,755	0,170	0,014	0,009	0,005
Platby spolu	228,500	170,057	58,443	209,691	158,080	51,610

Prameň: vyžiadané podklady z PPA; údaje za kalendárne roky; Vypracoval: MPRV SR

Za projektové opatrenia bola vyplatená najvyššia suma od začiatku implementácie PRV SR 2014-2022. V priebehu roka 2024 bolo za projektové opatrenia uzavretých spolu 754 zmlúv v celkovej hodnote 232,9 mil. € (z toho 174,3 mil. € príspevok z EÚ), pričom išlo o projekty k výzvam vyhláseným pred rokom 2024. V rámci výziev vyhlásených za rok 2024 bolo uzavretých 25 zmlúv. Počet ukončených kontrol verejného obstarávania v roku 2024 pri projektových opatreniach presiahol 1500, čo je nárast v porovnaní s rokom 2023 o 600.

Vo vzťahu k výdavkom vzniknutým prijímateľom a k platbám vykonaným PPA **v rámci vykonávania SP SPP SR 2023 – 2027** sa finančná podpora z EPFRV poskytuje na základe intervencií v záujme rozvoja vidieka stanovených v SP SPP SR 2023-2027 podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/2115 v platnom znení.

SP SPP SR 2023-2027 týkajúci sa úniijnej podpory financovanej z EPZF a EPFRV bol schválený rozhodnutím Komisie č. C(2022) 83337 zo dňa 24. novembra 2022, ktorým sa stanovil maximálny príspevok z EPFRV v objeme 1 316 911 545 €. Realizuje sa formou podpôr/ intervencií (spolu 41 + technická pomoc), ktoré je v zmysle nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/2115 z 2. decembra 2021 možné rozdeliť do nasledujúcich skupín:

- » čl. 70 - Environmentálne, klimatické a iné záväzky týkajúce sa hospodárenia – zahŕňa 11 intervencií týkajúcich sa agroenvironmentálno-klimatických a iných záväzkov týkajúcich sa hospodárenia, ktorých cieľom je ochrana a údržba drevín, lesov, biodiverzity, šetrné hospodárenie na ornej pôde, chov a udržanie ohrozených druhov zvierat a zlepšenie životných podmienok zvierat;
- » čl. 71 - Prírodné alebo iné osobitné obmedzenia jednotlivých oblastí - 1 intervencia na platby v horských alebo iných oblastiach s osobitnými obmedzeniami (ANC) určená pre poľnohospodárov na kompenzáciu straty príjmov a ďalších nákladov za nevýhody, ktorým je ich poľnohospodárska výroba vystavená v dôsledku prírodných obmedzení oproti oblastiam, ktoré takéto znevýhodnenie nemajú;
- » čl. 72 - Osobitné znevýhodnenia jednotlivých oblastí vyplývajúce z určitých povinných požiadaviek – zahŕňa 2 intervencie týkajúce sa platieb v rámci sústavy Natura 2000 na poľnohospodárskej pôde (trvalé trávne porasty) a na lesných pozemkoch;
- » čl. 73 - Investície vrátane investícií do zavlažovania – zahŕňa 18 intervencií na podporu investícií do hmotných a nehmotných aktív a 3 intervencie, ktoré sú prepojené s environmentálnymi, klimatickými a inými záväzkami (investície založené na veľkosti plochy podmienenej prijatím viacročného záväzku);
- » čl. 75 - Začatie činnosti mladých poľnohospodárov a nových poľnohospodárov a zakladanie podnikov na vidieku - 1 intervencia na získavanie a udržanie mladých poľnohospodárov, ktorou sa podporí začínajúce podnikanie nových poľnohospodárov, ktorí majú zvýšené investičné potreby;
- » čl. 76 - Nástroje na riadenie rizika - 1 intervencia na podporu formou finančných príspevkov na komerčné poisťníctvo pre poisťné schémy v poľnohospodárstve. Je určená pre poľnohospodárov na kompenzáciu zaplateného poisťného;
- » čl. 77 – Spolupráca – zahŕňa 2 intervencie týkajúce sa podpory na formy spolupráce v rámci iniciatívy LEADER a na projekty Operačných skupín Európskeho inovačného partnerstva;
- » čl. 78 - Výmena vedomostí a šírenie informácií – zahŕňa 2 intervencie na podporu prenosu inovácií a poznatkov formou poradenstva v sektore poľnohospodárstva a lesného hospodárstva;
- » čl. 94 - Technická pomoc - podpora na technickú pomoc z iniciatívy SR sa refunduje formou paušálnej sadzby stanovenej v SP SPP SR 2023 – 2027 vo výške (zaokrúhlene) 3,11 % z deklarovovaných výdavkov vrátane priebežných platieb a je potrebná na podporu prípravy, riadenia, monitorovania, hodnotenia, informovanosti a kontroly vo vzťahu k SP SPP SR 2023 – 2027.

V roku 2024 bol SP SPP SR 2023 – 2027 druhýkrát modifikovaný. EK dňa 30.11.2023 schválila prvú modifikáciu, ktorá okrem zmeny definície aktívneho poľnohospodára obsahovala aj ďalšie návrhy, ktoré vyplynuli z požiadaviek partnerov v rámci aplikačnej praxe. Ide o návrhy v rámci noriem dobrého poľnohospodárskeho a environmentálneho stavu (GAEC), ekoschém, agrolesníckych systémov a sektorových intervencií. Druhá modifikácia bola schválená dňa 22.11.2024 a netýkala sa finančných alokácií, ale iných úprav, ktoré vyplynuli z potreby implementácie príslušných ustanovení nariadenia (EÚ) 2024/1468, ktorým sa menia nariadenia (EÚ) 2021/2115 a (EÚ) 2021/2116, pokiaľ ide o normy dobrého poľnohospodárskeho a environmentálneho stavu, režimy v záujme klímy, životného prostredia a dobrých životných podmienok zvierat, zmeny SP SPP, preskúmanie SP SPP a výnimky z kontrol a zo sankcií.

Pre rozpočtové záväzky SP SPP SR 2023 – 2027 platí tzv. „pravidlo N+2“, podľa ktorého má SR vynaložiť a deklarovať výdavky zodpovedajúce objemu rozpočtového záväzku pre rok N najneskôr do 31. decembra druhého roka nasledujúceho po roku rozpočtového záväzku. V opačnom prípade sa účasť EPFRV na SP SPP SR 2023 – 2027 na daný rok zníži o sumu automaticky zrušeného záväzku.

V roku 2024 PPA prijala 9 483 žiadostí na opatrenia SP SPP SR 2023-2027. Ako prvá v novembri 2024 začala PPA schvaľovať a následne vyplácať zálohové platby (vo výške 75 %) na nižšie uvedené neprojektové opatrenia.

Tab. 69 Výdavky v rámci SP SPP SR 2023-2027 (v mil. €)

Intervencie	výdavky za rok 2024		
	spolu	z toho: EPFRV	ŠR
SP SPP SR 2023 – 2027 / Neprojektové intervencie	240,054	152,507	87,548
Platba na agroenvironmentálno-klimatické opatrenia - Chov a udržanie ohrozených druhov zvierat (AKZ)	1,379	0,869	0,510
Platba na ekologické poľnohospodárstvo (EKO)	40,740	25,732	15,007
Lesnícko-environmentálne a klimatické služby a ochrana lesov (LEKS)	8,608	5,534	3,074
Platba pre oblasti s prírodnými alebo iné oblasti s osobitnými obmedzeniami (ANC)	119,464	76,368	43,096
Platba v rámci sústavy Natura 2000 (UEV)	1,006	0,647	0,359
Platba na životné podmienky zvierat (ZPZP)	43,190	27,262	15,928
Platba na zakladanie agrolesníckeho systému (AGS)	0,829	0,477	0,353
Platba na zakladanie líniových vegetačných prvkov (LVP)	0,065	0,041	0,023
Agroenvironmentálno-klimatická intervencia - Ochrana a zachovanie biodiverzity (OZB)	15,951	10,182	5,769
Agroenvironmentálno-klimatická intervencia - Precízne hnojenie orných pôd (PHOP)	2,360	1,419	0,941
Agroenvironmentálno-klimatická intervencia - Šetrné hospodárenie na ornej pôde (SHOP)	6,461	3,974	2,487
Podpora na zatrávňovanie podmáčanej ornej pôdy (ZPOP)	0,002	0,001	0,001
Platby spolu (PRV SR 2014-2022 + SP SPP SR 2023-2027)	449,745	310,587	139,158

Prameň: vyžiadané podklady z PPA; údaje za kalendárne roky

Poznámka: V kalendárnom roku 2024 sa okrem platieb na neprojektové intervencie vyplývajúce zo žiadostí podaných v roku 2023 vyplácali aj preddavkové platby na uvedené intervencie na základe žiadostí podaných v roku 2024; Vypracoval: MPRV SR

Celková podpora na rozvoj vidieka v roku 2024 sa v porovnaní s predchádzajúcim rokom takmer zdvojnásobila (+ 221,2 mil. €). Najväčšia časť podpôr bola vyplatená prijímateľom neprojektových intervencií, z toho najvyšší podiel mali platby pre oblasti s prírodnými obmedzeniami alebo iné oblasti s osobitnými obmedzeniami (119,5 mil. €). V rámci projektových podpôr bol najväčší objem (142,9 mil. €) vyplatený na investície do hmotného majetku.

8.4. Operačný program Rybné hospodárstvo

Operačný program Rybné hospodárstvo 2014 - 2020 (OP RH 2014 - 2020) je vypracovaný v súlade s prílohou I vykonávacieho nariadenia Komisie (EÚ) č. 771/2014 zo 14. júla 2014 ustanovujúceho príslušné pravidlá podľa nariadenia EP a Rady (EÚ) č. 508/2014 o ENRF (Európsky námorný a rybársky fond). Bol schválený uznesením vlády Slovenskej republiky č. 481/2014 z 24.9.2014, je programovým dokumentom MPRV SR, ktorý je základným rámcom pre poskytovanie podpory spolufinancovanej z ENRF v programovom období 2014 - 2020 a z prostriedkov štátneho rozpočtu. OP RH SR 2014 - 2020 pokrýva celé územie Slovenskej republiky.

Celkový objem verejných výdavkov za OP RH 2014 - 2020 na sedemročné programové obdobie predstavoval 20 832 779 € (z toho ENRF: 15 785 000 €, štátny rozpočet: 5 047 779 €). Finančné prostriedky z operačného programu prispeli najmä k zvýšeniu konkurencieschopnosti a domácej produkcie akvakultúry, vrátane spracovania, k zvýšeniu kvality a pridanej hodnoty produktov, zefektívneniu a racionalizácii výrobných procesov, zvýšeniu, resp. udržaniu zamestnanosti v sektore, zvýšeniu efektívnosti využívania zdrojov, a to so zreteľom na ochranu životného prostredia, ďalej k zlepšeniu zberu údajov za sektor akvakultúry a spracovania a ich vypovedacej schopnosti, vrátane vykonávania systému Únie na kontrolu, inšpekcie a presadzovanie v súlade so Spoločnou rybárskou politikou EÚ.

OP RH 2014 - 2020 poskytoval podporu v rámci nasledujúcich priorít Únie:

- priorita Únie 2 Podpora akvakultúry, ktorá je environmentálne udržateľná, efektívne využíva zdroje, je inovačná, konkurencieschopná a založená na znalostiach
- priorita Únie 3 Podpora vykonávania Spoločnej rybárskej politiky
- priorita Únie 5 Podpora marketingu a spracovania
- priorita Únie 7 Technická pomoc
- priorita Únie 8 Zlepšenie a poskytovanie vedeckých znalostí, ako aj zber a správa údajov.

Tab. 70 Výdavky na OP RH vyplatené v rokoch 2023 a 2024 (v €)

Opatrenie	výdavky za rok 2023			výdavky za rok 2024		
	spolu	z toho: EPFRV	ŠR	spolu	z toho: EPFRV	ŠR
priorita Únie 2	756 746	567 559	189 186	1 445 177	1 083 883	361 294
priorita Únie 3						
priorita Únie 5				628 667	471 500	157 167
priorita Únie 7	2 541	1 905	635			
priorita Únie 8	14 351	11 481	2 870	5 922	4 738	1 184
Platby spolu	773 638	580 946	192 692	2 079 766	1 560 121	519 645

Prameň: MPRV SR / Oddelenie posudzovania a implementácie projektov Operačného programu Rybné hospodárstvo; údaje za kalendárne roky
Vypracoval: MPRV SR

Medzi hlavné aktivity realizácie projektov v rokoch 2023 - 2024 patrili stavebné práce v oblasti akvakultúry, dodávka rôznych druhov technológie a techniky súvisiacej s predmetom činnosti v oblasti akvakultúry a zabezpečenie mzdových výdavkov na účely výkonu činností národného korešpondenta.

Dňa 13.03.2023 bol zo strany Európskej komisie schválený **Program rybné hospodárstvo SR 2021-2027 (PRH SR 2021 - 2027)** rozhodnutím EK č. C(2023) 1795 final. PRH SR 2021 - 2027 je nástrojom čerpania prostriedkov z Európskeho námorného, rybolovného a akvakultúrneho fondu v programovom období 2021 - 2027 a národných zdrojov vo výške 21,7 mil. €.

V Slovenskej republike je PRH SR 2021 – 2027 zameraný na odvetvie sladkovodnej akvakultúry a jeho hlavným cieľom je podpora konkurencieschopnej a udržateľnej akvakultúry, zabezpečenie vysokej úrovne verejného zdravia a vytváranie vyššej pridanej hodnoty produktov akvakultúry a rovnako zvýšenie povedomia o sektore akvakultúry a skvalitnenie zberu údajov, čo je zároveň hlavným cieľom pre oblasť akvakultúry definovanej v Zelenej dohode a stratégii Európskej komisie „Z farmy na stôl“.

PRH SR 2021 – 2027 je rozdelený do nasledovných priorít :

- Priorita 1 - Podpora udržateľného rybolovu a obnova a ochrana vodných biologických zdrojov,
- Priorita 2 - Podpora udržateľných akvakultúrnych činností a spracovania a uvádzania produktov rybolovu a akvakultúry na trh,
- Technická pomoc.

Do konca roka 2024 neboli v rámci PRH SR 2021 - 2027 čerpané žiadne finančné prostriedky.

8.5. Štátna pomoc a národné podpory

Štátna pomoc v rámci schém štátnej pomoci MPRV SR ako aj národné podpory vyplácané prostredníctvom PPA sa poskytli v zmysle národnej legislatívy:

- zákona č. 277/2023 Z. z. o poskytovaní dotácií v pôsobnosti Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR a o zmene a doplnení niektorých zákonov,
- zákona č. 280/2017 Z. z. o poskytovaní podpory a dotácie v pôdohospodárstve a rozvoji vidieka a o zmene zákona č. 292/2014 Z. z. o príspevku poskytovanom z európskych štrukturálnych a investičných fondov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov,
- zákona č. 358/2015 Z. z. o úprave niektorých vzťahov v oblasti štátnej pomoci a minimálnej pomoci a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o štátnej pomoci),
- zákona č. 39/2007 Z. z. o veterinárnej starostlivosti v znení neskorších predpisov,
- zákon č. 326/2005 Z. z. o lesoch v znení neskorších predpisov,
- zákona č. 194/1998 Z. z. o šľachtení a plemenitbe hospodárskych zvierat v znení neskorších predpisov.

Na štátnu pomoc a národné podpory bolo v roku 2024 vynaložených 90,81 mil. €, čo v porovnaní s rokom 2023 (62,46 mil. €) predstavuje o 45,4 % vyšší objem. Najviac prostriedkov v objeme 32,32 mil. € sa vyplatilo na štátnu pomoc vo forme úľav na environmentálnych daniach. V porovnaní s predchádzajúcim rokom sa štátna pomoc zvýšila o 27,5 mil. €, čo boli finančné prostriedky vyplatené na podporu poľnohospodárskej výroby v dôsledku agresie Ruska proti Ukrajine. Takmer 8 mil. € bolo vyplatených ako štátna pomoc na platby poistného v poľnohospodárskej prvovýrobe a ďalších takmer 8 mil. € na podporu v lesnom hospodárstve na plnenie mimoprodukčných funkcií (pomoc de minimis).

Národné podpory sa v roku 2024 zvýšili o 10 % (+ 0,9 mil. €), pričom bolo podporených viac subjektov ako v roku 2023.

Tab. 71 Štátna a minimálna pomoc (de minimis) vyplatená v rokoch 2023 a 2024 (v €*)

Tituly	2023	2024
Štátna pomoc vo forme úľav na environmentálnych daniach (zelená nafta 2019+)	30 866 980	32 319 505
Podpora živočíšnej výroby v dôsledku agresie Ruska proti Ukrajine (dočasný rámec)	0	14 970 308
Podpora poľnohospodárskej prvovýroby a rybolovu v dôsledku agresie Ruska proti Ukrajine (dočasný rámec)	0	12 499 188
Štátna pomoc na platby poistného v poľnohospodárskej prvovýrobe	7 993 759	7 988 313
Podpora v lesnom hospodárstve na plnenie mimoprodukčných funkcií lesov (pomoc de minimis)	5 999 966	7 816 142
Dotácia na odstraňovanie a likvidáciu mŕtvych hospodárskych zvierat (kadávery)	2 449 965	2 749 935
Určenie genetickej kvality a úžitkovosti hospodárskych zvierat	0	1 196 594
Založenie a vedenie plemennej knihy a plemenárskej evidencie	699 993	699 631
Účasť spracovateľa na výstave (pomoc de minimis)	285 025	499 209
Zabezpečenie účasti chovateľov a pestovateľov na výstavách	250 000	250 000
Kontrola úžitkovosti, testovanie a odhad plemennej hodnoty hospodárskych zvierat	1 594 261	0
Podpora potravinárskeho sektora	3 398 419	0
Platby spolu	53 538 367	80 988 825

Prameň: Návrh záverečného účtu kapitoly MPRV SR za rok 2023, 2024

Poznámka:*ide o rozpočtované finančné prostriedky v danom roku, ktoré sú vyplácané až do 31.3. nasledujúceho roka

Vypracoval: MPRV SR

V roku 2024 smerovali do štátnych podnikov finančné prostriedky v objeme 7,3 mil. €, čo v porovnaní s rokom 2023 predstavuje nárast o 0,5 mil. €. Takmer 40 % z tohto objemu dostal štátny podnik Hydromeliorácie a ďalších 36 % získal Národný žrebčín Topoľčianky.

Tab. 72 Národné podpory - dotácie štátnym podnikom v rokoch 2023 a 2024 (v €)

Tituly	2023	2024
Hydromeliorácie, š. p. (podpora na správu, zachovanie prevádzkyschopného stavu hydromelioračného majetku vo vlastníctve štátu a likvidáciu nefunkčných častí majetku)	2 728 000	2 900 000
Národný žrebčín Topoľčianky, š. p. (podpora chráneného chovu plemenných koní)	2 500 000	2 650 000
Závodisko, š. p. (podpora činnosti dostihovej autority a ocenenie víťazov v dostihoch)	1 518 279	1 400 000
Lesy SR, š. p. (podpora chráneného chovu plemien koní, rozvoja a zachovania majetku štátu, ochrany a zlepšovania životných podmienok zvierat)	100 000	100 000
Agrokomplex Národné výstavisko, š. p.	0	300 000
Národné podpory - dotácie štátnym podnikom spolu	6 846 279	7 350 000

Prameň: Návrh záverečného účtu kapitoly MPRV SR za rok 2023, 2024

Vypracoval: MPRV SR

Ďalšie prostriedky v rámci národných podpôr smerovali jednotlivcom a neziskovým právnickým osobám na verejnoprospešné aktivity rozvoja vidieka, občianskym združeniam, nadáciám a komorám. Objem týchto prostriedkov bol v porovnaní s rokom 2023 o 0,4 mil. € vyšší a dosiahol úroveň 2,47 mil. €.

Tab. 73 Národné podpory – transfery jednotlivcom v rokoch 2023 a 2024 (v €)

	2023	2024
Opelovacia činnosť včiel - Slovenský zväz včelárov	971 521	946 656
Opelovacia činnosť včiel - Slovenskí včelári	199 376	51 172
Opelovacia činnosť včiel - Slovenská včelárska spoločnosť J. Čajdu	28 357	29 052
Opelovacia činnosť včiel - Spolok včelárov Slovenska	0	80 492
Opelovacia činnosť včiel - Asociácia včelárov Slovenska	0	66 644
Slovenská poľnohospodárska a potravinárska komora	221 122	285 580
Agrárna komora Slovenska	27 080	27 655
Vidiecka platforma	57 891	63 880
Združenie mladých farmárov na Slovensku - ASYF	27 338	40 903
Ekotrend Slovakia - zväz ekologického poľnohospodárstva		16 215
Slovenská lesnícka komora	65 400	65 000
Slovenská agrolesnícka asociácia	21 645	
Drevársky kongres	0	3 000
Združenie lesných škólkárov Slovenskej republiky	0	5 000
Pro Silva Slovakia	10 000	6 000
Slovenská poľovnícka komora	60 000	90 000
Slovenský klub sokoliarov pri Slovenskej poľovníckej komore	0	10 000
Slovenská asociácia pre chov jeleňovitých	0	11 949
Únia regionálnych združení vlastníkov neštátnych lesov Slovenska	41 220	40 000
Gemerské regionálne združenie vlastníkov neštátnych lesov	5 000	2 000
Združenie vlastníkov spoločenských a súkr. lesov Banskobystrického kraja	5 000	3 500
Potravinárska komora Slovenska	0	25 000
Slovenský zväz prvovýrobcov mlieka - SZPM	9 535	14 572
Slovenský zväz chovateľov	29 821	39 402
OZ pri Zväze chovateľov oviec a kôz	21 330	36 569
OZ Slovenské združenie chovateľov koní	7 151	6 120
Slovenský zväz spracovateľov mäsa	0	35 696
Slovenské združenie výrobcov piva a sladů	0	6 634
Slovenský zväz záhradkárov Republikový výbor	13 897	19 366
Ovocinárska únia Slovenskej republiky	10 489	12 823
Ovocná halúžka	0	39 297
Zväz zeleninárov a zemiakov Slovenska	7 628	10 200
Zemiakársky a zeleninársky zväz Slovenskej republiky	5 850	9 666
Celoslovenské dni poľa	4 768	5 829
Asociácia výrobcov organických hnojív	25 268	0
Voda a ryby - Spoločnosť pre ochranu vodných biotopov Slovenska, n.o.	4 577	0
Združenie chovateľov rýb na Slovensku	5 735	5 829
Klub poľnohospodárskych novinárov	4 631	6 584
S ROZUMOM DO HORY	9 280	12 700
OZ Zeleň	4 100	2 000
Slovenský zväz vidieckej turistiky a agroturistiky	0	5 000
Podunajská vína cesta	4 040	4 080
Chute Malých Karpát - združenie malokarpatských vinárov, o. z.	0	19 497
Cech vinohradníkov a vinárov Slovenska, o. z.	0	7 288
Spolok vinohradníkov a vinárov - Strekov	0	4 080
Zväz vinohradníkov a vinárov Slovenska	0	40 105
Kompenzácia strát na zvieratách v dôsledku nariadených veterinárnych opatrení pre chovateľov (nepodnikateľov) - včelí mor	161 494	256 676
Národné podpory - dotácie jednotlivcom spolu	2 070 542	2 469 711

Prameň: Návrh záverečného účtu kapitoly MPRV SR za rok 2023, 2024; Vypracoval: MPRV SR

8.6. Celková podpora poľnohospodárstva a potravinárstva

Do celkových výdavkov na poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka spadajú aj všeobecné služby, ktoré boli poskytované prevažne špecializovanými inštitúciami v rámci rezortu pôdohospodárstva. Patrí sem:

- *Výskum a vývoj*: výskumné ústavy rezortu, národné opatrenia (zachovanie a starostlivosť o genofond zvierat, výskum a vývoj na zachovanie a starostlivosť o genofond rastlín, výskum a vývoj na zachovanie a rozširovanie genetického základu pestovaných rastlín),
- *Poľnohospodárske poradenstvo a vzdelávanie*: Inštitút znalostného pôdohospodárstva a inovácií v Nitre a Inštitút vzdelávania veterinárnych lekárov v Košiciach (príspevkové organizácie MPRV SR) zabezpečujú vzdelávacie aktivity,
- *Služby špecializovanej štátnej správy* poskytované prostredníctvom
 - rozpočtových organizácií: Štátna veterinárna a potravinová správa SR (ŠVPS SR), Ústredný kontrolný a skúšobný ústav poľnohospodársky v Bratislave (ÚKSÚP), Plemenárska inšpekcia SR Nitra,
 - príspevkových organizácií: Štátny veterinárny a potravinový ústav (ŠVPÚ), Národné poľnohospodárske a potravinárske centrum (NPPC), Národné lesnícke centrum (NLC),
 - a štátneho podniku: Plemenárske služby SR, š. p. (výdavky na registre CEHZ),
- *Infraštruktúra*: pozemkové úpravy z rozpočtovej kapitoly MPRV SR (mimo opatrení PRV SR 2014-2022),
- *Marketing a propagácia*: propagácia rezortu, marketingové aktivity poľnohospodárskych výrobkov a potravín, vrátane Značky kvality SK,
- *Ostatné služby*: inštitucionálne výdavky úradu MPRV SR, PPA, informatizácia rezortu, rezortná štatistika, zahraničná spolupráca rezortu, transfer pre Múzeum vo Sv. Antone.

Tab. 74 Štruktúra podpôr na všeobecné služby v rokoch 2023 a 2024 (v €)

	2023	2024
Vzdelávanie	1 246 001	1 386 067
Služby organizácií špecializovanej štátnej správy (vrátane výskumu a vývoja)	80 951 731	95 916 079
Infraštruktúra	20 809	14 563
Marketing a propagácia	700 685	2 071 591
Ostatné služby	57 745 634	57 948 203
Spolu	135 786 115	157 336 504

Prameň: Správa Slovenskej republiky pre Monitoring a hodnotenie poľnohospodárskych politík OECD 2023, 2024

Poznámka: * finančné prostriedky na vedu a výskum sú uvedené samostatne v ďalšej tabuľke

Vypracoval: MPRV SR

Najväčší podiel na všeobecných službách mali služby ústavov špecializovanej štátnej správy, ktorých činnosť sa zameriavala predovšetkým na kontrolu dodržiavania fytozoozootoologických a hygienických predpisov s cieľom zachovania bezpečnosti potravín. Podstatný objem vyplatených podpôr predstavujú výdavky na ostatné služby, z čoho najväčší podiel pripadol na činnosť PPA a úradu MPRV SR.

Tab. 75 Štruktúra podpôr na služby špecializovanej štátnej správy a ostatné služby v r. 2024 (v €)

Služby špecializovanej štátnej správy	€	Ostatné služby	€
ŠVPS	44 766 923	výdavky úradu MPRV SR	19 597 950
ÚKSÚP	21 597 686	PPA	33 464 823
Plemenárska inšpekcia	478 360	informatizácia rezortu	2 895 381
ŠVPÚ	5 051 939	rezortná štatistika	199 749
NPPC	12 809 082	zahraničná spolupráca	1 292 193
NLC	10 285 090	Múzeum vo sv. Antone	498 107
Plemenárske služby, š.p.	927 000		
Spolu	95 916 079		57 948 203

Prameň: Správa Slovenskej republiky pre Monitoring a hodnotenie poľnohospodárskych politík OECD 2024
Vypracoval: MPRV SR

Tab. 76 Vyplatené fin. prostriedky na vedu a výskum v rezorte MPRV SR v roku 2024 (v €)

Názov organizácie	Inštitucionálna forma	Účelová forma	Spolu čerpané	Počet projektov
NPPC	1 093 404	1 442 641	2 536 045	14
NLC	221 038	374 681	595 719	5
Spolu	1 314 442	1 817 322	3 131 764	19

Prameň: Návrh záverečného účtu kapitoly MPRV SR za rok 2024
Vypracoval: MPRV SR

Výdavky do slovenského pôdohospodárstva sa v roku 2024 zvýšili oproti predchádzajúcemu roku z 807,84 na 1344,5 mil. € (+ 66,4 %).

Najväčší podiel na celkových výdavkoch (45,3 %) tvorili výdavky na priame platby. Druhou skupinou podpôr, ktorá sa podieľala 33,5 % na celkových výdavkoch, boli prostriedky na rozvoj vidieka. Tretí najväčší objem výdavkov (11,7 %) smeroval do všeobecných služieb.

Tab. 77 Celkové výdavky na poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka v r. 2023 - 2024 (v mil. €)

	výdavky v r. 2023			výdavky v r. 2024		
	EÚ	SR	Spolu	EÚ	SR	Spolu
Trhovo orientované výdavky	18,78	32,92	51,71	14,55	20,45	35,00
Priame platby	320,12	3,61	323,73	605,92	3,66	609,58
Rozvoj vidieka	170,06	58,44	228,50	310,59	139,16	449,74
Rybné hospodárstvo	0,58	0,19	0,77	1,56	0,52	2,08
Štátna pomoc a národné podpory	0,00	62,46	62,46	0,00	90,81	90,81
Všeobecné služby	0,00	140,66	140,66	0,00	157,34	157,34
Spolu	509,54	298,29	807,84	932,61	411,89	1 344,50

Vypracoval: MPRV SR

9. VEDA, VÝSKUM, VZDELÁVANIE A PORADENSTVO V POĽNOHOSPODÁRSTVE A POTRAVINÁRSTVE

9.1. Veda a výskum

Národné poľnohospodárske a potravinárske centrum (ďalej len „NPPC“), ktoré bolo zriadené dňom 1. 1. 2014 (Rozhodnutím Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR č. 4818/2013- 250) aktuálne pozostáva zo štyroch výskumných pracovísk, t. j. Výskumný ústav rastlinnej výroby, Výskumný ústav živočíšnej výroby, Výskumný ústav potravinársky a Výskumný ústav pôdoznanectva a ochrany pôdy.

Hlavným poslaním NPPC je zabezpečovanie komplexného výskumu a zhromažďovania poznatkov v oblasti trvalo udržateľného využívania a ochrany prírodných, predovšetkým pôdnych zdrojov a vody pre pestovanie rastlín a chov zvierat, kvality a bezpečnosti, inovácií a konkurencieschopnosti potravinárskych a nepotravinárskych výrobkov poľnohospodárskeho pôvodu, produkčného i mimoprodukčného vplyvu poľnohospodárstva na životné prostredie a rozvoj vidieka a transfer poznatkov poľnohospodárskeho výskumu užívateľom.

Významným poslaním NPPC je rozvíjanie medzinárodnej spolupráce a jeho integrácia do medzinárodného vedeckovýskumného priestoru, predovšetkým zapájaním sa do riešenia projektov v rámci programu EÚ H2020/Horizon Europe. Nemenej dôležitá je publikačná činnosť a zabezpečovanie expertnej činnosti, odborného poradenstva v oblastiach pôdohospodárstva a potravinárstva, informačné aktivity (školenia) v oblasti pestovania plodín, chovu hospodárskych zvierat, kvality a bezpečnosti potravín a ochrany pôd.

V súlade s uznesením vlády SR č. 1370 z 18. decembra 2002 bol dňa 22. 12. 2023 uzatvorený kontrakt číslo 720/2023/MPRVSR-930 (ďalej len „kontrakt“) medzi MPRV SR a jeho priamo riadenou príspevkovou organizáciou – NPPC. Dňa 7. 6. 2024 bol schválený dodatok č. 1 ku kontraktu č. 720/2023/MPRVSR-930, dňa 4. 9. 2024 dodatok č. 2, dňa 12. 12. 2024 dodatok č. 3 a dňa 17. 12. 2024 dodatok č. 4.

Celková hodnota kontrahovaných úloh zo štátneho rozpočtu (rezortné úlohy výskumu a vývoja, úlohy odbornej pomoci a inštitucionálne financovanie v rámci plnenia výskumného zámeru) bola v pôvodnom kontrakte stanovená na 5 115 959 €, ktorá sa dodatkom kontraktu č. 1 upravila na 6 077 179 €, dodatkom č. 2 na 7 428 579 €, dodatkom č. 3 na 9 733 225 € a dodatkom č. 4 na 13 192 715,90 €.

NPPC v roku 2024 riešilo 14 rezortných projektov vedy a výskumu, 45 úloh odbornej pomoci a 2 špeciálne úlohy s celkovou kontrahovanou sumou 13 192 715,90 €. Z uvedenej sumy však 3 459 490,90 € predstavujú finančné prostriedky určené na finančné vyrovnanie projektu SmartFarm (v tom celková suma pre NPPC vo výške 997 324,35 € a suma pre partnerov projektu a vrátenie zálohy za NPPC a partnera projektu vo výške 2 462 166,55 €).

Z mimorezortných zdrojov bolo riešených a financovaných 31 projektov APVV v celkovej sume 801 406 € (vrátane finančných prostriedkov pre spoluriešiteľov v čiastke 196 761 €), príjem z projektov H2020/HE bol 400 341,13 € a z ostatných projektov a grantov 1 427 892,21 € (vrátane finančných prostriedkov pre spoluriešiteľov v čiastke 83 794,81 €). Z Úradu práce bol poskytnutý finančný príspevok na vzdelávanie zamestnancov v rámci projektu Podpora rozvoja zručností zamestnancov v sume 125 280 €.

V roku 2024 boli riešené nasledujúce projekty a granty:

- 31 projektov APVV,
- 8 medzinárodných projektov v rámci programu Horizont 2020/Horizont Europe,
- 4 projekty programu COST,
- 3 projekty v rámci Programu cezhraničnej spolupráce Interreg.

- 6 projektov v rámci operačného programu Plán obnovy a odolnosti SR,
- 2 projekty PRV,
- 26 ostatných projektov.

V roku 2024 bolo vypracovaných a podaných 25 projektov APVV, ktoré sú zatiaľ v štádiu schvaľovania.

V roku 2024 plnilo NPPC špecifické činnosti:

- na národnej úrovni:

Aktívna účasť pri implementácii inovovanej Stratégie inteligentnej špecializácie RIS3 SK 2021 – 2027. Spolupráca s Národným kontaktným bodom Horizon Europe pre klaster 6 (aktívna účasť na podujatiach k Misiám), informačné pracovné stretnutia na VAIA – implementácia domény 5, prepojenie s Misiami a konceptom živých laboratórií.

- na medzinárodnej úrovni a na úrovni EK

Zastupovanie SR v Stálom výbore pre poľnohospodársky výskum pri EK SCAR - národný delegát, účasť v Riadiacom výbore SCAR (2 zasadnutia), na plenárnych zasadnutiach SCAR (1 x ročne) a aktívna účasť na podujatiach s prípravou programu Horizon Europe 2021 – 2027. Účasť na stretnutiach EK s aktérmi – príprava Partnerstiev Horizon Europe (Partnerstvo Agroecology Living Labs).

Aktívna účasť v medzinárodnej platforme BIOEAST - národný kontaktný bod BIOEAST, účasť na zasadnutiach Rady BIOEAST, konzultácie k dokumentom BIOEAST a pokračovaciemu projektu nadväzujúcemu na BIOEAST s názvom BOOST4BIOEAST.

Príprava rôznych pracovných dokumentov, spolupráca so Stálym Zastúpením SK v EÚ v Bruseli, s MPRV SR a expertných podkladov pre predstaviteľov MPRV SR.

Účasť expertov na zasadnutiach FAO, UNCCD, ECPGR.

Rokovania Rady BIOEAST zamerané najmä na aktívne presadzovanie záujmov iniciatívy (hľadanie partnerov do projektov Horizon Europe, komunikácia s aktérmi v SR).

Spolupráca s MPRV SR na príprave podkladov pre vystúpenia vysokých štátnych predstaviteľov.

Riešenie BIOEAST projektu a pokračovacieho BOOST4BIOEAST projektu (spolu s MPRV SR a NLC) - účasť expertov SR na práci tematických pracovných skupín – TWG Agroecology, TWF Food Systems, príprava strategickej výskumnej a inovačnej agendy SRIA BIOEAST (Strategic Research and Innovation Agenda).

Koordinácia zapojenia organizačných útvarov NPPC a ústavov do iných medzinárodných platforiem (napr. Aliancia for pesticide free).

Významné výsledky činnosti pre Slovensko boli:

Úlohy odbornej pomoci, ktoré NPPC riešilo v roku 2024, vychádzali zo spoločenských i hospodárskych objednávok riadiacej a výrobnjej sféry a boli plne v súlade so stratégiou rozvoja odvetvia v rámci národného hospodárstva SR. Vo veľkej miere boli riešené v rámci medzinárodnej vedecko-technickej spolupráce.

Z riešenia úloh odbornej pomoci, pre MPRV SR v roku 2024, vyplynulo spolu 197 realizačných výstupov, z ktorých bolo 59 hmotných a 138 nehmotných.

Okrem zabezpečovania úloh výskumu a vývoja v SR získalo NPPC významné postavenie aj v medzinárodnom meradle. Dokumentuje to riešenie 8 medzinárodných projektov, aktívna účasť pracovníkov NPPC v 61 medzinárodných vedeckých a odborných organizáciách.

Pracovníci NPPC aktívne pracovali v 75 orgánoch a komisiách ústrednej štátnej správy, v 66 profesijných a záujmových združeníach, zväzoch a podobných organizácií, v 29 orgánoch ostatných organizácií s pôsobnosťou

v poľnohospodárstve, v 22 vedeckých radách vedecko-výskumných pracovísk a v 36 redakčných radách periodík. V priebehu roku 2024 sa spracovalo a následne riadiacim orgánom s celospoločenským a regionálnym významom predložilo 52 podkladov pre prípravu legislatívnych predpisov a 46 koncepčných, prognostických a expertíznych materiálov pre riadiace orgány na základe požiadaviek MPRV SR a jeho odborných sekcií.

NPPC organizovalo konferencie, semináre, školenia, kurzy a prednášky ako aj monitoring, akreditačnú, skúšobnú a kontrolnú činnosť.

Dôležitým hodnotiacim kritériom NPPC bola publikačná činnosť. V roku 2024 pracovníci NPPC publikovali (na základe prepočítaných podielov pracovníkov) 710,79 prác a mali celkovo 3 013 citácií, z toho v zahraničných publikáciách registrovaných v citačných indexoch (Web of Science + SCOPUS) bolo citovaných 2 401 prác.

Pracovníci NPPC sa podieľali na vedeckej výchove a pedagogickej činnosti. V roku 2024 pôsobil v pedagogickom procese 19 prednášateľov z NPPC, ktorí na 7 slovenských univerzitách prednášali 1 224,5 hodín a odborne viedli 11 doktorandov a 36 diplomantov a bakalárov.

Významnou činnosťou NPPC bola koordinácia Národných programov zachovania genofondu pôvodných a ohrozených druhov rastlín a plemien hospodárskych zvierat vrátane tvorby národných databáň. NPPC - VÚRV koordinoval Národný program ochrany genetických zdrojov rastlín (GZR) pre výživu a poľnohospodárstvo a zabezpečoval prevádzku Génovej banky semenných kultúr Slovenskej republiky. NPPC - VÚŽV Nitra plnil úlohy národného kontaktného bodu pre ŽGZ vyplývajúce z medzinárodných dohôd a dohovorov ratifikovaných SR.

NPPC je etablovaným a akceptovaným výskumným pracoviskom, má veľmi dobre rozvinutú medzinárodnú spoluprácu a rastie aj záujem súkromnej sféry o spoluprácu.

Najpočetnejšími odberateľmi výsledkov výskumu a vývoja NPPC boli univerzity, stredné odborné školy, široká odborná a ostatná verejnosť, fyzické a právnické osoby podnikajúce v rámci poľnohospodárstva, ktoré preberali najnovšie poznatky z riešenia v oblastiach rastlinnej a živočíšnej výroby, pôdoznanectva a ochrany pôdy, potravinárstva a efektívnych spôsobov využívania biomasy pre energetické účely. Okresné úrady - lesné odbory - využívali výsledky NPPC-VÚŽV Nitra v poradných zboroch a chovateľských radách poľných oblastí.

9.2. Vzdelávanie

Inštitút znalostného pôdohospodárstva a inovácií vznikol dňa 1. 1. 2023 v zmysle rozhodnutia Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR č. 8570/2022-250 začlenením úloh a činností štátneho podniku Agroinštitút Nitra do štátnej príspevkovej organizácie Agentúry pre rozvoj vidieka a následnou zmenou organizačnej štruktúry a názvu Agentúry pre rozvoj vidieka na Inštitút znalostného pôdohospodárstva a inovácií (ďalej „IZPI“).

IZPI je zameraný na poskytovanie komplexných informačných a poradenských služieb pre subjekty v pôdohospodárstve a vidieckom priestore. Okrem toho plní aj úlohy pre podnietenie a podporu inovácií v sektore, zefektívnenie výmeny vedomostí a sieťovania aktérov v sektore s cieľom modernizácie poľnohospodárstva a vidieka. Na základe nariadenia EP a Rady (EÚ) č. 1305/2013 o podpore rozvoja vidieka prostredníctvom Európskeho poľnohospodárskeho fondu pre rozvoj vidieka (ďalej len „EPFRV“) a o zrušení nariadenia Rady (ES) č.1698/2005 a nariadenia EP a Rady (EÚ) č. 2220/2020 je v Programe rozvoja vidieka SR 2014 – 2022 IZPI definovaný ako hosťiteľský orgán jednotky Národnej siete rozvoja vidieka na uvedené programové obdobie. Zároveň, v nadväznosti na kapitolu 8 Strategického plánu Spoločnej poľnohospodárskej politiky 2023 - 2027 je IZPI určený ako implementátor AKIS (Agricultural Knowledge and Innovation Systems - pôdohospodárske znalostné a inovačné systémy).

Celkové príjmy príspevkovej organizácie IZPI za rok 2024 boli vo výške 3 157 647,00 €. Uvedené príjmy boli tvorené:

- príjmom za bežný transfer štátneho rozpočtu v sume 1 129 646,00 €,
- príjmom za kapitálový transfer štátneho rozpočtu v sume 0,00 €,
- príjmom nenávratného finančného príspevku na NSRV SR v sume 970 813,00 €,
- ostatné príjmy zo štrukturálnych fondov EÚ (granty a projekty) v sume 96 779,00 €,
- príjmom z vlastných zdrojov z podnikateľskej a hlavnej činnosti v sume 960 408,00 €.

Hlavným cieľom inštitútu ako aj regionálnych inštitútov znalostného pôdohospodárstva (RIZPI) pre rok 2024 bolo zhromažďovanie, analyzovanie a šírenie informácií pre subjekty v pôdohospodárstve a vidieckom priestore, propagácia činnosti organizácie, tvorba štruktúry AKIS, podpora spolupráce na regionálnej, národnej a nadnárodnej úrovni, zefektívnenie výmeny vedomostí a sieťovania aktérov v sektore s cieľom modernizácie pôdohospodárstva a vidieka. Zadefinovaný cieľ sa realizoval prostredníctvom plnenia 7 úloh financovaných z kontraktu medzi IZPI a MPRV SR na rok 2024 a úloh financovaných z iných zdrojov. Štátny rozpočet v hodnote 1 129 646,00 € bol vyčerpaný v plnej výške.

Výdavky Národnej siete rozvoja vidieka SR (Technická pomoc PRV SR 2014 – 2022) boli v roku 2024 čerpané vo výške 816 968,00 €. Výdavky z vlastných zdrojov boli viazané na krytie nákladov spojených s prevádzkou hotela, s krátkodobým a dlhodobým prenájmom nebytových priestorov a mzdových nákladov s príslušnosťou k podnikateľskej činnosti a na krytie nákladov spojených s organizáciou školení a mzdových nákladov s príslušnosťou k hlavnej činnosti. Finančné prostriedky z príjmov zo štrukturálnych fondov EÚ boli použité v súlade s určením podľa projektu, a to najmä na krytie mzdových nákladov a nákladov vzniknutých pri plnení úloh daného projektu.

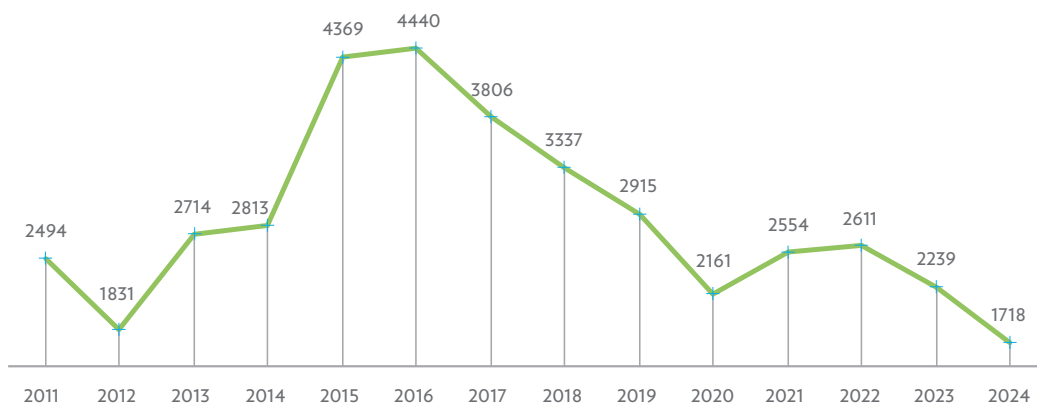
V roku 2023 IZPI zrealizovalo celkovo 69 vzdelávacích aktivít, ktorých sa zúčastnilo 1 718 osôb.

Tab. 78 Vývoj počtu vzdelávacích aktivít a počtu vzdelávaných v rokoch 2017 - 2024

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Počet vzdelávacích aktivít	199	127	105	87	89	80	75	69
Počet vzdelávaných	3 806	3 337	2 915	2 161	2 554	2 611	2 239	1 718

Prameň: IZPI; Vypracoval: MPRV SR

Graf 46 Vývoj počtu účastníkov vzdelávacích aktivít za obdobie rokov 2011 - 2024

Prameň: IZPI; Vypracoval: MPRV SR

V roku 2024 realizoval IZPI vzdelávacie programy financované z vlastných zdrojov, mimo rozpočtu, formou účastníckeho poplatku (tabuľka 79).

Odbornú spôsobilosť v oblasti uvádzania prípravkov na ochranu rastlín v zmysle § 32 ods. 6 zákona č. 405/2011 Z. z. o rastlinolekárskej starostlivosti na základe poverenia MPRV SR č. 224/2023 zo dňa 9. 1. 2023 získalo v roku 2024 spolu 981 osôb.

V priebehu roka 2024 boli na základe akreditácie MŠVVaM SR podľa § 9 ods. 2 zákona č. 568/2009 Z. z. o celožiivotnom vzdelávaní realizovali vzdelávacie aktivity, ktorých sa celkom zúčastnilo 371 osôb.

Tab. 79 **Prehľad akreditovaných vzdelávacích kurzov realizovaných v roku 2024**

Názov kurzu	číslo akreditácie	rozsah v hodinách	počet účastníkov
Odborná príprava na prácu s dezinfekčnými prípravkami na profesionálne použitie a na prácu s prípravkami na reguláciu živočíšnych škodcov na profesionálne použitie	3801/2023/1/6	20	18
Aktualizačná odborná príprava na prácu s dezinfekčnými prípravkami na profesionálne použitie a na prácu s prípravkami na reguláciu živočíšnych škodcov na profesionálne použitie	3801/2023/1/6	16	15
Prevádzkovanie liehovarnického závodu na pestovateľské pálenie ovocia	3801/2023/1/1	80	13
Odborná príprava na overenie odbornej spôsobilosti na prácu s veľmi toxickými látkami a zmesami a toxickými látkami a zmesami	3801/2023/1/7	10	111
Aktualizačná odborná príprava na prácu s veľmi toxickými látkami a zmesami a toxickými látkami a zmesami	3801/2023/1/7	10	52
Začínajúci včelár	3801/2023/1/4	56	8
Pestovanie a spracovanie liečivých rastlín	3801/2023/1/3	20	23
Základy podnikania a podporné opatrenia v agrosektore	3801/2023/1/5	38	131
SPOLU			371

Prameň: IZPI

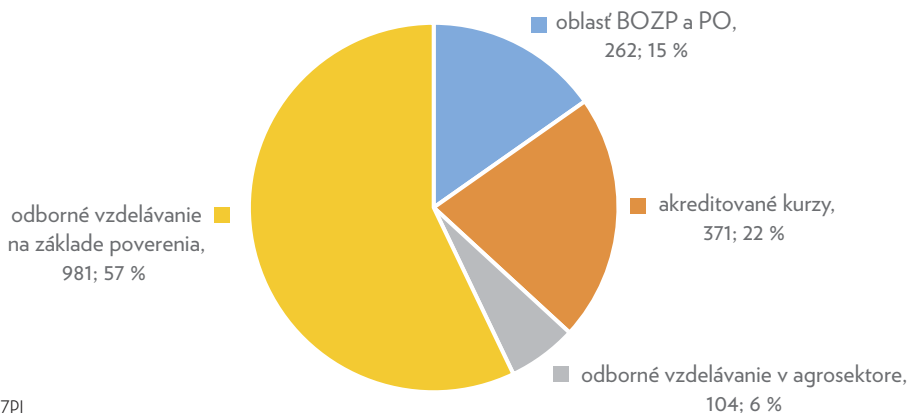
Vypracoval: MPRV SR

V oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci (ďalej len BOZP) a v oblasti požiarnej ochrany (ďalej PO) sa vzdelávacích aktivít v roku 2024 zúčastnilo celkovo 262 osôb.

Vzdelávacie aktivity boli zamerané na:

- odbornú prípravu bezpečnostných technikov na základe oprávnenia Národného inšpektorátu práce SR č. VVZ-0010/23-01.2 (10 absolventov);
- aktualizáciu odbornú prípravu bezpečnostných technikov na základe oprávnenia Národného inšpektorátu práce SR č. VVZ-0010/23-01.2 (53 absolventov);
- základnú odbornú prípravu technikov požiarnej ochrany na základe oprávnenia Prezídia hasičského a záchranného zboru, oprávnenie č. 6/2023 (18 absolventov);
- aktualizáciu odbornú prípravu technikov požiarnej ochrany na základe oprávnenia Prezídia hasičského a záchranného zboru, oprávnenie č. 6/2023 (94 absolventov);
- BOZP vedúcich pracovníkov páleníc (42 účastníkov);
- prípravny kurz BT ku skúškam na NIP (45 účastníkov).

Graf 47 Vzdelávacie aktivity podľa oblastí v závislosti od počtu účastníkov v roku 2024

Prameň: IZPI
Vypracoval: MPRV SR

Ďalšie odborné vzdelávanie realizované v roku 2024 bolo zamerané na:

- Školenie vodohospodárov (60 účastníkov),
- Nový zákon o ochrane ovzdušia (8 účastníkov),
- Pestovanie medonosných rastlín (8 účastníkov),
- Fytoterapia – liečba a prevencia chorôb pomocou liečivých rastlín (13 účastníkov),
- Presné poľnohospodárstvo a smart technológie (15 účastníkov).

V nasledujúcej tabuľke je uvedený počet účastníkov podľa jednotlivých oblastí vzdelávacích aktivít v rokoch 2019 – 2024.

Tab. 80 Vývoj počtu účastníkov všetkých vzdelávacích aktivít v rokoch 2019 – 2024

	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Informačné semináre k aplikácii GSAA	103	0	0	0	0	0
Odborné vzdelávanie na základe poverenia (POR-ky)	831	1 077	1 126	971	860	981
Odborné vzdelávanie v agrosektore	1 208	198	281	723	854	104
Oblasť BOZP a PO	345	260	330	318	179	262
Akreditované kurzy	428	596	817	599	346	371
Ostatné	0	30	0	0	0	0
Spolu počet účastníkov vzdelávacích aktivít	2 915	2 161	2 554	2 611	2 239	1 718
Počet realizovaných vzdelávacích aktivít	105	83	89	80	75	69
z toho počet seminárov ku GSAA	16	0	0	0	0	0
Počet odučených osobohodín	41 911	31 555	41 046	41 206	25 939	26 643

Prameň: IZPI
Vypracoval: MPRV SR

Poradenský systém v pôdohospodárstve

V rámci Centrálného registra pôdohospodárskych poradcov (ďalej CRPP) nastali v roku 2024 zmeny v počtoch poradcov:

- 147 poľnohospodárskych poradcov k 1.1.2024,
- žiadny z poľnohospodárskych poradcov nepožiadaval v priebehu roku 2024 o vyradenie z CRPP,
- 10 poradcov vyradených na základe nesplnenia stanovených kritérií,
- 137 poľnohospodárskych poradcov v CRPP k 31.12.2024,
- 38 poradcov pre oblasť lesného hospodárstva v CRPP k 1.1.2024 a tiež k 31.12.2024.

Informačný a komunikačný portál pôdohospodárskeho poradenského systému na šírenie autorizovaných databáz a informácií www.agroporadenstvo.sk bol počas roka 2024 funkčný. Za sledované obdobie mala stránka viac ako 30 tisíc zobrazení, z toho približne 85 % tvorili noví návštevníci a 15 % bolo opätovne sa vracajúcich. Až 89 % tvorili návštevníci zo Slovenska. Na stránku bolo v rámci roka 2024 pridaných 316 odborných článkov rôzneho charakteru, rozdelených do jednotlivých tematických oblastí a 35 nových legislatívnych noriem a právnych predpisov, spolu 351 aktualizácií. V nasledujúcej tabuľke je prehľad o počtoch zverejnených článkov a legislatívnych predpisov za obdobie rokov 2019 - 2024 na stránke www.agroporadenstvo.sk.

Tab. 81 Počet zverejnených článkov a legislatívnych predpisov

	2020	2021	2022	2023	2024
Počet pridaných odborných článkov	292	328	325	297	316
Počet pridaných legislatívnych predpisov	71	63	61	84	35
SPOLU	363	391	386	381	351

Prameň: IZPI

Vypracoval: MPRV SR

Medzinárodné projekty

V rámci rozvoja medzinárodných vzťahov a spolupráce sa IZPI zapája predovšetkým do programov ERASMUS+. Medzinárodnú spoluprácu realizuje v rámci vedecko-výskumnej činnosti na úrovni spoločných projektov, najmä s krajinami v európskom prostredí, ďalej spolupracuje na e-learningových vzdelávacích projektoch, tiež zabezpečuje obojstranný transfer informácií a vedomostí v kontexte smerovania politiky agrozozoru, uplatňovania novej legislatívy, nariadení EÚ i potrieb pôdohospodárskej praxe.

V roku 2024 ukončil IZPI realizáciu nasledujúcich projektov:

Projekt BeePro: Rational use of plant protection products and fertilizers in terms of the impact on bees in the ecosystem / Racionálne využívanie prípravkov na ochranu rastlín a hnojív z hľadiska vplyvu na včely v ekosystéme. IZPI (Agroinštitút) bol koordinátorom projektu. Hlavným cieľom projektu bolo aktualizovať a zlepšiť vedomosti a povedomie študentov v OVP, organizácií pôsobiach v OVP, poľnohospodárov a ľudí pracujúcich v poľnohospodárskej výrobe v oblasti ekologického včelárstva a správneho používania chemických prípravkov na ochranu rastlín a hnojív. Zámerom projektu bolo vytvorenie učebných osnov a obsahu interaktívneho vzdelávania, zameraného na ekologické

včelárstvo a vývoj interaktívnych tréningových materiálov a nástrojov o ekologickom včelárstve a racionálnom používaní prípravkov na ochranu rastlín.

Trvanie projektu: november 2021 – marec 2024

Webové sídlo: <https://beepro.sk/>

Projekt CAPTIVATE: CAP Transfer of Information Via Assessment, Training and Extension / Prenos informácií prostredníctvom hodnotenia, školenia a rozšírenia.

Cieľom projektu CAPTIVATE bolo poskytnúť inovatívnu, komplexnú a cieľnú metodiku pre poľnohospodárskych producentov a poskytovateľov pôdohospodárskych poradenských služieb, zameranú na zlepšenie ich vedomostí v kľúčovej oblasti trvalo udržateľného poľnohospodárstva, ktorá je stredobodom novej SPP a zároveň priťahuje značnú spoločenskú pozornosť zo strany zákazníkov. Cieľom projektu bolo vyvinúť hodnotiaci a školiaci systém, zameraný na farmárov, aby sa nové požiadavky SPP lepšie prepojili s inovatívnymi osvedčenými postupmi ekologického riadenia v prospech lepšej implementácie rôznych opatrení, zvýšeného využívania podpory, zlepšenej efektívnosti výroby a ochrany prírodného prostredia.

Trvanie projektu: november 2021 – november 2024

Webové sídlo: <https://cap-tivate.eu/>

Projekt FASTool: Developing Blended Training Program For Specialist Advisors In The EU Farm Advisory System / Vývoj zmiešaného školiaceho programu pre odborných poradcov v poľnohospodárskom poradenskom systéme EÚ.

Projekt FASTool bol zameraný na „rozvíjanie profesijného profilu špecializovaných poľnohospodárskych poradcov na 6. úrovni EQF“ a „návrh vzdelávacích osnov programov kombinovaného vzdelávania“, pričom jeho cieľom bolo poskytnúť požadované kompetencie pre kvalifikovaných pôdohospodárskych poradcov v perspektíve EÚ a poskytnúť flexibilný spôsob vzdelávania. Špecializovaní pôdohospodárski poradcovia sú najdôležitejšou súčasťou systému, ktorý môže zvýšiť celkovú efektívnosť. Projekt FASTool poskytne riešenia pre riadenie ľudských zdrojov v systéme poľnohospodárskych poradenských systémov.

Hlavnými príjemcami projektu FASTool sú: Poskytovatelia celoživotného odborného vzdelávania, orgány a subjekty národného a regionálneho pôdohospodárskeho poradenského systému.

Trvanie projektu: december 2021 – február 2024

Webové sídlo: <https://www.fastoolproject.org/>

Projekt Spiritualist: Studies Practice in agRiculTurAL high Schol sTudents/Študijná prax v poľnohospodárstve stredoškôláci. Projekt je zameraný na vývoj vzdelávacích nástrojov v oblasti hydroponického poľnohospodárstva v rámci odborného vzdelávania a prípravy. Je z programu ERASMUS+, KA220-VET

Projekt bol zameraný na vývin vzdelávacích nástrojov v oblasti hydroponického poľnohospodárstva v rámci odborného vzdelávania a prípravy. Vďaka projektu SPIRITUALIST získajú študenti stredných poľnohospodárskych škôl, učitelia, študenti stredných odborných a poľnohospodárskych univerzít, ako aj farmári potrebné vedomosti a zručnosti pre v oblasti hydroponického poľnohospodárstva.

Trvanie: 01.10.2022 - 30.09.2024

Webové sídlo: <https://www.hydrospiritualist.eu/>

9.3. Celoživotné vzdelávanie zabezpečené Inštitútom vzdelávania veterinárnych lekárov

Inštitút vzdelávania veterinárnych lekárov (ďalej len „IVVL“) ako príspevková organizácia Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR je vzdelávacou inštitúciou, primárne zameranou na rozvoj ľudských zdrojov. V súlade so zákonom o veterinárnej starostlivosti a v intenciách svojho štatútu IVVL zabezpečuje celoživotné vzdelávanie veterinárnych lekárov vykonávajúcich štátne veterinárne činnosti a vzdelávanie ďalších zamestnancov orgánov veterinárnej správy a úradných veterinárnych laboratórií, predovšetkým prostredníctvom **Národného programu vzdelávania** v členení podľa odborných činností ŠVPS SR v oblastiach zdravia a ochrany zvierat, zahraničných vzťahov, dovozov a vývozov, kontroly krmív, ekológie, veterinárnej farmácie, hygieny produktov živočíšneho pôvodu, kontroly potravin rastlinného pôvodu, laboratórnej diagnostiky, legislatívy, auditu a kontroly, rýchleho výstražného systému a certifikácie.

V roku 2024 sa väčšina školení realizovala prezenčnou formou. V rámci Národného programu vzdelávania sa uskutočnilo spolu 28 vzdelávacích aktivít pre 3 285 zamestnancov štruktúry ŠVPS SR. Prezenčne sa na 18 aktivitách vyškolilo 1 859 inšpektorov, pričom z tohto počtu sa prezenčne zúčastnilo 950 inšpektorov a dištančne 909 inšpektorov, nakoľko v rámci niektorých aktivít prebiehali školenia kombinovane prezenčnou aj online formou. Dištančnou formou sa na 10 aktivitách vyškolilo 1 426 inšpektorov.

Jednou z činností Inštitútu vzdelávania veterinárnych lekárov v oblasti celoživotného vzdelávania je aj zabezpečovanie atestačnej prípravy na atestačnú skúšku 1. a 2. stupňa. Završením tejto formy vzdelávania je ústna skúška pred skúšobnou komisiou resp. skúšobným senátom, ktorá je realizovaná v súlade s vyhláškou MP SR č. 480/2007 Z. z. o postgraduálnom vzdelávaní. Dvojiročnú prípravu na atestačnú skúšku 1. stupňa v roku 2024 úspešne ukončilo 28 atestantov v odbore zdravie zvierat a ochrana zvierat, kontrola krmív, veterinárna ekológia, vedľajšie živočíšne produkty a hygiena produktov živočíšneho pôvodu. Atestačnú skúšku pre atestáciu 2. stupňa v odbore zdravie zvierat a ochrana zvierat úspešne absolvoval jeden atestant. Pre vedúcich zamestnancov organizácií, v súlade so zákonom o štátnej službe, bolo zabezpečené školenie „Riadený výberový rozhovor“, ktoré v dvoch termínoch absolvovalo 56 zamestnancov.

IVVL, okrem vzdelávania zamestnancov štruktúry ŠVPS SR, realizovalo vzdelávacie programy aj pre iné cieľové skupiny, kde v rámci 72 vzdelávacích aktivít sa v roku 2024 vyškolilo 1 602 účastníkov. Boli to nasledujúce školenia:

- **Ochrana zvierat pri preprave**, t. j. vzdelávací program určený hlavne pre vodičov a sprievodcov zúčastňujúcich sa prepravy zvierat v zmysle Nariadenie Rady (ES) č. 1/2005 z 22. decembra 2004 o ochrane zvierat počas prepravy a s ňou súvisiacich činností a o zmene a doplnení smerníc 64/432/EHS a 93/119/ES a nariadenia (ES) č. 1255/97.
- **Prevenčia chorôb kopýt a paznechtov u koní, hovädzieho dobytku a ošípaných** sa realizovalo v dvoch moduloch. Modul „Podkúvač“ je určený pre osoby zaoberajúce sa chovom alebo výcvikom koní, starostlivosťou o zdravie koní, ošetrovateľov, farmárov a ostatných poľnohospodárskych pracovníkov. Modul „Paznechtár“ je určený pre osoby zaoberajúce sa chovom a ošetrovaním hovädzieho dobytku so zámerom pracovať v oblasti prevencie chorôb končatín.
- **Školenie poľovníkov o hygiene zveriny a ochrane zdravia ľudí** bolo v roku 2024 realizované osemkrát pre 187 záujemcov. Cieľom školenia bolo pripraviť účastníkov tak, aby získali špecifické odborné vedomosti a splnili požiadavky na odbornú spôsobilosť na prvotné vyšetrenie voľne žijúcej zveri na mieste. Tohto základného školenia sa zúčastnili osoby s platným poľovným lístkom a najmenej stredoškolským vzdelaním. Následne bolo uskutočnených pätnásť termínov záverečných skúšok pre 181 vyškolených poľovníkov.
- **Preškolenie poľovníkov** - v rámci preškolenia už vyškolených osôb po 5 rokoch sa uskutočnilo 16 preškolení s účasťou 519 osôb.

- **Ochrana zvierat počas usmrcovania**, v rámci nariadenia na ochranu zvierat počas usmrcovania a vyplývajúcej povinnosti usmrcovať zvieratá len vyškolenou osobou, sa v sledovanom roku uskutočnili školenia v dvoch termínoch, pričom sa vyškolilo spolu 45 osôb.
- **Ochrana zvierat používaných na vedecké účely alebo vzdelávacie účely**, vzdelávací program určený najmä pre zamestnancov výskumných a vedeckých inštitúcií, ktorí sa podieľajú na experimentoch, postupoch a používajú zvieratá na vedecké účely alebo vzdelávacie účely. V súlade s nariadením na ochranu zvierat používaných na vedecké účely alebo vzdelávacie účely a novelou zákona o veterinárnej starostlivosti č. 65/2021 Z. z., k získaniu odbornej spôsobilosti je vzdelávanie osôb rozdelené na teoretickú časť, praktickú výuku a záverečný test. Teoretickej časti školenia sa v jednom termíne zúčastnilo 50 osôb, pričom školenie prebehlo online formou.
- **Ochrana zvierat používaných na vedecké účely alebo vzdelávacie účely** – preškolenie po 4 rokoch v súlade s príslušnou legislatívou a §37 b), bod 4 zákona o veterinárnej starostlivosti. V sledovanom roku bolo online formou preškolených 53 osôb.
- **Odchyt túlavých zvierat**, v sledovanom období sa školenie realizovalo v zmysle zákona o veterinárnej starostlivosti a Vyhlášky MPRV SR č. 283/2020 Z. z. o podrobnostiach o ochrane spoločenských zvierat, požiadavkách na odchyt túlavých zvierat a požiadavkách na karanténne stanice a útulky pre zvieratá. Vzdelávací program je určený hlavne tým, ktorí chcú vykonávať odchyt túlavých zvierat na úrovni miest a obcí. V uplynulom roku sa vyškolilo 159 osôb v troch termínoch.
- **Školenie asistentov úradných veterinárnych lekárov** – preškolenie včelárov, školenie bolo realizované v súlade so zákonom o veterinárnej starostlivosti v znení zákona č. 184/2018 Z. z. a nariadením vlády SR č. 10/2023 Z. z. a bolo určené pre už vyškolených včelárov – asistentov, ktorí mali absolvovaný základný kurz a končila im platnosť certifikátov. V roku 2024 boli preškolení v troch termínoch 189 včelári.

Celkovo bolo inštitútom zrealizovaných 107 vzdelávacích aktivít s účasťou 5 003 osôb. IVVL prostredníctvom vyššie uvedených vzdelávacích aktivít operatívne reagoval na novovzniknuté legislatívne zmeny a potreby uskutočniť vzdelávanie v týchto oblastiach. Realizácia vzdelávacích aktivít sa uskutočnila v požadovanom rozsahu a kvalite najmä vďaka 60 erudovaným lektorom z radov zamestnancov ŠVPS SR, jej podriadených organizácií a rezortu MPRV SR, ktorí vykonávajú prednáškovú činnosť v rámci Národného programu vzdelávania bez nároku na honorár. V oblasti vzdelávania ostatných cieľových skupín pôsobilo 36 lektorov.

Tab. 82 Vzdelávacie aktivity organizované IVVL v roku 2024

Por. č.	Názov vzdelávacej aktivity	Počet aktivít	Počet účastníkov
I. Celoživotné vzdelávanie zamestnancov organizácií ŠVPS SR			
A: Národný program vzdelávania podľa odborných činností			
1.	Zdravie a ochrana zvierat	4	570
2.	Zahraničné vzťahy, dovozy a vývozy	4	158
3.	Kontrola krmív, ekológia a veterinárna farmácia	3	270
4.	Hygiena produktov živočíšneho pôvodu	4	402
5.	Kontrola potravín rastlinného pôvodu	7	512
4A	Hygiena produktov živočíšneho pôvodu	1	313
5A	Kontrola potravín rastlinného pôvodu		
6.	Legislatíva a právo	1	333
7.	Odbor kontroly a auditu	2	434
8.	Odbor laboratórnej diagnostiky, rýchleho výstražného systému a certifikácie	2	293
Spolu Národný program:		28	3 285
B: Ďalšie vzdelávanie			
9.	Atestačná príprava 1. stupňa	V rámci bodu A	31
10.	Atestačná skúška 1. stupňa	4	28
11.	Atestačná skúška 2. stupňa	1	1
12.	Riadený výberový rozhovor	2	56
Spolu Ďalšie vzdelávanie:		7	116
Spolu A + B: Zamestnanci organizácií ŠVPS SR		35	3 401
II. Vzdelávacie aktivity pre ostatné cieľové skupiny			
13.	Ochrana zvierat pri preprave	21	208
14.	Školenie poľovníkov o hygiene zveriny a ochrane zdravia ľudí	8	187
15.	Skúšky poľovníkov	15	181
16.	Preškolenie poľovníkov	16	519
17.	Ochrana zvierat počas usmrcovania	2	45
18.	Ochrana zvierat používaných na vedecké alebo vzdelávacie účely – teoretická časť	1	50
19.	Ochrana zvierat používaných na vedecké alebo vzdelávacie účely – preškolenie	1	53
20.	Odchyt túlavých zvierat	3	159
21.	Podkúvač	1	4
22.	Paznechtár	1	7
23.	Školenie asistentov úradných veterinárnych lekárov – preškolenie včelárov	3	189
Spolu Ostatné cieľové skupiny:		72	1 602
Spolu počet aktivít a počet účastníkov k 31. 12. 2024		107	5 003

Prameň: IVVL

Vypracoval: MPRV SR

10. ZOZNAM PRÁVNÝCH PREDPISOV

Zákony

- Zákon č. 103/2024 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 280/2017 Z. z. o poskytovaní podpory a dotácie v pôdohospodárstve a rozvoji vidieka a o zmene zákona č. 292/2014 Z. z. o príspevku poskytovanom z európskych štrukturálnych a investičných fondov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov
- Zákon č. 204/2024 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon Slovenskej národnej rady č. 330/1991 Zb. o pozemkových úpravách, usporiadaní pozemkového vlastníctva, pozemkových úradoch, pozemkovom fonde a o pozemkových spoločenstvách v znení neskorších predpisov a ktorým sa mení zákon č. 205/2023 Z. z. o zmene a doplnení niektorých zákonov v súvislosti s reformou stavebnej legislatívy v znení zákona č. 46/2024 Z. z.
- Zákon č. 247/2024 Z. z. o príspevkoch poskytovaných z Európskeho poľnohospodárskeho fondu pre rozvoj vidieka a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Podzákoné právne predpisy

- Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 71/2024 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 120/2023 Z. z., ktorým sa ustanovujú pravidlá predkladania žiadostí a znižovania priamych podpôr Strategického plánu spoločnej poľnohospodárskej politiky
- Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 91/2024 Z. z., ktorým sa ustanovujú pravidlá poskytovania podpory na vykonávanie opatrení Strategického plánu spoločnej poľnohospodárskej politiky v sektore vinohradníctva a vinárstva
- Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 100/2024 Z. z., ktorým sa dopĺňa nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 120/2023 Z. z., ktorým sa ustanovujú pravidlá predkladania žiadostí a znižovania priamych podpôr Strategického plánu spoločnej poľnohospodárskej politiky v znení nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 71/2024 Z. z.
- Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 222/2024 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 435/2022 Z. z., ktorým sa ustanovujú požiadavky na udržiavanie poľnohospodárskej plochy, aktívneho poľnohospodára a kondicionality v znení nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 515/2023 Z. z.
- Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 223/2024 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 200/2019 Z. z. o poskytovaní pomoci na dodávanie a distribúciu ovocia, zeleniny, mlieka a výrobkov z nich pre deti a žiakov v školách v znení neskorších predpisov
- Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 256/2024 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 165/2023 Z. z., ktorým sa ustanovujú pravidlá poskytovania podpory na vykonávanie opatrení Strategického plánu spoločnej poľnohospodárskej politiky vo vybraných poľnohospodárskych sektoroch
- Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 411/2024 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 120/2023 Z. z., ktorým sa ustanovujú pravidlá predkladania žiadostí a znižovania priamych podpôr Strategického plánu spoločnej poľnohospodárskej politiky v znení neskorších predpisov
- Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 412/2024 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 3/2023 Z. z., ktorým sa ustanovujú pravidlá poskytovania podpory na neprojektové opatrenia Strategického plánu spoločnej poľnohospodárskej politiky v znení nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 407/2023 Z. z.

- Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 413/2024 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 436/2022 Z. z., ktorým sa ustanovujú pravidlá poskytovania podpory v poľnohospodárstve formou priamych platieb v znení neskorších predpisov
- Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 414/2024 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 435/2022 Z. z., ktorým sa ustanovujú požiadavky na udržiavanie poľnohospodárskej plochy, aktívneho poľnohospodára a kondicionality v znení neskorších predpisov.

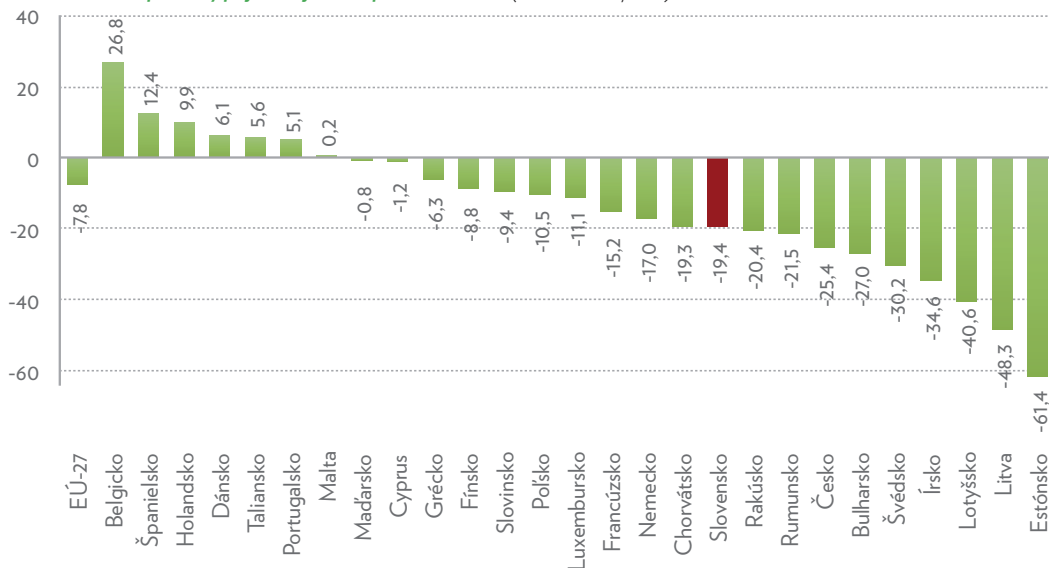

11. POĽNOHOSPODÁRSTVO A POTRAVINÁRSTVO KRAJÍN EURÓPSKEJ ÚNIE

Poľnohospodársky príjem¹ v priemere na jedného pracovníka – ročnú pracovnú jednotku (indikátor A) v krajinách EÚ-27 sa v roku 2023 medziročne znížil o 7,7 %. Vo väčšine členských štátov EÚ-27 sa indikátor A znížil, a to najmä v Estónsku (- 61,4 %), Litve (- 48,3 %) a Lotyšsku (- 40,6 %). Zvýšil sa v siedmich členských štátoch EÚ-27, najviac v Belgicku (+ 26,8 %), Španielsku (+ 12,4 %) a v Holandsku (+ 9,9 %).

Graf 48 **Poľnohospodársky príjem na jedného pracovníka v EÚ, (% zmena 2023/2022)**

Prameň: Eurostat, údaje za rok 2024 neboli zverejnené (august 2025)

Vypracoval: MPRV SR

V roku 2023 bol celkový poľnohospodársky príjem na ročnú pracovnú jednotku za EÚ v porovnaní s rokom 2015 vyšší o 34,64 %. V rámci jednotlivých členských štátov, najvyšší nárast v porovnaní s rokom 2015 bol zaznamenaný v Dánsku (+ 89,36 %), Poľsku (+ 74,64 %) a Bulharsku (+ 65,18 %). Najvýraznejší pokles v porovnaní s rokom 2015 bol zaznamenaný v Estónsku (- 42,34 %), na Malte (- 39,08 %) a v Litve (- 19,81 %).

¹ Poľnohospodársky príjem zahŕňa príjmy plynúce z poľnohospodárskej činnosti (rovnako ako neoddeliteľné nepoľnohospodárske a vedľajšie činnosti) za dané účtovné obdobie (t. j. kalendárny rok)

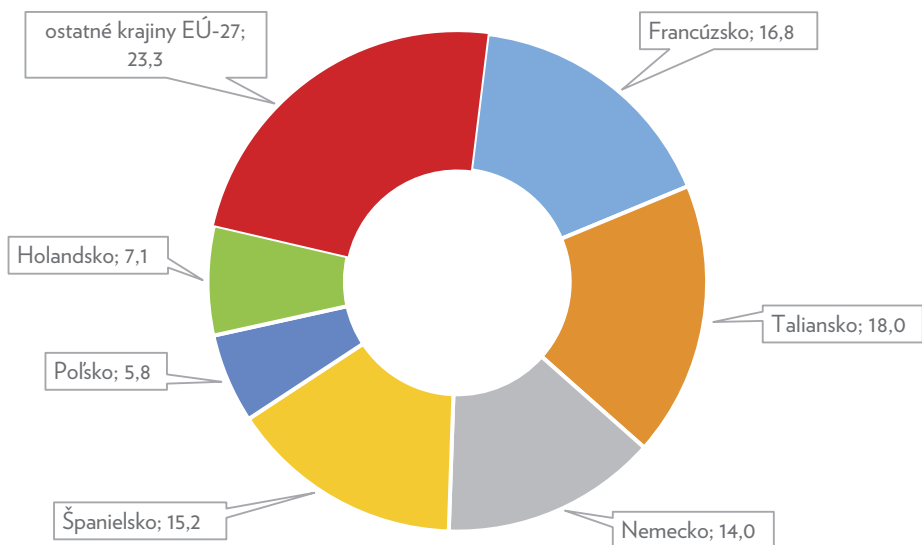
Tab. 83 Zmeny v poľnohospodárskom príjme na pracovníka (v %)

Krajina / zoskupenie	2023/2015	2023/2022	Krajina / zoskupenie	2023/2015	2023/2022
EÚ-27	34,64	-7,67	Luxembursko	30,36	-11,11
Belgicko	29,26	26,81	Francúzsko	7,6	-15,21
Španielsko	10,61	12,4	Nemecko	62,67	-17,05
Holandsko	6,14	9,89	Chorvátsko	42,56	-19,32
Dánsko	89,36	6,06	Slovensko	36,16	-19,45
Taliansko	33,05	5,57	Rakúsko	16,84	-20,43
Portugalsko	28,22	5,11	Rumunsko	2,14	-21,47
Malta	-39,08	0,2	Česko	-6,62	-25,43
Maďarsko	34,56	-0,85	Bulharsko	65,18	-27,01
Cyprus	12,35	-1,21	Švédsko	5,93	-30,23
Grécko	30,93	-6,27	Írsko	13,4	-34,57
Fínsko	30,37	-8,84	Lotyšsko	2,33	-40,6
Slovinsko	-11,6	-9,42	Litva	-19,81	-48,32
Poľsko	74,64	-10,53	Estónsko	-42,34	-61,42

Prameň: Eurostat, údaje za rok 2024 neboli zverejnené (august 2025)

Vypracoval: MPRV SR

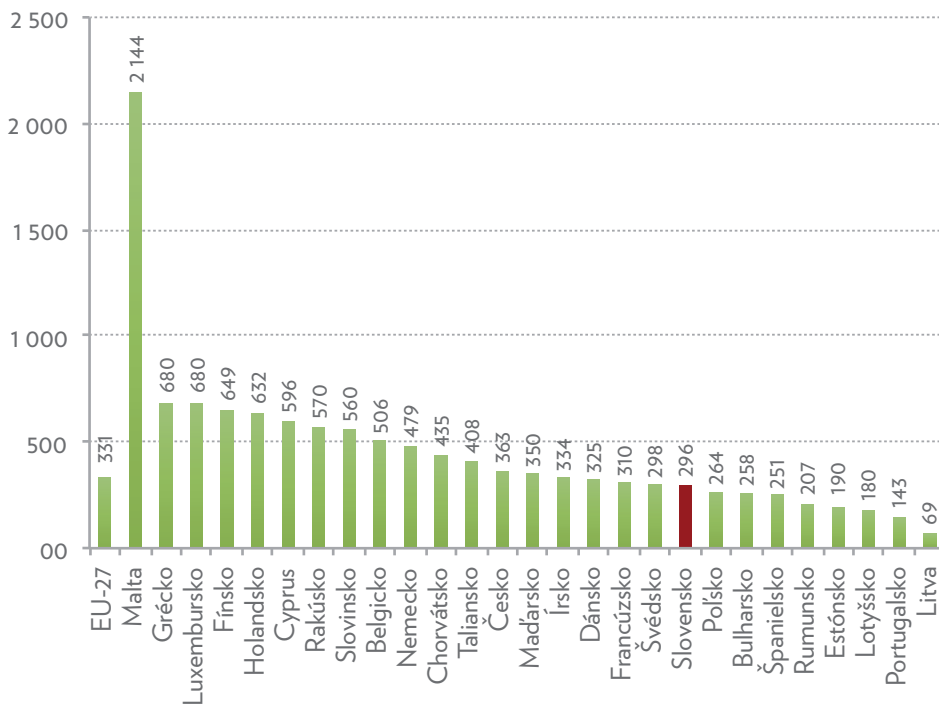
Hrubá pridaná hodnota v krajinách EÚ-27 v roku 2023 dosiahla 218,01 mld. €, čo bolo o 1,11 % viac ako v roku 2022. Rozhodujúci podiel jej celkového objemu vytvorili krajiny pôvodnej EÚ-15, najviac Taliansko (17,8 %), Francúzsko (16,8 %), Španielsko (15,2 %) a Nemecko (14 %). Podiel SR dosahoval na hrubej pridanej hodnote krajín EÚ-27 0,3 % a predstavoval 731,8 mil. €.

 Graf 49 *Hrubá pridaná hodnota pre odvetvie poľnohospodárstva* (% celkovej hodnoty, v bežných cenách)

Prameň: Eurostat, údaje za rok 2024 neboli zverejnené (august 2025); Vypracoval: MPRV SR

Podpory do poľnohospodárstva krajín EÚ-27 dosiahli v roku 2023 celkom 52,1 mld. €, čo bolo o 2,3 % (1 162 mil. €) menej ako pred rokom. Rozhodujúca časť z celkových podporných bola alokovaná do pôvodných členských štátov EÚ. Najviac podporných z celkovej podpory EÚ-27 bolo alokovaných do produkčne rozhodujúcich krajín, a to Francúzska (16,3 %), Nemecka (15,3 %), Španielska (11,5 %), Talianska (9,8 %) a Poľska (7,5 %). SR bolo poskytnutých 1,1 % z celkových podporných EÚ-27, čo znamenalo 295,6 € na ha poľnohospodársky využívanej pôdy (p. v. p.). Slovensko úrovňou podporných nedosiahlo priemer krajín EÚ-27.

Graf 50 Podpora v € na hektár poľnohospodársky využívannej pôdy v roku 2023

Prameň: Eurostat, údaje za rok 2024 neboli zverejnené (august 2025)
Vypracoval: MPRV SR

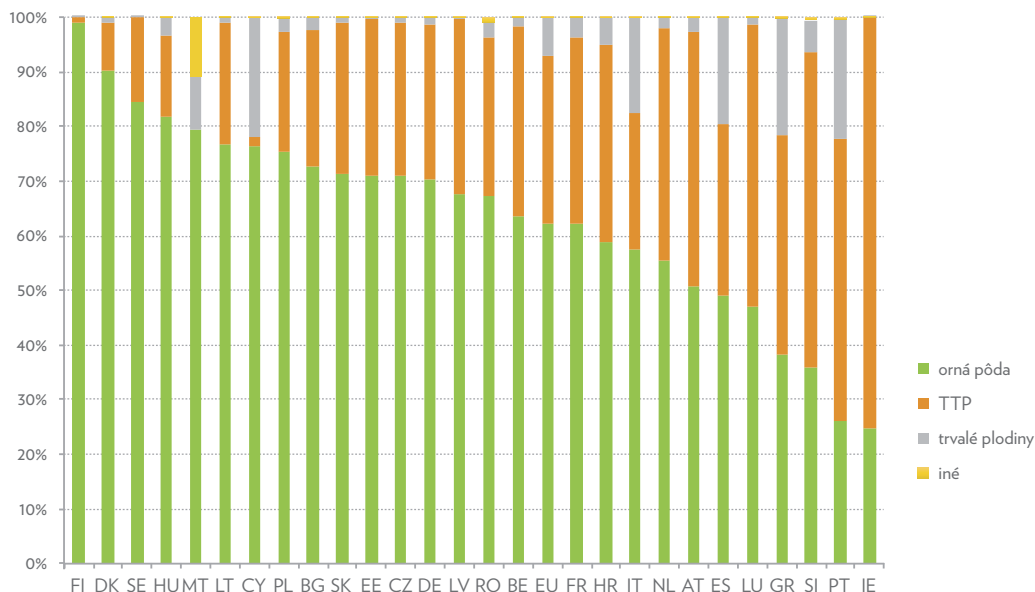
Využívaná poľnohospodárska pôda v krajinách EÚ-27 dosiahla 157,4 mil. ha, čo predstavuje 38,0 % z celkovej pôdy EÚ-27. Tieto podiely využívannej poľnohospodárskej plochy v rámci územia daných krajín variovali od menej ako jednej desatiny vo Švédsku a Fínsku po viac ako polovicu v Luxembursku, Maďarsku, Rumunsku. Írsku až po úroveň 69,8 % v Írsku.

Výmera poľnohospodársky využívannej poľnohospodárskej pôdy sa medziročne zvýšila najmä v dôsledku zvýšenia výmery poľnohospodárskej pôdy v Španielsku (+ 683,9 tis. ha), Poľsku (+ 378,4 tis. ha), Portugalsku (+ 322,2 tis. ha), Rumunsku (+ 260,3 tis. ha) a Maďarsku (+ 251,1 tis. ha). Výmera sa znížila najviac v Grécku (- 637,2 tis. ha) a vo Francúzsku (- 449,6 tis. ha). Rozhodujúci podiel na celkovej poľnohospodársky využívannej pôde krajín EÚ-27 dosahuje Francúzsko (17,4 %), Španielsko (15,2 %) a Nemecko (10,5 %). SR sa podieľala na celkovej poľnohospodársky využívannej pôde 1,2 %.

Viac ako tri pätiny (62,3 %) EÚ využívannej poľnohospodárskej plochy predstavovala orná pôda, na ktorej sa pestovali plodiny na ľudskú a živočíšnu spotrebu. Trvalé trávne porasty predstavovali takmer jednu tretinu (30,5 %) využívannej

poľnohospodárskej plochy a využívali sa najmä na zabezpečenie krmovín pre zvieratá. Zvyšný podiel bol využitý hlavne pre trvalé plodiny (7,1 %), ako sú ovocie, olivy a hrozno.

Graf 51 *Využitie poľnohospodársky využívanej pôdy* v roku 2020 (v %)*

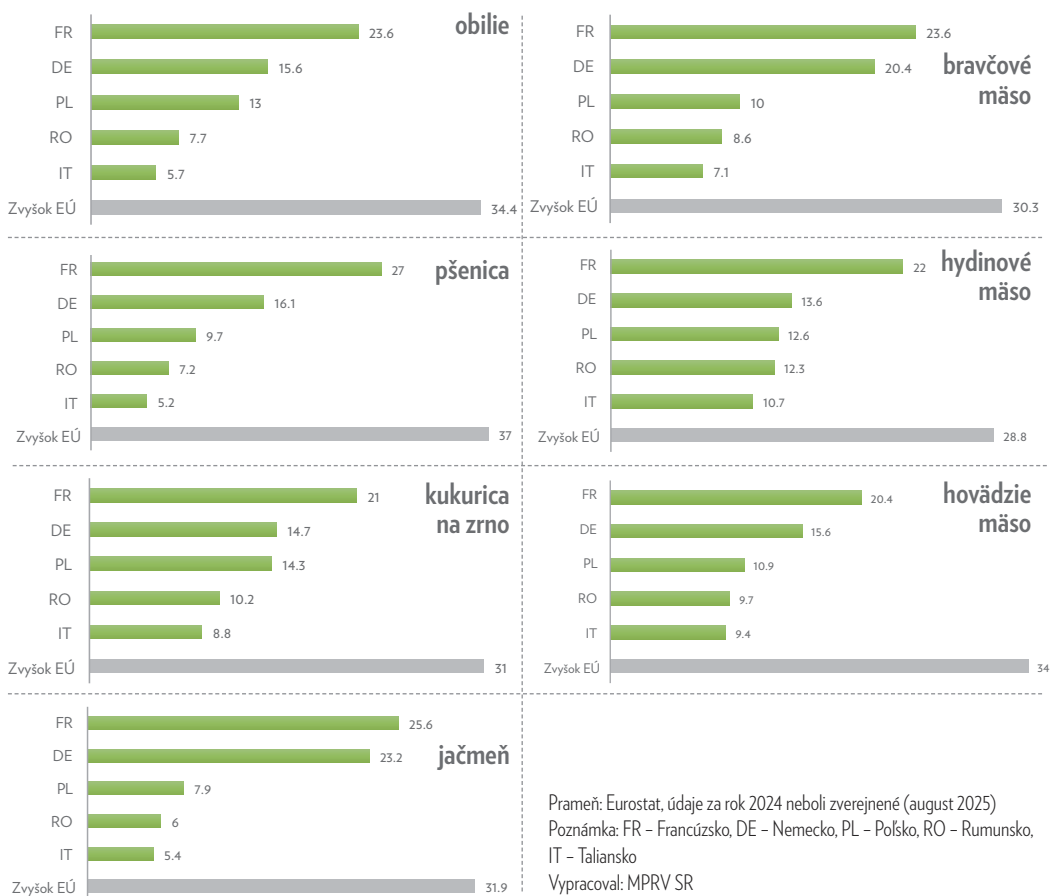
Prameň: Eurostat, údaje za rok 2024 neboli zverejnené (august 2025)
 Vypracoval: MPRV SR

Zamestnanosť v poľnohospodárstve má v krajinách EÚ-27 dlhodobu klesajúcu tendenciu. Kým v roku 2012 bolo v poľnohospodárstve krajín EÚ-27 zamestnaných 10,3 mil. osôb, v roku 2023 bolo v EÚ-27 už len 7,6 mil. osôb, čo v priemere v prepočte na 100 ha p.v.p. pripadá 4,8 pracovnej sily. Medziročne klesla zamestnanosť v poľnohospodárstve v krajinách EÚ-27 o 0,15 % t.j. o 11 tis. osôb. Na poľnohospodárskej zamestnanosti krajín EÚ-27 sa najviac podieľalo Poľsko (18 %), Rumunsko (14,6 %) a Taliansko (12,2 %), čo súviselo s rozsahom poľnohospodárskej výroby a väčším počtom menších individuálnych hospodárstiev v týchto krajinách. SR dosiahla podiel 0,5 %. Podrobnosti uvádza prílohavá tabuľka 36.

Poľnohospodárska produkcia v krajinách EÚ-27 dosiahla v roku 2023 hodnotu 507,3 mld. €, čo bolo o 24,6 mld. €, t. j. o 4,62 % menej ako v roku 2022. Najväčšími producentmi, podieľajúcimi sa na produkcii v EÚ-27 boli štyri produkčne rozhodujúce krajiny, a to Francúzsko (16,3 %), Nemecko (15,3 %), Španielsko (11,5 %) a Taliansko (9,8 %). SR sa na produkcii krajín EÚ-27 podieľala 1,1 % s objemom 551 mil. €.

V roku 2023 zberová plocha **obilnín** v celej EÚ predstavovala 50,97 mil. hektárov, na ktorých sa vyprodukovalo 271,6 milióna ton plodín. Francúzsko predstavovalo viac ako jednu pätinu (23,7 %) z produkcie obilnín v EÚ. Ďalšími rozhodujúcimi krajinami boli Nemecko (15,7 %) a Poľsko (12,9 %). Podiely **pšenice, jačmeňa a kukurice** na zrno sú uvedené v nasledovných grafoch a v prílohavej v tabuľke 38.

Graf 52 Podiely produkcie hlavných producentov vybraných rastlinných a živočíšnych komodít na celkovej produkcii v rámci štátov EÚ-27 v roku 2023 (v %)

V roku 2023 sa viac ako jedna pätina (23,6 %, 4,9 mil. ton) **bravčového mäsa** v EÚ vyrábala v Španielsku. Rovnako, jednu pätinu vyprodukovali v Nemecku (20,4 %).

Najvyššia úroveň produkcie **hydínového mäsa** bola v Poľsku (22 % z celkového počtu EÚ, resp. 2,7 mil. ton). Ďalšími rozhodujúcimi krajinami boli Španielsko (13,6 %), Nemecko (12,6 %).

Viac ako jedna pätina všetkého **hovädzieho mäsa** v EÚ bola vyprodukovaná vo Francúzsku (20,4 %, resp. 1,3 mil. ton), významné podiely produkcie dosiahli aj v Nemecku (15,6 %), Španielsku (10,9 %) a Taliansku (9,7 %).

Podrobnejšie údaje o poľnohospodárstve krajín EÚ-27 sú uvedené v prílohových tabuľkách 36 - 38.

Potravinársky priemysel EÚ-27² je významným výrobným odvetvím EÚ tak z hľadiska výrobo-ekonomických ukazovateľov, ako aj z hľadiska zamestnanosti.

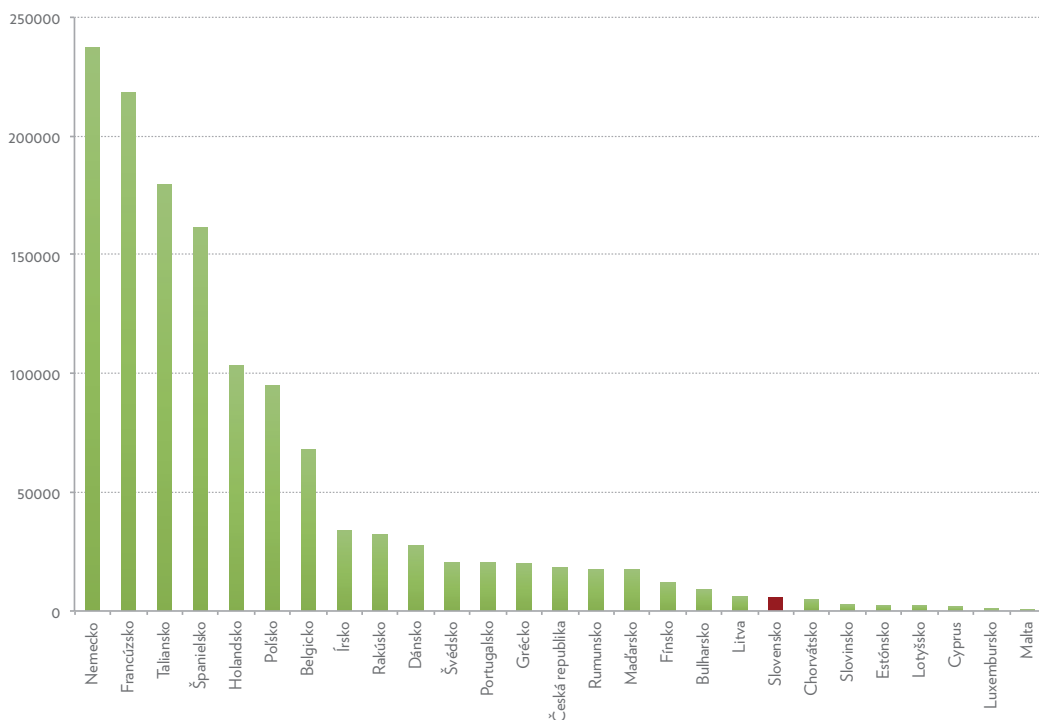
² výroba potravín a nápojov

V roku 2023 potravinársky priemysel EÚ-27 tvorilo vyše 306 tisíc podnikov, ktoré z hľadiska obratu dosiahli 1 499 mld. €. V dôsledku toho predstavuje potravinárstvo významné výrobné odvetvie v EÚ, avšak je nielen najväčším európskym výrobcom, ale je aj najväčším vývozcom potravín a nápojov na svete a hlavným dovozcom. Z celkovej sumy obratu pripadlo 85 % len na samotnú výrobu potravín (t. j. bez výroby nápojov).

V roku 2022 potravinársky priemysel EÚ-27 z hľadiska hrubej produkcie dosiahol takmer 1 322,4 mld. € a medziročne sa zvýšil o 20,7 %. Najväčší objem hrubej potravinárskej produkcie v roku 2022 vytvorilo Nemecko (237 mld. €), Francúzsko (218 mld. €), Taliansko (180 mld. €) a Španielsko (161 mld. €). Najmenej hrubej produkcie vyprodukovala Malta (574 mil. €) a Luxembursko (963 mil. €).

V potravinárskom priemysle EÚ³ bolo v roku 2022 zamestnaných⁴ približne 4,5 mil. osôb. Najviac osôb pracovalo v Nemecku (961,4 tis. osôb), vo Francúzsku (713,6 tis. osôb), v Španielsku (474,1 tis. osôb), v Poľsku (458,2 tis. osôb) a v Taliansku (399,9 tis. osôb). Výška hrubých investícií do hmotného majetku v potravinárskom priemysle EÚ-27 zodpovedá rozsahu produkcie aj zamestnanosti. V roku 2022 do majetku najviac investovalo Francúzsko (7,7 mld. €), Nemecko (6,3 mld. €), Španielsko (4,9 mld. €) a Taliansko (4,6 mld. €). Najmenej investovali Malta (15,3 mil. €), Luxembursko (17,4 mil. €) a Cyprus (64,5 mil. €).

Graf 53 *Hrubá produkcia za odvetvie výroba potravín a nápojov v EÚ-27 v roku 2022 (v mil. €)*

Prameň: Eurostat, údaje za rok 2024 neboli zverejnené (august 2025)

Vypracoval: MPRV SR

³ vrátane tabakových výrobkov.

⁴ metodika ESA 2010

V roku 2022 najvyššia pridaná hodnota na zamestnanca v prípade výroby potravín bola zaznamenaná v Írsku (162 tis. €), Holandsku (112,6 tis. €), Belgicku (93,4 tis. €) a Dánsku (80,3 tis. €). Naopak najnižšia pridaná hodnota na zamestnanca bola v Rumunsku (16,1 tis. €) a Bulharsku (18,7 tis. €). Vo výrobe nápojov bola najvyššia pridaná hodnota na zamestnanca zaznamenaná v Írsku (584,9 tis. €), Rakúsku (300,8 tis. €), Holandsku (267,4 tis. €) a Belgicku (198,8 tis. €). Naopak, najnižšia pridaná hodnota na zamestnanca bola zistená v Bulharsku (26,1 tis. €) a v Lotyšsku (31,9 tis. €).

Vybrané ekonomické ukazovatele potravinárskeho priemyslu v štátoch EÚ-27 sú uvedené v prílohových tabuľkách 39-40.

12. ZÁVERY A ODPORÚČANIA

12.1. Závěry

- Podiel pôdohospodárstva na vybraných makroekonomických ukazovateľoch hospodárstva SR v prípade hrubej pridanej hodnoty ako aj hrubej produkcie a medzispotreby v bežných cenách mierne klesali, ale v stálych cenách rástli. Klesol aj podiel zamestnanosti, avšak podiel na priemernej mzde sa zvýšil. Najvyšší nárast bol zaznamenaný pri podiele pôdohospodárstva na tvorbe hrubého fixného kapitálu v stálych i bežných cenách.

Ekonomický poľnohospodársky účet

- Ekonomická výkonnosť odvetvia poľnohospodárstva meraná tvorbou a použitím dôchodku odvetvia v medziročnom porovnaní vzrástla.
- Znížila sa hrubá poľnohospodárska produkcia v dôsledku poklesu hodnoty hrubej rastlinnej produkcie ako aj hrubej živočíšnej produkcie.
- Tržby z predaja vlastných výrobkov zaznamenali mierny pokles ako v prípade rastlinných tak aj živočíšnych výrobkov, čo bolo ovplyvnené poklesom výrobných cien a produkcie.

Ekonomika poľnohospodárstva a potravinárstva

- Podobne ako v minulých rokoch, aj v roku 2024 tvorili významný podiel na výnosoch podnikov celkové podpory z európskych a národných zdrojov, ich podiel sa medziročne zvýšil o 11 p. b.. Rekordný objem vyplatených podpôr a dotácií pozitívne ovplyvnil výsledok hospodárenia podnikov.
- Výrazne sa zvýšil podiel ziskových podnikov samostatne hospodáriacich roľníkov, v prípade právnických osôb podiel ziskových podnikov medziročne mierne klesol.
- Zvýšili sa investície do tvorby hrubého fixného kapitálu v poľnohospodárstve i v potravinárstve.
- V obidvoch agropotravinárskych odvetviach sa zvýšila zamestnanosť, ale rýchlejšim tempom v potravinárstve ako v poľnohospodárstve. Naďalej pretrvávalo vyššie zastúpenie pracovníkov vyšších vekových skupín. V obidvoch odvetviach bola mzda v porovnaní s priemerom ekonomiky SR nižšia, výraznejšie v poľnohospodárstve.
- Výsledok hospodárenia (pred zdanením) bol podľa predbežných údajov kladný v obidvoch odvetviach. V poľnohospodárstve sa zvýšil na 181 mil. €, v potravinárstve vzrástol na 477,1 mil. €. Výsledok hospodárenia v rámci potravinárskeho priemyslu medziročne¹ zvýšili najmä odbory - odbor spracovania a konzervovania mäsa a mäsových produktov, výroba mliečnych výrobkov, výroba pečiva a múčnych výrobkov.
- Tempo rastu výnosov prevýšilo rast nákladov poľnohospodárskych podnikov s následným kladným hospodárskym výsledkom poľnohospodárskej prvovýroby.
- Tržby z predaja vlastných výrobkov a z predaja služieb v potravinárskom priemysle sa medziročne zvýšili vo väčšine odborov výroby a dosiahli 5 168,8 mil. €.

¹ Porovnanie predbežných údajov roku 2024 s predbežnými údajmi roku 2023; po určení definitívnych údajov roku 2024 je možné porovnanie s definitívnymi údajmi roku 2023.

Cenový vývoj

- Ceny vstupov do poľnohospodárstva sa medziročne mierne znížili. Razantný pokles zaznamenali ceny hnojív a zlepšovadiel pôdy a krmív pre zvieratá. Zvýšili sa ceny za poskytované služby, skladovanie a uskladňovanie, rozmetanie hnojív letecky, stavebné kompletizačné práce a opravu a údržbu budov.
- Ceny vstupov do poľnohospodárstva klesali rýchlejším tempom ako ceny poľnohospodárskych výrobkov. Trend zvyšovania cien v potravinárskych odboroch sa zastavil a ceny potravinárskych výrobkov, nápojov a tabaku medziročne mierne klesli. Spotrebiteľské ceny potravín a nealkoholických nápojov boli v porovnaní s predchádzajúcim rokom vyššie. Miera inflácie sa zmiernila.

Podpory

- Celkové výdavky do poľnohospodárstva a potravinárstva z európskych a národných zdrojov dosiahli objem 1344,5 mil. € a medziročne sa zvýšili o 66,4 %. Rozhodujúci podiel z ich objemu tvorili prostriedky z rozpočtu EÚ. Najväčší podiel na celkových výdavkoch tvorili priame platby (45,3 %). Na rozvoj vidieka pripadlo 33,5 % a tretí najväčší objem výdavkov (11,7 %) smeroval do všeobecných služieb.
- Na krytie rizík v poľnohospodárskej výrobe je možné využiť nasledujúce alternatívy - komerčné poistenie, príspevok na poistenie v rámci SP SPP 2023-2027 a pomoc cez schémy štátnej pomoci, ktoré okrem príspevku na poistné umožňujú formou dotácií nápravu škôd spôsobených chorobami zvierat a úhradu niektorých nákladov na eradikáciu chorôb zvierat, kompenzáciu nákladov na odstraňovanie a likvidáciu mŕtvych hospodárskych zvierat a elimináciu škôd spôsobených nepriaznivou poveternostnou udalosťou. V roku 2024 štátna pomoc vo forme dotácie na platby poistného v poľnohospodárskej prvovýrobe bola vyplatená 1024 oprávneným žiadateľom vo výške takmer 8 mil. € a vo forme dotovanej služby na odstraňovanie a likvidáciu mŕtvych hosp. zvierat bola 2 žiadateľom vyplatená pomoc vo výške 2,75 mil. €.

Zahraničný obchod

- Celkový obrat agropotravinárskeho zahraničného obchodu pokračoval v rastúcom trende. Vývoz poľnohospodárskych a potravinárskych výrobkov bol medziročne stabilizovaný pri poklese o 3,07 mil. € (- 0,06 %), dovoz vzrástol o 441,91 mil. € (+ 6,0 %).
- Saldo celkovej obchodnej bilancie s poľnohospodárskymi a potravinárskymi produktami dosiahlo -2 676,1 mil. € a prehĺbilo sa medziročne o 446 mil. €.

Štruktúra podnikov

- Konfigurácia podnikateľských subjektov v agropotravinárstve a poľnohospodárskych službách sa medziročne nezmenila. V štruktúre podnikateľských subjektov v poľnohospodárskej prvovýrobe a službách mali naďalej dominantné zastúpenie fyzické osoby. Počet fyzických osôb v poľnohospodárskej prvovýrobe klesol, čo ovplyvnilo celkový počet fariem. V poľnohospodárskych službách a v potravinárskom priemysle bol zaznamenaný celkový medziročný rast podnikateľských subjektov. V potravinárskom priemysle mali dominantné zastúpenie právnické osoby.

Rastlinná výroba

- Výmera využitej poľnohospodárskej pôdy, ako aj ornej pôdy sa mierne znížila. Pretrvávajú nedoriešené vlastnícke vzťahy k pôde.
- V štruktúre osevu sa znížil podiel obilnín (najmä pšenice), ostatné skupiny plodín ako olejiny, zemiaky, strukoviny, objemové krmoviny či zelenina svoj podiel zvýšili.
- Celková produkcia obilnín bola výsledkom menšej zberovej plochy a nižších hektárových výnosov najmä vplyvom počasia. Nižšiu intenzitu výroby dosiahli všetky druhy obilnín vrátane kukurice na zrno, kde sa napriek vyššej zberovej ploche nepodarilo dosiahnuť úrodu z roku 2023. Podobný scenár (vyššie zberové plochy a nízka úrodnosť)

bolo možné sledovať aj v prípade olejní, cukrovej repy, strukovín a zeleniny. Naopak darilo sa zemiakom, u ktorých väčšia zberová výmera a vyššie hektárové výnosy ovplyvnili nárast produkcie o 25,7 %. Celková zberová plocha registrovaných ovocných sádov sa rozšírila, ale nárast produkcie ovocia ovplyvnila najmä vyššia intenzita výroby.

- Závlahové systémy na Slovensku nespĺňajú dostatočne technický a technologický štandard, aj napriek tomu zavlažovaná výmera medziročne vzrástla. Najvyšší odber závlahovej vody bol zaznamenaný na Dolnom Považí a Podunajsku.

Živočišna výroba

- Zo všetkých druhov hospodárskych zvierat vzrástli stavy ošípaných, koní a hydiny. Klesli počty oviec, kôz a HD. U hovädzieho dobytky a v prípade ošípaných reprodukčné vlastnosti zostali stabilizované na úrovni predchádzajúceho roka.

Spotreba potravín

- Zvýšil sa podiel výdavkov obyvateľstva na potraviny, nápoje a tabak na celkových spotrebných výdavkoch, v roku 2023 predstavoval 28,2 %, čo je v porovnaní s priemerom štátov EÚ-27 vysoký podiel najmä vzhľadom na nízku príjmovú situáciu obyvateľstva SR.
- Medziročne vzrástla spotreba mäsa v hodnote na kosti na osobu a rok. Spotreba hovädzieho mäsa sa medziročne zvýšila, čo možno hodnotiť pozitívne, keďže jeho spotreba je dlhodobo nízka. Výrazne sa zvýšila spotreba hydinového mäsa, v menšej miere bravčového mäsa, mlieka a mliečnych výrobkov. Spotreba zeleniny a zeleninových výrobkov medziročne klesla.

Obnoviteľné zdroje

- Podiel produkcie elektrickej energie z obnoviteľných zdrojov vzrástol, podiel vyprodukovaného tepla mierne klesol v porovnaní s predchádzajúcim rokom. Z celkovej oševnej plochy boli energetické plodiny vysiate na 0,29 %, z toho najväčšiu výmeru zaberala kukurica a jej miešanky na siláž. Jej výmera predstavovala až 86,3 % z výmery plodín pestovaných výlučne na energetické účely.

Skleníkové plyny

- Poľnohospodársky sektor sa podieľa na celkovom objeme emisií skleníkových plynov vyprodukovaných v SR približne 6 %. Z vyprodukovaného objemu v rámci poľnohospodárstva tvorí takmer 45 % oxid dusný emitovaný do ovzdušia hlavne z obhospodarovanej poľnohospodárskej pôdy a v menšom rozsahu ako dôsledok chovu hospodárskych zvierat v SR. Emisie metánu tvoria približne 52 % z vyprodukovaného objemu skleníkových plynov v rámci poľnohospodárstva.

12.2. Odporúčania

V ďalšom období pri navrhovaní opatrení, resp. hľadani nástrojov pre zabezpečenie výkonnosti poľnohospodárstva a potravinárstva, jeho konkurencieschopnosti na jednotnom trhu EÚ, bude potrebné realizovať odporúčania presahujúce rámec jedného roka.

Rozhodujúcou je implementácia SP SPP SR 2023-2027 do praxe, vrátane finančných nástrojov so zreteľom na strategické dokumenty EÚ, Green Deal (Zelená dohoda), Stratégia z farmy na stôl, Stratégia biodiverzity, Nástroj obnovy a odolnosti 2021-2024 - Next Generation EU, Stratégia zvyšovania potravinovej sebestačnosti, Zelenšie Slovensko – Stratégia environmentálnej politiky Slovenskej republiky do roku 2030, Koncepcia vodnej politiky Slovenskej republiky do roku 2030 a ďalšie a vytvoriť z nich komplexný systém nástrojov na podporu agrosektora s cieľom zvýšiť podiel zastúpenia slovenských výrobkov na domácom trhu (viď nasledujúca schéma).

Popri spolupráci s EÚ bude zároveň kľúčová aj intenzívna spolupráca s medzinárodnými organizáciami ako sú FAO, OECD a ďalšie organizácie v pôsobnosti MPRV SR, ktoré sú cenným zdrojom odborných poznatkov, dát a analýz, a zároveň poskytujú spätnú väzbu k realizovaným politikám a reformám.

» presadzovať rovnaké podmienky a nástroje SPP pre všetky členské krajiny EÚ, najmä riešenie zrovnoprávnenia úrovne poskytovania priamych platieb v rámci EÚ,

» zvýšiť objem podpôr do živočíšnej výroby, vytvárať lepšie podmienky na stabilizáciu stavov hospodárskych zvierat a znížiť administratívnu záťaž pre chovateľov pri identifikácii a registrácii hospodárskych zvierat,

» zintenzívniť podporu pre pestovanie a spracovanie v sektore ovocia a zeleniny s cieľom rozširovania domácej produkcie a spracovania za účelom zvýšenia zamestnanosti, spotreby a zníženia dovozu,

» podporiť investície do závlahového systému a revitalizovať hydromelioračné systémy,

» naďalej podporovať pozemkové úpravy ako základný systémový nástroj na racionálne usporiadanie vlastníckych a užívateľských vzťahov k poľnohospodárskej pôde a na revitalizáciu poľnohospodárskej krajiny,

» pokračovať vo vytváraní podmienok (vývoj a zavádzanie nových technológií, finančné zabezpečenie) pre rozšírenie výroby obnoviteľných zdrojov energie

» prehodnotiť účasť potravinárskeho priemyslu v plnení strategických cieľov budúcej SPP vo vyššej miere, vyčlenením dostatočnej finančnej podpory do opatrení, v ktorých sú potravinári oprávnenými žiadateľmi,

» podporiť vytváranie odbytových združení pre poľnohospodárov a potravinárov s cieľom využitia domácich surovín na produkciu finálnych potravín s vyššou pridanou hodnotou,

» podporiť presadzovanie tradičných regionálnych špecialít, ich prezentáciu na medzinárodných podujatiach,

» zjednodušiť podmienky predaja z dvora tak, aby nebola dotknutá bezpečnosť potravín,

» podporiť investície do potravinárstva za účelom prednostného spracovania domácich poľnohospodárskych surovín na potraviny

**PRIPRAVIŤ A ZAVIESŤ PODPORNÉ NÁSTROJE S CIEĽOM
PODPORY BUDOVANIA VERTIKÁLNYCH ŠTRUKTÚR TAK, ABY KOMODITY
RASTLINNÉHO A ŽIVOČÍŠNEHO PÔVODU DOMA VYPRODUKOVANÉ
BOLI AJ DOMA SPRACOVANÉ NA POTRAVINY A GENEROVALA SA TAK
ZVÝŠENÁ PRIDANÁ HODNOTA**

» podporiť finančné nástroje (bonifikácia úrokov, záruky úverov, odpustenie časti istiny) za vopred stanovených podmienok pri úveroch z komerčných bánk

» riešiť systémovo rizikovosť poľnohospodárskej výroby, najmä dosahy extrémnych prejavov počasia a šírenia chorôb s veľkým rozsahom škôd,

» vytvárať priaznivé podmienky pre rozvoj poľnohospodárskeho a potravinárskeho výskumu a jeho prepojenie s výrobnou praxou,

» podporiť zavádzanie inovatívnych technológií a presného poľnohospodárstva

13. ZOZNAM POUŽITÝCH SKRATIEK

.sk	Slovenská internetová doména
a. s.	akciová spoločnosť
AGRIS	Medzinárodný informačný systém pre poľnohospodárske vedy a technológie
AT	Rakúsko
b. c.	bežné ceny
BGBOZP	Bulharskobebezpečnosť a ochrana zdravia pri práci
CD	Centrálne databáza
CEHZ	Centrálne evidencie hospodárskych zvierat
COICOP-HBS	medzinárodná klasifikácia individuálnej spotreby podľa účelu použitia Eurostatom odporúčaná pre využitie v rodinných účtoch
CPP	celková poľnohospodárska produkcia
CZ	Czech republic (Česká republika)
ČPH	čistá pridaná hodnota
ČPP (ČDSC)	čistý prevádzkový prebytok (čistý dôchodok zo samostatnej činnosti)
ČS	čerpacia stanica
ČZP	čistý zisk z podnikania
DJ	dobytčia jednotka
EFSA	Európsky úrad pre bezpečnosť potravín (European Food Safety Authority)
EP	Európsky parlament
EPFRV	Európsky poľnohospodársky fond pre rozvoj vidieka
EPÚ	Ekonomický poľnohospodársky účet SR
EPV	ekologická poľnohospodárska výroba
EPZF	Európsky poľnohospodársky záručný fond
ES	Španielsko
ESA 2010	Európsky systém národných účtov z roku 2010
EÚ	Európska únia
EUR, euro; (€)	peňažná mena Európskej menovej únie
EUROSTAT	Štatistický úrad EÚ
FAO OSN	Organizácia Spojených národov pre výživu a poľnohospodárstvo (Food and Agriculture Organization of the United Nations)
FOB	hodnota zahŕňa transakčnú hodnotu tovaru a hodnotu služieb (napr. doprava, poistenie, prekládka, skladovanie tovaru a pod.) spojených s dodaním tovaru na hranicu vyvážajúcej krajiny
futures	výnos z budúceho trhu v kontexte s úrodou
Gg CO ₂	vyjadrenie emisií v CO ₂ agregovaných ekvivalentoch
GJ	gigajoule
GMO	geneticky modifikované organizmy (Genetically Modified Organisms)
GSAA	geopriestorová žiadosť o podporu
GWh	gigawathodina
ha	hektár
HACCP	Analýza nebezpečenstiev a kritické kontrolné body (Hazard analysis and critical control points)
HD	hovädzí dobytok
HDP	hrubý domáci produkt

Hedžing	nástroj na minimalizáciu rizika
hl	hektoliter
HPH	hrubá pridaná hodnota
HPP	hrubá poľnohospodárska produkcia
HU	Maďarsko
HZ	hospodárske zvieratá
CHOP (PDO)	Chránené označenie pôvodu (Protected designation of origin)
CHZO (PGI)	Chránené zemepisné označenie (Protected geographical indication)
IACS	Integrovaný administratívny a kontrolný systém
IL MPRV SR	Informačné listy MPRV SR
IS	Informačný systém
ISPÚ	Informačná sieť poľnohospodárskeho účtovníctva Európskej únie
IT	informačné technológie
IVVL	Inštitút vzdelávania veterinárnych lekárov
jat.	jatočný
jat. hm.	jatočná hmotnosť
KD	krmný deň
kg	kilogram
KKZ	kompletné krmne zmesi
km	kilometer
koef.	koeficient
ks	kus
kW	kilowatt
l	liter
LEADER	európska iniciatíva na spájanie aktivít, ktoré podporujú hospodársky rozvoj vidieka (Liaison Entre Actions de Développement de l'Économie Rurale)
LIAH (MPRV SR) 1-12	mesačný výkaz o liahnutí, násadových vajciach a jednodňovej hydine
LPIS	Register pôdnych produkčných blokov (Land Parcel Information System)
m.j.; mer.j.; mer.jedn., MJ	merná jednotka
m²	meter štvorcový
m³	meter kubický
Mäso (MPRV SR) 1-12	mesačný výkaz o zabití jatočných zvierat, hodnote ich nákupu podľa tried kvality, o bilancii mäsa na kosti a výrobkov z mäsa a výrobkov z mäsa
MERO	metylester repkového oleja
MH SR	Ministerstvo hospodárstva SR
mil.	milión
mld.ML (MPRV SR) 6-12	miliardamesačný výkaz o nákupe mlieka a smotany a výrobe mliečnych výrobkov
MO	maloobchod
MPRV SR	Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky
MŠVVaŠ SR	Ministerstvo školstva vedy výskumu a športu Slovenskej republiky
MW	megawat
MWh	megawatthodina
NaCl	chlorid sodný
NATURALIS SK, s.r.o.	inšpekčné organizácie oprávnené na výkon kontroly a certifikácie v oblasti ekologickej poľnohospodárskej výroby v SR
Biokont CZ, s.r.o. (SK-BIO-003)	

NBS	Národná banka Slovenska
NLC	Národné lesnícke centrum
NNVČ	neoddeliteľné nepoľnohospodárske vedľajšie činnosti
NPK	anorganické hnojivá – dusík, fosfor, draslík
NPPC-VÚP	Národné poľnohospodárske a potravinárske centrum - Výskumný ústav potravinársky
NPPC-VÚPOP	Národné poľnohospodárske a potravinárske centrum - Výskumný ústav pôdozvedectva o ochrany pôdy
NPPC-VÚRV	Národné poľnohospodárske a potravinárske centrum - Výskumný ústav rastlinnej výroby
NR SR	Národná rada SR
ODP	odporúčaná dávka potravín
o. p.OP	orná pôdaOperačný program
OP RH	Operačný program Rybné hospodárstvo
OSN	Organizácia Spojených národov (Organization of the United Nations)
OZ	ovocie a zelenina
OZE	obnoviteľné zdroje energie
OZK	Odbor zahraničnej koordinácie MPRV SR
p. b.	percentuálny bod
p. p.	poľnohospodárska pôda
p. v. p.	poľnohospodársky využívaná pôda
PD	poľnohospodárske družstvo
PL	Polsko
PNK	práca na kontrakt
PO	požiarna ochrana
POR poľn., poľnoh.	přípravky na ochranu rastlínpoľnohospodárska, poľnohospodársky
PP	priemyselná produkcia
PPA	Pôdohospodárska platobná agentúra
PRV SR 2007-2013	Program rozvoja vidieka SR 2007-2013
PRV SR 2014-2022	Program rozvoja vidieka SR 2014-2022
RO	Romania (Rumunsko)
RÚVZ	Regionálny úrad verejného zdravotníctva
RV	rastlinná výroba
s. c.	stále ceny
s. r. o.; spol. s r. o.	spoločnosť s ručením obmedzeným
SFK	spotreba fixného kapitálu
SHMÚ	Slovenský hydrometeorologický ústav
SHR	samostatne hospodáriaci roľník
SI	Slovinsko
SR	Slovenská republika
SK NACE Rev.2	Štatistická klasifikácia ekonomických aktivít v Európskom spoločenstve
SO	Sprostredkovateľský orgán
SP	Strategický plán
SPP	Spoločná poľnohospodárska politika
SPPK	Slovenská poľnohospodárska a potravinárska komora
SOT	Spoločná organizácia trhu (Common Market Organization)
š. p.	štátny podnik
ŠR	štátny rozpočet
ŠÚ SR	Štatistický úrad Slovenskej republiky

ŠVPS SR	Štátna veterinárna a potravinová správa SR
t jat. hm.	tona jatočnej hmotnosti
t ž. hm.	tona živej hmotnosti
THFK	tvorba hrubého fixného kapitálu
tis.	tisíc
TJt.j.	terajoul to je
TOV	trhovo orientované výdavky
ZŤS (TSG)	zaručene tradičná špecialita (Traditional speciality guaranteed)
TTP	trvalé trávne porasty
UK	United Kingdom (Spojené kráľovstvo; Veľká Británia)
ÚKSÚP	Ústredný kontrolný a skúšobný ústav poľnohospodársky
ÚPSVAR	Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny
ÚVZ SR	Úrad verejného zdravotníctva SR
VOH (MPRV SR) 7-12	mesačný výkaz o výrobe, odbyte a súhrnej ponuke jatočnej hydiny a konzumných vajec
VOS	vnútroodvetvová spotreba
VÚVH	Výskumný ústav vodného hospodárstva
VZPS	výberové zisťovanie pracovných síl
www.	World Wide Web
Zb., Z. z.	Zbierka zákonov
ž. hm.	živá hmotnosť
ŽP	životné prostredie
ŽV	živočišna výroba

14. PRÍLOHOVÉ TABUĽKY

1. VYBRANÉ EKONOMICKÉ UKAZOVATELE ZA POĽNOHOSPODÁRSKU PRVOVÝROBU v € . ha ⁻¹ p. p. (pôda podľa LPIS)	167
2. VYBRANÉ EKONOMICKÉ UKAZOVATELE ZA POĽNOHOSPODÁRSKU PRVOVÝROBU podľa okresov v € na ha p. p. (podľa LPIS), resp. zamestnanca	168
3. FINANČNÉ UKAZOVATELE ZA POĽNOHOSPODÁRSKU PRVOVÝROBU v € . ha ⁻¹ p. p. (pôda podľa LPIS)	170
4. VÝKAZ O PRÍJMOCH A VÝDAVKOCH SAMOSTATNE HOSPODÁRIACICH ROĽNÍKOV v € . ha ⁻¹ p. p. (pôda podľa LPIS)	171
5. VÝKAZ O MAJETKU A ZÁVÄZKOCH SAMOSTATNE HOSPODÁRIACICH ROĽNÍKOV v € . ha ⁻¹ p. p. (pôda podľa LPIS)	172
6. ZÁKLADNÉ EKONOMICKO-FINANČNÉ UKAZOVATELE za výrobu potravín a nápojov SR v mil. €	173
7. VÝSLEDOK HOSPODÁRENIA, VÝNOSY, NÁKLADY za výrobu potravín a nápojov SR podľa odborov v mil. €	174
8. VLASTNÝ KAPITÁL A ODPISY za výrobu potravín a nápojov SR podľa odborov v mil. €	175
9. PRIDANÁ HODNOTA, TRŽBY, NÁKLADY NA PREDANÝ TOVAR za výrobu potravín a nápojov SR podľa odborov v mil. €	176
10. ZAMESTNANOSŤ, PRODUKTIVITA PRÁCE, MZDA A POČET PODNIKOV za výrobu potravín a nápojov SR podľa odborov	177
11. HRUBÁ POĽNOHOSPODÁRSKA PRODUKCIA V BEŽNÝCH CENÁCH v mil. €	178
12. VÝVOJ ZBEROVÝCH PLÔCH, HEKTÁROVÝCH ÚROD A PRODUKCIE VYBRANÝCH PLODÍN V SR	179
13. ZBEROVÉ PLOCHY A ÚRODY KRMOVÍN V SR	180
14. POČET HOSPODÁRSKYCH ZVIERAT A PRODUKCIA ŽIVOČÍŠNYCH VÝROBKOV V SR	181
15. VYBRANÉ UKAZOVATELE ÚŽITKOVOSTI A REPRODUKČNÝCH VLASTNOSTÍ	182
16. VÝVOJ CENOVÝCH INDEXOV ROZHODUJÚCICH VSTUPOV DO POĽNOHOSPODÁRSTVA V SR (rovnaké obdobie minulého roka = 100)	182
17. VÝVOJ CIEN VYBRANÝCH RASTLINNÝCH VÝROBKOV V SR	183
18. VÝVOJ CIEN VYBRANÝCH ŽIVOČÍŠNYCH VÝROBKOV V SR	183
19. VÝVOJ ODBYTOVÝCH CIEN VYBRANÝCH VÝROBKOV POTRAVINÁRSKYCH VÝROBCOV V SR v €/kg (bez DPH)	184
20. VÝVOJ SPOTREBITEĽSKÝCH CIEN VYBRANÝCH DRUHOV POTRAVÍN v €	185
21. VÝVOJ VÝROBY POTRAVINÁRSKEHO PRIEMYSLU SR	186
22. TRŽBY ZA VLASTNÉ VÝROBKY A Z PREDAJA SLUŽIEB za potravinársky priemysel podľa odborov v mil. €	186
23. SPOTREBA VYBRANÝCH DRUHOV POTRAVÍN NA OBYVATEĽA V SR (v kg za rok)	187
24. ZAHRANIČNÝ OBCHOD CELKOM A Z TOHO EÚ - Komodity HS 01 - 24 v tis. €	188

25. ZAHRANIČNÝ OBCHOD SR S POĽNOHOSPODÁRSKYMÍ A POTRAVINÁRSKYMÍ VÝROBKAMI v €	189
26. PODIEL OBCHODNÝCH ZOSKUPENÍ na celkovom agropotravinárskom zahraničnom obchode Slovenska	189
27. KOMODITNÁ ŠTRUKTÚRA AGROPOTRAVINÁRSKEHO DOVOZU SR v roku 2023 a 2024 (zoraďené podľa podielu v roku 2024)	190
28. KOMODITNÁ ŠTRUKTÚRA AGRPOTRAVINÁRSKEHO VÝVOZU SR v roku 2023 a 2024 (zoraďené podľa podielu v roku 2024)	192
29. VÝVOJ MAJETKU v poľnohospodárstve v tis. €	194
VÝVOJ MAJETKU v odvetví výroba potravín, nápojov a tabakových výrobkov v tis. €	194
30. SPOTREBA ANORGANICKÝCH HNOJÍV (VYJADRENÁ V ŽIVINÁCH N, P₂O₅ a K₂O) A SPOTREBA ORGANICKÝCH HNOJÍV V SR	195
31. BILANCIA ČISTÝCH ŽIVÍN NPK u vybraných plodín (kg/ha)	196
32. VÝROBNÉ KAPACITY POTRAVINÁRSKEHO PRIEMYSLU V ROKU 2023	197
33. USPORADÚVANIE POZEMKOVÉHO VLASTNÍCTVA V ROKU 2024	198
34. VÝVOJ PRIEMERNÉHO EVIDENČNÉHO POČTU ZAMESTNANCOV v poľnohospodárstve a vo vybraných odvetviach ekonomickej činnosti (fyzické osoby) v organizáciách s 20 a viac zamestnancami	200
35. VÝVOJ PRIEMERNÝCH MESAČNÝCH MIEZD v poľnohospodárstve a vo vybraných odvetviach ekonomickej činnosti (fyzické osoby) v organizáciách s 20 a viac zamestnancami	201
36. VYBRANÉ UKAZOVATELE POĽNOHOSPODÁRSTVA EÚ-27 V ROKU 2023	202
37. POĽNOHOSPODÁRSKA PRODUKCIA A PODPORA V KRAJINÁCH EÚ-27 V ROKU 2023	203
38. HLAVNÉ KOMODITY RASTLINNEJ A ŽIVOČÍŠNEJ PRODUKCIE V KRAJINÁCH EÚ-27 166V ROKU 2023 v tis. t	204
39. HRUBÁ PRODUKCIA, OBRAT A HRUBÁ PRIDANÁ HODNOTA za výrobu potravín, nápojov a tabak. výrobkov členských krajín EÚ; v mil. €, b. c.	205
40. ZAMESTNANOSŤ A INVESTÍCIE za výrobu potravín, nápojov a tabakových výrobkov členských krajín EÚ	206

Tabuľka 1

VYBRANÉ EKONOMICKÉ UKAZOVATELE ZA POĽNOHOSPODÁRSKU PRVÝVÝROBU v € · ha⁻¹ · p.p. (póda podľa LPIS)

Ukazovateľ	Poľnohospodárska prvovýroba spolu			Poľnohospodárske družstvá			Obchodné spoločnosti		
	2023	2024	Index 2024/2023	2023	2024	Index 2024/2023	2023	2024	Index 2024/2023
Výnosy spolu	2 932,44	2 961,90	101,00	2 163,35	2 131,81	98,54	3 553,90	3 679,43	103,53
- tržby z predaja tovaru	341,52	377,33	110,49	93,56	72,85	77,86	556,79	644,17	115,69
- tržby z predaja vlast. výrobkov a služieb	1 931,70	1 906,08	98,67	1 505,42	1 439,78	95,64	2 262,07	2 304,20	101,86
Pridaná hodnota	458,60	417,83	91,11	384,89	314,52	81,72	512,28	507,26	99,02
Čistý obrat	2 296,88	2 317,46	100,90	1 610,19	1 520,92	94,46	2 856,07	3 009,15	105,36
Tržby z predaja dlhodob. majet. a materiálu	155,05	139,82	90,17	92,01	107,43	116,77	212,27	168,08	79,18
Ostatné výnosy z hosp. činnosti	430,79	497,39	115,46	383,37	460,63	120,15	464,19	528,88	113,94
Tržby z predaja centn. papierov a podielov	811	4,58	56,38	3,03	0,56	18,47	12,71	8,14	64,04
Výnosy z finančného majetku	2,72	3,21	117,91	1,59	2,81	176,34	3,76	3,60	95,72
Výnosové úroky	702	10,34	147,19	3,52	4,00	113,77	10,14	15,97	157,44
Kurzové zisky	0,45	0,24	53,99	0,01	0,01	60,65	0,83	0,45	53,73
Náklady spolu	2 804,62	2 889,13	103,01	2 115,56	2 141,69	101,23	3 355,36	3 535,29	105,36
Náklady na obstaranie predaného tovaru	292,72	334,03	114,11	87,30	65,17	74,66	472,53	569,86	120,60
Spotreba materiálu a energie	1 059,84	1 005,92	94,91	861,00	798,79	92,77	1 227,51	1 185,09	96,54
Osobné náklady	447,29	481,40	107,63	466,94	496,03	106,23	417,63	469,01	112,30
- mzdové náklady	317,34	343,78	108,33	331,96	355,45	107,08	296,46	334,16	112,72
Dane a poplatky	32,47	37,53	115,59	30,34	35,00	115,35	34,06	39,61	116,27
Odpisy dlhodob. hmot. a nehmot. majetku	231,24	254,71	110,15	198,80	216,86	109,08	255,70	286,27	111,96
Predané cenné papiere a podiely	3,43	4,08	118,89	1,01	0,54	53,25	5,61	7,22	128,74
Nákladové úroky	46,24	58,71	126,96	26,23	35,97	137,11	63,51	78,47	123,56
Kurzové straty	0,44	0,38	87,45	0,04	0,03	90,98	0,79	0,69	87,15
Počet podnikov spolu	1 375	1 432	104,15	442	467	105,66	897	934	104,12
Podiel ziskových podnikov	71,13	69,20	-1,9 p. b.	65,61	56,32	-9,3 p. b.	74,14	75,48	+1,3 p. b.

Prameň: I. MPRV SR - za rok 2023 a 2024; Centrálna databáza MPRV SR; Poznámka: súbor podnikov zahŕňa podnikateľské subjekty účtujúce v podnikovom účtovníctve
Výpracoval: MPRV SR

VYBRANÉ EKONOMICKÉ UKAZOVATELE ZA POĽNOHOSPODÁRSKU PRVOVÝROBU podľa okresov

v € na ha p.p. (podľa LPIS), resp. zamestnanca

Tabuľka 2

Okres, kraj	Výsledok hospodárenia (€ na ha p.p.)		Tržby z predaja vlastných výrobkov (€ na ha p.p.)		Neinvestičné podpory (€ na ha p.p.)		Produktivita práce z výnosov na zamestnanca (€)		Neinvestičné podpory na zamestnanca (€)	
	2023	2024	2023	2024	2023	2024	2023	2024	2023	2024
Bratislava I	-185	644	1 368	1 758	330	513	134 453	202 286	17 671	31 243
Bratislava II	-7	-36	2 319	2 656	367	530	253 733	283 832	20 428	31 781
Bratislava III	76	124	4 514	4 409	344	609	124 597	95 263	6 528	9 803
Bratislava IV	-25	-372	877	750	193	327	171 228	225 711	21 890	44 558
Bratislava V	87	91	1 362	1 944	143	337	166 015	237 357	12 982	28 862
Malacky	49	-49	2 254	2 014	347	520	198 987	179 600	19 708	27 876
Pezinok	343	21	5 166	3 636	371	527	190 092	142 512	10 562	13 750
Senec	774	583	4 550	3 860	451	532	244 887	271 115	12 570	18 272
Bratislavský kraj	246	190	3 097	2 815	358	511	207 890	207 800	14 358	21 142
Dunajská Streda	324	230	3 112	2 916	308	473	244 684	241 254	14 465	25 162
Galanta	217	136	2 081	1 812	276	397	160 463	149 348	15 451	23 610
Hlohovec	81	124	1 596	2 815	262	530	58 942	129 663	7 146	17 824
Piešťany	114	85	2 789	2 794	266	548	136 759	143 886	8 558	19 674
Senica	217	69	1 805	1 846	345	502	139 423	136 468	19 744	30 016
Skalica	41	7	1 686	1 728	243	438	124 604	128 302	9 870	18 374
Trnava	455	333	2 735	2 574	268	434	217 444	216 506	14 982	25 363
Trnavský kraj	274	179	2 475	2 421	289	464	177 475	180 709	13 604	23 680
Bánovce nad Bebravou	131	104	2 070	1 901	400	440	110 931	118 561	14 166	18 075
Ilava	372	-21	2 033	2 341	257	574	128 920	103 436	9 424	16 769
Myjava	37	-122	575	649	312	576	96 965	90 921	19 960	41 380
Nové Mesto nad Váhom	73	11	1 623	1 483	277	517	114 372	118 737	12 662	24 748
Partizánske	277	173	2 850	2 656	384	598	127 144	116 103	11 763	16 547
Považská Bystrica	3 420	2 273	15 479	14 106	1 135	821	304 647	176 225	12 058	8 924
Prievidza	145	107	2 083	2 041	422	806	144 494	140 505	17 848	33 943
Púchov	-172	-26	991	1 127	309	644	47 211	57 723	6 382	13 191
Trenčín	-33	-65	1 463	1 494	352	526	102 541	102 208	16 077	23 310
Trenčiansky kraj	146	62	1 989	1 913	361	588	121 242	114 279	13 576	22 189
Komárno	55	10	1 819	1 796	199	376	112 313	182 409	7 668	15 643
Levice	74	35	1 765	1 703	222	425	197 873	200 511	15 876	31 396
Nitra	149	104	2 859	2 764	262	458	184 664	184 139	12 219	22 160
Nové Zámky	75	63	2 055	2 059	210	412	153 324	174 666	10 621	22 663
Šaľa	213	130	2 113	1 813	177	312	207 673	190 093	12 283	21 403
Topoľčany	325	145	2 823	2 263	223	479	161 345	139 837	10 526	22 053
Zlaté Moravce	120	-3	1 432	1 730	200	335	145 787	176 404	11 919	25 216
Nitriansky kraj	118	62	2 109	2 027	217	409	159 192	178 294	11 162	22 933
Bytča	180	293	529	2 504	354	474	58 242	96 239	11 608	9 884
Čadca	-26	55	402	524	702	781	37 723	54 622	25 644	24 528
Dolný Kubín	47	48	714	929	594	831	64 741	86 706	24 927	37 312
Kysucké Nové Mesto	13	21	928	793	567	1 004	43 814	71 362	19 043	41 484
Liptovský Mikuláš	-47	74	1 304	1 435	402	692	83 829	91 244	14 988	24 920
Martin	76	102	1 414	1 425	434	585	146 833	150 605	22 316	30 866
Námestovo	-19	-78	750	866	495	617	62 646	79 117	19 361	25 836
Ružomberok	-11	-15	779	998	611	657	50 813	72 128	19 997	18 594
Turčianske Teplice	314	22	2 613	1 923	434	504	139 638	124 785	15 050	20 295
Tvrdošín	80	-17	967	1 081	493	822	79 124	79 453	20 484	29 961
Žilina	29	-135	831	1 166	474	755	71 361	103 745	25 356	37 951
Žilinský kraj	30	26	1 127	1 248	478	676	85 344	95 630	19 392	26 607

VYBRANÉ EKONOMICKÉ UKAZOVATELE ZA POĽNOHOSPODÁRSKU PRVOVÝROBU podľa okresov

v € na ha p.p. (podľa LPIS), resp. zamestnanca

pokračovanie Tabuľka 2

Okres, kraj	Výsledok hospodárenia (€ na ha p.p.)		Tržby z predaja vlastných výrobkov (€ na ha p.p.)		Neinvestičné podpory (€ na ha p.p.)		Produktivita práce z výnosov na zamestnanca (€)		Neinvestičné podpory na zamestnanca (€)	
	2023	2024	2023	2024	2023	2024	2023	2024	2023	2024
Banská Bystrica	-28	17	322	510	397	673	43 951	83 822	19 618	39 408
Banská Štiavnica	-25	33	276	305	523	576	56 194	63 374	23 750	26 728
Brezno	11	58	550	745	601	684	60 373	80 435	26 425	31 398
Detva	66	-4	1 359	1 389	451	691	103 397	106 928	15 444	23 716
Krupina	24	-61	935	746	324	482	112 654	142 658	12 950	32 472
Lučenec	37	-28	1 309	1 796	325	530	158 858	200 736	18 983	32 390
Poltár	20	-8	882	693	443	461	83 481	90 060	23 298	26 959
Revúca	-122	0	1 101	974	206	514	105 604	122 599	13 499	37 205
Rimavská Sobota	97	54	1 164	1 103	302	513	155 574	129 613	18 305	31 193
Veľký Krtíš	98	-31	1 619	1 768	329	416	120 120	129 038	16 084	17 978
Zvolen	693	331	6 475	6 487	684	746	244 649	264 258	13 202	14 959
Žarnovica	180	18	1 033	517	383	613	154 205	77 343	23 744	45 112
Žiar nad Hronom	1 535	811	337	333	470	591	273 093	232 826	44 404	60 648
Banskobystrický kraj	195	76	1 574	1 543	399	559	147 545	155 892	17 578	27 056
Bardejov	-4	-11	603	628	221	542	77 306	97 918	13 223	39 771
Humenné	3	2	186	343	344	616	76 595	110 901	31 276	58 082
Kežmarok	55	44	1 058	989	473	777	84 115	83 692	17 973	29 958
Levoča	-6	15	345	481	488	757	38 589	69 676	26 073	42 673
Medzilaborce	71	26	109	102	436	672	52 898	55 873	31 546	52 643
Poprad	11	23	763	820	320	714	77 221	94 509	16 950	38 016
Prešov	-24	-29	779	859	242	529	82 738	100 671	14 581	35 831
Sabinov	14	-27	1 024	1 126	338	715	72 868	74 238	14 626	30 023
Snina	0	207	0	139	353	782	0	82 759	44 021	80 351
Stará Ľubovňa	18	-45	680	812	478	698	84 639	102 713	21 033	26 505
Stropkov	-19	85	459	482	434	564	66 538	143 622	24 664	31 250
Svidník	-16	17	220	202	274	649	60 937	81 212	25 706	67 579
Vranov nad Topľou	-76	-45	824	801	223	433	81 988	79 753	13 707	28 003
Prešovský kraj	-5	0	635	684	329	613	75 874	95 256	18 626	35 997
Gelnica	24	19	80	111	611	790	49 383	55 196	34 377	49 836
Košice I	-915	-4 913	3 443	11 158	731	1 861	61 458	73 086	5 930	5 231
Košice II	90	198	5 998	2 436	94	709	175 739	235 585	5 884	53 316
Košice III	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Košice IV	79	-523	127	4 482	323	974	83 427	283 004	28 758	45 314
Košice - okolie	-75	-9	1 133	1 190	343	433	141 029	145 616	23 537	32 794
Michalovce	67	6	1 168	1 138	256	336	141 234	145 128	17 632	25 149
Rožňava	115	66	842	446	427	569	145 288	143 206	15 545	23 563
Sobrance	64	-48	912	931	153	481	99 322	99 714	8 005	27 748
Spišská Nová Ves	-14	-76	749	697	441	702	60 857	59 547	16 751	25 722
Trebišov	74	66	1 175	1 219	316	398	131 594	140 578	21 550	28 360
Košický kraj	34	6	1 053	1 031	323	450	125 374	128 124	18 321	27 518
SR spolu	128	73	1 727	1 695	321	510	140 291	148 965	15 346	25 655

Poznámka: agregované hodnoty jednotlivých ukazovateľov sú prepočítané na hektár využitej poľnohospodárskej pôdy (podľa LPIS) - databáza Informačných listov MPRV SR (subjekty účtujúce v podvojnom účtovníctve)

- údaj sa nevyskytol

Prameň: IL MPRV SR za rok 2023 a 2024, CD MPRV SR

Vypracoval: MPRV SR

FINANČNÉ UKAZOVATELE ZA POĽNOHOSPODÁRSKU PRVÝNÝROBU v € · ha⁻¹ · p.p. (póda podľa LPIS)

Tabuľka 3

Ukazovateľ	Poľnohospodárska prvýnýroba			Poľnohospodárske družstvá			Obchodné spoločnosti		
	2023	2024	Index 2024/2023	2023	2024	Index 2024/2023	2023	2024	Index 2024/2023
	Majetok celkom (Aktíva)	4 112,2	4 205,4	102,3	3 001,1	3 082,1	102,7	4 904,2	5 180,7
Neoběžný majetok	2 334,3	2 444,6	104,7	1 613,2	1 759,5	109,1	2 806,8	3 039,0	108,3
- dlhodobý nehmotný majetok	5,2	5,9	112,8	1,8	1,9	101,4	5,8	9,5	164,6
- dlhodobý hmotný majetok	2 078,1	2 193,2	105,5	1 518,7	1 662,2	109,5	2 407,9	2 650,7	110,1
- dlhodobý finančný majetok	251,0	245,4	97,8	92,7	95,4	102,9	393,2	378,8	96,3
Obežný majetok	1 729,4	1 723,8	99,7	1 353,7	1 298,3	95,9	2 036,2	2 094,0	102,8
- zásoby	715,9	726,4	101,5	647,6	633,6	97,8	772,7	807,5	104,5
- pohľadávky	834,3	770,8	92,4	568,5	485,5	85,4	1 034,2	1 019,4	96,7
- - dlhodobé pohľadávky	47,6	47,1	99,0	27,3	23,6	86,3	66,1	68,1	103,0
- - krátkodobé pohľadávky	786,7	723,7	92,0	541,2	462,0	85,4	988,1	951,3	96,3
Finančné účty	161,9	209,1	129,2	130,0	175,7	135,2	183,0	237,2	129,6
Vlastné imanie a záväzky (Pasíva)	4 112,2	4 205,4	102,3	3 001,1	3 082,1	102,7	4 904,2	5 180,7	105,6
Vlastné imanie	1 909,8	1 928,2	101,0	1 637,2	1 647,3	100,6	2 032,3	2 172,0	106,9
- základné imanie	559,6	531,5	95,0	420,3	458,5	109,1	549,7	577,8	105,1
- kapitálové fondy	563,6	610,8	108,4	682,1	719,6	105,5	467,7	523,9	112,0
- zákonné rezervné fondy	193,6	202,8	104,7	351,0	363,6	103,6	590	651	110,4
- ostatné fondy zo zisku	83,5	88,3	105,7	123,2	129,5	105,1	48,4	53,6	110,8
Záväzky	1 995,5	2 052,3	102,8	1 230,7	1 281,6	104,1	2 636,3	2 723,7	103,3
- dlhodobé záväzky	359,9	329,9	91,9	234,2	232,7	99,4	425,4	412,9	97,1
- dlhodobé rezervy	3,3	3,1	94,6	1,8	2,6	143,1	2,0	3,5	173,5
- krátkodobé záväzky	816,4	847,4	103,8	526,9	526,5	99,9	1 050,4	1 126,0	107,2
- krátkodobé rezervy	28,6	29,5	103,2	30,7	29,3	95,5	23,7	29,9	125,9
- bežné bankové úvery	381,0	340,3	89,3	240,4	221,8	92,2	506,7	444,7	87,8

Prameň: IL MPRV SR - za rok 2023 a 2024, Centrálna databáza MPRV SR
 Poznámka: súbor podnikov zahŕňa podnikateľské subjekty účtujúce v podnikovom účtovníctve
 Vypracoval: MPRV SR

Tabuľka 4

VÝKAZ O PRÍJMOCH A VÝDAVKOCH SAMOSTATNE HOSPODÁRIACICH ROLNÍKOV v € . ha⁻¹ p.p. (póda podľa LPIŠ)

Ukazovateľ	do 50 ha **			nad 50 do 100 ha			nad 100 do 500 ha			nad 500 ha			Spolu		
	2023	2024	Index 2024/2023	2023	2024	Index 2024/2023	2023	2024	Index 2024/2023	2023	2024	Index 2024/2023	2023	2024	Index 2024/2023
	Predaj tovaru	5991	9299	155,2	2758	3976	144,2	1754	205,9	1174	577	1195	207,1	2188	274,7
Predaj výrobkov a služieb	1355,7	2021,7	1491	784,9	762,9	97,2	786,8	849,3	107,9	1160,8	1197,5	103,2	891,0	972,8	109,2
Ostatné príjmy	367,6	916,9	249,4	260,6	662,9	254,4	259,6	555,5	214,0	309,0	571,1	184,8	276,8	600,8	217,1
Príjmy spolu	2322,5	3868,5	166,6	1321,2	1823,4	138,0	1221,7	1610,6	131,8	1527,5	1888,0	123,6	1386,6	1848,3	133,3
Zásoby	1165,6	1590,9	136,5	588,4	687,5	116,8	546,6	668,7	122,3	592,8	797,4	134,5	620,2	757,2	122,1
Služby	421,6	717,6	170,2	277,0	378,3	136,6	244,0	321,6	131,8	288,1	390,7	135,6	272,9	369,6	135,4
Mzdy	120,4	227,1	188,6	79,1	76,3	96,4	61,0	73,4	120,3	131,8	153,5	116,5	79,3	97,2	122,6
Platby poisťovní a príspevkov	107,9	207,1	191,9	68,2	78,7	115,3	46,0	55,3	120,2	71,3	69,8	97,8	59,2	72,1	121,8
Tvorba sociálneho fondu	0,5	1,8	363,7	0,1	0,3	431,1	2,3	0,6	26,5	0,5	0,5	111,7	1,5	0,6	42,1
Ostatné výdavky	446,4	956,1	214,2	281,7	485,1	172,2	281,5	396,7	140,9	389,6	443,6	113,9	311,8	458,0	146,9
Výdavky spolu	2262,3	3700,5	163,6	1294,5	1706,1	131,8	1181,4	1516,4	128,4	1474,0	1855,6	125,9	1345,0	1754,7	130,5
Príjmy - výdavky	60,2	168,1	279,2	26,8	117,3	437,7	40,4	94,3	233,3	53,5	32,5	60,7	41,6	93,6	225,0
Podiel podnikov ziskových	71,5	79,6	+ 81 p. b.	73,8	90,4	+ 16,6 p. b.	84,4	92,0	+ 7,6 p. b.	92,9	93,1	+ 0,2 p. b.	77,4	87,6	+ 10,2 p. b.
Podiel podnikov stratových	28,5	20,4		26,2	9,6		15,6	8,0		7,1	6,9		22,6	12,4	
Osobný dôchodok podnikateľa*	297,2	521,2	175,4	126,5	188,4	149,0	52,7	69,9	132,5	15,8	19,3	122,1	84,7	113,1	133,5
P - V - osobný dôchodok	-237,0	-353,1		-99,7	-71,1		-12,4	24,4		37,7	13,2		-43,1	-19,5	
Výdavky/príjmy	97,4	95,7		98,0	93,6		96,7	94,1		96,5	98,3		97,0	94,9	
Počet SHR celkom	389	358	92,0	301	293	97,3	422	414	98,1	28	29	103,6	1140	1094	96,0

Poznámka: * Po započítaní ročného osobného dôchodku vo výške 13 032 € v roku 2023 a 14 064 € v roku 2024 (na základe údajov o priemernej mzde v odvetvi poľnohospodárstva podľa ŠÚ SR). ** Vrátane podnikov bez pôdy
Prameň: Informačné listy MPRV SR, rok 2023 a rok 2024, CD MPRV SR
Výpracoval: MPRV SR

VÝKAZ O MAJETKU A ZÁVÄZKOH SAMOSTATNE HOSPODÄRIACICH ROLNÍKOV v € · ha⁻¹ p. p. (pöda podľa LPIS)

Tabuľka 5

Ukazovateľ	do 50 ha *			nad 50 do 100 ha			nad 100 do 500 ha			nad 500 ha			Spolu		
	2023	2024	Index 2024/2023	2023	2024	Index 2024/2023	2023	2024	Index 2024/2023	2023	2024	Index 2024/2023	2023	2024	Index 2024/2023
	Dlhodobý nehmotný majetok	50,7	51,1	100,9	17,9	11,1	61,8	31,0	24,7	79,7	2,9	11,92	4 111,0	26,9	3,91
Dlhodobý hmotný majetok	1 545,8	2 381,4	154,1	8 085,5	11 666,6	144,3	9 820,0	11 589,9	118,0	1 247,0	1 261,9	101,2	1 041,0	1 263,0	121,3
Dlhodobý finančný majetok	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	4,9	5,4	109,6	0,6	0,8	141,3
Zásoby celkom	332,4	370,5	111,5	213,1	257,0	120,6	246,1	284,2	115,5	556,3	568,3	102,2	289,5	330,1	114,0
Materiál	29,6	54,3	183,3	23,9	34,1	142,8	30,1	41,0	136,1	59,6	80,2	134,6	32,9	46,9	142,6
Tovar	115,8	68,6	59,2	78,4	77,6	99,0	31,5	34,5	109,5	44,8	38,2	85,2	49,7	44,4	89,4
Nedokončená výroba	1 870	2 477	132,5	110,8	1 453	131,1	184,5	2 087	113,1	451,8	450,0	99,6	206,9	238,8	115,4
Pohľadávky	533,8	754,6	136,3	215,2	217,5	101,1	232,7	239,7	103,0	583,9	587,4	100,6	307,1	326,7	106,4
Krátkodobý finančný majetok	510,8	836,4	163,8	235,0	419,3	178,4	162,8	244,0	149,9	98,9	118,0	119,3	201,0	294,7	146,6
Peniaze a ceniny	104,4	192,1	184,0	49,8	75,6	151,9	32,3	45,6	141,3	16,0	20,1	125,9	40,2	56,9	141,6
Účty v bankách	405,2	644,0	158,9	185,1	342,6	185,1	129,6	197,5	152,4	82,8	97,8	118,2	160,0	237,0	148,2
Ostatný krátkodob. finanč. majetok	1,2	0,3	25,9	0,1	1,0	1 037,0	0,9	0,8	92,3	0,1	0,0	0,0	0,7	0,7	99,7
Priebežné položky (+ / -)	8,0	11,9	148,2	0,7	1,1	158,6	0,5	1,8	364,1	0,0	0,0	0,0	1,2	2,1	178,0
Oprav. položka k nadobud. majetku	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Majetok celkom	3 001,5	4 406,1	146,8	1 490,4	2 072,5	139,1	1 655,2	1 953,3	118,0	2 493,8	2 660,2	106,7	1 867,3	2 256,5	120,8
Rezervy	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0
Záväzky	442,2	579,9	131,1	155,7	249,4	160,2	267,7	246,4	92,1	580,7	554,0	95,4	306,1	318,4	104,0
Úvery	378,5	631,3	166,8	226,6	274,0	120,9	289,9	306,8	105,8	299,4	251,2	85,9	288,5	316,0	109,5
Oprav. položka k nadobud. majetku	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Záväzky celkom	820,7	1 211,1	147,6	382,3	523,5	136,9	557,5	553,4	99,3	880,1	805,3	91,5	594,6	634,4	106,7

Prameň: Informačné listy MPRV SR za rok 2023 a 2024, CD MPRV SR

Poznámka: * vrátane podnikov bez pôdy

Vypracoval: MPRV SR

ZÁKLADNÉ EKONOMICKO-FINANČNÉ UKAZOVATELE za výrobu potravín a nápojov SR* (v mil. €)

Tabuľka 6

Ukazovateľ	2022	2023	2024	Index 2024/23
Výnosy spolu	4 739	6 151	6 733	109,5
Náklady spolu	4 501	5 857	6 295	107,5
Spotreba materiálu, energie a ostatných neskladovateľných dodávok	2 327	3 260	3 378	103,6
Spotreba nakupovaných služieb	543	656	735	111,6
Náklady na predaný tovar	607	758	887	117,1
Odpisy	174	195	197	100,9
Výsledok hospodárenia pred zdanením	238	294	438	148,8
Pridaná hodnota	1 027	1 113	1 383	124,2
Zásoby materiálu	251	345	320	92,8
Zásoby nedokončenej výroby a polotovarov vlastnej výroby	82	94	114	122,1
Zásoby výrobkov a zvierat	156	216	267	123,4
Finančný majetok	186	169	209	123,6
-Peniaze	26	21	20	97,4
-Bankové účty	159	143	178	124,2
Pohľadávky	752	1 017	1 119	110,1
Závazky	1 016	1 295	1 307	100,9

Prameň: Prod 3-04, ŠÚ SR; prepočty MPRV SR

Poznámka: *Predbežné výsledky súboru podnikov s 20 a viac zamestnancami vrátane dopočtov so zohľadnením váh, resp. podniky zapísané v obchodnom registri, príspevkové organizácie, ktoré sú trhovými výrobcami, s počtom zamestnancov 20 a viac a organizácie s počtom zamestnancov 0 až 19 s ročnými tržbami za vlastné výkony a tovar 5 miliónov € a viac (a nezahŕňa organizácie s počtom zamestnancov 0 až 19 s ročnými tržbami za vlastné výkony a tovar do 5 miliónov €); zahrnuté výrobné potravinárske podniky, okrem podnikov s výrobou tabakových výrobkov. Zisťovanie je v súbore podnikov od 20 do 99 zamestnancov realizované ako výberové, pre 100 a viac zamestnancov ako vyčerpávajúce. Údaje za výberovú časť sú dopočítané.

Vypracoval: MPRV SR

Tabuľka 7

VÝSLEDOK HOSPODÁRENIA, VÝNOSY, NÁKLADY ZA VÝROBU POTRAVIN A NÁPOJOV SR podľa odborov* (v mil. €)

Výrobný odbor**	Výsledok hospodárenia pred zdanením		Výnosy		Podiel na výnosoch v % 2024	Náklady		Podiel na nákladoch v % 2024	Nákladovosť výnosov v €		Rentabilita výnosov v %		
	2023	2024	Rozdiel 2024-23	2023		2024	Rozdiel 2024-23		2023	2024	2023	2024	2023
Spracovanie a konzervovanie mäsa a mäsových produktov	493	71,2	219	1 321,3	1 367,2	1035	1 272,0	1 296,0	101,9	96,3	94,8	3,7	5,2
Spracovanie a konzervovanie vŕb, kôrovcov a mäkkýšov vrátane výroby rastlinných a živočíšnych olejov a tukov	-1,9	7,3	9,2	324,6	296,8	91,5	326,4	289,5	88,7	100,6	97,5	-0,6	2,5
Spracovanie a konzervovanie ovocia a zeleniny	22,2	27,2	5,1	284,5	318,1	111,8	262,3	290,8	110,9	92,2	91,4	7,8	8,6
Výroba mliečnych výrobkov	37,0	53,4	16,4	1 023,2	1 031,4	100,8	986,2	978,0	99,2	96,4	94,8	3,6	5,2
Výroba mlynských výrobkov a škrobových výrobkov	18,3	19,8	1,5	394,8	332,1	84,1	376,6	312,3	82,9	95,4	94,0	4,6	6,0
Výroba pečiva a múčnych výrobkov	85,2	98,7	13,4	827,6	878,2	106,1	742,3	779,5	105,0	89,7	88,8	10,3	11,2
Výroba ostatných potravinárskych výrobkov	143,1	121,5	-21,7	1 284,0	1 353,1	103,8	1 140,9	1 211,7	106,2	88,9	90,9	11,1	9,1
Výroba a príprava krmív pre zvieratá	7,7	7,8	0,1	261,0	217,5	83,3	253,3	209,7	82,8	97,0	96,4	3,0	3,6
Výroba nápojov	76,9	70,3	-6,6	1 011,6	1 000,0	98,8	934,8	929,7	99,5	92,4	93,0	7,6	7,0
Výroba potravín a nápojov spolu	437,9	477,1	39,2	6 732,7	6 774,3	100,6	6 294,9	6 297,2	100,0	93,5	93,0	6,5	7,0

Prameň: Prod 3-04_SÚ SR, prepočty MPRV SR

Poznámka: *Predbežné výsledky súboru podnikov s 20 a viac zamestnancami vrátane dopočtov so zohľadnením váh, resp. podniky zapísané v obchodnom registri, príspevkové organizácie, ktoré sú trhovými výrobcami s počtom zamestnancov 20 a viac a organizácie s počtom zamestnancov 0 až 19 s ročnými výnosmi a tovar 5 miliónov € a viac (a nezahrnú organizácie s počtom zamestnancov 0 až 19 s ročnými tržbami za vlastné výkony a tovar do 5 miliónov €); zahrnuté výrobné potravinárske podniky, okrem podnikov s výrobou tabakových výrobkov. Zisťovanie je v súbore podnikov od 20 do 99 zamestnancov realizované ako výberové, pre 100 a viac zamestnancov ako vyčerpávajúce. Údaje za výberovú časť sú dopočítané. **podľa klasifikácie SK NACE

Vypracoval: MPRV SR

VLASTNÝ KAPITÁL A ODPISY za výrobu potravín a nápojov SR podľa odborov* (v mil.€)

Tabuľka 8

Výrobný odbor**	Vlastné imanie (VI)		Podiel na VI 2024	Rentabilita vlast. imania v %		Vlast. imanie / majetok v %		Odpisy			
	2023	2024		2023	2024	2023	2024	2023	2024		
		Index 2024/23					Index 2024/23				
Spracovanie a konzervovanie mäsa a mäsových produktov	262,8	270,6	103,0	13,7%	18,8	26,3	47,2	49,9	26,7	29,2	109,3
Spracovanie a konzervovanie rýb, kôrovcov a mäkkýšov vrátane výroby rastlinných a živočíšnych olejov a tukov	392	43,7	11,4	2,2%	-4,8	16,7	36,0	41,3	6,7	6,0	89,1
Spracovanie a konzervovanie ovocia a zeleniny	54,6	74,6	136,7	3,8%	40,7	36,5	49,5	63,9	6,5	5,4	83,0
Výroba mliečnych výrobkov	217,4	213,3	98,1	10,8%	17,0	25,0	34,5	37,4	29,9	31,6	105,8
Výroba mlynárskych výrobkov a škrobových výrobkov	114,7	124,9	108,9	6,3%	15,9	15,8	30,5	30,2	13,0	14,1	108,5
Výroba pečiva a múčnych výrobkov	329,1	315,8	96,0	15,9%	25,9	31,2	43,5	42,5	35,6	35,1	98,8
Výroba ostatných potravinárskych výrobkov	502,7	485,7	96,6	24,5%	28,5	25,0	65,0	58,9	37,9	44,4	117,1
Výroba a príprava krmív pre zvieratá	63,7	63,4	99,5	3,2%	12,1	12,3	58,1	58,0	3,6	3,2	88,7
Výroba nápojov	399,6	389,9	97,6	19,7%	19,2	18,0	39,9	37,5	36,9	39,7	107,4
Výroba potravín a nápojov spolu	1 983,7	1 981,7	99,9	100,0%	22,1	24,1	44,8	44,4	196,8	208,7	106,0

Poznámka: *Predbežné výsledky súboru podnikov s 20 a viac zamestnancami vrátane dopočtov so zohľadnením váh, resp. podniky zapísané v obchodnom registri, príspevkové organizácie, ktoré sú trhovými výrobcami s počtom zamestnancov 20 a viac a organizácie s počtom zamestnancov 0 až 19 s ročnými tržbami za vlastné výkony a tovar 5 miliónov € a viac (a nezáhrňa organizácie s počtom zamestnancov 0 až 19 s ročnými tržbami za vlastné výkony a tovar do 5 miliónov €); zahrnuté výrobné potravinárske podniky, okrem podnikov s výrobou tabakových výrobkov. Zisťovanie je v súbore podnikov realizované ako výberové, pre 100 a viac zamestnancov ako vyčerpávajúce. Údaje za výberovú časť sú dopočítané. **podľa klasifikácie SK NACE
Výpracoval: MPRV SR

Tabuľka 9

PRIDANÁ HODNOTA, TRŽBY, NÁKLADY NA PREDANÝ TOVAR za výrobu potravín a nápojov SR podľa odborov* (v mil. €)

Výrobný odbor**	Tržby za vl. výrobky a služby			Podiel na vl. tržbách 2024	Naklady na predaný tovar			Pridaná hodnota (PH)			Podiel na PH 2024
	2023	2024	Index 2024/23		2023	2024	Index 2024/23	2023	2024	Index 2024/23	
Spracovanie a konzervovanie mäsa a mäsových produktov	981,3	1 056,3	107,6	20,4%	207,0	200,0	96,6	240,1	273,4	113,9	17,8%
Spracovanie a konzervovanie rýb, kôrovcov a mäkkýšov vrátane výroby rastlinných a živočíšnych olejov a tukov	277,5	263,0	94,8	5,1%	15,1	9,9	65,8	15,4	24,0	155,1	1,6%
Spracovanie a konzervovanie ovocia a zeleniny	201,3	233,9	116,2	4,5%	56,7	53,3	94,0	52,8	54,2	102,7	3,5%
Výroba mliečnych výrobkov	854,7	864,6	101,2	16,7%	93,0	90,8	97,6	139,9	175,7	125,6	11,5%
Výroba mlynárskych výrobkov a škrobových výrobkov	317,2	266,0	83,9	5,1%	42,5	49,8	117,2	62,8	76,7	122,1	5,0%
Výroba pečiva a múčnych výrobkov	678,9	680,9	100,3	13,2%	80,6	107,4	133,3	305,5	327,7	107,3	21,4%
Výroba ostatných potravinárskych výrobkov	882,1	967,1	109,6	18,7%	207,0	211,0	101,9	344,7	352,6	102,3	23,0%
Výroba a príprava krmív pre zvieratá	166,4	127,7	76,7	2,5%	60,1	57,1	95,0	22,4	23,5	104,9	1,5%
Výroba nápojov	729,6	709,3	97,2	13,7%	125,3	125,3	100,0	199,9	226,4	113,2	14,8%
Výroba potravín a nápojov spolu	5 088,9	5 168,8	101,6	100,0%	887,4	904,8	102,0	1 383,5	1 534,0	110,9	100,0%

Prameň: Prod 3-04_SÚ SR, prepočty MPRV SR

 Poznámka: *Predbežné výsledky súboru podnikov s 20 a viac zamestnancami vrátane dopočtov so zohľadnením váh, resp. podniky zapísané v obchodnom registri, príspěkové organizácie, ktoré sú trhovými výrobcami s počtom zamestnancov 20 a viac a organizácie s počtom zamestnancov 0 až 19 s ročnými tržbami za vlastné výkony a tovar 5 miliónov € a viac (a nezahrnúť organizácie s počtom zamestnancov 0 až 19 s ročnými tržbami za vlastné výkony a tovar do 5 miliónov €); zahrnúť výrobné potravinárske podniky, okrem podnikov s výrobou tabakových výrobkov. Zisťovanie je v súbore podnikov od 20 do 99 zamestnancov realizované ako výberové, pre 100 a viac zamestnancov ako včerpávajúce. Údaje za výberovú časť sú dopočítané. ** podľa klasifikácie SK NACE
 Výpracoval: MPRV SR

ZAMESTNANOSŤ, PRODUKTIVITA PRÁCE, MZDA A POČET PODNIKOV za výrobu potravín a nápojov SR podľa odborov*

Tabuľka 10

Výrobný odbor**	Počet zamestnancov*** (osoby)		Podiel na zamestnanosti 2024	Produktivita práce z PH v tis. €**		Index 2024/23	Produktivita práce z výnosov v tis. €		Index 2024/23	Priemerná mesačná mzda v €		Povinné príspevky na zákonné poistenie v mil. €	Počet podnikov****		Podiel na počte podnikov 2024
	2023	2024		2023	2024		2023	2024		2023	2024		2023	2024	
Spracovanie a konzervovanie mäsa a mäsových produktov	7 172,4	7 469,9	23,7%	33,5	36,6	109,3	183,0	1 283,4	99,4	38,0	42,5	51	50	15,1%	
Spracovanie a konzervovanie rýb, kôrovčov a mäkkýšov vrátane výroby rastlinných a živočíšnych olejov a tukov	464,3	436,5	1,4%	33,3	54,9	165,0	680,0	1 475,0	97,3	2,9	3,1	7	6	1,8%	
Spracovanie a konzervovanie ovocia a zeleniny	947,5	994,3	3,2%	55,7	54,5	97,8	319,9	1 311,5	106,5	5,1	6,0	14	13	3,9%	
Výroba mliečnych výrobkov	3 273,7	3 393,3	10,8%	42,7	51,8	121,1	303,9	1 506,7	97,2	20,4	23,0	25	25	7,6%	
Výroba mlynárskych výrobkov a škrobových výrobkov	937,0	987,9	3,1%	67,0	77,6	115,8	336,2	1 702,6	79,8	6,7	7,5	10	11	3,3%	
Výroba pečiva a múčnych výrobkov	8 438,4	8 452,9	26,8%	36,2	38,8	107,1	103,9	1 183,3	105,9	40,8	47,2	117	126	37,8%	
Výroba ostatných potravinárskych výrobkov	5 757,1	5 995,2	19,0%	59,9	58,8	98,2	223,0	1 547,6	99,7	36,8	41,1	51	50	15,1%	
Výroba a príprava krmív pre zvieratá	370,1	391,7	1,2%	60,5	60,0	99,1	555,2	1 647,6	78,7	2,5	2,9	10	11	3,3%	
Výroba nápojov	3 410,4	3 398,2	10,8%	58,6	66,6	113,6	296,3	1 715,5	99,2	24,0	26,4	40	41	12,2%	
Výroba potravín a nápojov spolu	30 770,8	31 519,9	100,0%	45,0	48,7	108,2	214,9	1 397,9	98,2	177,3	199,8	324	334	100,0%	

Prameň: Prod 3-04, ŠÚ SR; prepočty MPRV SR

Poznámka: *Predbežné výsledky sčítania podnikov s 20 a viac zamestnancami vrátane dopočtov so zohľadnením váh, resp. podniky zapísané v obchodnom registri, príspevkové organizácie, ktoré sú tihovými výrobcami, s počtom zamestnancov 20 a viac a organizácie s počtom zamestnancov 0 až 19 s ročnými tržbami za vlastné výkony a tovar 5 miliónov. € a viac (a nezahrňajú organizácie s počtom zamestnancov 0 až 19 s ročnými tržbami za vlastné výkony a tovar do 5 miliónov. €); zahrnuté výrobné potravinárske podniky, okrem podnikov s výrobou tabakových výrobkov. Zisťovanie je v súbore podnikov od 20 do 99 zamestnancov realizované ako výberové; pre 100 a viac zamestnancov ako výčerpávajúce. Údaje za výberovú časť sú dopočítané. ** podľa klasifikácie SK NACE; *** - priemerný evidovaný počet zamestnancov prepočítaný; **** - počet podnikov vyjadruje priemerný počet respondentov v jednotlivých štvrtkoch

Vypracoval: MPRV SR

HRUBÁ POĽNOHOSPODÁRSKA PRODUKCIA V BEŽNÝCH CENÁCH (v mil. €)

Tabuľka 11

	Priemer 2019 - 2023	2023	2024*	Index 2024/2023	Index 2024/ Ø2019-2023
Hrubá rastlinná produkcia spolu	1509,4	1 641,1	1 513,7	92,2	100,3
z toho: obilniny	777,8	810,7	687,4	84,8	88,4
obchodné plodiny	380,1	406,7	353,3	86,9	92,9
krmivá	137,4	176,4	173,4	98,3	126,2
zelenina	103,1	114,3	109,4	95,7	106,1
zemiaky	56,5	74,0	108,7	146,7	192,3
ovocie	24,5	29,6	43,6	147,5	178,1
hrozno	22,9	23,5	29,1	123,7	127,0
ostatná rastlinná výroba	7,1	5,8	8,9	153,4	126,2
Hrubá živočišna produkcia celkom	833,02	1 014,5	962,2	94,8	115,5
z toho: HD	113,8	129,1	128,9	99,8	113,3
ošípané	131,6	144,6	138,7	96,0	105,4
ovce a kozy	8,2	10,4	11,3	108,3	136,7
hydina	115,5	134,0	113,4	84,6	98,2
mlieko surové	345,3	421,2	420,9	99,9	121,9
vajcia	83,0	108,3	91,3	84,3	110,0
ostatná živočišna výroba	35,6	66,9	57,7	86,3	162,1
Hrubá poľnohospodárska produkcia	2342,4	2655,5	2475,9	93,2	105,7

Prameň: ŠÚ SR, * pozn.: 2. odhad 2024

Vypracoval: MPRV SR

VÝVOJ ZBEROVÝCH PLŔCH, HEKTÁROVÝCH ÚROD A PRODUKIE VYBRANÝCH PLODÍN V SR

Tabuľka 12

Ukazovateľ	Skutočnosť							Index 2024/23
	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	
Zberové plochy v tis. ha								
Obilniny spolu	743,2	769,1	747,3	717,7	711,5	694,2	663,1	95,5
z toho: pšenica spolu	403,4	406,8	387,1	357,0	411,7	406,8	350,4	86,1
jačmeň spolu	124,2	126,4	130,9	117,2	109,1	114,2	126,5	110,8
raž spolu	12,2	13,9	12,5	10,2	9,0	10,4	7,6	72,7
ovos	12,9	12,1	12,3	16,3	10,2	9,7	12,0	123,6
kukurica na zrno	179,0	197,2	191,5	203,2	158,7	138,4	147,3	106,4
Cukrová repa technická	21,9	21,7	21,1	21,8	19,5	22,1	23,6	106,5
Zemiaky spolu	7,8	8,2	7,0	6,1	5,7	5,4	6,0	111,1
Olejniny spolu	280,9	257,1	265,5	289,8	293,1	272,6	286,1	105,0
z toho: repka olejná spolu	154,2	147,0	146,6	136,0	141,4	148,6	142,3	95,8
slniečnica	68,8	48,5	53,5	73,4	73,1	61,8	64,7	104,6
sója	45,3	47,6	51,1	64,1	66,7	50,2	67,8	135,3
Vínohrady rodiace	8,0	7,9	7,7	7,8	7,8	9,0	9,0	99,7
Hektárové úrody v t/ha								
Obilniny spolu	5,4	5,3	6,1	6,0	4,8	6,2	5,6	89,7
z toho: pšenica spolu	4,8	4,8	5,5	5,6	5,0	6,1	5,4	88,9
jačmeň spolu	3,9	4,7	5,2	5,1	5,1	5,3	4,7	89,1
raž spolu	3,4	3,5	3,9	3,5	3,6	3,4	3,2	93,6
ovos	2,3	2,6	2,7	2,2	2,4	2,1	2,7	127,2
kukurica na zrno	8,5	7,3	8,6	7,9	4,3	8,0	7,2	90,4
Cukrová repa technická	59,9	57,6	60,4	62,6	56,3	63,6	59,0	92,7
Zemiaky spolu	21,9	22,3	23,8	24,9	22,8	25,0	28,3	113,1
Olejniny spolu	2,8	2,6	2,7	2,7	2,5	3,1	2,5	79,4
z toho: repka olejná spolu	3,1	2,8	3,0	3,1	3,1	3,6	2,7	75,6
slniečnica	2,9	2,6	2,5	2,7	2,3	2,8	2,5	89,9
sója	2,3	2,5	2,5	2,5	1,5	2,6	2,2	85,1
Mušťové hrozno a hybridy	6,6	5,5	6,2	5,8	5,8	4,5	5,2	114,0
Produkcia v tis.t								
Obilniny spolu	4 037,8	4 104,1	4 580,9	4 308,0	3 382,8	4 304,6	3 687,2	85,7
z toho: pšenica spolu	1 927,9	1 939,1	2 133,3	2 002,2	2 048,2	2 490,6	1 907,9	76,6
jačmeň spolu	486,9	599,6	679,4	592,7	556,5	603,0	595,0	98,7
raž spolu	41,0	48,7	48,6	36,1	31,8	35,2	24,0	68,2
ovos	29,8	31,9	33,0	36,6	24,2	20,3	31,9	156,8
kukurica na zrno	1 515,8	1 444,8	1 642,7	1 597,7	683,7	1 105,7	1 063,8	96,2
Cukrová repa technická	1 312,0	1 251,7	1 273,0	1 364,4	1 096,7	1 407,7	1 388,7	98,6
Zemiaky spolu	170,0	182,4	166,2	151,1	130,6	135,8	170,6	125,7
Olejniny spolu	794,7	671,3	716,1	786,3	716,9	848,7	707,1	83,3
z toho: repka olejná spolu	480,0	417,6	440,9	420,1	441,7	538,1	389,3	72,3
slniečnica	201,6	128,3	135,7	195,2	170,7	171,7	161,6	94,1
sója	104,5	116,9	129,2	161,4	96,5	129,8	149,3	115,0
Mušťové hrozno a hybridy	51,0	42,7	46,3	43,7	44,6	40,1	45,5	113,4
Ovocie*	51,7	41,8	34,1	35,7	38,0	32,7	42,2	128,9
Zelenina**	105,6	125,8	123,3	147,8	133,6	143,0	140,0	97,9

Prameň: ŠÚ SR / Definitívna úroda poľnohospodárskych plodín a zeleniny do roku 2023; Úroda poľnohospodárskych plodín za rok 2024; Vypracoval: MPRV SR
 * údaje za ovocné sady - Prameň: ÚKSUP (register ovocných sádov a chmeľníc); ** produkcia zeleniny na ornej pôde, zelenina konzumná spolu bez samozásobenia (bez započítania domácich záhrad); Poznámka: rozdiely v údajoch vyplývajú zo zaokrúhlenia čísel

ZBEROVÉ PLOCHY A ÚRODY KRMOVÍN V SR

Tabuľka 13

Ukazovateľ	2022				2023				2024				Index 2024/2023	
	zber.plocha v ha	úroda v t		zber.plocha v ha	úroda v t		zber.plocha v ha	úroda v t		zber.plocha v ha	úroda v t		spolu	na 1 ha
		spolu	na 1 ha		spolu	na 1 ha		spolu	na 1 ha		spolu	na 1 ha		
Krmné okopaniny	98,1	2 934,3	29,9	82,0	3 769,1	45,9	44,5	1 158,5	26,0	54,2	30,7	56,7		
z toho: krmná repa	38,3	1 533,9	40,0	36,8	1 127,1	30,6	39,3	1 117,6	28,5	106,8	99,2	92,9		
Jednoročné krmoviny	83 688,4	1 785 867,4	21,3	76 957,9	2 247 207,1	29,2	76 483,5	1 976 422,3	25,8	99,4	88,0	88,5		
z toho: kukurica a rmeš. na zeleno	70 799,9	1 581 144,7	22,3	63 186,7	1 987 166,8	31,4	59 299,4	1 667 892,7	28,1	93,8	83,9	89,4		
strukovinoobil. miešanky	4 361,2	55 725,2	12,8	4 795,1	79 267,0	16,5	5 518,2	82 294,9	14,9	115,1	103,8	90,2		
ost. jednoročné krmoviny	8 527,3	148 997,5	17,5	8 976,1	180 773,3	20,1	11 665,8	226 234,6	19,4	130,0	125,1	96,3		
Viacročné krmoviny na o. p.	116 153,3	405 756,9	3,5	108 637,4	551 776,5	5,1	108 835,9	518 554,4	4,8	100,2	94,0	93,8		
z toho: čatelná lúčna	11 977,1	41 478,3	3,5	10 792,4	61 204,6	5,7	12 942,6	59 016,3	4,6	119,9	96,4	80,4		
lucerna	48 334,7	223 912,7	4,6	46 560,1	302 080,3	6,5	45 941,2	280 869,5	6,1	98,7	93,0	94,2		
ostatné čatelinoviny	12 127,7	40 008,4	3,3	10 015,5	46 623,2	4,7	10 457,8	46 155,8	4,4	104,4	99,0	94,8		
viacročné porasty tráv	43 535,9	99 890,8	2,3	40 341,0	138 182,9	3,4	38 759,0	129 950,8	3,4	96,1	94,0	97,9		
ostatné viacroč. krmoviny	178,0	466,7	2,6	928,5	3 685,5	4,0	735,2	2 562,0	3,5	79,2	69,5	87,8		

Prameň: ŠÚ SR / Definitívna úroda poľnohospodárskych plodín a zeleniny do roku 2023; Úroda poľnohospodárskych plodín za rok 2024

Vypracoval: MPRV SR

Poznámka: rozdiely v údajoch vyplývajú zo zaokrúhlenia čísiel

POČET HOSPODÁRSKÝCH ZVIERAT A PRODUKCIA ŽIVOČÍŠNYCH VÝROBKOV V SR

Tabuľka 14

Ukazovateľ	Merná jednotka	Skutočnosť					Rozdiel 2024 - 2023	Index 2024/2023
		k 31. 12. 2020	k 31. 12. 2021	k 31. 12. 2022	k 31. 12. 2023	k 31. 12. 2024		
Počet hospodárskych zvierat *)								
Hovädzí dobytok	tis. ks	424,8	418,2	415,8	412,7	399,7	-12,9	96,9
z toho: kravy	tis. ks	184,0	184,4	182,4	180,9	179,9	-1,0	99,5
z kráv: dojné	tis. ks	117,2	115,7	112,1	110,2	109,5	-0,8	99,3
ostatné	tis. ks	66,8	68,7	70,3	70,6	70,4	-0,2	99,7
Ošipané spolu	tis. ks	521,7	432,8	363,5	386,2	395,6	9,4	102,4
z toho: prasnice	tis. ks	32,8	27,2	24,0	24,4	26,6	2,2	109,1
Ovce spolu	tis. ks	271,0	269,4	275,5	264,4	252,3	-12,1	95,4
z toho: bahnice	tis. ks	188,1	184,4	185,4	175,3	174,6	-0,7	99,6
Kozy	tis. ks	10,6	10,4	11,0	10,7	9,6	-1,1	89,7
Hydina spolu	tis. ks	10 603,6	10 364,5	9 340,7	9 669,4	9 854,7	185,3	101,9
z toho: slepky	tis. ks	3 251,8	3 096,1	3 257,4	2 779,5	2 220,7	-558,8	79,9
Kone spolu	tis. ks	6,1	6,7	7,0	7,4	8,2	0,8	110,2
Ročná produkcia								
Jatočný HD spolu **)	t jat. hm.	22 011	24 145	21 246	21 891	25 545	3 654,0	116,7
Jatočné ošipané **)	t jat. hm.	80 882	86 723	69 131	65 951	74 933	8 982,0	113,6
Jatočné ovce **)	t jat. hm.	1 022	1 028	898	1 122	1 114	-8,0	99,3
Jatočné kozy **)	t jat. hm.	333	301	272	244	222	-22,0	91,0
Jatočná hydina **)	t jat. hm.	92 669	95 856	105 836	99 491	109 300	9 809,2	109,9
Mlieko kravské	t	944 793	929 815	938 380	936 967	938 763	1 796,0	100,2
Vájcá slepačie *)	tis. ks	824 352	822 258	764 737	711 238	665 953	-45 285,0	93,6
Ovčie mlieko	t	12 795	12 787	13 074	13 612	13 527	-84,8	99,4
Vlna ovčia	t	511	480	479	467	473	5,5	101,2

*) Od roku 2020 údaj o počte hospodárskych zvierat neobsahuje údaje za obyvateľstvo (domácnosti-drobnochovatelia), ktorí chovajú zvieratá na účely samozásobenia

**) Hrubá domáca produkcia = zabitia na bitúnkoch + odhad samozásobenia +/- zahraničný obchod

Prameň: Súpis hospodárskych zvierat ŠÚ SR, Živočišna výroba, predaj výrobkov z prvovýroby a bilancia plodín ŠÚ SR,

MPRV SR rezortný výkaz Mäso (MPRV SR) 1-12, Odhad samozásobenia, ŠÚ SR

Vypracoval: MPRV SR

VYBRANÉ UKAZOVATELE ÚŽITKOVOSTI A REPRODUKČNÝCH VLASTNOSTÍ

Tabuľka 15

Ukazovateľ	Merná jednotka	Skutočnosť					Index 2024/2023
		2020	2021	2022	2023	2024	
Narodené telatá	ks/100 kráv	88,5	89,0	89,1	87,8	88,3	100,5
Odchov teliat	ks/100 kráv	84,4	84,6	85,0	83,6	83,8	100,3
Ročná dojnosť	kg/dojnicu	7 762,9	7 781,9	8 016,2	8 052,0	8 267,6	102,7
Prírastky vo výkrme HD	kg/KD	0,785	0,765	0,771	0,757	0,763	100,8
Počet vrhov na prasnicu	x	2,487	2,188	2,148	2,180	2,110	96,8
Narodenie prasiat na 1 vrh	ks	13,22	14,76	15,00	15,19	15,80	104,0
Narodenie prasiat	ks/prasnicu	32,88	32,29	32,22	33,11	33,30	100,6
Odchov prasiat	ks/prasnicu	29,68	29,09	28,31	29,23	29,22	100,0
Prír. v predvýkrme a výk. ošp.	kg/KD	0,633	0,625	0,636	0,622	0,646	103,9
Narodenie jahniat	ks/100 bahnic	72,3	74,3	79,9	72,6	72,6	100,0
Odchov jahniat	ks/100 bahnic	67,2	68,1	74,6	67,9	66,6	98,1
Priemerná striž vlny	kg/ovcu k 1.1.	1,31	1,31	1,34	1,26	1,32	104,8
Výroba ovčieho mlieka	kg/bahnicu k 1.1.	59,2	63,4	67,7	69,7	72,6	104,2
Znáška vajec	ks/sliepku	253,6	253,4	260,0	235,4	246,4	104,7

Pozn.: Od roku 2020 tabuľka neobsahuje údaje za obyvateľstvo (domácnosti-drobnochovateľov), ktorí chovajú zvieratá na účely samozásobenia

Prameň: Živočišná výroba a predaj výrobkov z prvovýroby, ŠÚ SR

Vypracoval: MPRV SR

VÝVOJ CENOVÝCH INDEXOV ROZHODUJÚCICH VSTUPOV DO POĽNOHOSPODÁRSTVA V SR

rovnaké obdobie minulého roka = 100

Tabuľka 16

Ukazovateľ	rovnaké obdobie minul. roka = 100		
	2022	2023	2024
Osivá a sadba	118,0	107,7	101,7
Energie a mazivá	179,5	103,9	90,4
z toho: pohonné hmoty (motorové palivá)	176,9	88,7	94,6
mazivá	139,0	80,2	101,7
elektrina	198,6	129,6	93,7
Hnojivá a zlepšovadlá pôdy	239,7	83,9	63,6
z toho: dusíkaté hnojivá	249,2	81,5	65,2
fosforečné hnojivá	199,2	92,4	84,5
draselné hnojivá	198,4	115,0	64,1
kombinované hnojivá (NPK)	210,0	94,2	48,3
ostatné hnojivá (vápno)	124,7	102,5	110,7
Prípravky na ochranu rastlín	118,8	104,0	93,7
z toho: fungicídy	112,5	100,9	87,5
insekticídy	110,7	103,2	83,6
herbicídy	110,7	105,2	98,1
Veterinárne služby	106,8	100,4	103,6
Materiál a drobné nástroje	126,3	102,3	93,1
Krmivá pre zvieratá	143,6	94,6	79,4
z toho: obilniny a sekundárne mlynárenské produkty	150,9	86,2	79,1
Dopravné zariadenia	108,2	105,5	89,2
Index cien vstupov do poľnohospodárstva celkom	139,8	100,0	93,3

Prameň: ŠÚ SR

Vypracoval: MPRV SR

VÝVOJ CIEN VYBRANÝCH RASTLINNÝCH VÝROBKOV V SR

Tabuľka 17

	Ceny v € za tonu			Indexy cien rovnaké obdobie minulého roka = 100	
	2022	2023	2024	2023	2024
Pšenica potravinárska	307,8	202,4	181,6	65,6	87,2
Pšenica priemyselná	277,1	166,9	153,7	60,4	91,5
Jačmeň sladovnícky	324,2	243,8	210,7	74,7	87,9
Jačmeň potravinársky	268,9	207,6	178,9	77,2	88,6
Raž potravinárska	276,8	211,9	159,9	76,6	75,7
Kukurica na zmo	281,9	191,6	176,2	70,3	90,7
Hrach jedlý	338,5	334,6	302,0	96,9	98,7
Semeno repky olejnej	686,6	431,4	437,9	62,9	101,6
Semeno slnečnice	587,3	377,6	393,7	64,5	101,1
Sója	573,8	407,6	409,4	70,9	102,0
Cukrová repa	25,7	28,5	26,1	110,5	98,8
Zemiaky skoré	462,9	676,7	720,2	145,9	109,4
Zemiaky neskoré konzumné	370,9	510,7	546,4	139,3	108,6

Prameň: ŠÚ SR

Vypracoval: MPRV SR

VÝVOJ CIEN VYBRANÝCH ŽIVOČÍŠNYCH VÝROBKOV V SR

Tabuľka 18

	Ceny v € za tonu (mlieko v € za 1000 l / vajcia v € za 1000 ks)			Indexy cien rovnaké obdobie minulého roka = 100	
	2022	2023	2024	2023	2024
Býky jatočné tr. mäsitosti U	3 597,3	3 777,5	4 012,5	105,0	106,3
Jalovice jatočné tr. mäsitosti U	2 539,3	3 018,9	3 239,3	118,8	107,2
Kravy jatočné tr. mäsitosti U	2 872,8	3 262,2	3 135,3	113,7	96,1
Teľatá jatočné mliečne výkr. v mäse tr. I	3 498,2	3 823,0	3 999,7	109,3	104,5
Ošpané jatočné obchodná tr. U	1 602,5	1 931,2	2 126,8	120,6	110,5
Jahňatá jatočné výkrm v mäse L	3 033,7	3 532,2	3 711,9	116,4	109,0
Ovce, barany, škopy jatočné v živom trieda B	1 091,9	1 071,0	1 165,4	98,2	109,2
Mlieko kravské surové	426,0	468,2	437,8	109,0	93,8
Mlieko ovčie surové	1 196,1	1 411,6	1 429,8	118,0	100,4
Kurčatá jatočné tr. I	1 166,0	1 235,4	1 243,2	106,0	100,7
Vajcia slepačie konzumné triedené sk. L	114,9	162,7	146,6	141,8	90,0
Vĺna ovčia surová v pote	177,6	182,2	171,0	102,5	91,8

Prameň: ŠÚ SR

Vypracoval: MPRV SR

VÝVOJ ODBYTOVÝCH CIEN VYBRANÝCH VÝROBKOV POTRAVINÁRSKÝCH VÝROBCOV V SR v €/kg (bez DPH)

Tabuľka 19

Výrobky	2022	2023	2024
Mlieko konz. plnotučné trvanlivé, 1 liter. krabica	0,68	0,71	0,70
polotučné trvanlivé, 1 liter. krabica	0,56	0,56	0,54
Smotana (nad 29 % t. v. s.)	3,27	3,60	3,61
Tvaroh mäkký	2,74	3,00	2,91
Eidamská tešla 45 % t. v. s.	5,71	6,27	6,74
Bryndza (ovčia)	6,22	8,00	8,17
Sušené mlieko odtučnené s obs. tuku do 1,5 %, vrátane	3,47	2,95	2,86
Maslo čerstvé (spotrebiteľské balenie 100 -250 g)	7,32	6,18	7,54
Hovädzie predné bez kosti nožina	7,30	8,09	8,07
Hovädzie zadné zo stehna bez kosti	8,32	9,19	9,26
Hovädzia sviečková	24,40	24,63	24,80
Bravčové karé s kosťou	3,31	4,00	4,36
Bravčová krkovička s kosťou	3,30	4,22	4,53
Bravčový bôčik s kosťou	3,52	4,17	4,21
Bravčové stehno bez kosti	3,79	4,54	4,58
Bravčové plece bez kosti	3,64	4,33	4,31

Prameň: Rezortná štatistika MPRV SR, PPA - ATIS

Mlieko: Výkaz ML (MPRV SR) 6 - 12

Mäso: PPA - ATIS

Vypracoval: MPRV SR

VÝVOJ SPOTREBITEĽSKÝCH CIEN VYBRANÝCH DRUHOV POTRAVÍN (v €)

Tabuľka 20

Komodita	2023	2024
Ryža lúpaná, kg	1,69	1,64
Pšeničná múka polohrubá, kg	0,69	0,58
Chlieb obyčajný, kg	2,48	2,51
Rožok biely obyčajný, ks (40 g)	0,11	0,11
Cestoviny vaječné, 500 g	1,85	1,85
Hovädzie mäso predné s kosťou, kg	8,21	7,88
Hovädzie mäso predné bez kosti, kg	9,18	9,26
Hovädzie mäso zadné bez kosti, kg	11,33	10,60
Bravčové karé bez kosti, kg	5,25	5,17
Bravčová krkovička bez kosti, kg	5,45	5,43
Bravčový bok, kg	5,31	5,30
Bravčové stehno bez kosti, kg	4,63	4,54
Bravčové pliecko bez kosti, kg	4,41	4,17
Kurča pitvané, kg	2,79	2,65
Párky (všetky druhy), kg	6,70	6,76
Šunková saláma, kg	7,71	8,09
Malokarpatská saláma, kg	11,54	10,82
Čerstvé polotučné mlieko, l	0,95	0,90
Acidofilné mlieko, kg	1,69	1,64
Syr Eidam, kg	8,99	8,61
Oštiepok, 200 g	2,42	2,31
Tvaroh tučný, 250 g	1,29	1,25
Slepačie vajcia M (10 kusov)	2,51	2,23
Čerstvé maslo, 250 g	1,86	2,27
Slniečnicový olej, l	1,98	1,60
Bravčová masť, 250g	1,11	1,06
Jablká, kg	1,13	1,25
Zemiaky konzumné, kg	0,97	1,03
Cukor kryštálový, kg	1,20	0,96

Prameň: ŠÚ SR

Vypracoval: MPRV SR

VÝVOJ VÝROBY POTRAVINÁRSKEHO PRIEMYSLU SR

Tabuľka 21

Druh výroby ²⁾	Merná jednotka	2019	2020	2021	2022	2023	2024	Index 2024/2023
Výrobky z mäsa ¹⁾	tis.t	103,0	96,5	93,3	94,2	90,2	90,8	100,7
Konzumné mlieko ³⁾	tis.t	229,1	256,4	245,4	231,3	243,2	252,2	103,7
Syry spolu ^{3) 3a)} *	tis.t	52,3	52,5	54,0	53,1	51,5	56,0	108,7
Maslo ³⁾ **	tis.t	13,8	14,5	14,2	14,6	13,2	13,5	102,2
Pšeničná múka ⁴⁾	tis.t	329,4	320,9	294,5	305,0	323,0	279,9	86,7
Chlieb a čerstvé pečivo ⁵⁾	tis.t	122,7	111,3	104,1	136,0	115,2	-	-
Cestoviny ⁵⁾	tis.t	13,4	14,1	14,1	13,7	13,5	-	-
Zabitá hydina ⁶⁾ ***	tis.t	91,8	92,7	95,9	105,8	99,5	109,3	109,9
Konzumné vajcia ⁶⁾ ***	mil.ks	745,3	717,5	698,3	643,7	583,2	569,8	97,7
Slad ⁴⁾	tis.t	295,6	267,1	283,3	291,6	324,5	276,4	85,2
Ovocné výrobky ⁵⁾	tis.t	6,2	6,4	7,6	9,5	8,9	-	-
Zeleninové výrobky ⁵⁾	tis.t	38,1	40,4	36,6	35,7	34,8	-	-
Víno hroznové ⁵⁾	mil.l	41,8	49,9	47,5	43,1	23,4	-	-

Prameň:

¹⁾ RM (MPRV SR) 2-12; od r. 2018-Mäso (MPRV SR) 1-12

²⁾ rafinovaný cukor: dôverné údaje; údaj "FCMIZ (MPRV SR) 3 - 12" dostupný len do roku 2013; "FCMIZ (MPRV SR) 1 - 12"

³⁾ ML (MPRV SR) 6-12 a ŠÚ SR (Zdroje a využitie mlieka za SR za organizácie zapísané v registri fariem) a prepočty MPRV SR;

^{3a)} v roku 2017 boli tavené syry v súčte započítané len za obdobie január-september 2017, pretože za posledný štvrtrok 2017 boli údaje nedostupné

⁴⁾ múka, slad: "OB (MPRV SR) 9-12"

⁵⁾ Potrav (MPRV SR);

⁶⁾ hydina a vajcia: Komoditná situačná a výhľadová správa "Hydina a vajcia"; ide o hrubú domácu produkciu hydinového mäsa

* všetky prírodné a tavené syry; ** vrátane ostatných výrobkov z mliečného tuku; *** rok 2021 predbežný údaj

Vypracoval: MPRV SR

TRŽBY ZA VLASTNÉ VÝROBKÝ A Z PREDAJA SLUŽIEB za potravinársky priemysel podľa odborov* (v mil. €)

Tabuľka 22

Odbor**	2023	2024	Index 2024/2023
Spracovanie a konzervovanie mäsa a mäsových produktov	981,3	1056,3	107,6
Spracovanie a konzervovanie rýb kôrovcov a mäkkýšov vrátane výroby rastlinných a živočíšnych olejov a tukov	277,5	263,0	94,8
Spracovanie a konzervovanie ovocia a zeleniny	201,3	233,9	116,2
Výroba mliečnych výrobkov	854,7	864,6	101,2
Výroba mlynárskych výrobkov a škrobových výrobkov	317,2	266,0	83,9
Výroba pečiva a múčnych výrobkov	678,9	680,9	100,3
Výroba ostatných potravinárskych výrobkov	882,1	967,1	109,6
Výroba a príprava krmív pre zvieratá	166,4	127,7	76,7
Výroba nápojov	729,6	709,3	97,2
Výroba potravín a nápojov spolu	5 089	5 169	101,6

Prameň: Prod 3-04, ŠÚ SR

* Výberové zisťovanie súboru podnikov s 20 a viac zamestnancami vrátane dopytov so zohľadnením váh, resp. podniky zapísané v obchodnom registri, príspevkové organizácie, ktoré sú trhovými výrobcami, s počtom zamestnancov 20 a viac a organizácie s počtom zamestnancov 0 až 19 s ročnými tržbami za vlastné výkony a tovar 5 miliónov € a viac (a nezahŕňa organizácie s počtom zamestnancov 0 až 19 s ročnými tržbami za vlastné výkony a tovar do 5 miliónov €);

zahrnuté výrobné potravinárske podniky, okrem podnikov s výrobou tabakových výrobkov.

** členenie podľa SK NACE

Vypracoval: MPRV SR

SPOTREBA VYBRANÝCH DRUHOV POTRAVÍN NA OBYVATEĽA V SR (v kg za rok)

Tabuľka 23

Druh potravín	2020	2021	2022	2023	2024 odhad	Rozdiel SR 2024-23	ODP ⁴⁾	Pripustný interval
Mäso v hodnote na kosti	70,1	70,7	73,8	76,2	82,6	6,4	57,3	51,6-63,0
- hovädzie, telacie	5,1	5,8	6,0	5,9	6,3	0,4	17,4	
- bravčové	27,3	28,8	31,9	31,4	32,1	0,7	22,2	
- ovčie, kozie a konské	0,2	0,2	0,1	0,2	0,2	0,0		
- hydina	25,6	23,8	26,9	30,1	36,0	5,9	15,0	
- zverina	9,8	10,2	7,3	7,7	6,3	-1,4		
Ryby	5,9	5,8	5,7	5,9	5,3	-0,6	6,0	
Mlieko a ml. výrobky	190,4	203,1	181,4	211,6	217,8	6,2	220,0	206,0-240,0
- konz. mlieko	41,2	41,1	35,1	37,3	39,0	1,7	91,0	
- syry, tvarohy	5,7	6,4	5,7	7,2	7,7	0,5	10,1	
Vajcia (ks)	238,7	230,1	209,3	205,4	207,1	1,7	201,0	
Tuky spolu	21,3	20,2	24,7	20,8	24,1	3,3	22,0	19,8-23,1
- maslo	4,6	4,6	4,1	3,8	4,2	0,4	2,8	
- bravč. masť	2,6	2,6	2,5	1,9	1,5	-0,4	3,0	
- JRTO ¹⁾	18,7	17,3	21,9	18,4	21,4	3,0	16,2	
Cukor	33,4	30,9	36,8	31,9	34,8	2,9	30,9	
Obilniny v hodn. múky	78,2	72,2	75,5	82,3	75,7	-6,6	98,5	94,0-103,0
Zemiaky	62,1	49,8	49,6	60,2	69,5	9,3	80,6	76,3-84,9
Strukoviny	1,6	2,1	3,4	1,6	2,1	0,5	2,6	2,1-3,2
Zelenina ²⁾	107,5	107,0	101,5	108,0	101,0	-7,0	127,9	116,9-138,9
Ovocie ³⁾	70,2	70,3	68,5	67,6	66,6	-1,0	96,7	86,7-106,7

Prameň: Spotreba potravín, ŠÚ SR,

¹⁾ jedlé rastlinné tuky a oleje²⁾ zelenina a zeleninové výrobky v hodnote čerstvej³⁾ ovocie a ovocné výrobky spolu v hodnote čerstvej sú bez spotreby orechov⁴⁾ ODP = odporúč. dávka potravín; ODP a Pripustný interval racionálnej spotreby

Vypracoval: MPRV SR

ZAHRA NIČNÝ OBCHOD CELKOM A Z TOHO EÚ

Komodity HS 01 - 24 (v tis. €)

Tabuľka 24

Komodity	Vývoz				Dovoz			
	2023		2024 ¹⁾		2023		2024 ¹⁾	
	celkom	z toho EÚ-27	celkom	z toho EÚ-27	celkom	z toho EÚ-27	celkom	z toho EÚ-27
01 živé zvieratá	204 419	186 620	236 431	217 102	110 170	108 923	73 041	72 331
02 mäso a požívateľné droby	186 442	184 457	152 281	150 083	880 244	828 376	959 007	885 801
03 ryby a mäkkýše	10 093	10 073	13 015	12 898	93 077	63 735	84 205	57 876
04 mlieko, vajcia, med a výrobky	396 898	320 263	409 915	347 790	589 871	585 465	641 476	635 544
05 výrobky živočíšneho pôvodu	38 117	35 498	29 053	26 370	43 663	25 013	43 062	23 335
06 živé rastliny a kvetinárske výrobky	25 517	23 409	34 929	26 333	137 375	134 179	146 357	140 948
07 zelenina, korene a hlúzy požívateľné	77 287	74 582	88 561	83 983	415 507	369 937	440 742	390 271
08 jedlé ovocie a orechy	117 210	114 292	130 576	127 585	453 248	261 017	489 242	260 501
09 káva, čaj a korenie	153 937	153 182	138 515	137 491	230 263	205 783	234 720	198 837
10 obilie	634 871	620 337	498 033	482 411	188 070	130 236	133 940	123 973
11 mlynské výrobky, slad, škroby	230 210	225 092	179 962	177 053	82 127	79 371	70 383	68 419
12 olej, semená a plody, slama, krmoviny	364 587	362 931	307 957	304 382	132 007	102 226	139 356	120 482
13 šelak, gumy, živice	5 255	3 544	7 486	5 590	24 331	11 780	26 206	15 839
14 rastlinné pletacie materiály	334,965	296,735	360,366	311,249	1 276	916,315	1112,57	809,834
15 živočíšne a rastlinné tuky	169 143	167 582	156 201	155 247	349 272	326 438	312 240	288 191
16 prípravky z mäsa, rýb	179 556	177 771	180 883	179 062	363 395	346 327	384 849	365 151
17 cukor a cukrovinky	343 305	315 681	304 489	277 401	190 442	178 194	165 093	151 025
18 kakao a kakaové prípravky	339 474	302 636	442 683	371 632	372 992	336 776	537 590	398 417
19 prípravky z obilí, z mlieka	380 121	367 183	419 261	405 733	553 776	536 091	543 602	520 232
20 prípravky zo zeleniny, ovocia, rastlín	90 760	88 294	101 618	98 740	283 172	257 812	307 824	276 056
21 rôzne potravinové prípravky	560 491	499 389	663 098	603 037	615 691	560 275	730 069	669 463
22 nápoje, liehové a ocot	371 897	350 890	366 272	345 963	578 362	518 214	582 143	525 506
23 zvyšky a odpady, krmivo	229 545	227 564	247 776	246 904	385 179	332 751	425 971	342 188
24 tabak, náhradky	34 005	31 821	31 051	29 451	300 070	284 149	344 262	315 499
Celkom	5 143 477	4 843 387	5 140 406	4 812 554	7 373 578	6 583 987	7 816 492	6 846 695

¹⁾ Predbežné údaje za rok 2024 platné k augustu 2025

Prameň: Štatistický úrad SR

Vypracoval: MPRV SR

ZAHRANIČNÝ OBCHOD SR S POĽNOHOSPODÁRSKYMÍ A POTRAVINÁRSKYMÍ VÝROBKAMI (v €)

Tabuľka 25

	2023	2024 ¹⁾
POLNOHOSPODÁRSKE VÝROBKY²⁾		
DOVOZ Celkom	1 342 077 166	1 388 062 844
z toho: nahraditeľné	957 499 911	915 495 544
nenahraditeľné	384 577 255	472 567 300
VÝVOZ Celkom	1 464 605 794	1 325 016 846
z toho: nahraditeľné	1 316 806 200	1 175 378 111
nenahraditeľné	147 799 594	149 638 735
SALDO Celkom	122 528 628	-63 045 998
z toho: nahraditeľné	359 306 289	259 882 567
nenahraditeľné	-236 777 661	-322 928 565
POTRAVINÁRSKE VÝROBKY³⁾		
DOVOZ Celkom	6 031 501 020	6 428 429 555
z toho: nahraditeľné	4 834 162 385	5 138 762 118
nenahraditeľné	1 197 338 635	1 289 667 437
VÝVOZ Celkom	3 678 870 801	3 815 388 859
z toho: nahraditeľné	3 190 001 635	3 312 594 529
nenahraditeľné	488 869 166	502 794 330
SALDO Celkom	-2 352 630 219	-2 613 040 696
z toho: nahraditeľné	-1 644 160 750	-1 826 167 589
nenahraditeľné	-708 469 469	-786 873 107

¹⁾ Predbežné údaje za rok 2024 platné k augustu 2025²⁾ Poľnohospodárske výrobky: kapitola HS 0101-0106, 0301, 0401, 0601-0604, 0701-0709, 0713, 0801-0810, 1001-1008, 1201-1207, 1209-1214, 1401-1404, 1801, 2401³⁾ Potravinárske výrobky: kapitola HS 0201-0210, 0302-0309, 0402-0511, 0710-0712, 0714, 0811-0910, 1101-1109, 1208, 1301-1302, 1501-1704, 1802-2309, 2402-2404

Prameň: Štatistický úrad SR, vlastné výpočty; Vypracoval: MPRV SR

PODIEL OBCHODNÝCH ZOSKUPENÍ na celkovom agropotravinárskom zahraničnom obchode Slovenska

Tabuľka 26

	Krajina / zoskupenie	Dovoz		Vývoz		Saldo
		mil. €	%	mil. €	%	mil. €
2023	EÚ-27	6 584	89,29	4 843	94,17	-1 741
	z toho: Česká republika	1 533	20,79	1 124	21,86	-409
	Poľsko	1 000	13,57	719	13,99	-281
	Maďarsko	478	6,48	910	17,70	433
	Nemecko	783	10,61	463	9,00	-320
	Rakúsko	253	3,43	528	10,27	275
	Tretie krajiny	790	10,71	300	5,83	-490
	z toho: SNS	145	1,97	79	1,53	-66
	ACP	122	1,65	7	0,14	-115
	Stredomor. krajiny	78	1,06	17	0,32	-62
spolu	7 374	100,00	5 143	100,00	-2 230	
2024	EÚ-27 ¹⁾	6 847	87,59	4 813	93,62	-2 034
	z toho: Česká republika	1 536	19,65	1 211	23,55	-326
	Poľsko	1 077	13,78	690	13,43	-387
	Maďarsko	473	6,06	832	16,18	358
	Nemecko	779	9,96	457	8,89	-322
	Rakúsko	252	3,22	520	10,11	268
	Tretie krajiny ¹⁾	970	12,41	328	6,38	-642
	z toho: SNS	108	1,38	92	1,79	-15
	ACP	207	2,65	10	0,20	-197
	Stredomor. krajiny	89	1,13	21	0,42	-67
spolu¹⁾	7 816	100,00	5 140	100,00	-2 676	

¹⁾ Predbežné údaje za rok 2024 platné k augustu 2025; Prameň: ŠÚ SR; Poznámka: EÚ-27: Belgicko, Dánsko, Francúzsko, Grécko, Holandsko, Írsko, Luxembursko, Nemecko, Portugalsko, Taliansko, Španielsko, Rakúsko, Švédsko, Fínsko, Slovensko, Česko, Poľsko, Maďarsko, Slovinsko, Lotyšsko, Litva, Estónsko, Malta, Cyprus, Bulharsko, Rumunsko, Chorvátsko, STREDOMOR. KRAJINY: Alžírsko, Egypt, Palestína, Izrael, Jordánsko, Libanon, Maroko, Tunisko, Turecko, Sýria; ACP: Skupina krajín Afriky, Karibiku a Pacifiku; SNS: Arménsko, Azerbajdžan, Bielorusko, Gruzínsko, Kazachstan, Kirgizsko, Moldavsko, Ruská federácia, Tadžikistan, Turkménsko, Ukrajina, Uzbekistan; Vypracoval: MPRV SR

KOMODITNÁ ŠTRUKTÚRA AGROPOTRAVINÁRSKEHO DOVOZU SR
 v roku 2023 a 2024 (zoradené podľa veľkosti podielu v roku 2024)

Tabuľka 27

Kód CS	Názov komodity	2023		2024	
		€	Podiel (%)	€	Podiel (%)
2106	Potravinové prípravky inde nešpecifikované ani nezahrnuté	411 257 729	5,58	519 006 371	6,64
0203	Mäso zo sviň, čerstvé, chladené alebo mrazené	443 892 113	6,02	424 667 802	5,43
0207	Mäso a jedlé droby z hydiny položky 0105, čerstvé, chladené alebo mrazené	278 497 663	3,78	378 337 655	4,84
1905	Chlieb, sladké pečivo, koláče, sušienky a ostatné pekárske výrobky	371 765 478	5,04	368 643 608	4,72
1806	Čokoláda a ostatné potravinové prípravky obs. kakao	303 420 190	4,11	366 073 385	4,68
2309	Prípravky druhov používaných ako krmivo pre zvieratá	274 845 898	3,73	317 663 803	4,06
0406	Syry a tvaroh	278 598 427	3,78	297 093 171	3,80
2202	Vody, vrátane minerálnych vôd a sytených vôd, obsahujúce prídavný cukor	239 670 931	3,25	235 897 902	3,02
2402	Cigary, cigary s odrezanými koncami, cigarky a cigarety	173 146 562	2,35	209 234 781	2,68
0901	Káva, tiež pražená alebo dekoferovaná; kávové plevy a šupky; náhradky kávy	205 912 230	2,79	206 467 447	2,64
1602	Ostatné pripravené alebo konzervované mäso, mäsové droby alebo kv	144 427 989	1,96	168 334 799	2,15
1601	Párky, salámy a podobné výrobky, z mäsa, mäsových drobov alebo krvi	153 201 654	2,08	149 563 148	1,91
2208	Etylalkohol nenedaturovaný s objemovým alkoholometrickým titrom menej ako 80 % vol.	128 505 454	1,74	114 767 635	1,47
2404	Výrobky obsahujúce tabak, rekonštituovaný tabak, nikotín alebo náhradky tabaku alebo nikotínu	107 958 566	1,46	112 276 930	1,44
2204	Víno z čerstvého hrozna, vrátane vína obohateného alkoholom; hroznový mušt iný	85 894 108	1,16	105 805 959	1,35
1801	Kakaové boby, celé alebo drevné; surové, pražené	30 630 900	0,42	99 304 552	1,27
0405	Maslo a ostatné tuky a oleje pochádzajúce z mlieka; mliečne náterky	77 912 161	1,06	94 500 759	1,21
0709	Ostatná zelenina, čerstvá alebo chladená	89 249 087	1,21	93 277 037	1,19
0401	Mlieko a smotana, nezahustené ani neobsahujúce prídavný cukor ani ostatné sladidlá	87 405 165	1,19	91 397 988	1,17
0805	Citrusové ovocie, čerstvé alebo sušené	89 336 237	1,21	90 035 079	1,15
1901	Sladový výťažok; potravinové prípravky z múky, krúпов, krupice, škrobu	86 269 524	1,17	84 064 002	1,08
0201	Mäso z hovädzích zvierat, čerstvé alebo chladené	79 549 711	1,08	84 046 721	1,08
2008	Ovocie, orechy a ostatné jedlé časti rastlín, inak upravené alebo konzervované	71 715 509	0,97	82 936 682	1,06

pokračovanie Tabuľka 27

Kód CS	Názov komodity	2023		2024	
		€	Podiel (%)	€	Podiel (%)
2103	Omačky a prípravky na omačky; nakladacie a koreniace zmesi; horčicová múka	77 489 840	1,05	82 569 698	1,06
2203	Pivo vyrobené zo sladu	75 697 843	1,03	81 700 172	1,05
1704	Cukrovinky (vrátane bielej čokolády), neobs. kakao	85 788 965	1,16	79 395 463	1,02
0803	Banány, vrátane plantajnov, čerstvé alebo sušené	55 788 367	0,76	75 437 770	0,97
0603	Rezané kvetiny a kvetinové pupence na kytice	76 351 391	1,04	74 724 697	0,96
1005	Kukurica	113 791 545	1,54	67 314 923	0,86
0701	Zemiaky, čerstvé alebo chladené	55 029 196	0,75	65 903 347	0,84

Prameň: ŠÚ SR, predbežné údaje za rok 2024; platné k augustu 2025

Vpracoval: MPRV SR

KOMODITNÁ ŠTRUKTÚRA AGRPOTRAVINÁRSKEHO VÝVOZU SR
 v roku 2023 a 2024 (zoranené podľa podielu v roku 2024)

Tabuľka 28

Kód CS	Názov komodity	2023		2024	
		€	Podiel (%)	€	Podiel (%)
2106	Potravinové prípravky inde nešpecifikované ani nezahrnuté	375 034 684	7,29	476 462 535	9,27
1806	Čokoláda a ostatné potrav. prípravky obs. kakao	310 647 232	6,04	374 683 010	7,29
1001	Pšenica a súraž	424 575 705	8,25	357 172 493	6,95
1905	Chlieb, sladké pečivo, koláče, sušienky a ostatné pekárske výrobky	286 209 150	5,56	322 503 268	6,27
0406	Syry a tvaroh	196 944 034	3,83	213 846 633	4,16
2509	Prípravky druhov používaných ako krmivo pre zvieratá	111 695 410	2,17	150 002 232	2,92
2202	Vody, vrátane minerálnych vôd a sytených vôd, obsahujúce prídavný cukor	126 815 470	2,47	140 803 851	2,74
1205	Semená repky alebo semená repky olejnej, tiež drevné	171 569 187	3,34	140 317 154	2,73
1704	Cukrovinky (vrátane bielych čokolád), neobs. kakao	142 791 388	2,78	137 257 105	2,67
0901	Káva, tiež pražená alebo dekoferovaná; kávové plevy a šupky, náhrady kávy	145 479 087	2,83	130 239 535	2,53
1107	Slad, tiež pražený	153 139 217	2,98	126 661 597	2,46
2104	Polievky a bujóny a prípravky na ne, homogenizované zložené potravinové prípravky	123 390 884	2,40	126 129 238	2,45
0207	Mäso a jedlé droby, z hydiny položky 0105, čerstvé, chladené alebo mražené	132 306 588	2,57	113 789 818	2,21
0401	Mlieko a smotana, nezahustené ani neobsahujúce prídavný cukor ani ostatné sladidlá	103 601 086	2,01	104 036 305	2,02
1702	Ostatné cukry, vrátane chemicky čistej laktózy, maltozy, glukózy a fruktózy	128 115 323	2,49	95 944 169	1,87
1601	Párky, salámy a podobné výrobky, z mäsa, mäsových drobov alebo krvi	101 706 057	1,98	95 752 824	1,86
1005	Kukurica	162 114 626	3,15	92 094 171	1,79
0103	Živé svinie	70 469 172	1,37	89 374 830	1,74
0102	Živé hovädzie zvieratá	73 757 016	1,43	88 390 978	1,72
2204	Víno z čerstvého hrozna, vrátane vína obolateného alkoholom; hroznový mušt iný	35 668 605	0,69	77 549 394	1,51
1602	Ostatné pripravené alebo konzervované mäso, mäsové droby alebo krv	67 479 211	1,31	73 680 589	1,43
1206	Silnečnicové semená, tiež drevné	92 596 819	1,80	72 995 459	1,42
1901	Sladový výťažok; potravinové prípravky z múky, krúpow, krupice, škrabu	65 543 480	1,27	68 879 541	1,34
1803	Kakaoová pasta, tiež odčúnená	27 502 690	0,53	66 942 999	1,30
1701	Trstinový alebo repný cukor a chemicky čistá sacharóza, v pevnom stave	63 929 713	1,24	64 648 643	1,26

pokračovanie **Tabuľka 28**

Kód CS	Názov komodity	2023		2024	
		€	Podiel (%)	€	Podiel (%)
2207	Etylalkohol nedenaturovaný s objemovým alkoholometrickým titrom 80 % vol	113 643 845	2,21	62 946 213	1,22
1201	Sójové boby, tiež drvené	55 037 195	1,07	54 473 563	1,06
2103	Omáčky a prípravky na omáčky; nakladacie a koreniace zmesi; horčicová múka	53 363 428	1,04	53 313 830	1,04
2008	Ovocie, orechy a ostatné jedlé rastliny, inak upravené alebo konzervované	44 181 924	0,86	51 460 896	1,00
1516	Živočišne alebo rastlinné tuky a oleje a ich frakcie	8 332 076	0,16	44 801 272	0,87

Prameň: ŠÚ SR, predbežné údaje za rok 2024 platné k augustu 2025

Výpracoval: MPRV SR

VÝVOJ MAJETKU v poľnohospodárstve (v tis. €)

Tabuľka 29

Ukazovateľ	2019	2020	2021 ¹⁾	2022 ¹⁾	2023 ¹⁾	2024 ²⁾	Index 2024/2023
THFK	667 177	573 763	690 427	931 406	831 472	869 638	104,6
z toho - budovy a stavby, vr. budov na bývanie	146 304	138 652	134 814	122 076	148 975	171 402	115,1
z toho budovy na bývanie	1 616	229	253	-2 711	983	2 370	241,1
- stroje a zariadenia	179 099	153 138	254 768	430 729	260 171	234 797	90,2
z toho ostat. stroje a zariadenia	178 120	151 339	251 422	428 917	257 832	232 397	90,1
- dopravné zariadenia	220 858	195 598	202 154	251 462	263 928	287 230	108,8
- kultivované biologické zdroje	117 591	80 146	92 181	124 421	155 877	172 590	110,7
- produkty duševného vlastníctva	3 325	6 229	6 510	2 718	2 521	3 619	143,6

Prameň: ŠÚ SR

¹⁾ Predbežné údaje

²⁾ Údaje zo štvrtročných predbežných podkladov

Vypracoval: MPRV SR

VÝVOJ MAJETKU v odvetví výroba potravín, nápojov a tabakových výrobkov (v tis. €)

Ukazovateľ	2019	2020	2021 ¹⁾	2022 ¹⁾	2023 ¹⁾	2024 ²⁾	Index 2024/2023
THFK	298 339	361 457	326 444	335 835	413 690	467 262	112,9
z toho - budovy a stavby, vr. budov na bývanie	32 271	100 638	85 157	104 901	100 812	118 277	117,3
z toho budovy na bývanie	7	139	108	110	1 211	480	39,6
- stroje a zariadenia	207 051	217 065	177 142	164 250	236 206	236 977	100,3
z toho ostat. stroje a zariadenia	204 842	214 858	173 632	160 038	233 482	234 121	100,3
- dopravné zariadenia	33 730	25 121	23 531	33 107	53 897	83 739	155,4
- kultivované biologické zdroje	15 478	11 650	11 044	25 613	10 493	13 021	124,1
- produkty duševného vlastníctva	9 809	6 983	29 570	7 964	12 282	15 248	124,1

Prameň: ŠÚ SR

¹⁾ Predbežné údaje

²⁾ Údaje zo štvrtročných predbežných podkladov

Vypracoval: MPRV SR

SPOTREBA ANORGANICKÝCH HNOJIV (VYJADRENÁ V ŽIVINÁCH N, P₂O₅ a K₂O) A SPOTREBA ORGANICKÝCH HNOJIV V SR

Tabuľka 30

Ukazovateľ	Merná jednotka	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Na poľnohospodárskej pôde - výmera*	ha p.p.	1 598 377	1 638 091	1 646 765	1 605 767	1 701 743	1 694 717	1 689 923	1 770 814	1 742 647	1 704 663	1 724 533
Cellková spotreba živín NPK z anorganických hnojív vyjadrená v (N+P₂O₅+K₂O)	t	153 454	152 538	169 402	163 426	174 299	174 262	174 727	178 339	157 507	138 961	140 374
z toho : N z anorganických hnojív s obsahom dusíka	t	115 568	114 775	126 236	122 541	128 977	128 533	127 677	127 495	115 347	107 684	107 097
P z anorganických hnojív s obsahom fosforu (vo forme P ₂ O ₅)	t	21 850	21 588	24 297	23 208	25 672	26 091	27 412	29 857	23 887	18 250	20 055
K z anorganických hnojív s obsahom draslíka (vo forme K ₂ O)	t	16 056	16 177	18 869	17 677	19 650	19 638	19 638	20 987	18 074	13 048	13 223
Cellková spotreba živín NPK z anorganických hnojív vyjadrená v (N+P₂O₅+K₂O) na ha p.p.	kg/ha p.p.	96,0	93,1	102,9	101,8	102,4	102,8	103,4	100,7	90,3	81,5	81,4
z toho : N z anorganických hnojív s obsahom dusíka	kg/ha p.p.	72,3	70,1	76,9	76,3	75,8	75,8	75,6	72,0	66,2	63,2	62,1
P z anorganických hnojív s obsahom fosforu (vo forme P ₂ O ₅)	kg/ha p.p.	13,7	13,2	14,8	14,5	15,1	15,4	16,2	16,9	13,7	10,7	11,6
K z anorganických hnojív s obsahom draslíka (vo forme K ₂ O)	kg/ha p.p.	10,0	10,0	11,2	11,1	11,6	11,6	11,6	11,9	10,4	7,7	7,7
Spotreba organických hnojív v t na ha p.p.	t/ha p.p.	3,1	3,0	2,5	2,8	2,6	2,7	2,6	2,5	2,6	2,6	2,5

Prameň: ÚKSÚP

* ide o výmeru z ktorej boli zberané údaje ÚKSÚP-om
Poznámky: p.p. - poľnohospodárska pôda, o.p. - orná pôda
Vypracoval: MPRV SR

BILANCIA ČISTÝCH ŽIVÍN NPK u vybraných plodín (kg/ha)

Tabuľka 31

Plodina	Živina										Prepočet z oxidov na prvky (kg/ha)							
	Živina	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	Živina	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Ozimná pšenica	N	59,5	68,4	70,3	61,5	59,3	51,0	25,4	53,5	N	59,5	68,4	70,3	61,5	59,3	51,0	25,4	53,5
	P₂O₅	-10,7	-7,1	-5,1	-8,9	-6,5	-7,8	-22,7	-12,1	P	-4,7	-3,1	-2,2	-3,9	-2,8	-3,4	-9,9	-5,3
	K₂O	-22,2	-17,8	-11,7	-15,2	-13,5	2,4	-24,0	-15,2	K	-18,4	-14,8	-9,7	-12,6	-11,2	2,0	-19,9	-12,6
Jarný jačmeň	N	16,8	38,1	27,1	23,7	29,4	18,6	0,1	16,2	N	16,8	38,1	27,1	23,7	29,4	18,6	0,1	16,2
	P₂O₅	-13,5	-3,5	-6,9	-9,2	-6,9	-15,1	-18,8	-11,0	P	-5,9	-1,5	-3,0	-4,0	-3,0	-6,6	-8,2	-4,8
	K₂O	-31,7	-15,4	-13,4	-16,6	-16,9	3,4	-20,4	-13,8	K	-26,3	-12,8	-11,1	-13,8	-14,0	2,8	-16,9	-11,5
Kukurica na zrno	N	21,1	-88,6	9,5	52,9	56,4	66,9	-8,8	25,5	N	21,1	-88,6	9,5	52,9	56,4	66,9	-8,8	25,5
	P₂O₅	-29,5	-80,3	-34,3	-8,9	-6,7	-7,6	-37,8	-20,8	P	-12,9	-35,0	-15,0	-3,9	-2,9	-3,3	-16,5	-9,1
	K₂O	-20,2	-117,4	-47,4	-23,2	-22,4	15,5	-87,5	-64,9	K	-16,8	-97,5	-39,3	-19,3	-18,6	12,8	-72,6	-53,8
Cukrová repa	N	24,1	22,5	54,1	50,7	36,6	64,3	13,2	48,2	N	24,1	22,5	54,1	50,7	36,6	64,3	13,2	48,2
	P₂O₅	20,0	16,2	28,6	30,9	33,1	55,8	7,9	16,7	P	8,7	7,1	12,5	13,5	14,5	24,4	3,4	7,3
	K₂O	-75,0	-115,0	-50,6	-39,8	-48,6	-20,9	-77,6	-40,7	K	-62,3	-95,5	-42,0	-33,0	-40,4	-17,4	-64,4	-33,8
Zemiaky	N	51,9	94,8	54,0	67,2	46,7	24,5	2,0	15,5	N	51,9	94,8	54,0	67,2	46,7	24,5	2,0	15,5
	P₂O₅	46,5	57,3	51,6	74,2	49,9	66,0	26,2	41,8	P	20,3	25,0	22,5	32,4	21,8	28,8	11,4	18,3
	K₂O	-7,4	46,8	14,1	22,5	13,5	28,8	-34,6	1,3	K	-6,1	38,8	11,7	18,7	11,2	23,9	-28,7	1,1
Repka olejná	N	79,6	99,9	98,3	94,3	98,7	82,2	57,6	92,7	N	79,6	99,9	98,3	94,3	98,7	82,2	57,6	92,7
	P₂O₅	-16,1	-13,3	-5,2	-8,4	-1,2	-8,6	-26,1	-5,1	P	-7,0	-5,8	-2,2	-3,7	-0,5	-3,8	-11,4	-2,2
	K₂O	-26,7	-64,8	-16,9	-19,5	-16,6	8,4	-37,6	-18,8	K	-22,1	-53,8	-14,0	-16,1	-13,8	7,0	-31,2	-15,6
Slnečnica	N	32,0	38,3	18,3	22,6	19,8	31,0	-4,9	14,4	N	32,0	38,3	18,3	22,6	19,8	31,0	-4,9	14,4
	P₂O₅	-9,7	-14,2	-11,6	-8,4	-14,7	-5,6	-28,8	-16,9	P	-4,2	-6,2	-5,1	-3,7	-6,4	-2,4	-12,6	-7,4
	K₂O	-52,6	-32,6	-83,8	-81,8	-86,6	-25,9	-112,3	-84,5	K	-43,7	-27,1	-69,6	-67,9	-71,8	-21,5	-93,2	-70,2
Priemer SR	N	18,4	6,3	13,5	22,7	43,4	27,7	23,3	38,9	N	18,4	6,3	13,5	22,7	43,4	27,7	23,3	38,9
	P₂O₅	-16,7	-39,2	-15,3	-9,7	-2,4	-8,7	-13,6	-6,3	P	-7,3	-17,1	-6,7	-4,2	-1,0	-3,8	-5,9	-2,7
	K₂O	-40,5	-95,5	-42,5	-33,8	-16,1	-17,5	-28,4	-19,4	K	-33,6	-79,2	-35,2	-28,1	-13,4	-14,5	-23,6	-16,1

 Prameň: ÚKSÚP
 Vypracoval: MPRV SR

VÝROBNÉ KAPACITY POTRAVINÁRSKEHO PRIEMYSLU V ROKU 2023

Tabuľka 32

Komodita	Merná jednotka	Kapacita	Výroba	% využitia	Medziroč. zmena využitia kapacít v p.b.
Konzumné mlieko	tona	879 277	386 061	43,9	0,7
Kyslomliečne výrobky vrátane jogurtov	tona	172 977	35 421	20,5	-5,1
Maslo*	tona	26 595	8 029	30,2	-13,9
Syry celkom, bez tavených syrov	tona	59 744	37 758	63,2	-3,0
Porážky hovädzieho dobytká	t/ž. hm.	30 385	9 919	32,6	-5,9
Porážky ošípaných	t/ž. hm.	160 777	77 166	48,0	-2,3
Mäsové výrobky	tona	91 804	62 628	68,2	-4,0
Porážky jatočnej hydiny	t/ž. hm.	90 170	73 382	81,4	-0,5
Hydinové výrobky	tona	72 565	66 138	91,1	16,8
Zomelok pšenice	tona	500 970	343 251	68,5	-1,3
Zomelok raže	tona	82 010	12 769	15,6	-2,1
Chlieb čerstvý	tona	215 331	70 265	32,6	-10,5
Pečivo čerstvé	tona	159 848	43 565	27,3	-41,7
Cestoviny	tona	22 408	12 431	55,5	-6,5
Alkoholické pivo bez miešaných nápojov	hl	2 837 523	2 289 693	80,7	21,7
Slad	tona	244 470	224 191	91,7	-5,6
Sterilizovaná zelenina okrem uhoriek	tona	16 361	10 765	65,8	0,5
Sterilizované uhorky	tona	7 800	4 663	59,8	10,8
Výroba hroznového vína celkom	hl	661 455	393 368	59,5	-5,8
Liehoviny	l	39 266 090	15 828 931	40,3	-4,0
Nealkoholické nápoje sytené sladené	hl	6 656 491	2 769 376	41,6	-3,9
Cukrovinky čokoládové	tona	30 544	23 486	76,9	-16,8
Trvanlivé pečivo	tona	60 830	50 260	82,6	-0,9

Prameň: výkaz Potrav (MPRV SR) a prepočty MPRV SR; údaje za rok 2024 neboli dostupné (august 2025)

* od 80 % do 90 % tuku, najviac 16 % vody

Vypracoval: MPRV SR

Tabuľka 33

POZEMKOVÉ ÚPRAVY	2010	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	rozdiel 2024-23
OBNOVA EVIDENCIE POZEMKOV													
Celkový počet katastrálnych území	3 537	3 559	3 559	3 559	3 559	3 559	3 559	3 559	3 559	3 559	3 559	3 559	0
z toho usporadúva štátna správa na úseku pozemkových úprav	1 214	1 214	1 214	1 214	1 214	1 214	1 214	1 214	1 218	1 218	1 218	1 218	0
<i>podľa zákona SNR č. 330/1991 Zb. v znení neskorších predpisov</i>													
<i>podľa zákona č. 180/1995 Z.z. v znení neskorších predpisov</i>													
- vypracovávajú sa ROEP													
- dopĺňajú sa o registre v zastavanom území obcí, kde boli v predchádzajúcom období v extraláne vypracované zjednodušené registre pôvodného stavu, v zmysle zákona SNR č. 330/1991 Zb.													
Schválených registrov celkom													
Zapísaných registrov celkom (MP SR a UGKK SR)	2 617	3 409	3 503	3 519	3 522	3 526	3 535	3 536	3 536	3 537	3 537	3 537	0
Zapísaných registrov v intraviláne													
ÚPRAVA VLASTNÍCKYCH VZŤAHOV													
V reštitučných konaniach podľa zákona č. 229/1991 Zb. v znení neskorších predpisov													
- počet vydaných rozhodnutí	42 776	44 176	44 906	45 027	45 195	45 429	45 579	46 886	47 421	48 065	48 627	48 961	354
- priznané vlastníctvo k pozemkom o výmere ha	207 516	209 302	210 558	210 582	210 604	210 624	210 655	210 675	210 860	210 997	211 343	211 629	286
- pre zákonné prechádzky sa nevydali pozemky za ktoré patrí oprávneným osobám náhrada (finančná, alebo v pozemkoch ktoré sú vo vlastníctve štátu) o výmere ha	31 364	31 652	32 438	32 642	32 935	32 971	33 000	33 053	33 099	33 125	33 145	33 157	12
V rámci pozemkových spoločností počet vydaných rozhodnutí													
- priznané vlastníctvo k pozemkom o výmere ha	11 688	11 990	12 225	12 291	12 365	12 385	12 409	12 461	12 470	12 481	12 488	12 550	62
- pre zákonné prechádzky sa nevydali pozemky (riešené formou náhrady) o výmere ha	125 108	123 612	124 275	124 301	124 312	124 318	124 320	124 323	124 327	124 330	124 162	124 644	482
- priznané vlastníctvo k pozemkom o výmere ha	17 101	17 172	17 334	17 348	17 355	17 359	17 441	17 599	20 158	20 158	20 164	20 167	3
V reštitučných konaniach podľa zákona č. 503/2003 Z.z. v znení neskorších predpisov													
- počet vydaných rozhodnutí	24 032	29 867	32 050	33 060	33 724	34 376	34 891	35 613	36 111	36 599	36 937	37 091	154
- navrátené vlastníctvo k pozemkom o výmere ha	11 078	13 419	13 861	14 094	14 209	14 282	14 351	14 353	14 365	14 395	14 466	14 548	82
- priznaná náhrada za pozemky o výmere ha	9 007	9 782	10 269	10 455	13 732	13 848	13 937	14 022	14 051	14 441	14 472	14 495	21
V rámci pozemkových spoločností počet vydaných rozhodnutí													
- navrátené vlastníctvo k pozemkom o výmere ha	4 582	6 229	6 491	6 869	7 086	7 456	7 683	8 003	8 226	8 498	8 677	8 892	215
- priznaný nárok na náhradu za pozemky o výmere ha	7 771	9 598	9 719	9 805	9 860	9 895	9 964	10 066	10 150	10 180	10 181	10 198	17
- priznaný nárok na náhradu za pozemky o výmere ha	1 939	2 051	2 058	2 094	2 518	2 809	2 823	2 855	2 856	2 894	2 987	2 989	2

pokračovanie Tabuľka 33

POZEMKOVÉ ÚPRAVY	2010	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	rozdiel 2024-23
Projekty pozemkových úprav hradené zo štátneho rozpočtu z toho: z dôvodov riešenia ekologickej narušenej krajiny													
- v Žiarskej kotline	20	14	9	5	3	0	0	0	0	0	0	0	0
- v oblasti Vysokých Tatier a Spišskej Magjary	52	36	33	27	20	13	8	7	5	5	4	2	2
- ostatné	4	0	0	0	0	0	0	3	3	3	3	2	1
- Tokajská oblasť								8	8	8	8	3	5
Zapísané do katastra nemovitosti po vykonaní projektu pozemkových úprav	30	56	64	74	83	93	98	99	100	100	101	108	7
projekty pozemkových úprav zo štátneho rozpočtu celkom	106	106	106	106	106	106	106	117	117	117	117	144	27
Projekty pozemkových úprav hradené z fondov EÚ													0
- program SAPARD	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
- program SOP	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
- program PRV SR 2007-2013	245	80	19	9	4	1	1	0	0	0	0	0	0
- program PRV SR 2014-2020								130	130	130	130	130	0
Projekty pozemkových úprav hradené z fondov EÚ zapísané do KN	67	232	293	303	308	311	311	312	312	312	312	365	53
Projekty pozemkových úprav hradené z fondov EÚ celkom	312	312	312	312	312	312	312	442	442	442	442	442	0
Projekty pozemkových úprav rozpracované celkom	321	130	61	41	27	14	8	148	147	147	174	111	63
Projekty pozemkových úprav zapísané v KN celkom	97	288	357	377	391	404	409	411	412	412	417	477	60
Projekty pozemkových úprav celkom	418	418	418	418	418	418	418	559	559	559	591	586	-5
Poľnohospodárska pôda vyčlenená do užívania vlastníkom v rámci riešenia užívateľských vzťahov k pozemkom formou zjednotených a zrychlených postupov usporiadania vlastníckych a užívateľských pomerov k pozemkom podľa § 15 ods. 1 zákona č. 330/1991 Zb. o pozemkových úpravách v ha	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
z toho: pôvodných pozemkov do náhradného užívania													

Príjem: MPRV SR

Vypracoval: MPRV SR

VÝVOJ PRIEMERNÉHO EVIDENČNÉHO POČTU ZAMESTNANCOV

v poľnohospodárstve a vo vybraných odvetviach ekonomickej činnosti (fyzické osoby)
v organizáciách s 20 a viac zamestnancami

Tabuľka 34

Odvetvie	Priemerné evidenčné počty zamestnancov (fyzické osoby)						Index 2024/23
	1989 ¹⁾	2010	2015	2020	2023	2024	
Poľnohospodárstvo (RV a ŽV)	350 956	32 750	28 377	22 355	17 547	18 171	103,6
Výroba potravín a nápojov	65 049	30 595	28 398	30 825	31 266	32 134	102,8
z toho: výroba potravín	:	:	24 571	27 157	27 818	28 702	103,2
Lesníctvo a ťažba dreva	40 696	5 020	4 870	4 674	4 240	4 149	97,9
Stavebníctvo	221 798	47 336	34 477	33 544	31 091	30 139	96,9
Priemysel spolu	727 293	365 598	393 685	366 336	393 848	383 342	97,3
Doprava a skladovanie	158 047	90 763	101 124	104 004	97 145	95 907	98,7
Finančné a poisť. činnosti	9 484	31 553	32 154	31 422	29 453	29 500	100,2
Výroba textilu	47 801	4 022	4 753	4 244	3 606	3 518	97,6
SPOLU odvetvia ekon. činnosti	2 504 079	1 250 925	1 338 903	1 402 686	1 390 402	1 379 004	99,2

Prameň : Zamestnanci a priemerné mesačné mzdy, ŠÚSR

¹⁾ Vybrané ekonomické ukazovatele a zamestnanci v poľnohospodárstve, ŠÚSR

Vypracoval: MPRV SR

VÝVOJ PRIEMERNÝCH MESAČNÝCH MIEZD

v poľnohospodárstve a vo vybraných odvetviach ekonomickej činnosti (fyzické osoby) v organizáciách s 20 a viac zamestnancami

Tabuľka 35

Odvetvie	Priem. mesač. mzda v Sk 1989 ¹	Mzdová parita	Priem. mesač. mzda v € 2010	Mzdová parita	Priem. mesač. mzda v € 2015	Mzdová parita	Priem. mesač. mzda v € 2020	Mzdová parita	Priem. mesač. mzda v € 2023	Mzdová parita	Priem. mesač. mzda v € 2024	Mzdová parita
Poľnohospodárstvo (RV a ŽV)	3 410	106,8	601	71,5	747	75,2	1 075	80,7	1 321	78,7	1 426	79,0
Výroba potravín a nápojov	3 024	94,7	732	87,1	841	84,7	1 235	92,5	1 517	90,4	1 650	91,5
z toho: výroba potravín	:	:	:	:	794	80,0	1 110	85,3	1 337	79,6	1 441	79,9
Lesníctvo a ťažba dreva	3 117	97,6	875	104,2	1 046	105,3	1 128	84,7	1 897	113	1 961	108,7
Stavebníctvo	3 408	106,7	839	99,9	1 024	103,1	1 213	91,1	1 485	88,4	1 655	91,7
Priemysel spolu	3 199	100,2	848	101,0	1 042	104,9	1 302	97,7	1 679	100	1 825	101,2
Doprava a skladovanie	3 126	97,2	762	90,7	857	86,3	1 156	86,8	1 505	89,6	1 598	88,6
Finančné a poisť. činnosti	3 117	97,6	1 485	176,8	1 723	173,5	2 013	151,1	2 463	146,7	2 681	148,6
Výroba textilu	2 730	85,5	581	69,2	742	74,7	1 014	76,1	1 338	79,7	1 425	79,0
SPOLU odvetvia ekon. činnosti	3 194	100,0	840	100,0	993	100,0	1 332	100,0	1 679	100,0	1 804	100,0

Prameň: Zamestnanci a priemerné mesačné mzdy, ŠÚ SR

¹Vybrané ekonomické ukazovatele a zamestnanci v poľnohospodárstve, ŠÚSR

Výpracoval: MPRV SR

Krajina	Poľnohospodársky využívaná pôda		Hrubá pridaná hodnota v produkčných cenách			Pracovná sila v poľnohospodárstve*				Poľnohosp. príjem - indikátor A rok 2023 index 2015=100	
	v 1000 ha	% z EÚ - 27	% podiel na celkovej ploche danej krajiny	mil. €	HPH v € na ha p.v.p.	% z EÚ - 27	v 1000 AWU	AWU na 100 ha p.v.p.	% z EÚ - 27		% na celkovej zamestnanosti danej krajiny
EÚ-27	157 414,2	100,0	38,0	218 006,7	1 384,9	100,0	7 599,99	4,8	100,0	3,6	134,64
Belgicko	1 368,1	0,9	44,2	3 595,7	2 628,2	1,6	5131	3,75	0,7	1,0	129,26
Bulharsko	4 564,2	2,9	40,5	2 029,5	444,7	0,9	141,5	3,10	1,9	4,8	165,18
Česko	3 492,6	2,2	43,8	2 245,9	643,0	1,0	95,17	2,72	1,3	1,9	93,38
Dánsko	2 629,9	1,7	60,9	3 121,4	1 186,9	1,4	42,09	1,60	0,6	1,4	189,36
Nemecko	16 595,0	10,5	46,7	30 567,9	1 842,0	14,0	463,74	2,79	6,1	1,1	162,67
Estónsko	975,3	0,6	21,9	218,5	224,0	0,1	16,55	1,70	0,2	2,4	57,66
Írsko	4 920,3	3,1	69,8	3 513,6	714,1	1,6	156,94	3,19	2,1	5,8	113,4
Grécko	3 916,6	2,5	34,6	5 996,1	1 530,9	2,8	320,79	8,19	4,2	7,0	130,93
Španielsko	23 913,7	15,2	46,6	33 153,1	1 386,4	15,2	811,04	3,39	10,7	3,4	110,61
Francúzsko	27 364,6	17,4	50,7	36 697,7	1 341,1	16,8	721,86	2,64	9,5	2,4	107,6
Chorvátsko	1 505,4	1,0	27,6	1 283,7	852,7	0,6	172,29	11,44	2,3	10,2	142,56
Taliano	12 523,5	8,0	41,7	38 781,8	3 096,7	17,8	930,7	7,43	12,2	3,8	133,05
Cyprus	134,1	0,1	12,1	367,9	2 742,6	0,2	19,82	14,78	0,3	4,0	112,35
Lotyško	1 969,0	1,3	29,9	372,7	189,3	0,2	55,8	2,83	0,7	6,2	102,33
Litva	2 914,6	1,9	44,8	863,7	296,3	0,4	115,6	3,97	1,5	7,8	80,19
Luxembursko	132,1	0,1	50,3	144,5	1 093,7	0,1	3,49	2,64	0,0	1,0	130,36
Maďarsko	4 921,7	3,1	50,2	3 768,0	765,6	1,7	274,16	5,57	3,6	5,7	134,56
Malta	9,8	0,0	35,4	51,6	5 263,3	0,0	6,34	64,69	0,1	2,1	60,92
Holandsko	1 817,9	1,2	48,1	15 520,4	8 337,5	7,1	161,9	8,91	2,1	1,7	106,14
Rakúsko	2 602,7	1,7	31,8	4 379,2	1 682,6	2,0	118,48	4,55	1,6	2,6	116,84
Poľsko	14 784,1	9,4	46,2	12 673,1	857,2	5,8	1 366,60	9,24	18,0	7,9	174,64
Portugalsko	3 963,9	2,5	40,9	4 087,6	1 031,2	1,9	220,58	5,56	2,9	4,3	128,22
Rumunsko	12 762,8	8,1	52,4	10 018,8	785,0	4,6	1 111,00	8,70	14,6	13,8	102,14
Slovensko	483,4	0,3	24,1	585,3	1 210,8	0,3	71,21	14,73	0,9	7,1	88,40
Slovensko	1 862,7	1,2	38,5	731,8	392,9	0,3	38,7	2,08	0,5	1,4	136,16
Fínsko	2 281,7	1,4	6,5	1 222,8	535,9	0,6	56,74	2,49	0,7	2,1	130,37
Švédsko	3 005,8	1,9	6,8	2 014,7	670,3	0,9	55,58	1,85	0,73	1,01	105,93

Prameň: Eurostat, online data - jún 2025; * AWU - ročná pracovná jednotka (počet osôb, ktoré pracujú na plný úväzok počas celého posudzovaného roku); p.v.p. poľnohospodársky využívaná pôda; Vypracoval: MPRV SR

POĽNOHOSPODÁRSKA PRODUKČIA A PODPORA V KRAJINÁCH EÚ-27 V ROKU 2023

Tabuľka 37

Krajina	Produkcia			Podpora		
	mil. €	% EU - 27	€/ha	mil. €	% EU - 27	€/ha
EU-27	507 252	100,0	3 222,4	52 101	100,0	331,0
Belgicko	11 675	2,3	8 533,5	692	1,3	505,8
Bulharsko	5 117	1,0	1 121,1	1 177	2,3	257,9
Česko	7 031	1,4	2 013,2	1 267	2,4	362,7
Dánsko	12 647	2,5	4 808,8	855	1,6	325,2
Nemecko	74 048	14,6	4 462,1	7 947	15,3	478,9
Estónsko	1 247	0,2	1 278,3	185	0,4	189,9
Írsko	11 267	2,2	2 289,9	1 646	3,2	334,5
Grécko	13 219	2,6	3 375,1	2 663	5,1	680,0
Španielsko	63 996	12,6	2 676,1	6 012	11,5	251,4
Francúzsko	90 012	17,7	3 289,3	8 485	16,3	310,1
Chorvátsko	2 670	0,5	1 773,4	655	1,3	434,8
Taliano	66 094	13,0	5 277,6	5 105	9,8	407,7
Cyprus	858	0,2	6 393,1	80	0,2	596,4
Lotyšsko	1 654	0,3	839,9	354	0,7	179,8
Litva	3 507	0,7	1 203,3	201	0,4	69,0
Luxembursko	561	0,1	4 243,3	90	0,2	679,5
Maďarsko	11 030	2,2	2 241,1	1 721	3,3	349,6
Malta	131	0,0	13 349,0	21	0,0	2 143,9
Holandsko	38 519	7,6	21 188,6	1 149	2,2	632,1
Rakúsko	9 570	1,9	3 677,1	1 485	2,8	570,5
Poľsko	35 383	7,0	2 393,3	3 897	7,5	263,6
Portugalsko	11 572	2,3	2 919,3	567	1,1	143,0
Rumunsko	19 833	3,9	1 553,9	2 648	5,1	207,5
Slovinsko	1 581	0,3	3 269,4	271	0,5	559,7
Slovensko	2 744	0,5	1 473,4	551	1,1	295,6
Fínsko	4 659	0,9	2 041,9	1 481	2,8	649,1
Švédsko	6 630	1,3	2 205,7	897	1,7	298,5

Prameň: Eurostat, Economic accounts for agriculture - values at current prices [aact_eea01]

online data jún 2025

Vypracoval: MPRV SR

HLAVNÉ KOMODITY RASTLINNEJ A ŽIVOČÍŠNEJ PRODUKČIE V KRAJINÁCH EÚ-27 V ROKU 2023 (v tis. t)

Tabuľka 38

Krajina	cereálie vrátane ryže	pšenica	jačmeň	kukurica na zrno	zemiaky	olejniný	hovädzí dobytok	ošipané	hydina
EU-27	271 645	133 481	47 390	61 035	48 142	:	6 385	20 641	:
Belgicko	2 756	1 791	393,78	517,49	4 022	45,72	240,18	930	428,2
Bulharsko	10 346	6 855	797,22	2 449	119,24	2 002	6,98	78,58	120,89
Česko	7 996	5 262	1 764	507,54	573,77	1 451	70,23	197,86	167,69
Dánsko	7 002	3 556	2 542	40,82	2 757	822,69	117,73	1 288	159,2
Nemecko	42 508	21 536	11 000	4 499	11 607	4 546	997,48	4 205	1 565
Estónsko	1 201	694,12	331,69	0	79,3	139,77	7,65	39,46	:
Írsko	1 902	483,11	1 224	0	322,2	:	599,52	300,52	179,38
Grécko	3 406	1 309	362,52	1 417	309,14	981	35,68	67	273,89
Španielsko	11 932	4 049	3 758	2 835	1 922	1 065	697,83	4 871	1 698
Francúzsko	64 242	35 996	12 143	12 835	8 606	6 804	1 301	2 062	1 533
Chorvátsko	3 214	834,23	293,41	1 991	126,28	403,47	41,18	77,17	72,09
Taliansko	15 505	6 894	1 194	5 349	1 265	1 442	619,85	1 206	1 334
Cyprus	48,53	28,25	19,79	0	90	0,3	5,06	37,31	27,77
Lotyšsko	2 716	2 137	232,9	0	147,5	350	16,44	31,73	37,08
Litva	5 630	4 455	566,88	91,33	267,33	827,87	43,12	63,98	85,95
Luxembursko	148	72,36	30,98	0,95	12,84	8,44	9,52	11,46	0
Maďarsko	15 041	5 942	2 220	6 242	209,95	2 779	23,18	419,97	514,81
Malta	0	0	0	0	7,31	0	1,1	3,96	4,74
Holandsko	1 497	1 097	230,51	151,93	6 492	:	437,39	1 463	:
Rakúsko	5 235	1 745	772,12	2 105	594,04	434,33	204,58	454,26	150,47
Poľsko	35 184	12 932	2 851	8 982	5 590	3 752	514,7	1 765	2 746
Portugalsko	1 045	34,67	26,33	767,21	325,08	8,73	98,42	336,28	380,74
Rumunsko	20 785	9 624	1 998	8 744	1 183	4 115	31,48	263,8	510,69
Slovinsko	666,89	145,42	101,05	389,03	68,58	17,77	33,27	18,74	75,25
Slovensko	4 305	2 491	603,02	1105,66	135,79	839,42	7,22	46,86	77,36
Fínsko	3 007	749,03	1 079	0	498,1	42	85,39	158,47	143,58
Švédsko	4 328	2 768	856	15,7	810	308,8	138,17	243,44	175,86

Prameň: Eurostat - online data, jún 2025

Poznámka: nedostupný údaj

Vypracoval: MPRV SR

Tabuľka 39

HRUBÁ PRODUKČIA, OBROT A HRUBÁ PRIDANÁ HODNOTA za výrobu potravín, nápojov a tabak, výrobných členských krajín EÚ; (v mil. €, b.c.)

Krajina	Hrubá produkcia			Obrot			Hrubá pridaná hodnota na zamestnanca, r. 2022, v tis. €			
	2021	2022	Index 2022/2021	% z EÚ-27	2022	2023	Index 2023/2022	% z EÚ-27	vo výrobe potravín	vo výrobe nápojov
EÚ-27	1 095 236,3	1 322 411,9	120,7	100,0	1 466 431,2	1 499 486,1	102,3	100,0	54,4	111,1
Belgicko	42 706,7	67 989,1	159,2	5,1	72 445,2	82 491,7	113,9	5,5	93,4	198,8
Bulharsko	6 694,1	8 857,5	132,3	0,7	10 055,8	9 662,7	96,1	0,6	18,7	26,1
Česká rep.	14 412,9	18 124,0	125,7	1,4	20 656,2	22 132,9	107,1	1,5	34,8	70,1
Dánsko	21 161,2	27 401,5	129,5	2,1	34 430,0	32 693,2	95,0	2,2	80,3	100,0
Nemecko	201 451,0	237 102,1	117,7	17,9	277 718,5	290 002,8	104,4	19,3	55,6	94,2
Estónsko	2 004,0	2 516,9	125,6	0,2	2 838,7	3 046,7	107,3	0,2	29,9	54,7
Írsko	23 985,9	33 877,9	141,2	2,6	39 073,7	38 568,3	98,7	2,6	162,0	584,9
Grécko	15 893,7	19 972,7	125,7	1,5	22 896,2	24 064,1	105,1	1,6	28,9	60,7
Španielsko	137 227,1	161 288,0	117,5	12,2	168 978,4	177 529,1	105,1	11,8	50,4	95,6
Francúzsko	192 747,5	218 193,8	113,2	16,5	254 073,1	266 855,9	105,0	17,8	62,2	154,0
Chorvátsko	4 157,7	5 039,1	121,2	0,4	6 480,3	6 810,0	105,1	0,5	23,0	47,7
Taliansko	156 004,7	179 727,3	115,2	13,6	179 447,4	188 613,2	105,1	12,6	71,5	124,5
Cyprus	1 629,7	1 833,9	112,5	0,1	2 126,8	2 273,8	107,0	0,2	29,6	43,6
Lotyšsko	2 040,2	2 488,1	122,0	0,2	2 633,3	2 818,5	107,9	0,2	23,8	31,9
Litva	4 728,4	6 111,2	129,2	0,5	6 460,1	6 289,0	97,4	0,4	29,8	45,7
Luxembursko	880,1	962,6	109,4	0,1	1 030,0	1 096,5	106,5	0,1	49,7	93,2
Maďarsko	13 306,4	17 317,9	130,1	1,3	19 494,1	20 819,6	106,8	1,4	31,0	39,6
Malta	461,6	573,8	124,3	0,0	534,5	601,4	112,5	0,0	32,8	58,9
Holandsko	72 994,5	103 350,0	141,6	7,8	115 422,1	122 033,3	105,7	8,1	112,6	267,4
Rakúsko	26 484,5	32 176,3	121,5	2,4	35 117,6	37 172,9	105,9	2,5	64,9	300,8
Poľsko	74 021,8	94 867,3	128,2	7,2	99 887,0	105 842,8	106,0	7,1	33,6	69,9
Portugalsko	16 827,2	20 499,8	121,8	1,6	23 237,5	24 759,9	106,6	1,7	32,0	59,9
Rumunsko	14 033,6	17 468,8	124,5	1,3	21 102,2	20 073,2	95,1	1,3	16,1	40,3
Slovensko	3 686,4	5 547,7	150,5	0,4	6 534,5	7 333,1	112,2	0,5	32,1	42,8
Fínsko	10 754,1	12 168,8	113,2	0,9	12 993,7	13 734,3	105,7	0,9	64,5	119,9
Svédsko	19 095,3	20 387,8	107,8	1,6	24 197,9	24 884,0	102,8	1,7	70,6	99,3

Prameň: Eurostat, jún 2025; : nedostupný údaj; Vypracoval: MPRV SR

ZAMESTNANOSŤ A INVESTÍCIE

za výrobu potravín, nápojov a tabakových výrobkov členských krajín EÚ

Tabuľka 40

Krajina	Zamestnanosť v tis. osobách (metodika ESA 2010)				Tvorbahrubých investícií do hmotného majetku v mil.€ b.c.		
	2021	2022	Index 2022/2021	% z EÚ-27 rok 2022	2021	2022	Index 2022/2021
EÚ27 (od r.2020)	4 430,3	4 487,5	101,3	100,0	:	:	:
Belgicko	89,4	106,2	118,8	2,4	2 685,4	2 195,2	81,7
Bulharsko	86,3	84,7	98,1	1,9	297,2	365,9	123,1
Česká republika	101,2	100,1	98,9	2,2	628,3	662,3	105,4
Dánsko	59,4	60,7	102,2	1,4	651,2	727,1	111,7
Nemecko	952,6	961,4	100,9	21,4	5 582,8	6 272,2	112,3
Estónsko	14,2	14,5	102,0	0,3	118,2	175,9	148,9
Írsko	51,8	59,2	114,2	1,3	176,5	120,1	68,0
Grécko	122,3	127,7	104,4	2,8	438,2	584,2	133,3
Španielsko	461,2	474,1	102,8	10,6	4 158,2	4 910,8	118,1
Francúzsko	698,8	713,6	102,1	15,9	8 218,6	7 707,1	93,8
Chorvátsko	57,6	58,1	100,7	1,3	151,0	215,7	142,9
Ľaliano	402,3	399,9	99,4	8,9	4 426,3	4 633,2	104,7
Cyprus	14,1	14,8	104,7	0,3	47,3	64,5	136,3
Lotyšsko	23,2	22,3	96,2	0,5	79,4	131,1	165,0
Litva	40,4	40,6	100,6	0,9	219,5	250,0	113,9
Luxembursko	5,0	5,1	101,6	0,1	29,5	17,4	59,1
Maďarsko	105,7	106,4	100,6	2,4	990,7	1 057,6	106,8
Malta	3,6	3,8	104,6	0,1	9,0	15,3	171,0
Holandsko	137,4	139,5	101,5	3,1	1 824,0	:	:
Rakúsko	87,4	90,6	103,7	2,0	952,4	1 065,3	111,9
Polsko	459,6	458,2	99,7	10,2	2 745,9	2 930,2	106,7
Portugalsko	104,0	106,3	102,2	2,4	612,9	672,4	109,7
Rumunsko	183,2	183,4	100,1	4,1	929,7	1 093,9	117,7
Slovinsko	17,0	16,1	94,9	0,4	144,6	171,3	118,5
Slovensko	35,7	41,1	115,0	0,9	267,5	457,1	170,9
Fínsko	36,6	37,3	101,9	0,8	454,2	478,1	105,3
Švédsko	57,1	58,9	103,2	1,3	694,8	572,2	82,4

Prameň: Eurostat; 2025

: nedostupný údaj

Vypracoval: MPRV SR

ZELENÁ SPRÁVA 2024

ISBN 978 - 80 - 89738 - 51-9

9 788089 738519